

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Textus sequentiarum cum lucule[n]tissima tam
sententiaru[m] q[uam] vocabuloru[m] interpretatione
scripture autoritatib[us] alioru[m]q[ue] exemplis
creberrimis roborata**

Colonie, 1506

VD16 T 655

Arpositio hymnorum cum familiari commento iamdudu[m] in lucem edito

urn:nbn:de:hbz:466:1-30585

Quæpositio hym-
norum cum familiari commen-
to iam dudum in lucem edito

Este est liber hymnorum.

Hymnus dicitur laus dei cum cantico. Quattuor autem fuerunt principes
les autores qui hymnos composuerunt. scilicet Gregorius Prudentius
Ambrosius et Sedulius. Sed quidam vir prudens nomine Hilarius videns illos sic mul-
tos hymnos composuisse. dignum duxit placuisse quodam in unum colligere prope
diose. et unum breuem et utile tractatum proponere in quo hymni continerentur. Prima
huius intentio fuit describere illos qui cantant in prima feria. et sic deinceps pro
secundo ordine Utilitas autem maxima est in his libello. quod eo pleto et intellecto cog-
nitioem habere possumus unitatis et trinitatis. Supponit autem theoricam. id est
diuine preplationi. Sed quod mentionem fecerat de feria. videamus quod sit fe-
ria. Feria est sollemnis dies. Beatus autem silvester vel Gregorius videns hebreos
dixisse prima sabbati. secunda sabbati. et sic deinceps. Sic videns gentes nomina
suorum deorum vel stellarum posuisse. ut dies lune. dies martis etc. voluit muta-
re nomina eorum. scilicet hebreorum et gentium. et ideo inuenit hunc nomen ferie. Sed in fine
septimane seruauit sabbatum quod fecit ad figuram. quod sabbatum interpretatur requies
es. Et nos per totam hebdomadam. id est per totum spatium vite nostre (quod currit spacio
septem dierum) debemus laborare summo conamine ut perueniamus ad requiem et
ad eternam beatitudinem. Unusquisque autem hymnus habet suam materiam. In illis qui
sunt de nocte accipit medium ipsum tempus. id est peccatorem ipsum tempus. scilicet ut expellat a
nobis tenebras ignorantie. et vicioz et reformet nos scripturis et scripturis chari-
tate. In illis vero qui sunt de die accipit medium ipsum lumen. et vult deprecari de-
um. ut quemadmodum illuminat nos claritate et splendore solis in corpore. sic ille
luminet nos sancti spiritus gratia in mente. Amen.

**Primo dierum omnium quo mundus extat conditus. vel
quo resurgens conditor. nos morte vita libret.**

Materia huius hymni est commemoratio dominici diei. Et commemorat eum tripliter
primo quod tali die mundus conditus fuit. secundo quod tali die christus resurrexit. tertio quia
nos illo die a morte liberauit. Et per hanc commemorationem beatus Gregorius vult
monere nos ad honorem dominice diei. ut de lecto mane surgamus. Dominicus vero
dies merito cum discretione omnium dierum primus dicitur. quod dicitur primo respectu omnium crea-
turarum. Tertio etiam dicitur respectu resurrectionis domini. quod tertia die resurrexit dominus.
Quarto etiam dicitur respectu octauae diei. quod in octaua dies omnes resurgere debe-
mus ad eternam vitam. Et ideo gratias deum in dominico die qui christus resurrexit. vel in
die iudicii qui dicitur sacratus. quod in ipsa bona bonis. mala malis reddent. Descendens
de celo ad litteram dico dominicam diem maiorem esse omnibus alijs. quod tunc mundus fuit con-
ditus. et christus resurrexit eodem die. Dicit enim Leo papa. In hac die mundus
sumpsit exordium in hac per resurrectionem et morte iteritum vitam accepit prin-
cipium. Sed huius primatum super omnes alios dies. Sed maior est alijs diebus per locum a par-
tibus enumeratis vel a positione antecedentis. **O** fratres (omnes surgamus). id est citi-
us quam in alijs temporibus. primo omnium dierum. id est die dominico. quo. scilicet dominico die (mundus
extat). id est factus. id est factus. vel per 2. quo die (conditor). id est creator omnium crea-
turarum. (resurgens a) morte (vita). id est ad vitam nos liberauit ab inferno. et
a potestate diaboli.

Per totum annū fo. ij

Pulsis procul corporibus. surgamus omnes ocyus. et nocte que
ramus pium sicut prophetam nouimus

(Surgamus ocyus) dico (corporibus procul). i. peccatis et vitijs (pulsis). i. ex-
pulsis (et quam) p. obseruatores mandatorum (pium). i. deum (nocte). i. in nocte
(sicut nouimus prophetam) s. David deum quasi uisum. sicut ipse ait *Media nocte*
surgens ad presidium noi tuo etc. Item dicit Lauabo per singulas noctes lectum
meum lachrymis meis stratum meum rigabo. vñ in homel. b. Gregorij legit de
quodam viro. qui postquam aliquantulum soporis corpori suo dedisset. extra mediam nos-
tram surgebat. et vigilans porabatur. qui tandem hoc fecit donec facta eorum de celo
a domino dicitur Peccatum tuum dimissum est tibi. surge. et noli ammodo peccare.

Nostras preces ut audiat. suamque dexteram porrigat. ut expia-

tos sordibus reddat polorum sedibus

Surgamus inquam et quam pium (ut audiat nostras preces). i. orationes per ut
radis vicijs et per acquiescentibus (et) per (porrigat suam dexteram). i. suum
auxilium (ut reddat expiatis). i. nos absolutos. et purgatos a vitijs vel a
sordibus vicijs (sedibus polorum). i. celorum et angelorum. i. ponat nos in regno celorum.

Et quibus sacratissimo huius diei tempore horis quietis psallimus

mus donis beatis muneret.

Reddat inquam nos polorum sedibus. ut (muneret). i. appremiet nos (beatis
donis). i. donis celestibus (et) p. i. quicunque (psallimus). i. canimus. s. domino
deo nostro (horis quietis). i. horis noctis (tempore sacratissimo). i. sanctissimo quod
propheta resurrexit (huius diei). i. dominice. vel muneret in sacris scripturis. i. in die ius-
ticijs. qui dicitur sacratissimus. quia bona bonis et mala malis redduntur

Jam nunc paterna claritas te postulamus affatim. absit libido

sordidans. omnis actus noxius.

Hic pater. qui superiora per nos habere nequimus vertit se nunc ad christum
et monet nos quod deprecemur ipsum quatinus omnis libido. et omnis ma-
cula facta a nobis remoueat. *O* (paterna claritas) id est pater mundi
(postulamus in te nunc affatim) id est abundanter. ut (libido) id est luxuria. et
mala per peccata (sordidans) id est sedans. s. corpora nostra. et (omnis actus
noxius). i. nocuus siue omne malum opus (absit). i. longe sit remotum. ne anima
cum corpore sordescat Affatim sicut Hug. per geminum. ff. componitur ex ad. et fa-
tin quod est abundanter

Ne feda sit vel lubrica nostri compago corporis. per quas auer-

ni ignibus ipsi crememur acris

Et ideo te postulamus (ne compago nostri corporis). i. coniunctio corporis et anime
(feda sit). i. sordibus plena (vel lubrica). i. labilis ad luxuriam. qui tunc dicitur feda
quia caro pestiferi sui rationi. et ratio est pulchra quam peccata corporis (per quam). i. com-
paginem male visam (ipsi). i. nos ipsi (crememur). i. cruciemur anima. et corpore

Expositio hymnorum

(actus). i. valde acriter (signis). i. doloribus et cruciatibus (aerum). i. inferni Aernus dicitur ab a quod est sine et verberis quod est delectatio quasi sine vere. i. sine delectatione Aernus autem est locus in inferno ubi spiritus est ignis in quo impuri cremabuntur. qui in hac vita in vanitatibus mundi vixerunt.

Ob hoc redemptor quesumus ut probra nostra diluas. vite perennis commoda nobis benigne conferas.

Et quia timeamus ignibus ut crememur. ideo o (redemptor quesumus). i. cum desiderio quimus et rogamus (ob hoc). i. propter hoc (ut diluas). i. deleas (nostra probra). i. peccata. quae probra animam et corpus. et (conferas benigne). i. concedas (nobis commoda). i. bona (perennis vite). i. eterne glorie

Quo carnis actu exules. effecti ipsi celibes. ut prestolamur cernui. melos canamus glorie

(Quo) putamus nos (exules). i. peregrini a celesti patria (actu). i. operatione sine concupiscentia (carnis) quemadmodum ipse qui est alienigena patria exul et peregrinus. i. longe remotus a patria Sic nos debemus esse remoti ab actu carnis per bona opera. et nos (ipsi effecti celibes). i. celestes (prestolamur) id est expectamus. s. vitam eternam (cernui). i. humiles. vel (cernui). i. inclinati. et oculos sursum tendentes ad dominum (canamus). i. perferamus (melos). i. dulce cum ore et corde (glorie). i. ad honorem tue laudis. Bene enim cantat quia peccatis cessat et bona opera facere non pigrescat. Prestolor equoquum est. unde Prestolor expecto. prestolor querere dico

Presta pater piissime. patrique compar unice cum spiritu paraclito regnans per omne seculum. Amen

(piissime pater). i. o creator et actor omnium rerum (quod) per te. o (unice) id est o christe fili dei vivi (compar) id est equalis secundum divinitatem (patri) omnipotenti in pulgillo celum. et terram continenti. tu christe (regnans cum spiritu paraclito) id est consolatoris (per omne seculum) id est ante omnia secula (presta) id est dona seu concede. nobis ea quae supra diximus. s. ut a viciis abstinendo in virtutibus perseverare valeamus (Amen) id est fiat sine fine et sine defectu

Terne rerum conditor noctem diemque qui regis. et tempora

Das tempora. ut alleues fastidium.

(Materia huius) hymni est commendatio et laudatio domini dei. Eterne. i. sine initio et sine fine Et dominus assignat inter eternum. perpetuum sempiternum et temporale. Eternum est quod caret principio et fine. ut deus Perpetuum habet principium. sed nunquam habebit finem. ut angelus. Sempiternum est quod habet principium cum tempore et habebit finem. ut mundus Temporale est quod incipit cum tempore et etiam habet finem. ut corpus nostrum. Construe (Eterne conditor). i. factor (rerum) s. creatarum (qui regis) id est disponis et gubernas (noctem). i. peccatorum vel diabolum (quod) per te (diem). i. bonum vel iustum (et das tempora). i. diversitates (temporum). i. spatioz huius vite (ut alleues fastidium). i. removes ab eorum laboribus et noxiis Eterni dei sapientia fuit ut omnia sublevarer fastidia te

Per totū annū Fo. iij

por mira delectatōe variatorū. Nā si sp nox eēt hō deficeret z p̄ret z etiā si sp dies eēt. hō nimio laboris studio affectus p̄ret. z deficeret. Et iō dñs de^o misert^o ē nostri diei z noctis spaciū p̄uenienter ponēdo z terminū z tē poribz tpa dedit p̄ueniētia. Et nota q̄ quemadmodū annus p̄stituit ex q̄ttuor p̄tibz seu q̄ttuor t̄pibz. s. ex vere estate autumno z h̄yeme. ita hō cō stat ex q̄ttuor elemētis. s. ex terra aqua aere z igne.

**Preco diei iam sonat. noctis profunde pervigil nocturna lux vi
antibus. a nocte noctem segregans**

(Preco diei). i. iōānes baptista. v̄l p̄co diei. i. xp̄s (iā sonat). i. nūciat di em. i. xp̄m. p̄co dico (p̄vigil noctis. p̄funde). i. inferni. p̄fundi (nocturna lux). i. iōh̄es q̄ añ lucē surrexerūt luceret hoibz q̄ erāt in tenebris hui^o mū di (viātibz). i. volētibz ire ad xp̄m (segregās noctē a nocte). i. p̄ctm̄ a p̄ctō re. qz q̄s vult assumit. z q̄s vult in suo finit errore. Vel sic p̄struū (Preco) i. dñs noster p̄miū suis dilectis (diei). i. p̄ris (sonat iā). i. manifestat euāge licā p̄dicatōem p̄ p̄dicatores suos. Ip̄e p̄o (p̄vigil). i. cognoscēs s^c culpā (noctis. p̄funde. nocturna lux) s^c lucet (viātibz). i. p̄ns eccl̄ia q̄ lucet in hui^o mūdi tenebris (segregās). i. separās (noctē). i. tenebras intellectus (a nocte). i. ab hoīe p̄ctōre. De^o em̄ vult oēs hoīes saluos fieri nō segregās aliq̄ quā aiām peccatricē agētē penitētiā de p̄missis p̄ctis a gr̄a sua.

**Hoc exercitatus lucifer soluit polum caligine hoc omnis errorum
chorus. viam nocendi deserit.**

¶ Cōstr. (Lucifer). i. ver^o p̄dicator lucē diuine gr̄e ferēs alijs (exercitatus) h̄ (s^c p̄cone soluit). i. absoluit (polum caligine). i. aiām fidelē ab oī nigredie vicioz z p̄ctōz tēdit ad portū. i. ad xp̄m p̄ p̄fessionē. vt ibi req̄scat z vires bone opatōis recolligat. Iuxta illō Math. xi. Venite ad me oēs q̄ laboratis z onerati estis z ego reficiā vos. Construe (nauta). i. nauis auctor (colligit vires). i. p̄tutes (h̄). s. deo. p̄cone. i. xp̄o (qz) p̄z (freta). i. ebullitio nis vicioz (pōti). i. hui^o mūdi (mitescūt). i. māuescūt. z ip̄a petra eccl̄ie) id ē petr^o q̄ ē fundamētū eccl̄ie (diluīt). i. remouet (canēdo) id ē flendo z penitēdo (culpā) scz trine negatōis. qz ip̄e ter negauit dñm (h̄) scz p̄ xp̄m seu impedimentū.

**Hoc nauta vires colligit. pontiqz freta. hoc ipsa petra ecclesie ca
nendo culpam diluit**

Sicut nauta p̄ nimio dolore ex maris tēp̄estate fatigat^o tēdit ad portū vt ibi recolligat vires aliquātulū req̄scēs. sic aiā fatigata ex nimio labore vicioz z p̄ctōz tēdit ad portū. i. ad xp̄m p̄ p̄fessionē. vt ibi req̄scat z vires bone opatōis recolligat. Iuxta illō Math. xi. Venite ad me oēs q̄ laboratis z onerati estis z ego reficiā vos. Construe (nauta). i. nauis auctor (colligit vires). i. p̄tutes (h̄). s. deo. p̄cone. i. xp̄o (qz) p̄z (freta). i. ebullitio nis vicioz (pōti). i. hui^o mūdi (mitescūt). i. māuescūt. z ip̄a petra eccl̄ie) id ē petr^o q̄ ē fundamētū eccl̄ie (diluīt). i. remouet (canēdo) id ē flendo z penitēdo (culpā) scz trine negatōis. qz ip̄e ter negauit dñm (h̄) scz p̄ xp̄m

**Surgamus ergo strenue. gallus iacentes excitat et somnolen
to increpat. gallus negantes arguit**

Expositio Hymnoz

Et qz (gallus) id ē xp̄s vel p̄dicator (excitator) id ē suscitator ad bñ agēdū
siue penitētiā admonet (iucētes). i. in pctō p̄manētes (ergo). i. ideo (surgamus)
scz a pctis (strēnue) id ē festināter. z gallus (increpat) id ē redarguit
(somnialetos) id ē tardos in bonis opibz. qz sicut ille q̄ dormit tardus ē
ad oē opus. sic aīa in pctis manēs. inanis efficit z (gallus arguit). i. rep̄
hēdit (negātes) id ē nolētes surgere de peccatis.

Gallo canente spes redit. egris salus refunditur. mucro latronis
conditur. fides lapsis reuertitur

(Gallo canēte). i. p̄dicatore p̄dicāte (spes redit). i. fiducia recuperādi
reddit. z (salus). i. vita eterna (refundit). i. largit̄ p̄ penitētiā (egris) id est
pctōribz (mucro latronis p̄ditur) abscondit. i. insidie diaboli q̄ vt mucro
cedūt hoies. z cruciāt eternaliter. z gallo canēte (fides reuertit). i. renouatur
(lapsis) id est peccatoribz

Iesu latentes respice. z nos videndo corrige. si respicias lapsi ca
dunt fletuqz culpa soluitur.

Et qz gallo canēte spes redit. o (iesu) saluator mūdi (respice). s. oculis
misericordie (latētes) s̄ in pctis (z nos vidēdo) s̄ misericordia (corrige)
id ē castiga (si respicias). i. miserearis (lapsi) scz latētes in pctis (cadunt)
s̄ ad genua corā sacerdote remissionē petētes. qz (culpa) id ē pctm̄ (solui
tur) id ē purgat̄ (fletu) id ē lachrymaz̄ gemitu

Tu lux refulge sensibus. mētisqz somnum discute. te nostra vox
primum sonet. z ore psallamus tibi

Et qz pctā cadūt. i. remittūt̄ si misereris. ideo **D** (tu lux). i. xp̄s q̄ es lux
mūdi illuminās nostras mētes (refulge). s. p̄ grām (sensibz. qz) p̄ z (discute)
te). i. remoue (somnia mētis) id ē pctm̄ vel corpore nostrū. vt (nra vox so
net) id ē laudet (te) id ē nomē tuū (primum) id ē maxime (z psallam) id ē
applaudamus (ore). s. voce. z corde (tibi) id ē ad honore z gloriā tuā.

n Octe surgētes vigilemus oēs sp̄ in psalmis meditemur. at
qz viribz totis domino canamus dulciter hymnos

In h̄ hymno nos hortādo admonet br̄s Greḡ. vt q̄dū in h̄ mūdo
laboram. z nocti. i. pctō subditi sum. cū oī studio p̄ exequutiōne bonorū
operū vigilare debeat. qz si vigilia nra soli deo intēdēdo fuerit. p̄uida. ad
aures oipotēt̄ dei p̄culdubio pueniet. **M**ateria ḡ huius hymni ē laudatō
nois dei z ip̄i tot̄ viribz decātare laudes. Et cū figurālis est vt nostrā vitā
enēdādo surgam. a vicis z adheream. **D**istinquam. ḡ sic **D** fra
tres nos (oēs surgētes nocte). i. de pctō (vigilem) id ē deuore p̄seuerem
in laude dei (sp̄). i. sine fine (in psalmis). i. in bonis opibz (meditemur) s̄
passiōes sc̄tōz z xp̄i passiōē. atqz canam. i. dicam. (dulciter) id ē suauē
(dño). i. saluatori nro (hymnos). i. laudes (tot̄ viribz). i. aīo z corpe **U**igil

Per totū annū fo. iij.

lare eū delem? sine fine. qz nescim? qū dñs veniet. an mane an sero an me-
dia nocte. Nocte eū dixit qz de nocte venit dñs. i. in nubibz. i. in velamine
carnis. q̄ fuit q̄si nox qū incarnat? in brā p̄gine maria exiit. qz deitas la-
tebat i carne. z iō in nocte. i. in hac p̄nti vita vigilare delem? z nō tota no-
cte dormire. qz in nocte veniet dñs. vñ d̄r **Matth. xxv.** vigilate qz nescitis
diē neqz horā. z iō vigilem? in p̄sp̄ris z etiā in aduersis nō horreamus. s̄z
iugit̄ indefesse laborem? **Uñ** nō q̄ inceperit. s̄z q̄ pseuerauerit vsqz ad finē
hic saluus erit **Inchoata** eū p̄tus nō p̄ficit nisi ad finē p̄ducā

**Ut pio regi pariter canētes cum suis sanctis mereamur aulam
ingredi celi simul z beatam ducere vitam.**

Hic cām subdit q̄re hymnos canem? (vt nos canētes). i. laudes p̄sol-
uētes (pio regi) id ē xp̄o (pariter) scz corpe z aīa (mereamur ingredi aulā
celi) id ē regnū eterne b̄titudinis (z ducere) id ē habere (simul vitā eternā)
vel (teatā) id ē purā vel sanctā (cū suis sanctis) id ē electis.

**P̄stet hoc nobis deitas beata patris ac nati pariterqz sancti
spiritus cuius reboat in omni gloria mundo Amen**

Hic autor trinitatē inuocat supradicta perēs fieri dicēs (brā deitas). i.
diuina substātia (p̄ris ac nati). i. filij (qz) p̄ z (pariter) sp̄s̄ sc̄i p̄ster) id est
donet (nob) oibz (h̄) id ē ea q̄ supra orauim? (cui?) s̄c̄ deitatis (glia) id ē
laus (reboat) id ē resonat (in dī mūdo) id ē vbicqz **Uñ** roboare id ē qd̄ re-
sonare siue remugire **Et d̄r** a re. z boo as are

e **Ecce iam noctis tenuatur umbra. lucis auroza rutilans co-
ruscat. viribz totis rogitemus omnes cunctipotentem.**

Q̄ **Wateria** hui? hymni ē miseratio xp̄i. z p̄tinuaf hymno superi? dicto
sic. qz surrexit? nocte. i. petō z canēdo nox deponit̄ z ecce dies appropinq̄e
qz sicut ille q̄ gallo canēte in nocturnis horis iter disponit̄ agere. sic ille q̄ in
nocte hui? mūdi ad celestia ire desiderat gallo canēte. i. p̄dicatore p̄dicāte
surgit̄ iter incipit p̄ bonā opatōez **Cōstruccio** (**Ecce umbra**). i. ignorā-
tia vel obscuritas (noctis). i. diaboli (iā tenuat) id ē annihilat̄ (auroza lu-
cis) id ē xp̄s fili? dei p̄ris q̄ q̄si aureū colorē h̄z (rutilās) id ē splēdorē emic-
tēs (coruscat) id ē splēdet **Et nota** qz sicut auroza pellit noctē sic xp̄s deu-
it̄ diaboliū. qz xp̄s ē p̄nceps n̄re h̄ūanitat̄ (ideo oēs rogitem?) id ē depre-
cemur (totis viribz) id ē cū oibz p̄tutibz anime z corp̄is (cūctipotentē) q̄a
om̄ia in manu sua sunt

**Ut deus noster miseratus omnem pellat lāguorem tribuat salu-
tem. donet z nobis pietate patris regna polorum Amen**

Ut deus noster miseratus s̄c̄ nostri. scz quia miserando nos redemit̄
(pellat) id ē remoueat (oēm lāguorē) id ē om̄ne pctm̄. z pellendo (tribua-
at salutem) scz corp̄is z anime. quia per dei gratiam nō proprijs meritis
salus datur (z donet nobis) id est p̄cordat (regna polorum) id ē patriam

Expositio Hymnoz

celestē (pietate patris). i. i. pius misericordia Amen

i Am lucis orto sydere xum precemur supplices vt in diurnis actibus nos seruet a nocentibus

¶ Materiam hymni est deprecatio ad dñm (vt orto sydere). i. xpo dignet nos segregare a vicijs pctōz. z nos inducēdo p̄tutibz repellat supbiaz. z nos faciat hūiles (z qm̄ vmbra noctis). i. pctm̄ recessit a nobis (iō lux p̄a) id ē xps iā habitat in cordibz n̄ris Vel sic (sydere iā orto). i. xpo nato. qui refulsit in mūdo sicut sol. qz ē sol iusticie z suo sanguine crispuit nos de tenebris z vmbra mortis. i. pctō (nos supplices). i. humiles (premur dñi) id ē valde orem⁹ apud deū (vt seruet nos a nocentibus). i. custodiat. z p̄gat nos a pctis. z ab oibz aduersis (i diurnis actibus). i. assiduis bonis opibz

Linguam refrenans temperet. ne litis horror insonet visum fovendo protegat. ne vanitates hauriat

¶ Dico vt nos obseruet a nocētibz gr̄a xpi (refrenās). i. p̄p̄tēs (linguā tēperet). i. modere linguā (ne horror litis). i. p̄tērio vel seditio diaboli (insonet). i. inter⁹ in corde sonet. z (p̄gat). i. custodiat (visum fovēdo) z q̄re (ne hauriat vanitates). i. ne videam⁹ ea q̄ nō sunt vidēda. z nō solū visus oculoꝝ sit mūdāt⁹. s. etiā cor. vt pigri z senes gaudiū vanitatis nō q̄ramus. i. in delectatōibz. z p̄cupiscētis nō gaudeam⁹ Un̄ ait dñs **Ad** mibi p̄tē viuere q̄ nō sunt mortui mūdo Et d̄: scda Corinth. vi. **Ad** ē cōuētio xpi ad feliā. diabol⁹ em̄ z xps nō bñ p̄ueniūt nec in vna sede morantur Et ait dñs **Matth. vi.** Nemo p̄tē duobz dñis seruire. s. deo z māmone id ē pecunie male acq̄site z diuitijs Et nota q̄ inter amorē dei z hui⁹ mundi hec est dñā. qz amor hui⁹ mūdi in p̄ncipio dulcis eē videt. s. finē habet amar⁹ z facit ciuitatē babilonis Amor dei ab amaritudine incipit. s. vltēma ei⁹ dulcedine plena sunt. hec est salutaris māsto scz de⁹ z facit ciuitatē sempiternē hierlm̄ Hec em̄ sunt tabernacula iustoz in qbz vox leticie z exultatōis sonat sp. vbi bñ habitabūt. s. in ip̄o cui⁹ decorē p̄pheta p̄cupiuit. cui⁹ habitatiōem optauit. cui⁹ desiderii flagrauit

Sint pura cordis intima. absistat z vecordia. carnis terat superbiam potus cibiqz parcitas.

(Intima cordis sint pura). i. mūda a mala cogitatōe (z vecordia) id ē stulticia q̄ facit hoīem vecordē esse (absistat). i. absit a nobis p̄cul (qz) p̄er (parcitas). i. abstinentia (cibi z potus terat). i. dep̄mat (supbiā carnis). i. pctm̄. z stimulos ei⁹. qz nisi hateam⁹ parcitatē cibi z pot⁹ oīa supradicta in p̄trariū nob̄ euentret. nec poterim⁹ refrenare linguā n̄fam. nec n̄ra intima erūt pura. s. sordida. z error i ea sociabit. z sic p̄ cetera nō saluabimur

Ut cum dies abscesserit noctemqz soz reducerit. mundi p̄ abstinentiam ipsi canamus gloriam.

Per totū annū Fo. v.

(Ut cū dies abscesserit) .i. christus recesserit a nobis (q̄) p̄ et (sors) id ē diuina disp̄satio (reduxerit noctē) .i. morte. Vel s̄m aliq̄s sol p̄ suam absentia (reduxerit noctē) .i. p̄ctm̄. q̄z dies nihil aliud ē q̄ illuminatio sol p̄ aerē. v̄l aer a sole p̄cussus. nos (p̄ abstinētia) v̄tiorū (mūdi) .i. mūdari v̄l purificari (canam⁹) .i. dicam⁹ (gloria) .i. sempiternā (s̄pi) supple christo

Deo patri sit gloria eiusq̄z soli filio cum spiritu paraclito. ⁊ nūc et imperpetuum Amen.

¶ Referamus gl̄iam deo ⁊ hoc de iure. q̄z tot ⁊ tanta p̄tulit nobis. q̄z morte sua liberauit nos. ⁊ ad v̄ltimū nos i filios adoptauit (gl̄ia) .i. laus (sit deo patri. q̄) p̄ et (soli filio et⁹) .i. iesu xp̄o. ⁊ s̄ (cū sp̄i paraclito) .i. cōsolator. Sp̄i s̄sanctus em̄ p̄solator d̄r. .i. aduocat⁹ p̄mus. id ē q̄a discipuloꝝ r̄ū corda q̄ fuerunt mesta de morte christi reddidit p̄solatōni (⁊ nūc) .i. in p̄senti (⁊ imperpetuū) id est sine fine Amen.

ii. Tunc sanctenobis spiritus vnum patri cum filio dignare promptus ingeri nostro profusus pectori.

¶ Materia huius hymni est de peccatio sancti sp̄s vt dignet in pectora nostra descendere. quā. s̄. de peccatōem facimus in hora tertia. In hora em̄ tertia peccauit adam proplastus in paradyso. p̄pter qd̄ p̄ctm̄ inde eternus ē. id̄ facim⁹ h̄ac orōem. vt sicut adā p̄ suggestionē diaboli supatus ē ita p̄ eius correctōem nostro pectori ingeri dignet sp̄i s̄sanctus. ⁊ sicut in flāmauit ap̄los de sp̄i s̄sancto in hora tertia. sic dignet etiā ingeri cordib⁹ nostris v̄l infundi. vt mereamur v̄z deū laudare. ⁊ h̄ ē qd̄ d̄r. ¶ Tu (sc̄e sp̄s) s̄ existens (v̄nū) .i. idē in essentia (patri) sc̄z deo (cum filio) .i. iesu xp̄o (dignare promptus) .i. paratus v̄l benign⁹ (ingeri) .i. infundi v̄l im̄mitti (nobis) s̄ hoibus (nunc) .i. in p̄senti tpe. ⁊ hoc dico s̄ tu sancte sp̄i ritus existens (p̄fusus nostro pectori) .i. infundas nobis sp̄i s̄sanctū. vt si mus repleti sp̄i s̄sancto ⁊ p̄sequamur remissionē peccōꝝ p̄ eū q̄ est v̄nū cum patre ⁊ filio in essentia vel in potestate. V̄nū em̄ cū d̄r p̄ quandā essentia r̄iū p̄sonarum. v̄nū em̄ p̄tinet ad substantiā nō ad p̄sonam ⁊ hoc ē qd̄ dicitur v̄nū patri cum filio

Os lingua mens sensus vigor confessionem personet. flamescat igne charitas. accendat ardor proximus

¶ Os ⁊ lingua pertinent ad corpus. mens vero ad animā. ⁊ sensus ad v̄tutē. sc̄z ad patrem ⁊ filium. quia procedit ab v̄troq̄. ⁊ tamē non sunt tres dij. sed vnus est deus s̄m Athanasium in symbolo

¶ Et nota q̄ in sole tria sunt. sc̄z sphaera. claritas ⁊ calor ip̄ius. Sicut em̄ sphaera solis naturaliter splendens est ⁊ calens. sic summus pater naturaliter sapiens ⁊ amans est. Et sicut sphaera solis ⁊ splendor ⁊ calor nō sunt tres soles sed vnus sol. sic summus pater sapientia ⁊ amor eius non

Expositio Hymnoz

sunt tres dii. s; vnus deus In sphaera solis ignea patre intelligere debemus in splendore filium. in calore spiritum sanctum. **C**onstrue (**O**s lingua). i. corpus (et mens). i. anima (sensus). i. virtus. s. r. anima (vigor). i. spiritus (personae) id est credat vel profiteatur (professione). i. trinitate. s. patre et filium et spiritum sanctum esse unum deum (charitas) scilicet dei et primi (flammascat). i. ardeat in nobis (igne) id est est spiritus sanctus (ardor) scilicet sue charitatis (accendat). i. illuminet spirituali amore (primos). i. amore dei desiderantes

R Ector potens verax deus qui temperans rerum vices splendore mare instruis et ignibus meridiem

Materia huius hymni sumitur per similitudines aeris ex h. s. q. maximus calor solet esse aliquando in meridie et quando solet nocere corpori. unde deum rogare debemus ut in nobis extinguat flamas vicioz nostrorum. et tribuat nobis suam charitatem in cordibus nostris. et non solum in hora tertia deum rogare debemus. s; in sexta hora in qua adam electus fuit de paradiso per superbiam suam. ut vni per transgressionem mandati fuit electus. illuc redeamus per bonam operationem christo annuente. quae eadem hora in cruce posita fuit morte pro nobis passus. et h. innuit Gregorius cum dicit (**O** tu rector) id est deus qui regis omnia (potens). i. qui potes omnia facere quae velis. quia in eo omnia posita rectas et fortitudo (verax deus) qui nunquam mentiris. quia tu ipse veritas et verax es in rebus et promissis tuis quae nunquam fallunt (qui temperas). i. moderaris (vices rerum) id est vicissitudines. et tu (instruis). i. decoras (mane). i. homines incipientes bona opera facere (splendore solis). i. lumine christi qui est verus sol iustitiae (et instruis meridiem). i. homines qui in bonis operibus perseverant (ignibus). i. charitate inflammata.

Extingue flamas litium. aufer calorem noxium. confer salutem corporum. veramque pacem cordium

(Extingue). i. remoue (flamas). i. calores et estuaciones (litium). i. mundana tentationum. vel (Extingue flamas). i. mortifica in nobis ardores (litium). i. libidinis et concupiscentie. vel (litium). i. odiorum et discordiarum (aufer calorem noxium). i. remoue in nobis amorem et appetitum noxiarum rerum. et (confer). i. dona nobis salutem corporum (confer) per confer (veram pacem). i. securam tranquillitatem (cordium). i. animarum

R Erum deus tenax vigor immotus in te permanens lucis diurne tempora successibus determinans

Materia huius hymni est. quod non solum in hora sexta deprecandus et laudandus sit deus. s; etiam in nona hora. in qua christus postquam aiam suam patri commendauerat spiritum emittens migravit de h. mundo. ut possimus transire de vicijs ad virtutes et bonas operationes (**O** deus tenax) a teneo es ere. qui creando omnia tenes sub potestate tua et pietate (vigor). i. virtus (rerum permanens in te immotus). i. non variabilis. quia nunquam in seipso mouetur (determinans). i. diuidens (tempora lucis diurne). i. quod diuine (successibus). i. quibuslibet distinctionibus

Per totū annū fo. vi

Largire clarum vespere quo vita nūq̄ occidat. sed premiū mor

tis sacre perennis instet gloria. Presta pater r̄c.

Et q̄ h̄ facis (largire). i. p̄cedē (clax vespe). i. finē n̄re vite z exitū (q̄) id ē vt (n̄ra vita nūq̄ decidat). i. nō cadat in aliq̄ graui pctō (sed pennis glia). i. et̄na. z (p̄miū mort̄s sacre instet) nob̄ p̄ remissionē pctōz n̄roz

I Ucis creator optime lucem dierum proferēs primordijs lucis noue mundi parans originem.

¶ Materia huius hymni ē inuocatio quā facit b̄tus Grego. ad d̄m vt sic p̄cepit mane iūctū vespi vocari diē. ita exaudiat p̄ces n̄ras. z p̄mēdat diē d̄nicū p̄ opus q̄d in eo factū ē. z in eodē die fecit lucē q̄ causat diē. z it̄s circo dixisti. fiat lux z facta est lux. O (optime creator lucis). i. filij tui vel angeloz (p̄ferēs). i. tribuēs (lucē). i. filiū tuū (diez). i. ap̄loz tuoz q̄ dies vocant (parans originē) sez q̄ dixisti fiat lux. i. iūctū (noue lucis p̄mord̄s is mūdi). i. ap̄lis q̄ lux interpretant. Vñ d̄r Vos estis lux mūdi in ista vi/ta illustrātes oīa. vos estis sal terre p̄dientes morū r̄pantiam. ip̄i cū ap̄li pastores sunt p̄ploz oīa p̄seruantes.

Qui mane iunctum vesperi diem vocari p̄cipis tetrum chaos

illabitur. audi preces cum fletibus.

Et (q̄ p̄cipis mane iūctū vespi vocari diē). i. diē z noctē q̄ ē dies natural. vñ d̄r Genes. p̄mo factū ē vespe z mane dies yn̄? Vel alit. Tu q̄ (p̄cipis mane iūctū vespi vocari diē). i. deitate in iunctā carnī n̄re q̄ obscura est. vl̄ (vespez vocari diē). i. x̄pm q̄ ē verus dies (tetrum chaos). i. nox z pctm̄ z obscuritas vicioz (illabit). i. cadit in nos. z ideo (audi p̄ces) nostras (cū fletibus). i. cum desiderijs lachrymarum

Ne mens grauata crimine. vite sit exul munere dum nil perenne

cogitat. seseq̄ culpīs illigat

Dico audi p̄ces n̄ras. z q̄re (ne mens). i. aīa n̄ra (sit ḡuata). i. ponderata (crimine). i. pctō vicioz (sit exul). i. puata (munere). i. dono eterne b̄ticia d̄nis (vite). i. x̄pi q̄ ē vera vita oīm hoīm (dū nil penne cogitat). i. p̄petuū (p̄) p̄et (illigat). i. illaqueat (sese culpīs). i. pctīs vicioz

Celozum pulset intimum. vitale tollat premium. vitemus om̄e

noxiiū. purgemus om̄e pessimū. Presta pater p̄ssime r̄c.

¶ Hic subdit cām q̄re pctā vitabim̄? dicēs (vitem̄? oē noxiū). i. oē pctm̄ q̄tū ad corp̄? (z purgem̄?). i. p̄ examinatōem p̄scie emūdem̄? (om̄e pessimū). i. oē pctm̄ q̄tū ad aīam (vt mens). i. aīa (pulset). i. attingat (intimū celoz). i. x̄pm (z tollat). i. suscipiat (vitale p̄miū). i. eternā b̄titudinē

Et lucis ante terminum rerum creator poscimus. vt solita clementia sis p̄sul ad custodiam.

Expositio Hymnoz

Materia huius hymni est deū deprecari in inceptōe noctis vt sicut deprecamur deū in inceptōe diei. vt scz custodiat nos p rotā die. ita in inceptōe noctis vt nos custodiat p rotā noctē deū deprecamur. **O** (rex creator possidimus). i. petim⁹ (te añ terminū lucis). i. añq̄ de mūdo exeam⁹ vñ añq̄ dies recedat. vt (sis p̄sul). i. speculator vel custos (ad custodiā). i. ad custodiendū aiām (soluta clemētia). i. assidua misericordia

Procul recedant somnia. z noxiū phantasmata. hostemq; nostrum comprime ne polluantur corpora.

Dico sis p̄sul ad custodiā vt (somnia recedāt. p̄cul). i. longe sint a nob̄ remore illusiones demonū. z prauē delectatōnes carnis. z (phantasmata) id ē occulte deceptōes vñ suggestiones (noctiū). i. malignoz spiritū **N**ox diuidit̄ i sex pres. s. sero siue vesper. pricinū. intēstū. gallicinū. crepusculū. mane. Sero ē qñ nox iminet. Cōticinū ē hora qñ hoies cubitū per gunt. Intēstū ē. qñ hoies nihil opant. Gallicinū ē. qñ galli emittūt voces. Crepusculū ē. qñ dubiū ē inter diē z noctē. **V**ane ē. qñ auroza apparet (q̄) p̄t (cōprime nostrū hostē). i. diabolu vel carnē nostrā (ne corpora nostra polluant) scz a malo aliquo vel corpali pollutione.

Driste qui lux es et dies noctis tenebras detegis. lucisq; lumen crederis lumen beatum predicans.

Materia huius hymni ē. q̄ deprecari delem⁹ deū vt det nob̄ q̄tā noctē. et vt defendat nos a p̄fido hoste. z oculi sic somnū capiāt q̄ cor sp̄ ad deū vigilet. z h̄ ē qd̄ d̄r. **O** (xp̄s q̄ es lux) angeloz z illuminator oim̄ sanctorū. **Q**ñ ip̄e dixit. Ego sum lux mūdi (z dies). i. q̄ illuminas oēm diē z paras oēm lucē **N**ota q̄ sicut p̄r ē lux. z fili⁹ ē lux. ita sp̄s sc̄tus ē lux. nō tñ tres lucēs. s. pater z filius z sp̄s sc̄tus vna z inseparabilis ē lux. sicut in hac d̄ctōe lux sunt tres s̄re z vnus sonus. cui ad signatōem ip̄ius sensus ali⁹ qd̄ addi vñ minui nō p̄r. nō em̄ de⁹ tres lucēs ē. qz si eēt diuerse essentīe vna lux nō eēt. qz quicqd̄ corporaliter diuidi nō p̄r in illa suba q̄ diuisionē nō parit nō p̄r dici. z (detegis). i. aperis vel manifestas (tenebras). i. vñ futias (noctis). i. diaboli. z (crederis lumē lucis). i. patris. suppletu (p̄d̄ cans). i. p̄mittens aplis (bñ lumē). i. sp̄m̄ sanctū

Precamur sancte domine defende nos in hac nocte. sit nobis in te requies. quietam noctem tribue

O (sancte dñe deprecamur). i. rogam⁹ (defende nos) a vitijs z ab insidit̄ arozib; n̄ris. s. demonib; q̄ tanq̄ leones rugientes circueūt q̄rentes quem deuorēt (in hac nocte). i. in p̄senti vita. z (requies sit nob̄ in te). i. vt q̄scam⁹ tecū in celesti patriā. z (tribue). i. p̄cede (q̄tā noctē). i. tranquillam.

Ne grauis somnus irruat. nec hostis nos surripiat. nec caro illi

Per totū annū Fo. vii

consentiat nos tibi reos statuat.

(Ne grauis somnus). i. ne graue peccatū vel delectatio peccati (irruat) id ē opprimat nos (nec hostis). i. diabolus (surzipiāt nos). i. fraudulēter decipiat (nec caro) nostra (consentiat illi). i. diabolo in peccatis (statuat nos reos tibi). i. culpabiles et peccatores

Oculi somnum capiant. cor ad te semper vigilet. dextera tua protegat famulos qui te diligunt

Quāuis dico q̄ grauis somnus nō irruat. tñ nō dico q̄ oculi somnum nō capiāt. immo aliquātūlū capiāt. et hoc ē qd̄ dicitur. (Oculi somnū capiāt) sc̄z moderate (et cor). i. mens nostra (vigilet sp̄ ad te. et dextera tua). i. misericordia tua (protegat famulos tuos q̄ te diligūt).

Defensor noster aspice. insidiantes reprime. guberna tuos famulos quos sanguine mercatus es

Deus (defensor noster aspice) sc̄z nos. et (reprime insidiātes). i. demones q̄ sp̄ insidiant nobis. et nos id petimus vt de eos reprimat et restringat ne tñ nocere valeāt q̄tū volūt Et notādū ē q̄ maligni sp̄s tres habēt habitacōes. i. in inferno. in terra. et in mari. Illi q̄ in terra manent diuidunt in duas partes. et vocantur larue et larues. larue in nocte ledūt et larues in die (guberna tuos famulos quos mercatus es). i. redemisti (sanguine). i. tuo Et dicitur ap̄t̄s Empti estis precio magno

Memento nostri domine in graui isto corpore. qui es defensor anime adesto nobis domine.

Et q̄ redempti sumus sanguine xp̄i iesu. ideo debemus voluntati eius satisfacere. et p̄ceptis suis p̄ salute nostra nosmetipsos onerare et iugiter applicare. vñ David Preceptū dñi lucidū illuminās oculos Deus (dñe memento nostri in isto graui corpore) sc̄z corruptibili. o (dñe qui es defensor anime adesto nobis) ad defensionē nostram

Deo patri sit gl̄ia eiusq̄ soli filio cū sp̄u pacifico et nūc et in p̄petuū

In domino refectis artibus spreto cubili surgamus nobis pater canētibus adeste te deposcimus.

Quarta huius hymni ē q̄ debemus surgere de lecto. i. de peccato. et de peccatione ad deū patrem. sic debemus dicere Deus deus pater (artibus). i. mēbris (refectis). i. recreatis (somno). i. sensibus nostris repletis mūdāna delectatione (surgamus spreto cubili). i. ipsa delectatione. q̄ postq̄ fuerint mēbra nostra refocillata somno. et reparata p̄tute delectationes immūdas debemus spernere. et ad dei seruitiū festinare. et tūc deus aderit nobis (deposcimus). i. deprecamur (te adeste). i. p̄sentē eē (nobis canētibus). i. laudātibus.

Te lingua primū cōcinet. te mētis ardor ambiat. vt actiū sequētiū tu sanctorum exordium

Expositio hymnorum

Et ideo nō solū corde. s; etiā lingua te deprecamur o dñe (lingua) s^c n^{ra} (precatur). i. lauder (te) s^c patrē (h^mū). i. maxime sup oia (ardor). i. amor (mētis) nostre (ambiat). i. desideret te (vt tu sancte) s^c pater (lis exordiu id ē pncipiū (actuū sequentiū) id est opeꝝ. vt omnis nostra actio a te incipiat semp. z p te incepta finiatur

Cedant tenebre lumini z nox diurno syderi. vt culpa quā nobis intulit lucis latefeat munere

Ostrue (Tenebre). i. vicia vel pctā (cedāt). i. locū dent (lumini) id ē christo (z nox). i. sordēs pctōꝝ. s^c cedat (diurno syderi) scz xpo (vt culpa) id ē peccatū (quā) s^c culpam (intulit nobis). i. diabolus (latefeat). i. euanescat (munere). i. grā vel dono (lucis). i. xpi vel spūsancti.

Precaur idem supplices. noxas vt omnes amputes z ore te canentium lauderis in perpetuum

Ostrue Nos (supplices). i. humiles (precaur idem). i. illud. z ad qd (vt amputes). i. auferas (oēs noxas). i. oia pctā. z vicia (z lauderis in ppetuū ore canentiū te) id ē laudārium.

I Plendor paterne glorie de luce lucem proferens. lux lucis et fons luminis dies diem illuminās

Pateria hui⁹ h^mni ē patris z filij z spūsancti credulitas. z q^m pater sic in filio. z filij in p^{re}. z spūsanctus pcedēs ab vtroq; Et p istā credulitatē rogam⁹ ipm. vt pfirmet. i. pcedat nobis gratiā. z vt sit nobis ab et potus in celesti patria **O** xpe q es (splendor paterne glie). i. patris tui celestis. qz xps p patrē suū glorificat (pferēs lucē). i. spūsanctū (de luce) id ē de patre. vel pferēs. i. manifestās (lucē). i. te ipm eternā lucē venierem in hūc mundū de luce paterna. (**O** lux). i. filius (lucis). i. patris. z fons z origo luminis vel spiritus sancti. s^c tu es (dies illuminans diem). i. illos quos p^{re}dicacione apostoloꝝ vis illuminari

Uerūq; sol illabere micās nitorē p^{re}peti. iubarq; sancti spiritus infundenostriis sensibus.

Et tu o xpe q es (verus sol illabere). i. descēde (micans). i. fulgens (nitorē p^{re}peti). i. p^{re}petuo lumine p^{re}tutū (z infunde). i. immitte (iubar). i. splendore (spūsancti nostriis sensib;). i. nostriis mētib;.

Uotis vocemus te patrem perennis glorie. patremq; potentis gratie. culpam vt releget lubricam.

Et nō solū dicimus te filiū. s; (vocemus). i. cognoscim⁹ (te patrē perennis glorie). i. p^{re}petue qz infinita erit (votis). i. pmissionib; q; p z (patrē poteris gratie vt releget). i. expellat vl mittat in exiliū (culpā lubricā) id ē ibidnē. q facit hoīem cito labi de bono in malum

Informe actus strenuos. dentem retundet inuidi. casus secum

Per totū annū Fo. viij.

det asperos. donet gerendi gratiam.

Dixi vt inuocemus vt pater (infortmet) .i. cōponat (actus strenuos) id ē honestos. s. bonas opatōes p̄tra diaboli tēramēta. z (retūdet) .i. frangat (dentē) .i. fortitudinē (iūdi) .i. diaboli. qz quēadmodū aliqs mordet escā. ita diabolus mordet. z seducit xp̄ianos instigando eos ad mala opa z (secūdet) .i. faciat prosperos (casus nostros asperos) scz castigādo nos sepissime faciat fecūdare. s. xp̄s (donet) nobis (gratiā gerēdi) .i. patiēdi eisdē casus asperos z aduersos.

Mentem gubernet z regat. casto fideli corpore. fides calore ferueat. fraudis venena nesciat

Hodo p̄uertit se ad fideles. quasi diceret merito fili⁹ dei infundit nobis iubar sancti spūs. qz ille multū utilis est nobis vt gubernet) .i. regat et disponat (mentē) .i. aiām nostrā eā castā p̄seruando z in fide catholica (fidei corpore) .i. sancte ecclēie vt (fides nostra ferueat) .i. ardeat (calore) scz charitatis vel amore spūs sancti. z (nesciat) .i. ignoret (venena) .i. hereses (fraudis) id est maligni spiritus

Christusqz sit nobis cibus. potusqz noster sit fides. leti bibamus sobriam ebrietatem spiritus

Hic oñdit qd erit aīe cibus dicens qz xp̄s sit nob cibus. i. p̄dicatio dei q̄ satiāt nos in charitate z in dilectōe p̄ximi. vt cibus satiāt corp⁹. z hac ita comestione. i. p̄dicatōe habeam⁹ potū .i. fidē. qz fides ē charitas p̄dicatōis

Cōstrue (p̄) p̄z (xp̄s sit nob cibus) celestis (z fides) scz catholica (sit noster pot⁹. leti) .i. alacres vel hilares (bibam⁹ sobriā ebrietatē spūs) .i. in fisione spūs sancti. vt nos feruet a pctō Ebrietas em̄ spiritus ē sobria. i. modesta. z tēperata. qz hoies inflāmat amore dei z reseruat ab amore pcti. qz sic cur ille q̄ ebrius est vino oīa tradit obliuioni nec recordat quicqz. sic q̄ ple⁹ nus ē spūs sancti vel grā spūs sancti oīa mūdāna obliuiscit.

Letus dies hic transeat. pudor sit vt diluculū. fides velut meridies. crepusculū mens nesciat

Hec dies) .i. p̄sens vīta (letus trāseat) .i. terminet. qz letus dies. scz xp̄s veniet ad nos. z (pudor) .i. castitas seu verecūdia (sit vt diluculū) .i. vt auroza luceat (fides sit velut meridies) .i. ferueat amore spūs sancti. qz meridies feruet. z (mens nesciat crepusculū) .i. pctm̄ ignoret. qz crepusculū ē lux dubia. s. hora q̄ est inter diē z noctem.

Amor cursus prouehit. auroza totus prodeat. in patre totus filius. z totus in verbo pater

Amor) .i. pater (prouehit cursus) .i. ducit filiū suum ad ista inferiora (auroza pdeat) .i. manifestat (totus) scz substātia deitatis. qz (fili⁹) s. in substātia deitatis (totus est in patre. z pater totus est in verbo) .i. in filio qz totus vnus est deus.

b ij.

Expositio hymnorum

i **Ad mensē celi cōditor. q̄ mixta ne cōfunderet. aque fluēta**

diuidens. celum dedisti limitem

¶ Materiam huius hymni ē vt oēs hoies diuidāt se a malis opibz et ad herent bonis. qz quēadmodū x̄s aq̄s ab aq̄s in sc̄da feria sepauit. et p̄tē in terra relinquēdo. et p̄tē in celo attrahēdo p̄pter nimitatē aq̄z h̄ iō qz terra fusā erat. et vt calor solis dissiparet res mūdanas. ita intēdit diuidere mētes n̄ras a malis opibz. **S̄** q̄rit̄ cur p̄tē attrahit ad celū. **Dicit̄** q̄ p̄pter elemētū ignis. qz nisi auctor nature interposuisset aliq̄d elemētū. terra non ita leuis posset inhabitari. **Et** si q̄rat̄ q̄l̄iter aq̄ manēt sup̄ ignē. d̄t̄ br̄s Augusti. q̄ fortitudo ignis aquā coagulat et coartat et c̄. **Fr̄e** q̄rit̄. si celū mobile est rotundū. quō aque manēt sursum. **Ambrosi⁹** dat de h̄ exēplū. quia multa corpora exterius sunt rotūda q̄ inter⁹ sunt q̄drata. et sic forte p̄tē eē celū. **Celestes** nāqz nature ignee sunt. vñ spiritus d̄r purus ether qz rogas. id est ignis. nisi em̄ vnda superior et inferior tparet totā terram incēderet et ruptam in puluerem dissiparet et c̄.

¶ **Cōstrue** **Q̄** ch̄riste (p̄ditor celi immēse). i. sine mēsurā. et o x̄p̄e s̄ q̄ es (diuidēs). i. distinguēs (fluēta aque). i. aquarū cursus (ne p̄funderet) id ē destrueret (mixta). i. p̄posita (dedisti). i. p̄stituiti (celū limitē). i. terminū inter aquas superiores et inferiores.

Firmans locū celestibz simulqz terre riuulis. vt vnda flammās tē

peret. terre solum ne dissipent

Supple tu es (firmās locū). i. inter aquas celestes et iter aq̄s terrestres (celestibz). i. angelis (qz) p̄ et (simul riuulis terre). i. fluminibz subito cursū rētibz (vt vnda). i. aq̄ (tēperet). i. moderet (flāmas). i. ignē firmamētū (ne flāme dissipēt solū terre). i. soliditatē terre.

Infunde nunc pijsime donū perennis gratie. fraudis noue ne ca

sibus nos error atterat vetus.

Q̄ tu (pijsime) s̄ p̄ditor (infunde nūc). i. in p̄senti vita (donū perennis gratie). i. sp̄s̄s̄cti (ne error) sc̄z idolatrie vel originale pecc̄m (vet⁹). i. antiquū (atterat). i. p̄terat (nos casibz noue fraudis). i. heresis vel diaboli.

Luce fides inueniat sic luminis iubar ferat. hec vana cūcta terre

at. hanc falsa nulla comprimant

(Fides) nostra (inueniat sic lucē) sc̄z tuā. et (ferat iubar). i. splēdozem sp̄s̄s̄cti (luminis). i. x̄pi et (hec). i. fides (terreat). i. p̄terreat (cūcta vana). i. cunctā prauitatē hereticā (nulla falsa). i. heretica figmēta (cōprimāt) id ē deprimāt (hanc) sc̄z fidem.

Onsors paterni luminis. lux ipse lucis. et dies noctē canens

do nimpimus. assiste postulantibz

Per totū annū Fo. ix.

¶ Materia huius hymni est resurrectio noctis. qz sicut nos surgēdo cupim⁹ noctē. ita xp̄s surgēdo rūp̄it mortē. i. viciū p̄m̄. vel sicut dies adueniens noctis umbras effugit. sic adueniēte vero lumine xp̄a viciōz. i. p̄ctōz tenebras ppulit et sic totū mūdū illuminauit. ¶ Cōstrue. o xp̄e (p̄ors pater n̄i luminis). i. eq̄lis vel p̄sci⁹ et nature. qz est pater. qz vnū est lumē patris et filij et sp̄s̄s̄cti. et tu xp̄e supple tu es (lux). i. filius (lucis). i. patris (et dies). i. d̄iez oim̄ luminū (rūp̄imus noctē). i. p̄m̄ (canēdo). i. laudādo te et ideo (assiste postulātib⁹) scz te cū p̄tib⁹

Aufer tenebras mentiū. fuga cateruas demonū. expelle somnolē

tiam ne pigritantes obuat.

Cōstrue s̄ xp̄e (aufer). i. remoue (tenebras). i. ignorātiās (mentiū). i. nostraz (fuga cateruas demonū). i. acies siue multitudinē malignoz sp̄rituū (expelle). i. reiice (somnialetā). i. aie pigritiā (ne) s̄ illa (somnialetia). i. p̄ctōz dormitio (obuat). i. p̄cipitet (pigritates). i. i p̄ctis p̄manētes.

Sic christe nobis omnibus. indulgeas credentibus. vt prosit exorantib⁹ quod precinētes psallimus.

Cōstrue O (xp̄e indulgeas). i. miserearis (sic). i. taliter (oib⁹ nobis credētib⁹) s̄ in te (vt qd̄ p̄cinēt es). i. laudātes (psallim⁹) id ē canim⁹. scz ore et corde (psit exorantib⁹) id ē pficiat nobis de p̄cātib⁹

Les diei nunci⁹. lucem propinquā precinīt. nos excitator mentiū iam christus ad vitam vocat

¶ Materia huius hymni est exhortatio xp̄i ad nos. vt surgam⁹ a vicijs et adhereamus p̄tutib⁹ Et p̄mittit exēplū alitis. i. galli Sicut em̄ galli cāt⁹ nos excitat vel vocat lucēte die. sic xp̄s excitat mētes nostras et vocat nos p̄scripturas sacras p̄nūciās qz ē venturus iudicare sup̄ iustos et iniustos vñ bñ d̄z Surgite et vigilate qz nescitis diē neqz horā r̄c. (Ales). i. gallus (nūci⁹ diei p̄cinit). i. p̄dicat (lucē). i. diē nob̄ (ppinquā. xp̄s excitator mētū scz nostraz (vocat nos). i. p̄ p̄dicatores (iā ad vitā). i. nūc vocat nos ad se

Auferte clamat lectulos. egros sopore desides. castic⁹ recti ac sobrii. vigilate iam sum proximus

Christus (clamat). i. vocat et p̄cipit nobis (auferte) id ē relinq̄re (lectulos o desides). i. o pigri. s̄ relinq̄re lectulos (egros). i. carnalitatē (sopore id ē p̄ctō. et vigilate casti). i. nō petulātes (recti). i. nō tortuosi (sobrii) id ē nō ebrii Rōnē subdit. qz s̄ ego xp̄s (iā primus sum vobis). i. ppinquus. Vel p̄m̄ aliā lrām. o (casti) scz aia et corpe. et o (recti) p̄bo et ope. et o (sobrii) id ē tēperati cibo et potu (vigilate). i. vigilēs sitis qz iā sum primus.

Iesum sciam⁹ vocibus. flentes precantes sobrie intenta suppli

b ij

Expositio hymnorum

tatio dormire cor mundū vetat

Et qz xps est proximus o fratres (sciamus). i. cognoscam⁹ (scium vo-
eibz). i. p̄dicatōibz. a^c nos sum⁹ (flentes). i. tristātes p̄ p̄ctis (z p̄cātes
illū sobrie). i. sine om̄i feditate. qz (intēta supplicatio). i. assidua deprecātō
(vetat) id ē ph̄it̄er (cor mundū dormire). i. p̄manere in p̄ctō

Tu ch̄riste somnum discute. tu rūpe noctis vincula. tu solue p̄c-

catum vetus. non vnq̄ lumen ingere

Ⓞ (tu x̄p̄e discute). i. dissipa vel diuide (sommū). i. p̄ctm̄ seu diabolum
ne nos decipiat (z tu rūpe). i. diuide (vincula noctis). i. laq̄os diaboli vel
penas inferni q̄ dicū^t nox vt nos nō decipiāt (tu solue p̄ctm̄ vet⁹) scz origi-
nale (q̄) p̄ et (ingere) id ē im̄mitte (nouū lumē). i. sp̄m̄ sc̄m̄. q̄ merito dicū^t
nouū lumē. qz eijciēdo a nobis vetera nos reuocat a vita deuia

Elluris ingens conditor. mundi solum qui eruens pulsio

atqz molestijs terram dedisti immobilem

Ⓞ Materiam h̄m̄ni ē deprecātō quā facim⁹ ad deū. qz sic de⁹ p̄f̄ fecit ce-
lū z terrā. z diuise sup̄iora ab inferioribz. ita sua pietate n̄fa p̄ctā dimittat
Et sic dedit terrā inobilit̄ vt daret fructū gratū. ita faciat m̄bra n̄ra acce-
ptabilia ad fructificādū z seruēdū sibi. Ⓞ Cōstrue Ⓞ (ingēs) id ē magne
(p̄ditor telluris). i. factor tot⁹ orbis (q̄ eruēs). i. diuidēs (solū mūdi) id ē
terrā ab aquis. scz ab inferioribz z superioribz (atqz) p̄ et (dedisti terrā im-
mobilem) id ē terrā stabilē. z hoc (pulsio molestijs) id ē elemētis q̄ valde mo-
lesta erant dū intermiscerēt^r p̄fusis. i. simul mixtis

Ut germen aptum proferens. fuluis decora floribz. secunda frus-

ctu sisset. pastumqz gratum redderet

Hic causam ponit p̄dicoz Supple vt terra sit (proferēs). i. p̄ducens
(germen aptū). i. fructū p̄gruū hoibz z (vt sisset). i. p̄maneret (secūda)
id ē fructuosa (fructu) scz acceptabili. s^c illa terra (decora). i. spectosa (ful-
uis floribz). i. rubris floribz (q̄) p̄ et (redderet). i. p̄cederet tā hoibz q̄ p̄
eudibz (gratū pastū). i. abū acceptabilē seu nutrimentū p̄uentēs. Et q̄ ois
hō tenet summa diligētia ad laudādū deū

Mentis peruste vulnera. mūda vigoris gratia vt facta fletu dē-

lnat. motusqz prauos atterat.

Ⓞ ch̄riste (mūda) id ē purga (vulnera) id ē p̄ctā (peruste mētis) id est
maculati seu viciati hois (grā vigoris) id ē mediāre gratia sp̄s̄fici (vt dē-
lnat) id ē emūdet (facta) id ē malefacta z p̄ctā cōmissa (fletu) id ē cordis
gemitu (q̄) p̄ et (atterat) id ē auertat z refrenet (prauos mot⁹). i. malas
indinatōes ad oēs actus illicitos

Iustis tuis obtēperet. nullis malis app̄ximet. bonis repleti

Per totū annū Fo. 8

gaudeat. et mortis actum nesciat.

Supple vnusquisq; peccator (obtemporet). i. apret se et obediat (iussis tu-
tis). i. mādaris vel pceptis tuis. et supple aliq; hō (nullis malis). i. non vl-
lis operib; malis (appropiet) scz xpo (gaudeat) supple mēte (repleri bo-
nis) scz opib; (et nesciat). i. nō cognoscat (actū mortis). i. mortale pctm. a q̄
se vnusquisq; abstinere tenetur.

Erum creator optime rectorq; nosser aspice nos a quiete

noxia. merfos sopore libera

¶ **Varia** huius h̄ymni est inuocatio auxiliij diuini. vt deus dignet cri-
minib; nostris ignoscere. vt sicut surgimus de lecto et rumpimus noctem. sic
xps rumpat pctā nostra etc. ¶ **Construe** **O** optime creator oim rex. et o (re-
ctor nosser aspice). i. respice s̄ oculis misericordie (libera nos). i. eripe (a-
gere noxia). i. mala. qz q̄ carnē delectat mala sunt sancte aie. et supple libera
nos (merfos sopore). i. pctō. qz peccādo miseri sumus

Te sancte christe poscimus. ignosce tu criminibus ad confitēdū

surgimus. morasq; noctis rumpimus.

¶ **Ideo** o sancte xpe (poscimus). i. deprecamur (te ignosce). i. parce (crimib;
nib;). i. oib; pctis nostris. qz (surgimus) scz de p̄tute in p̄tute (ad confiten-
dum) supple tibi pctā (q̄) pro et (rumpimus moras) id est impedimenta
(noctis) id est diaboli.

Mentes manusq; tollimus porphetam sicut nouimus. nobis

gerendum precipit paulusq; gestis censuit

¶ **Construe** (tollim). i. subleuam (mentes). i. cogitantes (et man). i. opa-
tōes (sic nouim) pphetā) s̄ dauid (precipit). i. iuter (nob gerēdū). i. facies
dū et surgēdū noctib; dices **Media** nocte surgebā etc. (q̄) p̄ et (Paul) censu-
it). i. in scripturis suis idicauit dices **Roma. xij** Hora est iam nos de somno
surgere (gestis). i. factis suis (qz paul) de nocte laborabat et in die predica-
bat **Et** nota qz paul) plus laborabat ceteris ap̄ls. qz in nocte copiosius
faciebat vñ victualia habuit. et qd̄ supauerat pauperib; erogabat.

Vides malum quod gessimus. occulta nostra pandimus. p̄ces

gementes fundimus. dimitte quod peccauimus.

¶ **Et** qz es creator oim rex (vides malū qd̄ gessimus). i. fecimus. et qz vi-
des. ideo (pādimus occulta nostra). i. manifestamus pctā scz p̄ p̄fessionē
(gementes). i. suspirātes (fundimus tibi p̄ces). i. orōnes. et ideo (dimitte)
id est dona nobis veniā. de h̄ (qd̄ peccauimus) id est cōmisimus

Oret tenebre et nubila confusa mundi et turbida. lux in-

trat albescit polus. christus venit discedite

b iij

Expositio Hymnoz

¶ Materiam huius hymni est exclamatio quā facim⁹ pro diaboli & ipsius ratio auxilij dei ut diuersitas peccōz & eorū enormitas a nobis recedat. **¶** **C**onstrue **O** (nos) .i. diabole hęc nox multis modis accipit. aliqui pira aliqui p tpe. aliqui p diabolo. aliqui p obscuritate. **¶** Et notate qd iō illa noia .i. nox tenebre & nubila posuit ad terrēdū. qz tenebray terrores voluit p illa exp̄mere. iō dixit (o tenebre) .i. peccā (z nubila) scz discordie hereticorū (z turbida mūdi) .i. turbatōes z seditōes (p̄fusa) .i. p̄mixta (discedite id ē recedite. qz sicut nox diē z sicut colūba accipitrē fugit. sic peccm̄ iusticiā z diabol⁹ xp̄m fugit Recedite in quā. qz (xp̄s venit) .i. appropinqt. z (lux) s̄ xp̄s (intrat) scz mētes fidelitū (solus) id ē corp⁹ (altescit) id ē nitescit. .i. bonis opibz. z sic bñ z sancte viuēdo xp̄s intrat corda nostra

Caligo terre scinditur. percussa solis radio. rebusq; iam calor redit vultu nitenti sideris

(Caligo terre) id ē obscuritas nostra. vel secretū hereticorū (percussa) illuminata (radio solis) id ē diuin o vbo (scindit) id ē diuidit. z (calor) id est vigor spūss̄cti q̄ scz recessit ppter p̄sentia tenebray (iā redit) id ē reuertus est (rebus) id est corporibz z aiabz nostris (vultu nitenti sideris) id ē splēdo re spūss̄cti qui est verus sol

Te christe solū nouimus. te mete pura z simplici flendo canēdo quesumus. intēde nostris sensibz.

¶ (xpe nouimus te solū) scz redēptorē z illuminatorē. ergo (quesum⁹ te) z nō aliū (pura mēte z simplici) id ē sine hypocrisi (flendo) scz peccā nostra (canēdo) id ē laudādo te de beneficijs tuis (intēde) id ē prece assensuz (nostris sensibz) id ē intētionibz bonis

Sunt multa fuscis illita. que luce purgētur tua. tu lux eoy syderis vultu sereno illumina

(Sunt multa) id ē multe vrutes vel mala (sunt illita) id ē inūcta vl̄ vncta (fuscis) .i. nigris coloribz Fuscus color dicitur falsus color q̄ mixtus inter alios colores offuscet nos (que) s̄ mala (purgent tua luce) .i. tuo splēdore. qz tu xpe es (lux eoy sideris) .i. orientalis scz patrie. z ideo nos (illumina sereno vultu) id ē claritate spūss̄cti

Eli deus sanctissime. qui lucidū centrū poli cādore pingis igneo. augens decoro lumine

¶ Materiam huius hymni est laus quam consonavoce scz cordet ope re tenemur deo persoluerē. qz ad yrilitatē nostrā oīa pduxit. scz celum z terrā z multa alia Nam primo fecit celum z terram. postea mare. deū de solem z lunā zc. Rogamus ergo vt ad brauiū sue remuneratōis nobis omnibz dimittendo peccata nos per sui amoris gratiam faciat peruenire **¶** **O** (sanctissime deus celi. qui pingis) id est decoras (lucidū poli centrū) id est spaciū vel punctū poli seu zodiacū p que signa duodecim decurrūt

Per totū annū fo. xi.

(igno candore). i. splendore (augens decore lumina) scz cū pictura planetarū 7 diuersarū stellarū. Itē 30 dias aial interpretat. Centrū vera est medietas sphaere. s; hic posuit centrū p toto celo.

Quarto die qui flammeam solis rotam constituens. lune ministrans ordinem. vagos recursus syderum.

Supple tu q es (constituens rotā solis flāmeam). i. ardentē (quarto die) **¶** Rotādū q p tres dies mūd^o sine sole pmāsit. qz pma die facta ē angelica creatura. Scda die factū ē celū 7 aer. Tercia die facta est terra 7 aqua. Quarta die factus est sol 7 luna. Quinta autē die facti sunt pisces 7 aues. Sexta pō die facta sunt aialia 7 hoies. Et tu supple es (ministrās). i. tribuens (ordinē lune. 7 vagos sydez recursus). i. varios cursus. qz stelle nō sp currūt eodē cursu. vel dī qzrū ad planetas. nā planetarū vagus est cursus. qz alius est cursus solis. ali^o lune. alius alioz sydez 7c.

Ut noctibus vel lumini direptionis terminum. primordijs 7 mensum signum daret notissimum

Dirōnem dictoz subdit. vt luna (daret terminū dirēptōnis). i. separationis seu diuisionis (noctib; vel lumini). i. diei (7 daret notissimū) id ē certissimū (signū pmozdij;). i. pncipij; (mensū) qz mensis h; triginta dies parum plus vel minus 7c.

Illumina cor hominum. absterge sordes mentium. resolue culpis vinculum euerte moles criminum

Et qz tu fecisti hec oia (illumina cor hoim; 7 absterge). i. mūda (sordes). i. prauas cogitatōes (mentū) scz nostraz. 7 (resolue). i. dissolue (vinculum culpis). i. a pctis. 7 (euerte moles criminū). i. magnitudines pctoz.

¶ De atra rerum contegit terre calores omnium. nos confiteres poscimus. te iuste iudex cordium.

¶ Matera hui^o hymni ē rogare deū vt ipse caliginē mētis 7 corpis a nobis expellet. Rogam^o etiā in hoc hymno clemētiā oipotentis dei. vt nos defendat 7 ptegat ab antiq; hoste. s. diabolo. 7 expellat intrinsecā obscūritatē mētis 7 corpis. 7 vt dignet nob sui luminis claritatē pcedere pseruando nos a pctis **¶** Cōstrue (Atra nox). i. obscura nox (pregit) id ē obtenebrat (calores). i. estuatōes vt illuminatōes (oim rez terre). Nā ob h nō nccē est nec etiā vtile ibi morari. vbi scimus q noctis obscuritas oia ptegit. 7 calores herbarū 7 ceteraz rez in suis pfundis tenebris obducat 7 sepelit. Vel exponit sic moralr (atra nox). i. diabol^o. qz a vera luce recidit (pregit). i. sil regit (calores) S; cū h q nūc lucē syderū halvam^o in mēte. 7 h in medijs noctib;. i. cū mūd^o sedet in tenebris 7 plus crescunt incēdia carnis. tūc surgam^o pfitētes deū. s. iudicē cordiū nroz. 7 iō dr auz.

Expositio Hymnoz

tor (O iuste iudex). i. pscrutor (cordiū). i. mentiū (nos p̄fiteres) s̄ tibi
p̄cā n̄ra (p̄scit̄m̄ te). i. rogam̄ ea q̄ sunt vite sc̄z misericordiā z grām.

**Tu auferas piacula. sordesc̄z mentis abluas. donesc̄z ch̄riste gra
tiam. vt arceantur crimina.**

O tu iuste iudex cordiū. i. aiay nostray (auferas). i. deleas (piacula)
id ē graua p̄cā. z (abluas). i. purges (sordes mētis). i. suggestiones dia
bolicas q̄ pungūt nos (q̄) p̄ et (o ch̄riste dones). i. tribuas (grām) sp̄s
sancti (vt crimina). i. p̄cā (arceant). i. expellant a nobis.

**Mens ecce torpet impia quam culpa mordet noxia. obscura ge
stit tollere. z te redemptor querere**

Dico q̄ expellant crimina. z q̄re. q̄ (ecce ip̄a mēs). i. aia peccatrix (tor
pet). i. pigrescit (quā) s̄ mentē (culpa noxia). i. mala (mordet). i. p̄git z
(hoc redēptor). i. saluator (mens gestit). i. cupit (tollere). i. depellere a se.
(obscura). i. p̄cā (z gestit). i. cupit (q̄rere te) s̄ redemptorē.

**Repelle tu caliginem intrinsecus q̄maxime. vt in beato gaude
at se collocare lumine**

Et q̄ mens gestit te q̄rere (tu repelle). i. remoue (intrinsicus). i. ex aia
(caliginē). i. cecitate p̄cōz (q̄maxime). i. p̄cipue. vt ip̄a mens (gaudeat
se collocari in brō lumine). i. eterna b̄itudine sc̄z in regno celoz.

**Ux ecce surgit aurea. pallens fatiscat cecitas. que nosmet
ip̄os in preceps diu errore traxit deuio**

Iste hymn̄ p̄tinet in sup̄iori hymno. s̄z inc̄tio vsus est hec. ne sc̄z oculi
peccēt Hic ponit anapest̄ p̄ sp̄o deo. z sp̄o deus sc̄do loco ponit p̄ iambo
Flor vsq̄z mō terit calores terre. s̄z mō discedit p̄ter lucis aduentū. Et s̄
dr̄ auroz (ecce lux aurea). i. euāgelica p̄dicatio (surgit) in corda n̄ra. z ideo
(ois cecitas pallēs). i. diabolus (fatiscat). i. euanescat (q̄) cecitas (traxit)
id ē duxit (diu). i. multū (nosmetip̄os) s̄ hoies (in p̄ceps). i. in ruinā vel
in p̄cipitiū (deuio errore). i. p̄uersa suggestionē.

**Dec lux serenum conferat. purosq̄z nos prestet sibi. vt nihil lo
quamur subdolum z voluamus obscurum nihil.**

Costrue (hec lux) s̄ q̄ surrexit (p̄ferat). i. donet nob̄ (serenū). i. p̄tū ē
sp̄s sancti (prestet nos puros). i. m̄dos ab oī p̄cō (sibi). i. ad honorē suū.
vt loq̄mur nihil subdolum. i. nihil deceptorū. z (nihil voluam̄ obscurū)
id est nō cogitemus aliqd̄ aiam maculans.

Sic tota decurrat dies. nec lingua sit mendax. nec manus oculi

Per totū annū Fo. xli

nec peccent lubrici. nec noxa corpus inquinat.

(Tota dies). i. totū tps vite nre (decurrat sic) scz nō loquēdo subdoliū (nec lingua mēdax sit). i. nō dicat mendaciū (nec man⁹ peccēt). i. nō faciant aliqd mali (nec oculi lubrici peccēt) scz vidēdo illicita (nec noxa) id ē culpa corruptōis (inquinat). i. defeder vel polluat (corpus) nostrz.

Speculator. astat desuper. qui nos dieb⁹ omnib⁹. actusq⁹ nostros prospicit. a luce vsq⁹ ad vesperum

Et nolite peccare. qz (speculator). i. dñs (astat). i. aspicit nos (desup) id est de celo (omnib⁹ dieb⁹). i. quotidie (qz) per (pspicit) id ē a longe videt (nostros actus). i. nostra opa (a luce). i. a natiuitate (vsq⁹ ad vesperz) id ē vsq⁹ ad finem vite nostre.

Agne deus potentie. qui ex aquis ortum genus. partim remittis gurgiti. partim leuas in aera.

¶ In h^o hymno ptinet opus qd fecit in qnto die. qz tūc creauit pisces z aues ex aq. z ipoz q ex aq fecit misit partē gurgiti. i. mari scz pisces. z prē leuauit in aera. i. aues Creauit qz cete gradia. bñdixitqz ei dicens Crescite z multiplicamini z replete aqz maris. auesqz multiplicet sup terrā. z sic pisces z aues orti sunt ex aq. Sz aues nō comedūt oi rpe sicut pisces. qd tō fit. qz aues p coitū generant sicut z nos qd nō ē in piscib⁹. Vel qz aues sunt calidioris nature qz pisces Intēdit etiā auez rogare deū. vt nos q sumus abluti z mūdati in sacro baptisate ab originali crimine. sic seruet nos vt nesciam⁹ lapsus criminū z vt diabol⁹ nō depmat nos p criminalia pctā. z h^o ē qd dr (De⁹ magne potētie). i. potētatē (q remittis gen⁹) id ē pisces z aues. gen⁹ dico (ortū ex aquis) baptisatē (sz partim gurgiti). i. mari. i. inferno. vt pisces. id ē malos homies. z leuas). i. subleuas (partim in aera). i. in regnū celoz. vt aues. i. bonos hoies. quasi diceret sicut in aere aues collocauit. ita in celo hoies sanctos disposuit.

Diuersa lymphis imprimens. subuecta collo irrigans. vt stirpe vna prodita. diuersa rapiant loca.

Construe. O tu diues (imprimens). i. deputās (diuersa). i. deorsum mersa vt pisces. i. malos hoies (lymphis). i. aquis ifernalib⁹. z irrigās) id est subleuans (subuecta). i. sursum vecta. vt aues. i. bonos hoies (collo). i. capite (vt prodita). i. orta (vna stirpe). i. vno baptisate renati (rapiant). i. accipiāt (diuersa loca). i. distinctas mansiones. i. aerē z aquā. i. vī tam eternā vel eternā damnatōem Vel. diuersa loca. i. varia habitacula in celo. qz mansiones multe sunt in regno celoz iuxta distinctos gradus beatoz. qz qlibet sanctorz hoim specialem hz locum vel gradum leticie in celo iuxta bona opera sua que fecit in hoc mundo

Expositio Hymnoz

Largire cunctis seruulis, quos mundat vnda sanguinis nescire
lapsus criminum, nec ferre [mortis] redium.

Et tu q̄ oīa fecisti (largire), .i. tribue (cunctis seruulis), .i. oīb; familiis
tuis (nescire), .i. nō sentire (lapsus criminū), .i. calus pctōz q̄ dimissa sunt
in baptisimo (quos) seruulos (vnda), .i. effusio (sanguinis) tui (mundat)
id ē lauat a peccis (nec p̄ z nō, z largire seruulos tuos nō (ferre), .i. nō pati
(redium mortis) id est penam diaboli

Ut culpa nullum deprimat, nullū leuet iactantia, elisa mens nec
concidat, eleuata mens nec corruat

Ad hoc largire (vt culpa), .i. graue pctm̄ (nullū deprimat), .i. nō aggra-
uat vl' arguat vllū xpianū (z iactantia), .i. supbia de bonis (nullū leuet), .i.
nō extollat (z mens), .i. aīa (elisa), .i. lesa a pctō (nō incidat), .i. non incidat
in desperatōem (nec) p̄ nō (mens eleuata), .i. inflata p̄ supbiā (corruat), .i.
cadat supple in eternā damnatōnem

t U trinitatis vnitas, orbem potenter qui regis, attende lau-
dum cantica, que excubantes psallimus

In h̄ hymno auctor nos hortat de somno surgere z medelā vicioz q̄ re-
re. Intēdit etiā in h̄ hymno ip̄am trinitatē laudare inuocare, p̄ quā mun-
dus regit, vt implet nos suo lumine, vt q̄cqd̄ peccauim⁹ fraude demonū,
ip̄e xps abstergat celit⁹, .i. de celo, z h̄ ē q̄d̄ dicit (O tu vnitas), .i. o sc̄e sp̄s
q̄ p̄cedis a patre z filio (trinitatē) sc̄z p̄sonaz (q̄ regis), .i. gubernas (potē-
ter), .i. potētia tua (orbē), .i. mundū (attēde cantica laudū), .i. hymnoz (q̄)
supple carica nos (excubantes), .i. vigilātes (psallim⁹), .i. cantamus.

Jam lectulo cōsurgimus, noctis quieto tempore vt flagitemus
vulnerum a te medelam omnium.

Nos (cōsurgim⁹ iā lectulo), .i. ex desidia. Lect⁹ em̄ dicit ab elect⁹ z mol-
lib; herbis, sup̄ q̄s antiq̄ req̄scebāt (quieto tpe noctis) z ad q̄d̄ (vt flagitem⁹
mus), .i. rogem⁹ (a te medelā oīm vulnez), .i. pctōz.

Quo fraude quicquid demonum in noctib; delinquimus abster-
gat illud celitus tue potestas glorie.

Cōstrue (Quo) pur (potestas glorie tue), .i. tue laudis (abstergat), .i.
abluat mūdet vl' purget (celitus), .i. diuinit⁹ (illud) s̄ pctm̄ (quicquid) s̄
vicioz (delinquimus), .i. mittim⁹ (fraude), .i. deceptione (demonū), .i. dia-
boloz (in noctib;), .i. in tenebris vicioz.

Nec corpus assit sordidum, nec torpor insec cordiū, nec criminis

Per totum annū Fo. xliij.

nis contagio. non tepescat ardor spiritus.

Construe (corpus) nostrū nec (assit). i. nō sit (sordidū). i. pollutū vel fe-
tidū (nec torpor). i. pigritia vel malicia (cordiū) nostrorū (inster). i. insit
nobis (nec pragio). i. macula (criminis) supple assit nobis. 2. (ardor spi-
ritus). i. amor vel grā spūscī (nō tepescat). i. nō deficiat in nobis

Ob hoc redemptor quesumus reple nos tuo lumine. per quod
dierum circulis nullis ruamus actibus

Ut amor tue gratie nō deficiat in nobis (ob hoc). i. ppter hoc. o (redē-
ptor q̄sum) id ē rogam⁹ te (reple nos) pctōres (tuo lumine). i. tuo splen-
dore (p q̄d) lumē (nullis actib⁹). i. nullis peccatis (ruamus). i. cadam⁹
(circulis dieꝝ). i. reuolutionib⁹ dieꝝ

Terna celi gloria. brata spes mortalium. celsi tonantis vni-
ce. casteq; proles virginis.

Materia hui⁹ hymni est inuocatio ad xpm̄ filiū b̄tē v̄ginis vt dis-
gnet nobis suā misericordiā tribuere. dexterā porrigere. vt mereamur co-
roboratōem fidei. 2. charitatis obtinere **E**t h̄ est q̄d d̄r **O** christe tu ex-
istēs (eterna gl̄ia celi) scz angeloꝝ 2. beatoꝝ hoim. vel qz pater tu⁹ celestis
per te glorificat. 2. (o beata spes mortalium). i. xp̄ianoꝝ hoim. 2. (o vnice
celsi tonantis). i. celestis patris fm̄ diuinitatē. qz. pro et. o. ples. id ē fili⁹ cas-
te v̄ginis. scz marie. supple fm̄ humanitatē

Da dexteram surgētib⁹ exurgat et mens sobria. flagransq; in
laudem dei grates rependat debitas

Construe **O** tu eterna gl̄ia (da dexterā). i. auxiliū tuū nobis (surgen-
tib⁹) supple a vicij⁹ (2. ita mens nostra). i. aia nostra (sobria). i. abstinēs
(exurgat) scz ad laudē tuā (qz) p et. supple mens (flagrās). i. ardens (in
laudē) id ē honorē dei oīpotētis (repēdat) id ē psoluat (debitas grates
id gratiarū actōes in hymnis 2. canticis deo oīpotētī.

Ortus refulget lucifer sparsamq; lucem nūciat. cadit caligo no-
ctium. lux sancta nos illuminet.

Construe (Lucifer). i. stella matutina. s. christus (ortus) id ē genitrus
(refulget) id ē splēdet mūdo (qz) p et (nūciat). s. mūdo (sparsam lucē). i.
natā. vere nūciat. qz (caligo noctiū) id est obscuritas diaboli (cadit) sup-
ple in mūdo. 2. ideo (lux sancta) id ē xp̄s. sua sanctificatōne (nos illumī-
ner) id ē corda nostra illustret lumine spiritus sancti

Manensq; nostris sensibus noctem repellat seculi omniq; fine

Expositio hymnoz

Dici purgata seruet pectora.

Ut ipsa lux (manens nostris sensibz). i. in nobis q̄ habem⁹ q̄ncz sensus corporeos (repellat) s⁹ a nobis (noctē). i. diabolu (seculi). i. mundi. z illa lux (seruet pectora nostra). i. corda (purgata). i. mūdara. s. a vicijs (oīū sine die). i. oīi tempore vite nostre

Quæsta iam primū fides radicez nostris sensibz. secūda spes congaudeat qua maior extat charitas.

Construe (Fides quæsta a nobis). s. in baptisimo (tam primū). i. cito ideo dicit primū. qz fides est prima inter oēs virtutes. vt ibi fides. spes. z charitas (radicez). i. ponat radices (sensibz nostris). i. i mēte nostra. z (scda spes). s. a fide. p. quā. s. speramus vitam (cōgaudeat. z charitas). i. talis virtus (extat maior). i. virtuosior. Juxta aplm p̄ma Corinth. xij. Maior aut horum charitas.

**Plasmator hominis deus. q̄ cūcta solus ordinās humū iu-
tes producere reptantis z fere genus**

In hoc hymno cognoscit illud qd̄ fecit deus in sexta die Creatis s̄ q̄ dē oībz reptilibz. s. piscibz auibz z alijs bestijs q̄nta die. sexta die formauit deus hoīem ad imaginē suā. z p̄cepit oībz aialibz dicēs. crescite. z mlti pl̄t camini z replete terrā z dixit homini. dominamini piscibz maris. volatilibz celi z vniuersis animātibz q̄ mouent sup terrā. posuitqz eū in paradiso delectiaz vt oparet. z custodiret illud vt p̄z Gen. p̄mo z scdo Inrendit itaqz autor rogare deū. vt sicut deus fecit hoīem supiorē cūctis aiantibz. sic dignet nos custodire vt nō efficiamur inferiores brutis aialibz p̄pter peccā n̄ra Cur q̄ hoīes creauit q̄s futuros p̄sciebat malos. ideo qz sicut p̄uidit qd̄ mali essent facturi. sic etiā p̄uidebat qd̄ boni eēt facturi Vel d̄r. quis nouit sensum d̄i. aut q̄s p̄siliari⁹ eius fuit. q̄si diceret nullus. ad Roma. xi

Construe. (De⁹ plasmator). i. creator (hoīs) scz ade (q̄ solus ordinās cūcta). i. disponēs oīa (iulz). i. p̄cipis (pducere humū). i. terrā. vel hu/mū). i. eccliam. s. bonos. z malos hoīes Ecclesia autē ē cōgregatio fidelium (genus reptantis). i. serpētis (z fere). i. bestie

**Qui magna rerū corpora dictū iubentis viuūda. vt seruiant p̄r
ordinem subdēs dedisti homini**

Construe O tu deus q̄ fecisti (dictū iubenti). i. s̄bo filij tui (magna corpora) id ē iumēta pecora bestias (rerum) scz diuersarum (viuūda) id ē animata. z (subdēs) id ē supponens illa aialia (dedisti homini vt seruiant). s. homini (p̄r ordinē) scz vt vnumquodqz animal seruiat homini in illo ad qd̄ ordinatum est a natura. vt oues lepores porcos ad comēndum zc.

Repelle a seruis tuis quicq̄d per immundiciam. aut moribus se

Per totū annū fo. xliij.

suggerit. aut acibus se interserit

Construe Et o de^o (repelle). i. remoue (a seruis tuis q̄cqd̄ suggerit). i. inferi (se p̄ immūditā). i. p̄ aliquā supfluitatē vel p̄ sordidā cōmestionem (aut morib) sc̄z malis. q̄. s. ex p̄suetudine peccādi se abstinere nō possunt a peris (aut interserit). i. immiscet (se acibus) sc̄z pueris.

Da gaudiorum premia. da gratiarum numerā. dissolue litis vincula. astringe pacis federa

Construe O deus (da p̄mia). i. remuneratōem (gaudioz). s. sereno tū (da munera grāz). i. dona sp̄sferi (dissolue vincula litis). i. p̄cā odij (astringe). i. p̄iuge (federa pacis). i. p̄cordiā salutis.

Umme teus clemētie mūdiqz factor. machine. vnus potē tialiter trinuszqz personaliter

Wateria hui⁹ h̄y m̄ni est cognitōem habere trinitatis in vnitate. z vnitatis in trinitate. Inrēdit etiā auctor rogare deū vt cingat lumbos nostros cingulo castitatis. z adurat. i. inflammet vel repleat corda n̄ra igne sp̄s sancti vt casto corpe z mūdo corde deo seruire mereamur

Construe O deus summe clemētie. i. alte pietatis. z o (factor machi ne mūdi). i. creator tot⁹ vniuersi. supple q̄ es (potē tialiter vn⁹). s. in potē tia fm̄ diuinitatē. z (trinus p̄sonaliter). i. trinus in p̄sonis

Nostros pius cum cant⁹ c̄is fletus benigne suscipe. quo corde pu ro sordibus te perfruemur largius

Construe Et tu (pius). i. benignus seu misericors (suscipe benigne nos tros fletus). i. lachrymas (cū c̄c̄icis) id est cum h̄ymnis vel laudibus (q̄) pro vt (perfruemur te largius) id est amplius. z hoc (corde puro) id est mūdo (sordibus) id est a vicijs.

Lumbos iecurqz morbidum adure igne cōgruo. accincti vt sint perpetim. luxu remoto pessimo

Construe O deus (Adure). i. accēde (igne cōgruo). i. sp̄sctō (lūbos nostros z iecur). i. epar Et nota q̄ hec tria. s. iecur. cerebrū. z lūbi cogunt h̄oim peccare (vt sint accincti). i. vt lumbi sint casti p̄ra libidinē (perpe tim). i. sp̄ (remoto pessimo luxu). i. deposita pessima luxuria. que multos proch̄ dolor ducit ad gehennam

Ut quiqz horas noctiū nunc concinēdo rumpimus. donis lea tis patrie dicemur omnes affatim.

Expositio hymnorum

Construe (Et q̄q̄) .i. q̄cūq̄ (p̄cīnēdo) .i. p̄fallēdo (rūpimus) id ē per
vigilias diuidimus (horas noctiū) qz tūc bonū z q̄tū ē orare (ditemur
id ē diuites efficiamur (affatim) .i. abūdāter (teatis donis patrie) .i. bñ
tudine patrie celestis ad quā nos de' dignes p̄ducere Amen

Uroza iam spargit polum. terris dies illabitur. lucis re/
sultat speculum. discedat omne lubricum

Hymnus iste p̄tinuat superiori. qz nos rūpimus horas noctiū. ve
nos omnes ditemur z diuites efficiamur in x̄po z ecce (Auroza) id est
x̄ps (iam spargit polū) id ē illuminat corda hoim. Horat' etiā nos vt sic
viuamus in h̄ seculo. vt illud p̄bū Math. xxv. lete audire mereamur. s.
Venite tened. cū patris mei zc. nam finito mūdi termino peccatores p̄
peruis tradent tenebris. fideles p̄o z iustos nō in nocte. sed in lucē ponet
Et hoc est quod p̄reamur (auroza) .i. x̄ps (spargit iā polū) id est illumi
nat mētes vel ecclesiā. z (dies) id est status gratie (illabit) id ē appropin
quat (terris) id ē hoibz in terra habitātibz. z (speculū) id ē pulchritudo vl'
aspectus (lucis) id ē claritatis (resultat) id ē resilit z ideo (omne lubricū)
id ē peccatū (discedat) scz a nobis.

Fantasma noctis decidat. mentis reatus subruat. quicquid tene/
bris horridum nox attulit culpe cadat

Construe (Fantasma) .i. fantasia vel illusio (noctis) .i. diaboli (decidat)
dat) .i. recedat a nobis. z (reat) .i. culpa mētis (subruat) .i. cadat a nob
z (q̄cqd horridū) .i. deforme (nox) .i. diabol' vel nocturna cogitatio (at
tulit culpe tenebris) .i. obscuritatis (cadat) .i. recedat a nobis

Ut mane illud vltimum quod prestolamur cernui. in lucem no
bis effluat. dum hec canore concrepat

Construe (Ut mane illud vltimū) .i. iudiciū futurū vel aduēt' x̄pi in
iudiciū (q̄d prestolamur) .i. speramus vel expectamus (cernui) .i. humili
les (effluat) .i. eueniat (nobis in lucē) id ē claritatē (dum hec) supple nox
(concrepat) id ē resonat (canore) id ē cantu seu laude

Lux beata trinitas. et principalis vnitas. iam sol recedit
igneus. infunde lumen cordibus.

In hoc hymno materia sumitur circa qualitatē t̄pis die recedēte. et
nocte adueniēte. Intēdit em̄ autor inuocare deū trinū in p̄sonis z trinita
tem in vnitate. vt infundat in cordibz nostris lumen spiritus sancti. vt lau
dare mereamur deū t̄a in p̄speris t̄p̄ in aduersis. z ita p̄cedat nobis tran
sire diē z noctē sine pctō. z sine impedimēto sathane

Construe (O beata trinitas) .i. o deus. supple qui es (lux) hominū
vel mūdi vel angeloz. z (principalis vnitas) .i. q̄ habes p̄ncipatū sup

Per totū annū fo. xv.

omne qd est (iam sol igneus) .i. xp̄us vel charitas inflāmata (recedit) .i. a nobis. z ideo (infunde lumen) .i. dona sp̄s sancti (cordib) .i. sensib) n̄r̄is. vt. illud lumen habere mereamur.

Te mane laudum carmine te deprecemur vesperi. te nostra supplex gloria per cuncta laudet secula

Et o xp̄e vt infundas sp̄m sc̄m te deprecemur z vt adiuues nos a^e laudamus (te mane) .i. hora matutina vl' mane. i. sp̄. qz om̄i hora z oī tpe delemus laudare deū. i. mane meridie z sero. Juxta p̄bū ps. **Vespe z mane z meridie narrabo zc.** (te deprecemur) .i. rogem⁹ (vespi) .i. in fine mundi (n̄ra supplex) .i. humilis (gl̄a laudet te) .i. xp̄m (p cuncta secla) .i. p oē sp̄s. quia sp̄ laudāndus est deus vt dictū est.

Onditor alme syderū. eterna lux credentiū. ch̄riste redemptor omnium exaudi preces supplicum

¶ Materia hui⁹ hymni ē de aduētū xp̄i z de incarnatōe eiusdē. qz deus de celo descendēs se exinanīuit formā serui accipiēs. z humiliāuit se vlt⁹ ad mortē. z q̄liter egressus ē de honestissima clausula p̄ginis tāq̄ sp̄s⁹ de thalamo suo. cui spon̄te oīa obediūt. i. terrestria celestia z infernalīa. Inēdit etiā rogare deū vt p̄ hāc incarnatōez n̄ras p̄ces exaudire dignē et a sagitta diaboli liberare. **Et iste hymn⁹ canit⁹ dñicis dieb) p totū aduētū ad vespas** **Cōstrue** (O alme p̄ditor) .i. sc̄e creator (syderū) .i. stella rū. o (eterna lux) .i. p̄petua sal⁹ (credentiū) .i. xp̄ianoz fideliū. o (xp̄e redemptor oīm) .i. hoīs (exaudi p̄ces) .i. orōes (supplicū) .i. hūiliū supplicatiōnū

Qui condolens interitū mortis perire seculum saluasti munduz languidum donans reis remedium

Cōstrue (Qui) s^e xp̄s (p̄dolēs) .i. q̄ es nobiscū dolens (seculū) id est mundū (perire) .i. dānare (interitū mortis) .i. pena infernali (saluasti) id est liberaasti de potestate diaboli (mundū languidū) scz in peccatis (donās remediū) .i. redemptiōem (reis) .i. peccatorib)

Uergente mundi vespere vti sponsus de thalamo. egressus honestissima virginis matris clausula.

Cōstrue (Uergēte mūdi vespe) .i. appropinquāte fine mūdi. es (egressus) .i. vti) .i. sicut (sponsus) s^e egredit⁹ (de thalamo) .i. cubiculo. egressus in⁹ quā de (honestissima) id est castissima (clausula matris virginis) id est de vtero virginis marie

Luius forti potentie genu flectuntur omnia. celestia terrestria fagentur nutu subdita.

Expositio hymnoz

Et id. qz egressus es vl' qz saluasti mundū (cuius). i. xp̄i (forti potente oia. fleerunt genu) scz laudādo ip̄m (celestia). i. angeli (terrestria). i. hoies (farentur subdita) id est pfitentur se illi subiecta (nutu) id est sponte. scz ad tuam voluntatem zc.

**Te deprecemur agie venture iudex seculi. cōserua nos in tempo
re hostis a telo perfidi**

Ergo qz ita est vt dictū ē (deprecemur agie) .i. o sancte xp̄e (iudex vature seculi) scz in extremo iudicio (pserua). i. custodi (nos in tpe) .i. in hac vita (a telo hostis pfidi). i. suggestionē diaboli q̄ sagitta d̄z.

**Laus honor virtus gloria. deo patri z filio. sancto simul para/
clito. in sempiterna secula Amen**

Et qz deus misit filiū suū xp̄m vt nos redimeret. ideo sit (laus ho nor virtus gloria deo patri. z filio. simul). i. pariter (paraclyto). i. spiritui sancto (in sempiterna secula). i. sine fine Amen.

**Erbum supernum prodiens. a patre olim exiens. q̄ natus
orbi subuenis cursu decliui temporis**

Iste hymnus p̄tinuat sup̄iori. qz xp̄s egressus ē de vtero v̄ginali sicut sp̄s de thalamo suo z tō oia ei humiliant siue subdita sunt z nō ē m̄ rum. qz ip̄e descendit de patre. i. de celo. Et hec ē r̄sio p̄tra hereticos q̄ dicebant xp̄m nō venisse de p̄re. q̄b̄ p̄ istū h̄ymnū r̄ndendū ē. **Q** (supnū verbū). i. dei fili⁹ (prodiens). i. manifestans se ineffabiliter (exiens). i. veniens (olim a patre) q̄n scz incarnatus fuisti. s̄ q̄ es (natus) scz a patre (subuenis). i. succurris (orbi). i. m̄do (cursu). i. plenitudine (sp̄s decliui). i. p̄ni. vel declinantis ad finem seculi

**Illumina nunc pectora. tuoqz amore concrema. audito vt preco
nio. sint pulsa tandem lubrica.**

Et tu q̄ talis es (illumina nūc). i. in p̄ri. s. tuo lumine (z concrema) id est accēde (n̄ra pectora tuo amore). i. tua gr̄a (vt audito p̄conio). i. p̄dicatio ne ap̄oz. vl' (audito p̄conio) p̄phetaz (lubrica). i. p̄cā (sint pulsa). i. remota a nostris cordib̄ (tandē). i. in separōe aie a corpe.

**Iudex cum post aderis. rimari facta pectoris. reddens vicem
pro abditis. iustisqz regnū pro bonis**

Construe. Et o tu sup̄num verbū. i. o fili dei volēs (rimari). i. experiri (facta pectoris. i. p̄cā cogitationis. vt (cū aderis). i. cū affueris (iudex post). i. in fine mundi (reddēs vicē). i. remuneratōem (p̄ abditis). i. pro occultis peccatis (z iustis). i. sanctis (regnū) scz eternū (p̄ bonis) scz ope ribus q̄ in presenti seculo operati sunt.

Per totū annū fo. xvi

Non demum arcemur malis pro qualitate criminis. sed cū beatis compotes simus perennes celites.

¶ Construe. Et (non arcemur) id est nō pstringamur (demum) id est ultimo (malis) id est peccatis (pro qualitate criminis) .i. p magnitudine peccatorū (sed simus ptores) .i. simul potentes (cū beatis) .i. sanctis (penes) id est ppetualiter vel (perennes) .i. habitatores celorum (celites) id est celestem vitam ducentes

v **De** clara ecce intonat. obscura queq; increpat. pellant eminus somnia. ab ethere christus pmicat

¶ Materia huius hymni sicut est sensui in p̄dicto hymno ubi dicitur est q̄ xp̄s olim venit a p̄te. et iā dicit sic (Ecce clara vox) .i. ioh̄es baptista (intonat) .i. terribiliter p̄dicat (et increpat) .i. arguit (q̄q; obscura) .i. oia vicia seu peccata. et iō oia (somnia) .i. vana peccata (pellant) .i. remoueant (eminus) .i. longe. q̄ (xp̄s iā pmicat) .i. fulget (ab ethere) .i. a celo

Mens iam resurgat torpida que sorde extat saucia. sydus resfulget iam nouum. vt tollat omne noxium

¶ Construe. Et ideo (mens nostra torpida) .i. maculata (resurgat) sc̄z a vicijs (que) s̄c̄ mens (extat saucia) id est manet vulnerata (sorde) id est peccato et bñ dicit q̄ surgat mens. q̄ (sydus) .i. christus (resfulget iā) .i. resp̄l̄et deo p̄ spiritū sc̄m̄ (nouū) sc̄z natū de v̄gine (vt tollat) .i. vt remoueat a nobis peccatorib; (omne noxiū) .i. omne peccatum

Et sursum agnus mittitur. laxare gratis debitum. omnes p̄ indulgentia. vocem demus cum lachrymis.

¶ Construe (Agnus) .i. dei fili; (mittitur) .i. destinatur (e sursum) .i. de celis (laxare) .i. remediare (debitū) .i. originale peccatū v̄l penas peccati (gratis) .i. dono seu sponte sua et sine aliqua remuneratōe. et iō (omnes demus) sc̄z deo (vocē cum lachrymis) .i. p̄ p̄fessionē peccatorū cū p̄ritōe (p̄ indulgentia) .i. p̄ remissionē peccatorū

Secundo vt cum fulserit. mundumq; horror cinxerit. nō p̄ reatu puniat. sed pius nos tunc protegat. Presta pater piissime r̄c.

¶ Benedicto demus vocem cum lachrymis. vt cum ille agnus (fulserit) id est fulgens aduenerit (secundo) sup̄ple aduentu. sc̄z in iudicio. et (horror) id est p̄uor (cinxerit) id est circūdederit (mundum) id est mundanos (nō puniat) id est damnet (p̄ reatu) .i. p̄ peccatō (sed pius) sc̄z xp̄us (nos tunc pregat) .i. defendat a potestate diaboli.

Expositio Hymnoz

¶ **Eni redemptor gentium. ostende partum virginis. miret
omne seculum. talis decet partus deum**

¶ **Materia** huius hymni est inuocatio ad deum vt veniat ostendere nobis partum virginis non fuisse ex virili semine. sed diuino spiritu cooperante esse factum. et qualiter egressus sit a patre et regressus ad patrem. et qualiter sit equalis patri. et loquitur de presenti tanquam de futuro. Vel dicere possumus per hanc sententiam. o christe qui es (redemptor gentium). i. omnium hominum (veni). i. accede in mentibus nostris (et ostende). i. pande nobis (partum virginis) scilicet marie et ideo (omne seculum). i. totus mundus (miretur). i. admiretur. quia (talis partus decet). i. decens est (deum) scilicet creatori rem celi et terre nasci sine semine virili.

¶ **Non ex virili semine. sed mystico spiramine. verbum dei factum
est caro. fructusque ventris floruit**

¶ **Construe.** Vere talis partus decet deum. quia (non ex virili semine) scilicet natura est christus (sed mystico spiramine). i. secreta operatione spiritus sancti (verbum dei) id est filius dei (factum est caro). i. homo (et) pater. et (fructus ventris scilicet marie) floruit. i. sicut flos creuit. quia beata virgo maria fuit ramus. et filius eius iesus christus est flos.

¶ **Aluus tumescit virginis. claustra pudoris permanent. vexilla virtutum micant. versatur in templo deus**

¶ **Construe.** Et ecce (aluus virginis). i. venter marie (tumescit). i. creuit et tamen (claustra pudoris) id est clausura virginitatis (permanent) scilicet integra et illesa. quia virginitas in ea non est violata. et (vexilla virtutum) id est sancta miracula (micant) id est fulgent scilicet per totum mundum. vel virtutum quarum deus est vexillum. i. custos. et ideo (deus versatur in templo) quia receptus est a symeone in templo (vel versatur in templo) id est in vtero beate marie virginis etc.

¶ **Procedens de thalamo suo. pudoris aula regia. gemine gigas
substantie. alacris vt currat viam.**

¶ **Construe.** supple christus (procedens de thalamo suo) id est vtero matris. quia illa fuit illi lectus castitatis. scilicet de (regia aula pudoris) id est de palatio regali. existens (gigas gemine substantie) id est diuinitatis. et humanitatis. quia est deus et homo. Gigas enim dicitur eo quod inseparabiliter. et irrevocabiliter ad vitam huius mundi nobis occurrit. vnde Basilidius. Exultauit vt gigas etc. (vt alacris) id est velox (currat viam). i. transit de hoc mundo ad patrem

Per totū annū Fo. xvij

Egressus eius a patre. regressus eius ad patrem. excursus vsqz
ad inferos. recursus ad sedem dei

Cōstrue (Egressus ei⁹ a p^{re}) s^c fuit qñ descendit in vterz h^ginis (in⁹
gressus ei⁹ ad patrē) qñ redijt in celū. vñ Dauid. A summo celo egressio
ei⁹ z occurfus ei⁹ vsqz ad summū ei⁹ Et ipē ait in enāgelio. Exiit a patre
meo z veni in mūdū. itez relin^q mūdū z vado ad p^{re}z (excurs⁹ vsqz ad ise
ros). i. descēdat ad iferna (recursus ad sedē dei). i. ascēdit ad dexterā p^{is}

Equalis eterno patri. carnis stropheo accingere. infirma nostri
corporis virtute firmans perpetim

Cōstrue. Et tu x^pe q^{es} (equalis eterno patri) s^m diuinitatē (accin⁹
gere stropheo). i. cingulo (carnis) qz p^o carnē supauit diabolū. supple tu x^pe
(firmās). i. roborās (p^{er}petim). i. p^{er}petue. infirma corporis). i. vitia z fragilit^{es}
tates noītri corpis (virtute). i. cū virtute.

Præsepe iam fulget tuum. lumenqz nox spirat nouum. qd nulla
nox interpolet. fideqz iugi luceat

Cōstrue Uere pcedis de thalamo tu x^pe. qz (p^{re}sepe tuū). i. ecclesia (iā
fulget) scz virtutibz. z (nox spirat). i. emittit (nouū lumē). i. filiū natū sine
petō (qd) supple lumē (nulla nox). i. nulla obscuritas hereticōz. qz hereti
ci dicūt deū nō accepisse verā carnē (interpolet). i. obscurat. z (luceat) scz
lumen tuū (iugi fide). i. assidua virtute

Disse redemptor gentium. ex patre patris vnice. solus an
te principium. natus ineffabiliter

Wateria hui⁹ hymni est inuocatio quā facimus ad x^pm. vt sicut
ipē dignatus ē accipe carnē humanā. z illā sibi vnire p^{ro}pter nos. ita p^{re}ces
nostras exaudire dignet. z nos a p^{er}iculis nostris liberare zc.

Cōstrue (x^pe redemptor gentiū). i. hoīm. qz oēs gētes redemisti tuo
sanguine. z o tu (vnice patris). i. o tu vnigenite. s. pcedēs (ex patre) tu (so
lus natus). i. genit⁹ (ineffabiliter) s^m diuinitatē. vñ ait scriptura. Bene⁹
ratōem eius q^{is} enarrabit (ante p^{ri}ncipiū). i. añ mūdi p^{ro}sticu^oem.

Tu lumen et splendor patris. tu spes perennis omnium. intēde
quas fundunt preces tui p^{er} orbem famuli

Christe (tu es lumē z splēdor patris) qz p^{ro} te pater innotuit mundo
(tu es spes pennis). i. p^{er}petua (omniū) scz hoīm (intēde). i. audi (preces)
id ē orōnes (quas) p^{re}ces (tui famuli fundūt). i. effundūt (p^{ro} orbe). i. p^{ro} vni
uersum mūdū vbi gentes habitant assidue te orantes.

Memēto salutis auctor. qz nostri quondam corporis. ex illiba
ta virgine. nascendo formam sumpseris

Expositio Hymnoz

Dico q̄ detes p̄ces nostras intēdere. q̄r assumpsisti humanā carnē ex
intracta v̄gine. 2 h̄ ē q̄d d̄r. **S** (auctor salutis) nostre (memēto) .i. recorda
re (q̄r sumpsisti) .i. assumpseris (quondā) .i. olīm (nascēdo formā) .i. sicut
dinē (nostri corp̄is) hūani (ex illibata v̄gine) .i. intracta 2 inuiolata v̄gini
ne maria. q̄r an̄ partū 2 post partū 2 in partu v̄go p̄ mansit.

**Sic presens testatur dies. currens per anni circulū. q̄r solus a se
de patris mundi salus adueneris**

(Presens dies) natiuitatis (testat sic) .i. taliter (currēs p̄ circulū anni)
id ē p̄ vnūquēq̄ annū (q̄r solus) .i. nullo com̄trāte. sup̄ple xp̄is (sal⁹ mun
di adueneris) .i. descēderis (a sede patris) .i. de excelso throno dei.

**Hunc celum terra. hunc mare hunc omne quod in eis est. aucto
rem aduentus tui laudans exultat cantico**

(Celū) .i. angeli q̄ pastorib⁹ apparuerūt dicētes cū gaudio. **G**loria in ex
cellis deo (v̄l celū) .i. stelle. q̄r stella apparuit trib⁹ magis .i. trib⁹ regib⁹ du
cens eos ab oriēte in bethleē (terra) .i. terrena p̄rās (exultat) .i. gaudento
laudat (canto) .i. cū hymno (hunc) diē (mare) .i. r̄p̄rāntea p̄rās laudat
(hūc) diē (2 oē q̄d ē in eis) sc̄z in celo in terra 2 in mari (exultat cantico) hūc
diē (laudās) .i. p̄mēdās (auctore) .i. dispositore (aduēt⁹ tui) i hūc mūdū

**Nos quoq̄ qui sancto tuo redempti sumus sanguine. ob diem
natalis tui. hymnū nouum concinimus**

Et nō solū celū 2 terra 2 mare laudāt te. s̄z etiā (nos) christiani (q̄ su
mus redempti) .i. saluati a morte eterna (tuo sancto sanguine) sc̄z in passi
one tua effuso (concinimus) .i. simul cāramus (nouū hymnū) .i. nouā lau
dem (ob diem natalis tui) .i. natiuitatis tue.

**Solis ortus cardine. ad vsq̄ terre līnitem. christum cana
mus principem. natum maria v̄gine.**

In hoc hymno agit de incarnatōe dñi 2 de natiuitate eius. quō sc̄z
puerpera enixa ē illū q̄ vnīuersa ex nihilo creauit. 2 nō abhorruit facere in
p̄sepio. **E**t p̄riuat⁹ iste hymnus cū sup̄iori Dixit em̄. q̄ celū terra 2 mare
et oīa q̄ in eis sunt canūt deo. q̄r ab ortu solis vsq̄ ad occasum vnīuersus
mūdus laudat deū **V**el aliter. q̄r dixit q̄ eius p̄sepiā fulget nouo lumie
et ideo canam⁹ xp̄m natū de maria v̄gine. 2 h̄ est q̄d d̄r. **N**os xp̄iani (ca
namus) .i. laudemus (a cardine ortus solis) .i. ab origine mundi. vel (a
cardine ortus solis) .i. ab oriente mundi (vsq̄ ad līnitem terre) .i. vsq̄ in
finē mūdi. vel vsq̄ ad occidentē (xp̄m p̄ncipē) .i. regē (natū) .i. genitum
(maria v̄gine) .i. ex v̄tero virginis marie

Beatus auctor seculi seruire corpus induit. vt carne carnem libe

Per totū annū fo. xviii

rans. ne perderet quos condidit

Bene dico q̄ delem⁹ deū laudare. q̄ (beat⁹ auctor) .i. factor (seculi)
id ē mūdi (induit) .i. assumpsit (seruile corpus) .i. humanā carnē (vt ip̄e
literās carnē) .i. nostrā humanitatē (carnē) s̄ sua (ne) put non (perderet)
hoies illos (quos p̄didit) .i. creauit

Lacte parentis viscera. celestis intrat gratia. venter puelle baiulat. secreta que non nouerat

Et venit induit seruale corp⁹. q̄ (celestis gr̄a) ip̄e xp̄s (intrat viscera)
id ē vterū (caste parētis) sc̄z ḡginis marie. z sic (vēter) .i. vterus (puelle)
sc̄z marie (baiulat) .i. portat (secreta) sc̄z celestia (que) secreta (non nouerat)
sc̄z ante conceptionem.

Domus pudici pectoris. templū repente fit dei. intacta nesciens virum. verbo concepit filium.

Et vere baiulat secreta q̄ nō nouerat. q̄ (domus) .i. aluus (pudici pectoris)
.i. puri cordis. i. marie (fir) .i. effici (rep̄ere) .i. cito (templū dei) .i. hospitium
vl̄ dom⁹. dico (intacta) .i. incorrupta (nesciens vir) p̄ carnis p̄mixtionē
p̄cepit filiū sc̄z xp̄m (v̄bo) .i. p̄ ḡbū qd̄ ip̄a dixerat ad gabriele dicens
Ecce ancilla dñi fiat mihi fm̄ ḡbū tuū. vl̄ (verbo) .i. p̄ verbū qd̄ dixit gabriel
ad ip̄am. vñ dixit. Ecce p̄cipies z paries filiū zc̄.

Enixa est puerpera. quem gabriel predixerat. quem matris aluo gestiens. clausus Joannes senserat

Dico q̄ p̄cepit z vere. q̄ (puerpera) .i. maria pariens puez (enixa est)
id est peperit filiū (que filiū (gabriel) .i. archangelus (p̄dixerat) nasciturum
z (que toānes) baptista (clausus) .i. inclusus (aluo) .i. in vtero (matris)
sue helizaker (senserat) .i. cognouerat (gestiens) .i. gaudens

Feno iacere pertulit. p̄sepe non abhorruit. paruoz lacte passus est. per quem nec ales esurit.

Et post q̄ xp̄s nat⁹ ē ex ḡgine maria (ptulit) .i. passus ē (iacere) .i. desce
re (feno) .i. in feno. z (nō abhorruit) .i. nō refurauit (p̄sepe) .i. stabuluz. et
supple xp̄s (passus ē) .i. nutrit⁹ (puo lacte) s̄ ḡginis marie (p̄ que) s̄ xp̄m
(ales) .i. nutrit sc̄z maria a q̄ xp̄s nutrebat (nec esurit) .i. nō passa ē famē
q̄ matres lactātes pueros magis esuriūt z sitiūt alijs homib⁹. s̄ maria
xp̄m lactabat. z xp̄s ip̄am regebat. ideo nō plus sitiuit nec esuriuit

Gaudet chorus celestium. z angeli canunt deo. palq̄z fit pastoribus pastor creator omnium

Expositio Hymnoz

Et qz xps natus est (chorus). i. societas (celestiu) spirituu (gaudet). i. letat (et angeli). i. throni z dñatōes pncipatus z potestates z ceteri (canunt). i. cantat (deo) glorio (qz) p et (pastor creator oim) rex (fir palā). i. manifestat (pastoribz) iuxta turrin abnā ad quē locū pastores sicut z mō p p̄suetudine habebāt vigilare sup greges suos. z erat ibi planicies terre apra pastoribz illi⁹ regiōis ad seruandū ibi vigilias noctis sup greges eoz

Unūcūm vobis fero. de supernis natus ē christus domina-
tor orbis in bethleem iude. sic em̄ ppheta dixerat ante

¶ Materia hui⁹ hymni ē p̄paratio gaudij de natiuitate xpi redēpro-
ris nr̄i. qd̄ gaudiū annūciatū ē nob p angelū apparentē pastoribz z in via
dicentē. Annūcio vob gaudiū magnū zc. Cur natiuitatē signa z mira-
cula sequuta sunt. i. stella q̄ apparuit magis xpm̄ q̄rentibz. In cui⁹ natiui-
tate herodes z qlibet mal⁹ p̄fundit. Et doctrina xpi p̄teriti cessauit. scz
idolatria z sacrificia vana. ¶ Cōstrue Ego angelus (fero). i. porto (vob
de supernis). i. celis (nunciū) scz qz (xps dñator orbis natus ē in bethleem
iude). i. in illa ciuitate. que forte p̄inet tribui iude (em̄) pro qz (propheta
dixerat sic ante) id est prius

Dunc canit letus chorus angelorum. stella declarat. veniūt eoꝝ
p̄ncipes dignum celebrare cultum mystica dona

(Chorus angeloz) et̄is (letus canit hūc) s̄c̄ xpm̄ (stella) q̄ duxit ma-
gos (declarat). i. manifestat hūc. z (eoꝝ p̄ncipes). i. or̄iales reges (veni-
unt celebrare dignū cultū) z supple offerre (mystica dona)

Thus deo myrrham trocleten humando bracteas regi chryseas
dum colunt vnum meminere trino tres dare terna

¶ Isti tres reges (meminere). i. cogitauerūt (dare). i. offerre (deo mune-
ra). i. dona. i. auz thys z myrrhā. z meminere deo offerre (trocleten) id ē
arborē rotūdā. q̄ ē arbor sic dicta a loco in q̄ nascit. z hz aureū colorē. Et
declinat nr̄o hec trocletis. gr̄o hui⁹ trocletis (humādo). i. ad humandū z
sepeliēdū. qz mortāl erat. z meminere offerre (regi). i. xpo regi regū (brac-
teas chryseas). i. laminas aureas. qz crisis grece ē idē qd̄ auz latine (dū co-
lūt). i. venerant (vnu) deū. z meminere dare (terna) munera (trino). i. tri-
nitati. qz vnu sunt pater filius z sp̄s sanctus

Gloriam trine monadi canamus cum deo. diue geniteqz proli
flaminiqz sancto ab utroqz fuso corde fideli Amen.

¶ Et q̄ nos xp̄iani (canamus). i. psoluam⁹ (trine monadi). i. trine vnita-
ti (cū deo) patre (gloriā). i. carmen leticie (qz) p et canamus (diue genite-
pli). i. filio dei gl̄iam. z canam⁹ (sc̄o flāmini). i. sp̄s sc̄o (fuso ab utroqz)

Per totū annū Fo. xix

id est a patre et filio (fidelis corde) .i. sincera intentione.

h Ostis herodes impie christum venire quod times. non eripit
mortalia qui regna dat caelestia.

¶ Materiam huius hymni est proclamatio quam facimus contra herodem. quod au-
dita christi natiuitate amittere regnum timuit. ideo multos pueros interfecit esse
mans se etiam christum interficere. Intentio auctoris est tractare de tribus miraculis
magnis que in die epiphie facta sunt. scilicet de trium magorum apparitione per stellam. de
aque in uinum transmutatione. et de christi baptismo in iordane. et etiam de pueris
per herodem interfectis. Et nota. quod hymnus iste peritua sit superior. ita. quod dixit
quod christus natus est. et passus est iacere in fenno. unde herodes de natiuitate eius tur-
batus occidit multos pueros timens ne regnum suum amitteret. sed stulte fecit
quod ille qui rex regum et dominus dominantium non uenit ut ei regnum auferret. sed totum mun-
dum tantis criminibus inuolutum a peccatis liberaret. et hoc est quod dicitur (imprope ho-
stis quod) .i. cur (times christum venire) quod ipse (non eripit mortalia) regna (qui
dat caelestia regna)

Ibant magi (quam uiderant) stellam sequentes per uiam lumine re-
quirunt lumine deum fatentur munere.

(Magi) .i. reges (ibant) qui scilicet christum et adorare eum (sequentes stellam pres-
entiam) .i. procedere (quam uiderant) et (requirunt lumine) .i. christum (lumine) .i. cum stella
(et fatentur deum munere) .i. auro thure et myrrha.

Lauacra puri gurgitis caelestis agnus attigit. peccata que non de-
tulit nos ablucendo sustulit

Construe (Caelestis agnus) .i. christus (attigit) .i. suscepit (lauacra) .i.
baptismum (puri gurgitis) scilicet iordanis (sustulit) .i. abstulit a nobis (ablu-
endo) .i. mudando (nos) per baptismum (peccata) id est crimina (que) pec-
cata (non detulit) .i. secum non portauit. quod ipse mundus erat ab omni peccato
tam actuali quam originali

Nouum genus potentie. aque rubescunt hydrie. uinumque iussa fun-
dere mutauit uindam originem

Construe (Novum genus) .i. inauditum opus (potentie) .i. miraculorum
(aque) supple infuse (hydrie rubescunt) .i. rubere incipiunt (que) per et (uindam) .i.
aqua infusa hydrie (iussa) .i. precepta (fundere) .i. effundere (uinum) muta-
uit originem) .i. naturam suam. quod ad uerbum domini aqua facta est uinum.

a Ue maris stella dei mater alma atque semper uirgo felix
celi porta

¶ Materiam huius hymni est de saluatione beate uirginis facta ab an-
gelo sic dicente. Ave gratia plena dominus tecum benedicta tu in mulieribus.

D. I.

Expositio Hymnorum

Et cū ip̄a respōdisset. ecce ancilla dñi fiat mihi s̄m s̄bū tuū. tūc p̄tule al̄
tissimi obumbrata ē z solo s̄bo p̄cepit filiū. q̄ ē christus dñs noster. Intē
dit etiā autor ip̄am beatā p̄ginē mariā inuocare. vt ip̄a nomē eue p̄ quam
mors intrauit mutet. z vt soluat vincula pctōz nostrōz. z p̄stet nobis
vitā eternā. z vt nos a pctis absolutos mites faciat z castos. Hinc etiam
laudare nos hortat z glorificare hūc diē. p̄pter hoc q̄ euasim⁹ de dñio dī
aboli p̄ ip̄am. z venimus p̄ fidē z gratiā dei ad regna celoz. Et innuit s̄
p̄ silē. faciēdo istam comparatōem. sicut em̄ stella maris p̄stet ducatum
ip̄is nautis. vt veniant ad portū. ita per ducatum virginis marie venies
mus ad portū. i. ad christum. Et hoc est quod dicit (O stella maris) id est
mundi (alma mater). i. sc̄tā genitrix (dei) z hois (arc̄) p̄ z manēs (sem̄p
virgo). i. ante partū. in partu. z post partū (felix porta) id est sc̄tā ianua (ce
li) id est paradisi (aue) id est saluē vel sine ve

**Sumens illud aue gabrielis ore. funda nos in pacemutans
nomen eue.**

Et tu dei mater (sumens) id est accipiēs (illud aue) id est illā salutatiōnē
angelicā (ore) id est ab ore (gabrielis) illi⁹ angeli sic dicti (funda). i. p̄firma
vel colloca (nos in pace). i. in eterna beatitudine (mutans nomen eue) in
aue. i. maledictōem eue in tuā benedictōem

**Solue vincla reis. profer lumen cecis. mala nostra pelle bona
cuncta posce.**

Et q̄ tu s̄go dicta es stella maris. z q̄ tu mutasti nomē eue. i. maledi
ctōem eue deleuisti. z impetraisti nobis b̄ndictōem. z p̄suidisti mortē tri
buēs nobis vitā p̄petuā. ideo (solue). i. dimittē (reis) id est pctōribz (vincu
la). i. ligamina pctōz (p̄fer) tribue (cecis) id est infidelibz (lumen). i. intelles
ctū. z (pelle). i. remoue a nobis (mala n̄ra) id est pctā nostra (posce) id est po
stula a filio tuo (cūtra bona) supple ad salutē deseruētia

**Monstra te esse matrem. sumat per te precem qui pro nobis na
tus tulit esse tuus.**

Construe O maria (monstra) id est ostēde (te eē matrē) sc̄z placādo fill
um tuū. z filius tuus (sumat precē). i. deprecatiōem nostrā (p̄ te) sc̄z matrē
(qui) filius (tulit). i. sustinuit vel voluit sustinere (esse tuus natus). i. fili⁹
(pro nobis) s̄ pctōribz

**Virgo singularis inter omnes mitis nos culpis solutos mites
fac et castos.**

Et quia sustinuit esse fili⁹ tu⁹. ideo (o virgo singularis) q̄ nulla ē tibi
s̄lis. q̄ fuisti s̄go añ partū. s̄go in p̄tu. z s̄go post partū (mitis inter om̄s)

Per totū annū Fo. xx.

nes) alias mulieres (fac nos solutos) scz a culpīs. 2 fac nos (mites) id est māsuētos (2 castos) scz in corpe 2 aīa simul

Uitam presta puram. iter para tutum. vt videntes iesum semper collemur.

Et qz es mater castitatis. 2 suauitatis. 2 p̄go (p̄sta). i. dona nobis (vt tā purā. 2 para). i. p̄para (iter tutū). i. viā securā (vt nos vidētes iesum) filiū tuū (collemur). i. simul gaudeam⁹ (sp̄) id ē in p̄nti 2 in futuro

Sit laus deo patri. summo christo decus. spiritui sancto trinus honor. 2 vnus. Amen

Et qz descendit dñs de⁹ noster in vterz p̄ginis 2 ē. ideo (laus). i. gl̄ia (sic deo patri. 2 decus). i. reuerētia sic (summo xp̄o). i. excelso filio dei. 2 (sp̄) i. sancto sic (honor trin⁹) in p̄sonis (2 vnus in essentia Amen

q Uem terra pontus ethera colunt adorant predicāt trinam

regentē machinā claustrū marie baiulat

¶ **U**erū in hoc hymno ē idē qd̄ in illo hymno **Nocte surgētes In te** rō hui⁹ hymni ē. qz auctor vult ostēdere hoc (qd̄ p̄phete de xp̄o nūciauerūt) in genitrice dei maria eē p̄pletū. ostēdit s̄lt̄ q̄l̄ter claustrū marie baiulat p̄m̄. Et nota qz de⁹ fecit hōiem de limo terre 2 posuit eū in paradiso vob̄ lupratis 2 phibuit ei ne comederet de lignovite. qd̄ erat in medio paradē si. 13 diabolo suadēte eue. 2 eua postmodū s̄lt̄ suadēte adē ambo comedētes de ligno vetito diabolo placētes mortaliter peccauerūt 2 post p̄ctm̄ tāte trāsgressionis de paradiso terrestri a dño electi se nudos esse cognouerūt **U**idēs ergo de⁹ qz aliter nō posset redimere genus humanū nisi p̄ feminā. vñ 2 in vterz p̄ginis descendit humanū corpus assumēs. 2 ita sumus redēpti. 2 a p̄ctō liberati p̄ feminā. vñ 2 ip̄i grates reddere tenemur **D**ictū est enā supra qz maria stella maris ē mater dei. 2 quē celū 2 terra capere nō poterāt in gremio suo portabat **C**onstrue (claustrū marie). i. venter beate p̄ginis (baiulat). i. portat (regentē). i. gubernantē (trinā machinā) mūdī scz celū 2 terrā 2 mare vel trinā machinā aīe. s. p̄cip̄silitatē. rōnabēliratē. 2 sensualitatē (quē) deū (terra). i. boni hōies (p̄ctus). i. mali hōies (ethera). i. celestes creature (colūt) id ē honorāt (adorāt) id ē cōmendant (p̄dicant) id ē publicāt siue denūciant.

Lui luna sol et omnia deseruiunt per tempora. perfusa celi gratia gestant puelle viscera

Dico qz celū. i. celestes creature. terra. i. terreni. 2 oīa siue celestia siue terrestria laudāt 2 adorāt illū quē celū 2 terra capere nō poterāt 2 p̄e. qz viscera puelle. s. p̄ginis marie (p̄fusa). i. repleta (gr̄a celi). i. de roze celesti (gestāt) id ē portāt s̄ xp̄m̄ deū (cui) xp̄o (luna). i. variatio lune (sol) in cursu suo (2 oīa) ventia (deseruiūt) id ē famulant (p̄ r̄pa) id ē r̄paliter

Expositio Hymnoz

Beata mater munere. cuius supernus artifex mundum pugillo
continens. ventris sub archa clausus est

¶ Et qz portauit xpm possum? dicere qz ē (brā mater munere). i. dono fī
lij (sub cui). i. m̄tis (arca vētris). i. yteri (supn? artifex). i. summ? creator
(continens). i. seruans (mundū) vniuersum (pugillo). i. sub sua potestate
(clausus est) id est portatus.

Beati celi nuncio. secunda sancto spiritu. desideratus gentibus
cuius per aluum fusus est

¶ Et qz supnus artifex clausus ē sub archa vētris p̄ginis marie possum?
bñ dicere. qz h̄go maria sic (brā). i. sc̄rā (nuncio celi). i. angelica salutarōe ē
secūda). i. imp̄gnata (sc̄rō spū. p̄ cui?) s̄c̄ p̄ginis (aluū). i. vter? (desiderat?
gentib?). i. populis (fusus). i. natus est

o Gloriosa domina excelsa super sydera. qui te creauit pro
uide lactasti sacro vtre.

¶ Mater hui? hymni ē. qz maria peperit saluatozē. Et qz de? p̄tulit ei
tantā grām qz saluatozē pareret z̄ facit autoz ap̄ostrophā. i. p̄uersionem
ad deū. z qz de? p̄tulit ei tantā grām qz peperit saluatozē. p̄uertit sermonē
suū ad ip̄am ostēdēdo eā eē gl̄iosā dīcēs (o gl̄iosa dñā). i. o sp̄sa dñi
n̄r. (excelsa. i. eleuata (sup sydera). i. sup oēs celos (lactasti sacro vtre). i.
ex sacro pectore illū (qz creauit te. p̄uide). i. sua eterna. p̄uidētia.

Quod eua tristis abstulit tu reddis almo germine. intrent vt
astra flebiles celi fenestra facta es.

¶ Cōstrue (Tu reddis). i. restituīs (almo germine). i. p̄ sc̄m̄ filiū tuū (qz
eua) existēs (tristis). i. dolozosa (abstulit) a nob (z es facta fenestra celi)
id ē christi (vt flebiles). i. hoies desentes p̄cā sua (intrent astra). i. celos.

Tu regis alti ianua. tu porta lucis fulgida. vitam datam p̄ vir
ginem gentes redempte plaudite

¶ Dico qz hoies desentes p̄cā sua intrent celos. z vere. qz tu facta es (ia
nua). i. ostiū (alti regis). i. xpi. z tu facta es (fulgida porta). i. splēdida ia
nua (lucis). i. xpi qz ē vera lux qz illuminat oēm hoīem venientem in hunc
mundū Joh. p̄mo. z o (gentes redempte) sc̄z a christo p̄ passionem suam
(plaudite). i. gaudete (vitā datā) s̄c̄ eē (p̄ p̄ginē) sc̄z mariam.

q Quod chorus vatun venerandus olim spiritu sancto cecit

Per totū annū Fo. xxj.

nit repletus in dei factum genitrice constat esse maria.

¶ In hoc hymno agit autor de natiuitate xpi z q̄liter debet esse p̄pletū in maria q̄d p̄phete p̄dixerūt. qz maria p̄cepit z peperit filiū z symeon gaus uisus suscepit eū in tēplo **D**icimus q̄ q̄ p̄phete senserūt de aduētu z natiuitate xpi **D**icit em̄ **E**lías In medio duū aialū cognosceris. i. inter bos uē z a sinū. z alibi **E**grediet virga de radice iesse. z **A**bacuc senties de xpi aduētu. s̄l̄r̄ aie In medio duū aialū zc. **E**t multi alij p̄phete annūciauerūt z p̄phetauerūt de xpo. hoc totū p̄pletū est in maria. qz xps p̄cepit. natus. baptizatus. crucifixus. z in tēplo p̄sentatus. z a iusto symeone z ab anna uidua susceptus est **¶** Ūā a p̄sonis illis q̄ dño obuiauerūt istud festum (in q̄ iste hymnus carat hypante dñi dñi). i. obuiatio dñi. **C**onstrue. s̄ il lud (cōstat). i. manifestū est (esse factū). i. impletū (in maria genitrice dei) id ē matre xpi (q̄d venerādus choruz). i. honorabil' p̄gregario (vatū). i. p̄phetaz (replet). i. plenus (spūscō cecinit). i. p̄phetauit (olim) id ē dudū

Decum celi dominumqz terre uirgo concepit peperitqz uirgo atqz post partum meruit manere inuiolata.

Et vere p̄stat eē factū q̄d p̄phete cecinerūt. qz (hec) s̄ maria (p̄cipit) uirgo dei celi z dñi terre. z peperit x̄go id ē in pariedo x̄go mansit (atqz) pro et (meruit) supple dicta x̄go maria (manere) id est p̄manere (inuiolata) id ē incorrupta post partum.

Quem senex iustus symeon in uhas in domo sumpsit domini. gausus ob quod optauit uidere proprio lumine christum.

Construe (**Q**uē) supple x̄pm (iust' symeon senex). i. annosus (sumpsit) id est suscepit (in uhas). i. in brachia (in domo dñi). i. in tēplo (gausus) id ē letatus (uidere). i. aspicere (ob q̄d optauit). i. desiderauit p̄ multa tēpora s̄z (uidere x̄pm p̄prio lumine) id ē p̄p̄is oculis.

Tu litens uotis petimus precantum regis eterni genitrix faueto claraqz celsi renitens olympi regna petisti.

Construe (**T**u genitrix). i. mater (eterni regis) s̄z x̄pi q̄ caret p̄ncipio z fine (petimus) tu (faueto) id ē p̄cede (litens). i. libeter (uotis p̄cantū) id est p̄cibz famuloz (qz) pro et. supple tu (renitens) id ē splendes (petisti) pro accepisti (clara regna olympi celsi) id ē alta celi

Sit deo nostro decus z potestas. sit salus perpes. sit honor perennis. qui poli summa residet in arce trinus z vnus. Amen

Construe (decus z potestas. sit deo nostro. perpes salus sit) id ē perperua glia (et perennis honor sit) deo nostro (qui) s̄z deus (residet in summa arce poli) id ē in altitudine celi (trinus) in p̄sonis (z vnus) in substātia

Expositio Hymnoz

o Quā glorifica luce coruscās stirpis dauidice regia ples. sub/
limis residēs virgo maria. supra celi genas etheris oēs.

Hoc metrum est tetrametrum. Sunt autē hic quatuor versus. et in unoquoque eorum sunt quatuor pedes. quorum primus est spōdeus. scdōs iambo. tercius dactylus. quārtus est spōdeus siue trocheus. **M**ateria huius hymni est duplex. Commendatio ipsius marie. tam a progenie quam a meritis. Commendatio a progenie est. quia ipsa est de regia stirpe. scilicet de stirpe dauid. Commendatio autē a meritis est. quia ipsa peperit saluatorem nostrum. **C**arat autē huiusmodi iste in transitu siue obitu beate marie virginis. quāliter. scilicet transitur de hoc mundo ad regnum celorum an solū emittēdo spiritū. vel verū assumptā fuit cū corpore de quo dubium est. sed tamē melius est ut credamus eā assumptā esse a patre cū corpore et anima. de qua autor **R**egina. ples stirpis dauidice. o maria que es ramus ipsius dauid. Ipse enim fuit quercus a qua rami procedunt. et tu es ramus stirpis et ples que termini ponuntur pro eodem. sed non idē significant. Est enim proles que dicitur aliunde huiusmodi. Stirps idē est quod truncus a quo ramus. vel ut a patre filius procedit. **E**t hoc est quod dicitur **O** (que) .i. que tu (regia proles stirpis dauidice) supple es (coruscans). .i. splendida (glorifica luce) id ē gloriosa o maria tu dico (tu sublimis). .i. stans in sublimi scilicet celo (residēs). .i. sedēs (supra omnes) celi genas (etheris). .i. angelos genitos in celo. quia in celo fuerunt creati angeli a deo

Tu cū virgineo mater honore. angelorum dño pectoris aulā sacris visceribus casta parasti. natus hinc deus ē corpore christus

Construe **O** maria supple exis (mater casta cū virgineo honore). .i. per manēs progo (parasti aulā pectoris). .i. pectus tuū (dño angelorum. sacris visceribus) et ideo (hinc). .i. ex illis (natus est christus deus) id est dignatus ē nasci (corpore). .i. que ad corpus. quia humanitatem sumpsit a te

Quē cunctus venerās orbis adorat. cui nūcrite genua flectit omne a quo nos petimus te subueniēt abiectis tenebris gaudia lucis

Construe **Q**uē supple christum deū (cunctus orbis). .i. totus mundus (venerās). .i. honorās. scilicet laudā (cui). .i. ad cuius honorem (omne genu) scilicet celestium et terrestrium et infernorum (flectit nunc rite). .i. debite (a quo). .i. de quo (nos petimus te) scilicet christum (gaudia lucis) scilicet eterne (subueniēt) scilicet post hanc vitam (abiectis tenebris). .i. peccatis remotis a nobis

Declargire pater laminis omnis natū pro propriū flamine sacro qui tecū nitida viuit in ethera. regnans ac moderans secula cuncta

Superius fecit autor preces ad beatam mariam virginem. sed hic facit preces ad deum patrem ut ipse dignetur nobis dare que promissa sunt.

Per totum annū .fo. .xxij

(dices) O (pater omnis luminis) id est origo et factor totius claritatis (largi re) id est dona nobis (hec) scilicet gaudia lucis (p. p. natū) id est amorem filij tui. et (sacro flamine) id est amore spūs sancti (qui) s. filij tuus (viuit tecum in nitida) id est clara (etheria) id est in celo (regnās) id est gubernās (ac modes rans secula cuncta) id est omnes gentes in hoc seculo existētes

Artyris ecce dies agathe virginis emicat eximie. qua christi
eam sociat et diadema duplex eam decorat.

¶ Hunc hymnū Prudentius in honore sancte agathe proposuit in q̄ lau dar deū q̄ tantā p̄statiā p̄tulit p̄gini agathe. **Cōstrue** (Ecce). i. videre (dies agathe martyris eximie). i. magne p̄ginis (emicat). i. valde splens det (qua) scilicet die (x̄ps sociat). i. p̄iūgit eā sibi (et diadema) id est duplex cor rona. i. martyrij et castitatis (decorat eam). i. honorat

Stirpe decens elegans specie. sed magis actibus atq; fidei terrea
prospera nil reputans. iussa dei sibi corde ligans

Cōstrue (decens). i. nobil' s. fuit (stirpe). i. p̄genie (elegās specie) id est pulchra facie (sz magis) s. est pulchra (actibus atq; fide). i. bonis opib; fidel (nil reputās). i. estimās (prospera terrea). i. terrenor; p̄sp̄ritatē. et (ligās) id est retinēs (sibi corde). i. in mēte (iussa dei). i. p̄cepta dei

Fortior hec trucibusq; viris. exposuit sua mēbra flagris pectore

q̄ fuit valido. torta māmilla hoc docet patulo.

Cōstrue (q; p̄ et) (hec). i. agatha (fortior viris trucib;). i. crudelib; (ex posuit sua mēbra). i. dedit (flagris). i. p̄terib; et flagellis (māmilla torta) scilicet a tortorib; verata siue punita (docet hoc). i. manifestat (patulo) id est ap te (q;). i. q̄. i. p̄a agatha (fuit valido pectore). i. forti mēte et corpe

Delicie cui carcer erat. pastor ouem petrus hanc recreat. inde ga

uifa magisq; flagrans. cuncta flagella cucurrit ouans

Cōstrue (cui) scilicet agathe (carcer erat delicie). i. pro delicijs vel loco de liciar; (pastor petrus recreat). i. p̄solat (hanc ouem). i. agathā et (inde ga uifa). i. letata (et magis flagrans). i. ardēs in amore dei (cucurrit ouas) id est gaudēs (cūcta flagella) id est tormēta

Ethnica turba rogam fugiens. huius et ipa meretur opem quos
fidei titulus decorat. his venerem magis ipsa premat

Cōstrue (Ethnica turba). i. gentilis vel pagana que iuxta montem ethnam habitauit (fugiēs rogam) id est combustionem quia mons eth na semper ardet (et ipa) i. p̄ple turba (meret opem) id est. est auxilium (hu

Expositio hymnorum

Calaneensis (us). i. agathe. g. ipa (magis p. mat). i. restringat (venerē). i. luxuria (his) id ē illis hoib; ibide habitantib; (quos) s. hoies (titulus) id ē honor vel signū (fidei decorat). i. honorat. Et nota q. qdā tpe mons ethna cepit tantū ardere vt multū periclitaret ciuitatē **charraginēsem**. z ideo pagani venerūt ad sepulchrū sancte agathe z acceperūt velū in q. erat inuoluta z piecerūt in ignē z statim ignis extinctus est

Jam renitens quasi sponsa polo. pro miseris supplica domino
sic sua festa coli faciat se celebrantibus vt faueat

Construe Tu agatha (renitens iam). i. splendēs (polo). i. in celo (q. s. sponsa) sez xpi (supplica). i. aduoca (dño p. miseris). i. p. pctōib; (vt facis at sic sua festa) id ē suas solēnitates (coli) id ē celebrari (vt faueat) id ē det auxiliū (celebrantib; se) sez festa deuore

11 in

Gloria cum patre sit genito spiritui pro uide sacro. qui deus vnus
est omnipotens hanc nostri faciat memorem. Amen.

Construe (Gloria sit genito). i. filio (cū patre spiritui sacro). i. serō (p. uis de). i. rōnabiliter (q. de vnus est oipotēs faciat hanc) sez agathā (memorē nostri) id ē q. agatha sit memor illoz q. hnt memoriā sui Amen

Triste sanctorum decus atq; virtus. vita z forma via lux z
author supplicū voto pariterq; hymnus suscipe clemēs

In hoc hymno agit autor de vitaz habitu sc̄i b̄ndicti. z de miraculis ei. i. de capisterio fracto in puericia sua r̄teq; sanato zc. Intēdit etiā rogare deū vt nra vota benignē suscipiet z nra pctā expellat. z fauorē suū tribuat z gratiā suā pcedat meritis sc̄i b̄ndicti Et h̄ est qd̄ dicitur tu (xpe decus). i. honor (sc̄oz. atq; p. et (h̄) qz p te p̄tuosi sunt (z vita) q. p te viuūt (z forma) qz te imitari dñt. vñ dixisti Ego sum via. veritas et vita via (via) qz p te eunt ad patrē (lux) qz p te illuminānt (z autor) q. es dñs sc̄ritatis. z tu (clemēs). i. p̄ vel misericors (suscipe). i. accipe (vota supplis tū) id ē pces supplicatiū. z (pariter hymnū) id ē canticū laudis

Qui tuum dudum benedictum ad te attrahens mire segregasti
mundo. vt probra mundi reprobare discens te sequetur

Construe O tu (q. attrahēs dudū) id ē olīm (tuū b̄ndictū ad te) (segregasti mire). i. mirabiliter (mūdo). i. a mūdo. z h̄ ideo (vt discēs reprobare) id ē spernere (probra mūdi). i. pctā (seqtur te) qz dixisti q. seqtur me nō ambulat in tenebris sed habebit lucem vite

Cuius deuotum animum pueni gratia prestans fidei valere qua
valens mira precibus peregit mente fideli

Per totum annū Fo. xxiiij.

¶ **C**ōstrue (Luius deuorū aim). i. religiosus v'l humilē (cui⁹ pueri). i. bñ dicit (grā fidei) s' xpiane. de q' plen⁹ erat scūs bñdicit⁹ (p'stans valere). i. posse (q' grā fidei s' bñdicit⁹ (valēs pegit mira). i. miracula (p'ib) id est orōnib) (mēte fideli). i. cū firma spe vt in libro dialogoz p' inueniri.

Dehinc extendens pedem in remotis ardua scandens. cruciari malens corporis artus iuuenilis ardens amore casto.

(Dehinc). i. deinde supple bñdicit⁹ (extendēs pedē). i. viā (in remotis) s' locis. i. eremo (malens). i. mag⁹ volēs (artus). i. mēbra (iuuenilis corporis cruciari). i. puniri. z q're. qz ipa erat (ardens). i. feruens (casto amore) scz dei (scandēs). i. ascendēs (ardus). i. ad excelsa. qz q' tidie ambulat bar de strute in strute sp' altiora petendo.

Gloriam patri resonemus omnes. et tibi compar vtriusqz semp spiritus alme vnus deus omni tempore secli

(Oēs resonem⁹). i. psoluam⁹ (glām). i. laudē (patri) z o (alme spūs) id est scē spūs q' es (ppar). i. cōlis (vtriusqz) scz patris z filij s' xpīs (vnus deus) cū eis (oī tpe seculi). i. in eterna supple resonemus tibi glām

i **I**mbuit post hinc homines beatos regulis artis animos retundi. et iugo semp domini polorum subdere colla

¶ **C**ōstrue Supple bñdicitus (imbuit). i. docuit v'l repleuit (post hinc). i. deinde (beatos hoies). i. bonos hoies (artis regulis). i. strictis obseruantijs (retundi). i. refrenari (aios) supple supbos. z docuit (subdere colla) supple mētis (sp' iugo). i. p'cepto (dñi poloz). i. celoz

Ex quibus maurus sedulus minister obsequens patri latice leuatum gurgite fontis puerum retractum

(Ex qb) s' sanctis hoib) scūs (maur⁹) fuit (sedulus). i. assiduis (minister) scz scē bñdicit. obsequēs (patri) scz bñdicitō (traxit puez) scz submersum. puez dico (retractū). i. attractū (gurgite fontis leuatū). i. eleuatū (laticē). i. ex aqua equoris.

Huius o christe meritis precamur vt arceas iram. tribuas fauorem. gratiā prestans veniamqz nobis mitis ad omnes

(O christe pcamur). i. nos rogam⁹ (meritis). i. p' merita (hui⁹) scz sancti bñdicit (vt arceas). i. repellas a nob (irā). i. iracūdiā (z tribuas fauorem). i. auxiliū (prestās grām) virtute (z veniā) p'ctōz. existēs (nob) p'ccatorib) (mitis). i. suauis respiciēdo (ad oēs) supple hoies.

P'ce oram⁹ d' alme rector. vt fides nostra vūijs resistat. atqz

Expositio Hymnoz

virtutū ministrat studijs pectore puro Gl'iam patri resonemus ꝛc.

(O alme de⁹) exis (rector) .i. gubernator (oram⁹) .i. deprecamur. ꝛ ideo (pbe) .i. pcede nob (vt fides nra resistat vitijs) .i. pctis (atq; ministrat) id ē seruat (studijs virtutū puro pectore) .i. mūdo corde

Am chrisite sol iusticie noctis recedant tenebre. nunc mētis
eat cecitas. virtutum et lux redeat

In hoc hymno rogar autor deū vt in hoc sacro tpe tribuat nob cor penitens. ꝛ q̄s lō ganimitate pteratis expectat sua benignitate ad se puerat et h̄ ē qd̄ dicitur (tpe sol iusticie) .i. splēdor pterat̄ (tenebre noctis) .i. pctā nostra (recedat nūc ꝛ cecitas mētis eat) .i. recedat (nūc) .i. in p̄senti tpe (et lux virtutū) .i. p̄tutes bonoz opez (redeat) .i. reuertant̄.

Da tempus acceptabile et penitens cor tribue. ne nos vacuos
transeat hoc quod benigne prerogas.

O chrisite (da tps acceptabile) .i. p̄gruū ad penitentiā. qz añ xpi passio nem. s. in veteri testamēto nō erat tale tps. qz oculus p oculo ꝛ dens pro dente dabat. mō aut̄ nō ē sic (ꝛ tribue nobis (cor penitens. ne) .i. put non. (transeat) .i. p̄treat (nos) pctōres (vacuos) virtutib; (qd̄ prerogas) .i. in/terpellas apud deū patrē (benigne) .i. misericorditer

Quiddamq; penitentie da ferre licet grandium maiori tuo mu
nere quod demptio sit criminum

O chrisite (da quiddā) .i. paululū (penitētie ferre) .i. pati (nobis) peccatorib; (quod) .i. p̄pter quā penitentiā (demptio) .i. ablutio (criminū) id est peccatorū (sit licet) p̄ q̄uis (grandiū) id est magnoz peccatorū ꝛ hoc (tuo munere) maiori omnib; criminib;

Dies venit dies tua in qua reflorent omnia. letemur in hac vt p
tuam per hanc reducti gratiam

Here debet dare penitentiā. qz iudicij (dies vlt̄ paschalis festiuitas ve nit) .i. appropinquat (dies dico tua. in qua) s⁹ die (oia) scz mentes hoīm (refloret) .i. micant virtutib;. ideo (letemur) .i. gaudeam⁹ (in hac) die so lenni (vt reducti) .i. sicut redēpti sumus (p̄ hanc tuā grām) qz redemist̄ nos a diabolica potestate ꝛ saluasti nos a peccatis nostris ꝛc.

Te iterum vniuersitas clemens adorat trinitas. et nos noui per
veniam nouum canamus canticum

Et ideo (o clemens trinitas) in p̄sonis. ꝛ vnitas in essentia (vniuersis)

Per totum annū Fo. cxxiii

ras rerum). i. vniuersa creatura (adozet te. z nos) q̄ facti sumus (nouū p̄
uentū). i. p̄ tuā grām (canamus). i. decantemus (canticū nouū). i. iubilū.
Iubilus em̄ est qd̄ nec mente ꝑcipi nec voce exp̄mi potest

Presta beata trinitas. concede simplex vnitas. vt fructuosa sint
tuis ieiuniorum munera

(O beata trinitas) in p̄sonis (presta). i. dona (z o simplex vnitas). i. in
essentia (precede). i. tribue nobis (vt munera ieiunioꝝ). i. abstinentiarum
(sint fructuosa). i. fructus bonos ferentia (tuis) supple fidelibz

Udi benigne conditor nostras preces cum laudibz in hoc
sacro ieiunio fusas quadragenario.

Materia huius hymni ē ꝑmendatio ieiunij. Et hortat nos ieiunare et
deo seruire. z hoc tpe ieiunij in orōnibz plus q̄ in alijs tꝑibz insistere deb
temus. vt in die iudicij vitā habeamꝰ eternā. z h̄ ē qd̄ dicit (O benigne cō
ditor). i. creator oim̄ rez (audi ꝑces nostras cū laudibz). i. cū hymnis. ꝑce
ces dico (fusas). i. effusas (in hoc sacro q̄dragenario ieiunio). i. numero q̄
dra ginta dieꝝ in q̄bz digne ieiunare debemus

Scrutator alme cordiū infirma tu scis virium. ad te reuersis ex
hibe remissionis gratiam.

Et qz fundimus ꝑces (O alme scrutator). i. inq̄sitor (cordiū) nostroꝝ
rū. bñ dico scrutator. qz (tu scis). i. cognoscis (infirmavirū) (ideo (exhibe)
id ē dona (reuersis ad te). i. ꝑnitentibz (remissionis gratiā)

Multum quidem peccauimus. sed parce confitētibz ad laudē
tui nominis confer medelam languidis

(Nos peccauimus qd̄ multū. s; parce ꝑfitētibz) ꝑctā sua (z ꝑfer lan
guidis). i. ꝑctōzibz (medelā). i. remissionē (ad laudē tui nois)

Sic corpus extra conteri dona per abstinentiam ieiunet vt mens
sobria a late prozsus eriminum

Et ꝑferēdo sic medicinā (dona corpꝰ ꝑteri). i. castigari (extra ꝑ abstinentiā
z dona vt sobria mens ieiunet prozsus). i. oīno (a late eriminū). i. ꝑctōꝝ.

Ecce nunc tempus idoneum medicina peccaminū quibz de
um offendimus corde verbis operibus

In hoc hymno hortatur nos auctor vt ab oīni peccato abstinēamus
et rogamus deum cum lachrymis z ꝑcibus vt ip̄e remittat nobis ꝑcc

Expositio Hymnoz

causa nra. z nos mūdet ab oi vltio in tpe hui⁹ ieiunij. qz xps pius ē z misēricors. z hē qd dicitur **O** fratres (ecce xps idoneū). i. pgruū ad pctā remittē dū qd xps ē (medicina peccaminū). i. pctōz (qbus) supple pctis (offendimus deū corde). i. vana cogitatōe (verbis). i. iniquis sermonibz z turpibz loquijs (operibz). i. prauis z illicitis actibz.

Qui pius z propicius nobis reperit hactenus. ne nos cum nostris perderet tantis iniquitatibus

¶ Dico qz pbo z ope deū offendim⁹ (q) scz de⁹ xps (pius z ppi⁹). i. misericors (pcepit nob hacten⁹). i. hucusqz ne fm mala nra opa (nos pariter cā nris tāris iniquitatibz pderet). i. p dēnaret. s; ita pcepit nob vt medi ante paterno auxilio ad xpm veniam⁹ z amodo i bonis opibz pseuerem⁹

Hunc igitur ieiunij cum precibus et lachrymis multisqz bonis alijs placemus deuotissime

¶ Et qz pcepit nob misericorditer (q placem⁹). i. placatū nob faciamus (hūc) scz deū. z quō (ieiunij). i. cū abstinētia cibi z potus. z (cū precibz) id est cū orōnibz assiduis. qz ipse ait **P**etite z accipietis. z alibi dicit. **A**mē amē dico vobis quicqd orantes petieritis petite et fiet vobis

Ut nos a cunctis sordibus purgans ornet virtutibus. angelicis z cetibus nos iungat in celestibus

¶ Dixi qz placem⁹ eū deuotissime (vt ipse purgās nos a cūctis sordibz et pctis ornet nos p virtutibz) z faciat nos pseuerare in eis. z qz (iungat nos angelicis cetibz in celestibz) in regno celoz.

Sit benedictus genitor eiusqz vnigenitus cum spiritu paraclito in sempiterna secula Amen

(**G**enitor). i. deus pater (sit bndictus z ei⁹ vnigenitus). i. xps qd ē filius dei (cū spū paraclito). i. p solatore) in sempiterna secula. **A**men

Larum decus ieiunij monstratur orbi celi. quod xpus auctor omnium cibis dicauit abstinēs

¶ In h p̄senti hymno horat nos z admonet auctor ieiunioz. obseruātia et auctoritatē hātere a xpo z efficacā. z vt antiq̄ patres moyses helyas con sequuti sunt vitā eternā. ita z nos pseqmur. **C**ōstructio (claz deus ieiunij). i. p̄medabile ieiunij (mōstrat). i. dat (orbi). i. mūdo (celitus). i. de celo (qd) ieiunij (xps) existēs (auctor). i. creator (oim rez) (dicauit). i. sanc tificauit (abstinēs cibis). i. a cibis

Hoc moyses charus deo legisqz latoz factus ē. hoc heliam p aera

Per totū annū Jo. xxv

curru leuauit igneo

(Moyſes factus es charus). i. dilectus (deo hoc) s^c ieiunio. i. p^r hⁱ ieiunū (q^o) p^r z moyses fact^o est (legislatoz). i. dator legis diuine (hⁱ). i. p^r hⁱ ieiunū. z (hⁱ) s^c ieiunū (leuauit). i. uexit (helyā) illū pph^{er}ā (igneo curru) id ē in q^o driga ignea (p^r aera). i. p^r aerē. qz cū helias trāſgreſſus eēt iordanez cū discipulo suo helizeo fugiēs psequutōnes Jezabel raptus est helyas in curru igneo in paradīsum terreſtre. pallio suo dimiſſo. helizeus autē pallio leuato reuerſus est ad iordane z pcutiēs aquā cū pallio. ceſſit aqua iordanis. z tranſiuit pph^{er}a ſiccō pede

Dinc daniel myſteria victoz leonum uiderat. per hoc amicus intimus ſponſi Joannes claruit

(Daniel) ille pph^{er}a ex^{is} (victoz leonū). i. leones nō nocuerūt ei (viſ derat) s^c p^r ſpūſanctū (myſteria). i. ſecreta q^o nemo ali^o ſcire potuit (hinc) id ē p^r hoc ieiunū. z (ioānes) baptiſta (claruit). i. fact^o ē (intimus amicus ſponſi). i. ch^{ri}ſti (p^r hoc) ſup^{er} ieiunium.

Dec nos ſeq^{ui} dona deus per exempla parſimonie. tu robur augementium dans ſpiritale gaudium.

Et qz iſti amici ſponſi facti ſunt p^r hⁱ ieiunū (o de^o dona). i. p^rcede (nos) ch^{ri}ſtianos (ſeq^{ui}). i. imitari (hec) s^c ieiunia (p^r ex^{em}pla parſimonie). i. abſtⁱⁿētie tibi z por^o z (tu auge robur). i. fortitudinē (mētū). i. cordiū (dās) id ē donās (ſpiritale gaudiū). i. læticiā ſpiritus

P^reſta pater per filium. p^reſta per alium ſpiritum. cum hiſ per eum. triplici vnus deus cognomine.

O (pater p^reſta). i. dona nobis hec q^o ſupra petiūm^o (p^r filiū) tuū vni genitū. z (p^reſta p^r alium ſpiritū) tu dico ex^{is} (vnus de^o) in eſſentia (cum hiſ). i. cū filio z ſpūſancto (triplici cognomine). i. ſub tribz noibz diſtin^{ct}is (p^r euū). i. eternaliter vel imperpetuū.

e X more docti. myſtico ſeruemus hoc ieiunium. deno dierum circulo ducto quater notiffimo

Materia hu^{ic} hymni ē p^rmedatio ieiunij z hortat nos ieiunare z deo ſeruire. z hⁱ tpe ieiunij in ozōibz z bonis opibz plus q^o i alijs diebz. vt inde habeam^o vitā eternā. z hⁱ ē q^o d^r O fratres (nos docti). i. inſtructi (ex myſtico more). i. ex figurata p^rſuetudine (ſeruem^o hⁱ ieiunū) in q^o mō ſum^o. i. caſte z honeſte (deno circulo). i. denario numero (diez notiffimo). i. man^u ſeſtiffimo (ducto). i. multiplicato (quater). i. p^r quattuor

Lex et prophete primitus hoc pertulerunt poſtmodum ch^{ri}ſtus ſacrauit omnium rex factor atqz temporum

Expositio Hymnoz

(Lex) data p moysen (z pphete) scz helias z alij (perrulerunt hoc) ieiunium (primitus) .i. primo. z (xps rex oim) hoim (atq) pro z (factor) .i. creator (tempoz sacrauit) id e sanctificauit illud (postmodu) id est post moysen z pphetas. qz ieiunauit p quadraginta dies donans nobis exemplum. vt etiam ieiunemus

Utamur ergo parcus verbis cibis z potibus somno iocis z artibus perstemus in custodia.

Et qz pphete z postea xps psecrauerunt hoc ieiunium (ergo) utamur parcus id e temperatius (verbis) inutilibz (cibis z potibz) id est a supfluitate comestionis z ab ebrietate. qz mediare crapula nos labimur in peius. na venter mero estuas de facili spumescit in libidine. z no solu istis utamur parcus. sed etia (somno) nimio (z iocis) illicitis (z pstemus) id e psequemur (artibus) id e fortis (in custodia) anime nostre.

Vitemus ante pessima queqz subruunt mentes vagas nullumqz tenus callido hosti locum tyrannidis

Dico qz relictis vicijs pstemus in custodia virtutu. z vitemus id e abijciamus a nobis Cante id e pus (pessima) id e pcrave praua opera (que qz subruunt) id e opprimunt (mentes vagas) id e ad malu pnas (qz) p z (nullu locum) id e nulla occasione (tyrannidis) id est crudelitatis siue peccati (vitemus callido hosti) id e diabolo

D Icamus omnes cernui clamemus atqz singuli ploremus ante te iudicem flectamus iram vindicem

In hoc hymno hortat nos autor vt rogemus deu cum p cibus z lachrymis. vt ipe auertat a nob ira sua z dimittat nobis delicta nra. z h e qd de nos (o es) existeres (cernui) .i. humiles (dicam) .i. rogem (atqz) p z (singuli) .i. o es (clamemus) ad deu. z (ploremus ante iudicem) id e xpm (flectamus) id e placem (vindicem ira) scz xpi qua hz aduersus nos.

Prostris malis offendimus tuam deus clemenciam. effunde nobis desuper remissor indulgentiam

O (deus offendim) .i. irritauim (tua clemencia) .i. benignitate (nris malis) .i. p peccata nra. z qz tu pius es z misericors z dixisti. nolo morte peccatoris. sz magis vt quertat z viuat. io (o remissor) .i. donator delictoz (effunde) .i. mitte (nobis desuper) id e de celo (indulgencia) .i. remissionem peccatorum

Memento q sumus tui licet caduci plasmatis. ne des honorem nominis tui precamur alteri.

Et emittere debes nob de celo ventiam. qz nos redimisti sanguine tuo z ideo o dne (memento) .i. recordare (q sumus tui) famuli (licet) p quis (cas)

Per totū annū Fo. xxvi.

duci) id ē fragilis (plasmatis) scz adē (p̄camur) id ē rogamus (ne des ho-
norē noīs tui) scz nos xp̄ianos q̄ a noīe tuo vocati sumus xp̄iani (alteri)
id ē inimico humani generis. s. diabolo

**Laxa malū quod gessimus. auge bonū quod poscimus. placere
q̄ tandem tibi possimus hic z perpetim.**

Et qz alter nō debet occupare honorē noīs tui rogam⁹ te (laxa) id ē di-
mitte nob̄ (malū). i. p̄cām (qđ gessim⁹). i. qđ male fecim⁹ (auge). i. augmē-
ta (bonū qđ poscim⁹) a te (q̄ poscim⁹). i. valeam⁹ (tādē). i. vltimo (p lace-
re tibi) xp̄o (hic) id ē in p̄nti (z p̄petim) id ē in p̄petuū

**v Exilla regis prodeunt fulget crucis mysteriū quo carne car-
nis conditor suspensus est patibulo.**

Verba hui⁹ hymni ē talis. vt dicit beatus Ambrosius. Passio dñi venit
z qz venit detemus de ip̄a aliqd dicere. Dicam⁹ q̄ qz vexilla regis xp̄i iā
p̄deūt. vexilla em̄ xp̄i sunt baptisimus. sacramētū altaris. z alia sacramen-
ta ecclie. **C**onstrue (**V**exilla) id ē signa (regis) id ē xp̄i (p̄deūt) id ē appa-
rēt (mysteriū) id ē sacrificiū (crucis fulget). i. claret. qz expugnauit diabolū
lū (q̄) mysterio (p̄ditō) id ē creator (carnis suspensus ē carne) id ē cū corpe
suo pp̄rio (patibulo) id ē in cruce

**Confixa clauis viscera tendens manus vestigia redemptōis gra-
tia. hinc immolata est hostia**

Hoc dicit qz xp̄s suspensus ē patibulo. i. in cruce. z ideo xp̄s ē hostia im-
molata. vel talis ē littera. s. in ara crucis (gr̄a redēptōis). i. saluatio gñis
humani (tendēs). i. extēdēs (man⁹) scz suas in cruce (z tendēs vestigia san-
gūinis ip̄i⁹). z p̄ h̄ notat qz sanguis fluxerat p̄ totū corp⁹ ip̄i⁹. tendens dico
viscera innumerabilia. qz in tm̄ fuit extēsus xp̄s in cruce qz oia mēbra ip̄i
us poterant numerari (p̄fixa) id ē p̄forata (clauis) clauis em̄ sunt positi in
manib⁹. z pedib⁹ suis. z lācea in latere suo. z inde exiit sanguis z aqua ex
inde dico manauit sanguis redēptōis nostre z aqua baptisimatis ex q̄b⁹
nos xp̄iani regeneramur in fonte z in sacro baptisimate.

**Quo vulneratus insuper mucrone dire lancee. vt nos lauaret cri-
mine. manauit vnda sanguine.**

Ecce mysteriū crucis fulget p̄ totū mundū. qz p̄ crucē habemus altari-
re. p̄ corpus xp̄i hostiā. p̄ sanguinē vinū. z p̄ sudorē aquā. ex q̄b⁹ sacrificiū
facimus singulariter. qz ex imolatōe crucis sibi fit altare. z ideo p̄ crucem
habet⁹ altare. in q̄ sacrificam⁹ (quo). i. in q̄ patibulo s̄ ip̄e p̄ditō (vul-
nerat⁹ insup). i. sup vulneratōnem clauoz (mucrone). i. acuminē (dire lan-
cee). i. crudelis cupidis. z ad qđ. ad hoc. s. (vt lauaret nos a crimine). i. a
p̄cīs (vnda). i. aqua (manauit). i. effluxit (sanguine). i. cū sanguine.

Expositio hymnorū.

Impleta sunt que cecinit dauid fidelis carmine. dicendo natio-
nibus regnauit a ligno deus

Et ex eo tpe ppetrata sunt q̄ scripta sunt de xp̄o p̄ p̄phas vñ ip̄e sumēs
acerū in cruce cū spongia dixit **O**summatū ē. z h̄ est qd̄ de illa (sunt im-
pleta). i. cōpleta in xp̄o (q̄ dauid cecinit). i. p̄pheta uir. ex n̄s (fidelis). i. cer-
tificatus (carmine). s̄. in psalterio (dicendo). i. p̄pheta do (natio n̄b). i. oibz
gentibz (de^o regnauit a ligno) su p̄le crucis. qz post passionē z mortē suaz
amarissimā resurrexit eternaliter regnaturus

Arbor decora z fulgida ornata regis purpura. electa digno stipi-
te tam sancta membra tangere.

Et quia pependit in cruce possumus pferre vocē admiratiōis dicētes
O (decora z fulgida arbor ornata). i. fulcra (purpura) id ē sanguine (re-
gis). i. christi. (electa tangere). i. portare (tam sancta membra). s̄. xp̄i (digno
stipite) id ē in sancto trunco.

Beata cuius brachijs seculi pependit precium statera facta corpo-
ris. predamqz tulit tartaris.

Cōstrue (beata) 3^e arbor vel crux (cui^o brachijs). i. cornibz (p̄ciū seculi)
id ē nūdi (p̄pēdit) arbor dico (facta statera) id ē trutina (corpis) christi
(s̄) p̄e (tulit). i. abtulit (tartaris). i. ex infernis (predā). i. spolia. q̄a de
scēdit ad inferna liberās aias sanctorū.

O crux aie spes vnica hoc passionis tēpore. auge p̄is iusticiā.
reusqz dona veniam.

Construe (O crux) a^e existens
(vnica spes) nostra (auge). i. salue (auge). i. multiplica (iusticiā p̄is). i. p̄es-
tatem h̄atētibz (hoc tēpore passionis) z (dona veniam). i. remissionē peccato-
rum (reus) id ē peccatoribz

Te summa deus trinitas collaudat omnis spiritus. quos per cru-
cis mysterium saluas rege per secula. Amen.

Et qz no³ redemit suo sanguine. ideo o (summa trinitas). i. o de^o oīpo-
tēs q̄ es trinus in p̄sonis (oīs spūs collaudat te) et (quos) sc̄s hoīes (sal-
uabz). i. literas (p̄ mysteriū crucis). i. p̄ passionē (rege p̄ seclā) cūtra. **A** mē

P Ange lingua gloriosi prelium certaminis. et super crucis
tropheum dic triumphuz nobilem qualiter redemptor or-
bis immolatus vicerit.

Construe vnus iste p̄tinuatur superior **D**ixerat em̄ qd̄ dñs positus fue-
rat in cruce. z latus eius perforatum lancea. z sic deprecatur eum qd̄ sicut

Per totū annū Ifo. xxvii

mortuus est. i. sicut corpus qđ assumpsit in hōine z in cruce dimisit. z ad inferna descendit z cū diabolo pugnavit z eū superavit. sic faciat nos vincere cūtra nob̄ aduersaria. s. diabolu z mūdū cū ꝑcupiscētia sua z domesticū inimicū. s. carnē. de qđ dicit. Quāto famosior tāto piculosior. Et h̄ est qđ dicit. Q. (lingua pāge) .i. manifesta (plū certaminis glōsi) .i. victoriā quā xps̄ obtinuit moriēdo fm̄ carnē qñ vicit mortē morte sua. vñ ip̄e ait. Mors ero mors tua zc. (z dic triumphū nobilē) de inimicis fugatis (sup trophēum) .i. victoriā (crucis) s̄ scē (q̄liter redēptor) .i. liberator (orbis) .i. corꝑ mūdū (inolat) in ara crucis (vicerit) s̄ diabolu. ¶ Et nota qđ an̄ passionē xpi diabolu duas manꝑ. i. prātes. s. in corpe z aia homis habuit. qz qđā in corpe z in aia. qđā tñ in oia post mortē tpale trahēbat ad se. sed mō post passionē xpi vnā h̄z. s. de duabꝑ potestatibꝑ z amittit vn̄.

De parentis protoplasti fraude factor condolens quando pomi noxialis mortu in mortem corruit. ipse lignum tunc notauit damna ligni vt solueret

¶ In hoc loco antipofositar autor. qz aliqđ forte diceret qre fuit xps̄ immolatus. Rñder. qz ꝑdoluit de deceptōe p̄mi parentis. s. ade. Et h̄ est qđ dicit (factor) .i. ꝑditor (ꝑdolens de fraude parentis) nostri ade (protoplasti) .i. p̄mi hōis formati (qñ corruit) .i. cecidit p̄mus p̄res (in mortē) et hoc (morsu pomi noxialis) .i. nociu (ip̄e) xps̄ (tūc notauit) ꝑordinādo signauit (lignū) sue crucis (vt solueret) .i. recuperaret (damna ligni) scz q̄ venerant ꝑ lignū vetitum.

Hoc opus nostre salutis ordo depoposcerat multiformis ꝑditoris ars vt artē falleret. z medelā ferret inde. vñ hostis leserat

Bene dico qđ xps̄ tūc notauit lignū. vt solueret dāna ligni. quia nullo alio mō poteramus recuperari z hoc aggredi dicitur (Ordo nostre salutis. depoposcerat hoc opus) .i. vt deus carnē sumeret. z patibulū crucis subiret. vt ꝑ lignū dāna ligni resolverent (vt ars) .i. deus qđ est artifex oim rez (falleret) .i. destrueret (artem multiformis ꝑditoris) .i. diaboli (z ferret inde) .i. ex illo ligno (medelā) .i. salutē oim gentiū (vñ) .i. de quo ligno (hostis) .i. diabolus (leserat) .i. nocuerat

Quando venit ergo sacri plenitudo tps̄ missus est ab arce patris natus orbis ꝑditor. atq; ventre hōginali caro factus ꝑdit.

(Ergo qñ) .i. postq̄ (plenitudo tps̄) .i. vltima etas (venit) .i. appropinquat (natus) .i. filii (ꝑditor) .i. creator (orbis) .i. mūdū (missus est ab arce) .i. summitate (patris) s̄ in mūdū (atq; factꝑ caro) .i. carnalis (ꝑdit) x̄ij (vltre hōginali) Et nota qđ sicut flos sine macula pulcher z olēa ac suauis nascit. ita xps̄ sine semie z sine crimie de vtero hōgis marie ꝑdit

Expositio Hymnoz

Vagit infans inter arcta positus p̄sepia. membra p̄anis inuoluta
ta h̄go mater alligat. pedes manusq; crura stricta cingit fascia

Cōstrue (Infans). i. x̄ps (positus inter arcta p̄sepia). i. angusta p̄sepia (vagit). i. plangit. ¶ **Et nora** q̄ vagire est p̄riū p̄ueroz (h̄go) maria (mater) sua (alligat membra) sua (involuta pannis & stricta fascia). i. v̄s r̄ella (cingit pedes & manus & crura)

Gloria et honor deo vsq; quo altissimo vna patri filioq; in clyto
paraclyto. cui laus & potestas p̄ eterna secula Amen.

Cōstrue (Gloria. & honor vsq; q̄). i. v̄biq; s̄ sit (deo altissimo vna). i. ēq̄liter patri & filio (in clyto). i. ḡlioso (& paraclyto). i. sp̄ūsancto sit laus et gl̄ia. similr ēq̄lis gloria coeterna maiestas trino in p̄sonis. & vni deo (cui laus est & potestas p̄ eterna secula Amen)

I Ultra sex qui iam peracta tempus implens corporis se
volente natus ad hoc passioni deditus agnus in cruce le
uatur immolandus stipite.

¶ **Nora** q̄ lustrū d̄r spaciū q̄ncz annoz. & d̄r a lustrādo. eo q̄ romani lustrabāt p̄ spaciū q̄ncz annoz in capite anni totā romā & nos s̄nt p̄ quinq; etates delēm⁹ lustrare totā romā. i. sanctā eccliam. vincēt inimicos

¶ **Hymn⁹** iste sic p̄tinuat. x̄ps carnalr erat. xxx. annoz cū eēt dedit⁹ passioni. Lustra sex r̄c. **Et nora** accusatiui & ablatiui casus p̄nt ibi legi. **Ablatiui** sic legunt (agnus q̄ est implens t̄ps). i. etatē corpis h̄iani (sex lustris iā pactis) & ē ibi positio casus p̄ casu. melius t̄n est vt acci ibi legāt sic (agn⁹). i. x̄ps (q̄ ē implēs t̄ps). i. etatē (corpis) humani (sex lustra). i. eriginta annos (iam pacta). i. p̄ptera (deditus). i. dat⁹ (passioni) s̄ acerbe (natus ad h̄). i. ad illā passionē (se volente). i. sponte sua leuat in cruce (immolandus) sacrificandus (stipite). i. in ligno.

Hic aceto fel arundo sputa clavis lancea mite corp⁹ p̄forat san
guis vnda p̄fluit. terra pontus astra mundus q̄ lauant flumine

Cōstrue (Hic). i. in cruce dederūt ei fel mixtū cū aceto (arundo) id est calamus (trādīt ei in signū derisionis. p̄ scepro. & p̄ter h̄ec (sputa) s̄ ad h̄ibira sunt ei (corpus mite). i. suauē (p̄forat cū clavis & lancea) & in de (sanguis & vnda). i. aqua (p̄fluit). i. extiuit de corpe eius (q̄ flumine). i. q̄ san⁹ guinis & aq̄ effusioē (terra). i. h̄uiles (pont⁹). i. fluctuātes vitio (astra) id ē iusti (& mūd⁹). i. mūdani (lauant). i. purgant. **Per aquā** delēm⁹ intelligere baptisimū. p̄ sanguinē ch̄risma **Et dicūt** q̄dā q̄ āgeli boni purgari sunt de late quā habuerūt de illis q̄ ceciderūt vt lucifer & sui p̄plices. & iō d̄r astra

C Rux fidelis inter omnes arbor vna nobilis. nulla sylua

Per totū annū Fo. xxviii.

talem profer fronde flore germine. dulce lignum dulces clauos. dulce pondus sustinet.

Hic auctor subiūgit adoratiōem crucis postq̄ de eius passione dixit. Et cantat in die parasceues dicens **C** (fidelis crux vna) .i. sola (nobilis arbor. inter oēs) s^c arbores. qz (nulla sylua p̄fert rale) s^c arborē (frōde) .i. p̄fectione (flore) .i. decore (germine) .i. radice. vlt (flore) .i. xp̄o q̄ vocat^r ē flos s^c p̄phetis. qz sicut flos p̄cedit sine fedirare vlt aliq̄ putredine ita xp̄s ex vtero h̄ginis marie p̄cessit sine aliq̄ peccō (dulce lignū) s^c crucis (sustinet dulces clauos (christi (z dulce pondus) .i. christum

Flecteramos arbor alta tēsa laxa viscera z rigor lentescat ille. quē dedit natiuitas z super membra regis miti tendas stipite.

Et qz p̄ciū mūdi pepēdit in re. ideo (arbor alta. flecte) .i. declina (ramos) .i. brachia crucis (z laxa) .i. relaxa (viscera) christi (tēsa) .i. cōtēsa i re (z ille rigor) .i. duritia (lentescat) .i. mollescat (quē) rigorē (natiuitas) .i. natura dedit ubi (z tēsa membra sup̄ni regis stipite) .i. in cruce (miti) .i. hūili

Sola digna tu fuisti ferre seculi precium atqz portum prepara re nauta mūdo naufrago. quē sacer cruor perunxit fusus agni corpe gloria z honor deo vsqzquo altissimo zc.

(Tu sola fuisti digna) ferre (ferre p̄ciū seculi) .i. sustinere illū q̄ fuit ap̄ p̄ciū atus triginta argētas (atqz p̄parare portū) q̄si nauta (mūdo naufrago) p̄clitatio. i. oibz p̄clitantiū (quē) mūdū (sacer cruor) .i. sanct^{us} sanguis (fusus) .i. effusus (de corpe agni) .i. xp̄i (p̄unxit) .i. mūdauit.

Chorus noue hierusalem noua meli dulcedinem promat correns cum sobrijs paschale festum gaudijs

C Petrū ē iambicū. Auctor ē Ambrosi^{us} zc. Materia hui^{us} hymni ē in uicariare ad laudē festi paschalis cū militauerim^{us} p̄tra diaboli. dicit^r q̄ chor^{us} noue zc. Notādū ē. qz p̄mo vocabat^r ciuitas illa Jeb. sc̄do Jebusalē. terciō Salem. q̄rto Hierusalē p̄ quā fecit mltiplex hois stat^{us}. Jeb^{us} em̄ interpretat^r p̄culamen. z h̄ ē q̄n aliq̄s in adolescētia insonus efficit. Jebusalē interpretat^r pax p̄culatōis. z h̄ ē q̄n aliq̄s habitat. z d̄ electat^r in p̄dictis. Salem interpretat^r pax. z hoc est q̄n aliq̄s reuersus ē a vicijs. Hierusalē em̄ interpretat^r visio pacis. z hoc est quando aliq̄s fruitur celesti gaudio. Un̄ hoc nomē hierusalē quattuor modis accipit. Quo ad lrām hierusalē est illa ciuitas palestine. anagogice hierusalē interpretat^r ecclesia triūphans. i. chorus celestis patrie. In hoc loco accipitur sic chorus noue hierusalem. .i. noue aie. sc̄z cuiuslibet hois bene inuouari. z purgari a vicijs (promat) id est cantet.

Expositio hymnorū

(nouā dulcedinē meli) .i. dulce melos. Melū dicitur a mel. quia sicut mel fit ex diuersis generibus rerum. ita et melū est. quod fit ex diuersis notulis nouū. Vñ cantate dñō canticū nouū .z. c. quia sicut mel fit ex diuersis generibus rerum. ita et melū est quod fit ex diuersis notulis nouū. vñ dicitur. Cantate dñō canticū nouū. Mel em̄ dicitur a miscēdo. vñ phitex in lege quod nemo in sacrificio poneret mel. s; sp̄ sal. Mel em̄ fit ex diuersis generibus rerum. hō em̄ nō dicitur eē diuersus. s; vniformis in bono. Vñ. vinū et sicerā nō bibet. et sumit ibi vinū in mala s̄carōe. quia vinū in se ē bonū. s; abutentibus vino nociuū ē tā in corpore quā in aīa. Sycera fit ex diuersis generibus rerum quā sūt mixta vnū corrūpit aliud. vt de cereuisia. aut granū corrūpit aquā. aut aqua granū. Ille igitur bibit sicerā quā facit aliqd quod videt eē de gñe bonorū eū nō sit. igitur sobrie iuste et pie viuamus in hoc seculo. iuste quo ad proxīmū. pie quo ad deum. sobrie autē quo ad nosmetipsos.

**Quo christus inuictus leo dracone surgens obruto dum voce
viva psonet a morte functos excitat**

Cōstrue (Quo) scilicet festo paschali (xp̄s inuictus leo) vt narrat phisilogus. Sicut leo rugitu suo resuscitat catulū post tridū. ita pater in diuinis filiū suū. quare pictus ē leo (surgens) .i. resurgens (dracone) .i. diabolo (obruo) .i. lapso (dū viva voce psonet) vt gemina viperarū quae docuit vos fugere a futura ira. Mel generaliter potest legi de angelis quae viva voce resuscitabūt mortuos ad iudiciū. et sic excitat (functos) .i. defunctos (a morte) .i. a peccato mortali sicut p̄mā lecturā. vñ a (morte) .i. quā oīs hō habebit.

**Quam deuorarat improbus predam refudit tartarus captiua
ta te libera iesum sequuntur agmina**

Cōstrue. Ipe scilicet deus (refudit) .i. retrofudit (p̄dā) .i. rapinā (quā tartarus) .i. infernus (improbus) .i. insatiabilis (deuorarat) .i. deglutitauerat (captiua) .i. agmina) .i. detēte aīe sc̄orū (libera) .i. literata (sequuntur) .i. iesus xp̄m

Ipsū canendo supplices regem precemur milites. vt in suo clarissimo nos ordinet palacio

Cōstrue. Nos (supplices milites) .i. hūiles (precemur ip̄m regē) .i. rogemus xp̄m (vt ordinet nos) .i. disponat nos (in suo clarissimo palacio) .i. in celo iter sc̄orū. vñ in euāgē. dicitur. In domo patris mei mansiones multe sunt et c.

**Per secula mente nescia patri supremo gloria. honorque sit filio . et
spiritui paraclito Amen**

Cōstrue (gloria sit patri supremo) id est excelso (per secula) id est per secula. ibi ponitur per syncopam (gloria) dico (nescia mente) id est incomprehensibilis mente humana. quia deus incomprehensibilis est (et hoc)

Per totū annū sfo. xxx

nos sit ei) scz patri in diuinis (cuz filio) .i. iesu christo (z spiritu paraclito)
id est spiritu sancto Amen

Ex eterne domine rerum creator omnium qui es z ante se-
cula semper cum patre filius.

¶ Oēs isti hymni hnt vnā materiā z vnā intentōez. qz tractāt de passio-
ne xpi z de ei⁹ resurrectōe. Quidē em h q sicut xps mortu⁹ ē ppter delicta
nra. sic etiā resurrexit ppter iustificatōnem nostrā. z tulit nob verum
pascha. i. trāsitū de terra ad celū. de inferno ad paradysum. Itē rogat vt
sua resurrectio sit nra redēptio vt in paschali tpe vt gaudio. i. in die iudicij
ei⁹ defendat nos a piculo mortis. i. a dānatōe. Vel materia hui⁹ hymni est
vt deū deprecemur q sic ipse creauit Adā z accepit ei⁹ corpis formā vt nos
redimeret a potestate diaboli z iungeret nos deo patri. ita liberet nos ab
omni delicto in h paschali gaudio Et dr sic. O dñe eterne rex. i. sempiter-
ne rex (creator) .i. factor (oim rez. z q sp es filius cū patre ante secula) id ē
ante mundi constitutōnem

Qui mundi in primordio adam plasmasti hominē. cui tue ima-
gini vultum dedisti similem

Cōstrue (Qui) s⁹ deus (plasmasti) .i. formasti (adā hoiem in pmoz
dio) .i. in pncipio mūdi (cui) scz ade (dedisti vultū similem tue imagini) scz
mentē similem p rōnem vultus tui

Quem diabolus deceperat hostis humani generis. cuius tu forma
corporis assumere dignatus es.

Cōstr. (Quē) .i. adā (diabol⁹ hostis) .i. iudicior (hūani gñis) .i. hois. qz
nos in adā deceperat (cui⁹ formā corpis) .i. ade (tu) .i. fili⁹ dei (dignat⁹
es assumere) .i. vt nos redimeres dignat⁹ es assumere corpus humanū.

Ut hominē redimeres quem ante iam plasmaueras. z nos deo
coniungeres per carnis contubernium.

Cōstr. Dico q dignat⁹ es accipe formā serui tui ad h (vt redimeres) .i. li-
berares (hōiem. quē) .i. hoies (iā an plasmaueras) .i. creaueras (vt nos)
.i. redimēdo (iūgeres deo) .i. pī (p contuberniū) .i. pynionē vlp habitacu-
lū vt p iūctōez (carnis) .i. hūanitas. qz sic nos liberauit a morte ppetua

Quem editum ex virgine pauescit omnis anima. per quē et nos
resurgere deuota mente credimus

Cōstrue (Quē editū) .i. natū (ex vrgine) .i. maria (ois aīa) .i. ois spūs
rōnalis (pauescit) .i. mirat⁹ (p quē credim⁹ resurgere nos) scz dū veneris
iudicare viuos z mortuos (deuota mēte) .i. bona opatōne

Qui nobis per baptismum donasti indulgentiam. qui tene

Expositio Hymnoz

hamur vinculis ligati conscientie.

Construe. **O** tu xpe (q̄ donasti nob̄) sez oib̄ pie credētib̄ (indulgētiā) id est remissionē sez original' p̄cc̄i (p̄ baptis̄mū q̄ tenebamur ligati vinculis conscientie) sez p̄ peccatum

Qui crucem propter hominem suscipere dignatus es. dedisti tuum sanguinem nostre salutis precium.

Construe. **Q**ui sup̄ple xps (dignatus es suscipere crucē) .i. passiones crucis (p̄pter hoīem dedisti tuū sanguinē in p̄cc̄i nostre salutis) qz cū sanguine tuo redemisti z emisti nos

Quæsumus auctor omnium in hoc paschali gaudio ab omni mortis impetu tuum defende populum.

Et qz tot z tanta fecisti o xpe vt nos a morte p̄petua liberares. (deo o (auctor oīm) rex (q̄sumus) .i. rogamus te (in hoc paschali gaudio) .i. in tua resurrectōe (defende) .i. p̄tege (populū tuū) a p̄cc̄o redemptū (ab omni mortis impetu) .i. ab omni periculo.

Aurora lucis rutilat. celum laudibus intonat. mundus exul-

tans iubilat. gemens infernus ululat

Quæritur huius hymni ē laudare deū z extirpare vicia z adherere virtutibus Et nota q̄ ecclia iō auroza d̄r. qz sicut auroza expellit tenebras. ita ecclia extirpat vicia z pecc̄a. d̄r ḡ sic (Auroza lucis rutilat) .i. splendet. sez qn̄ auroza pullulat z incipit d̄scere (celū) .i. celestis creatura (intonat) .i. resonat (laudibus. mūdus exultās) gaudēs (iubilat) .i. gloriā. qz hoīes credēs in deū carabāt laudes deo (inferno gemēs) .i. diabolo lugēs (ululat) id est plāgit. qz dolet de amissōe eoz. quos tenebat mortuos. .i. adā abraā et alios sanctos quos deus secū traxit ad requiē eternā

Eum rex ille fortissimus mortis cōfractis viribus. pede cōculcans tartara soluit a pena miseros

Dico q̄ celū tūc intonat laudibus (cū) .i. qn̄ (rex ille fortissimus) sez dñs iēsus xps. s̄ fuit (p̄culcans pede) .i. cum pietate sua (tartara) .i. inferna. (soluit) .i. liberauit (miseros) sez hoīes (a pena) sez diaboli (p̄fractis viribus mortis) .i. inferni seu diaboli zc.

Ille qui clausus lapide custoditur sub milite triumphans pompa nobili victor surgit de funere.

Uere ille rex p̄fractis viribus mortis. .i. diaboli soluit a pena miseros homines. qz ille q̄ clausus ē lapide) .i. monumento (custodit) .i. p̄seruat (sub milite) .i. sub militibus. singulari p̄ plurali p̄ synecdochē (trūphās) .i. vincēs (pompa nobili) .i. victoria. qz tūc aīas ab inferis extraxit. z (victor surgit) id est sursum erigit (de funere) .i. de morte.

Per totum annū fo. xxx

Solutis iam gemitibus et inferni doloribus. quia surrexit dominus
minus resplendens clamat angelus

Cōstrue. Christus erat victor (solutis). i. fractis et destructis (iā gemitibus et inferni doloribus). i. angustiis (angelus resplendens). i. valde nitens (clamat) dicens mulieribus. Ite dicite discipulis eius et petro (quod surrexit dominus) supple a morte temporalis

Tristes erant apostoli de nece sui domini quē pena mortis crudeli serui damnarant impij.

Ita dixerūt angeli mulieribus. et (apostoli erāt tristes de nece). i. de morte (sui dñi. quē) supple dñm (serui impij). i. iudei (dānarant). i. damnauerant (crudeli pena mortis) scz crucis.

Sermone blando angelus predixit mulieribus. in galilea dominus videndus est quantotius

Et quod apostoli erāt tristes de nece sui dñi. iō (angelus predixit mulieribus) (blando sermone). i. suauiter (dominus videndus est in galilea). i. a vobis (quāntotius). i. subito

Ille dum pergunt concite apostolis hoc dicere. videntes eum viuere osculantur pedes domini

Cōstrue. Ille) s. mulieres (domini) p quā (pergunt concite). i. sollicitē (dicere) id est manifestare (h) apostolis. vidētes). i. respiciētes (eum). i. xpm (viuere). i. videntes tam habere (osculantur pedes dñi). i. locū vbi posuerūt eū pñdēt iudei.

Quo agnito discipuli in galileam properare pergunt videre faciem desideratam domini.

Cōstrue. (quod agnito). i. quod cognito vel audito. s. quod surrexit dominus (discipulis). i. apostoli (pergunt). i. vitā properant (properare). i. festināter (in galileā videre faciem dñi desideratā). i. cupitam ab eis

Claro paschali gaudio sol mundo nitet radio cum christū iam apostoli visu cernunt corporeo

Cōstrue. (sol nitet). i. splēdet (radio suo mundo). i. puro. in paschali gaudio claro (eum). i. quā (apostoli cernūt). i. vidēt (iā xpm visu corporeo). i. oculo corpali

Ostensa sibi vulnera in christi carne fulgida resurrexisse dominū voce fatentur publica

Dicimus quod quibus tunc apparuit discipulis tamen quidam illorum. scz thomas non credidit. vnde dominus ostendit ei vulnera. et ait. noli esse

Expositio hymnorum

Incredul? s; infidelis. Et nota q̄ quatuor de causis cicatrices vulnere ostē
dit dñs. s. vt eēt signū victorie. vt deinceps de resurrectione nō dubitaret
vt pfundarent q̄ crediderūt illū pharasticū corp⁹ accepisse. z vt eēt ad pa
trē intercessio. **Cōstrue** (Ostēda sibi vulnera) .i. ostēdis vulnerib; (sibi)
id ē aplis (in fulgida carne xpi) apli (fatent) .i. p̄dicat (voce publica) id ē
manifesta (dñm resurrexisse) supple a morte

**Rex christe clementissime tu corda nostra posside vt tibi laudes
debitas reddamus omni tempore**
(**Cōstrue** (christe) clementissime rex (posside) .i. guberna (corda nr̄a) .i.
mētēs sū cū corporib;. vt (reddamus) .i. psoluamus (tibi) .i. ad honorem
tuū (omni tpe debitas laudes)

**D cenam agni; prouidi et stolis albis candidi post transi
tum maris rubri christo canamus principi**

¶ Matera huius hymni ē q̄ nos vocat auroz ad cenā agni illi⁹ q̄ tollit
petā mūdi. s. ad accipiēdū corp⁹ z sanguinē dñi de q̄ dictū ē q̄ sumit corp⁹
xpi indigne. iudiciū sibi māducat z bibit. q̄ p̄o digne. habebit vitā eternā
nos p̄o positi ad cenā agni. s. ad accipiēdū corp⁹ z sanguinē dñi vlt ad vlti
mū p̄ceptū xpi. qz sic post cenā nullū restat p̄adū ita post nouū testamē
tū nullū restat p̄ceptū. **Cōstrue**. s. nos (canam⁹ prouidi) .i. prudētes (z
cādidī) .i. nitidī (albis stol) .i. p̄rutib; (xpo) .i. vnctō (p̄ncipi ad cenā ag
ni) s; xpi (post trāsītū mar) .i. post bap̄tismū vlt post gloriā resurrectionis

**Cuius corpus sanctissimum in ara crucis torridum cruore eius
roseo gustando viuimus deo.**
(**Cuius**) s. xpi sanctissimū corp⁹ (torridū) .i. crematū vlt passum (in ara
crucis. gustādo) .i. suscipiendo (cū roseo cruore viuimus deo.

**Protecti pasche vespere a deuastante angelo erepti de durissimo
pharaonis imperio**

**Dico q̄ viuimus deo (protecti) .i. defensi vel seruati (vespe pasche) id ē
vltima etate (ab angelo deuastate) .i. p̄cutite p̄mogenita egypti (erepti)
id est liberati (de durissimo imperio pharaonis) .i. diaboli.**

**Jam pascha nostrum christus est qui immolatus agnus est syn
ceritatis azyma caro; eius oblata est.**

Cōstrue (xps eū nostr̄ pascha) .i. trāsītus de vitis ad p̄rutes (q̄) s.
xps (ē agnus) s. patiens (imolat⁹) p̄ oib; nob;. **¶** Vel sic. qz xps imolat⁹
p̄ nobis ē agnus (sinceritatis) .i. puritatis (caro ei⁹ oblata) .i. sacrificata
(est azyma) .i. sine fermento vel sine amaritudine. **Azyma** s; ab a qd ē sine
et zyma qd est fermentū vlt amarū. quasi sine amaritudine

Per totū annū Fo. XXXI.

O vere digna hostia per quā fracta sunt tartara redempta plebs captiuata redit ad vite premia.

(**O** vere digna hostia) id ē sacra oblatio (per quā) scz hostiā tartara sunt fracta. z perquam (plebs captiuata) id ē anime sanctorū (redempta redit ad premia vite) scz eterne.

Lum surgit christus tumulo victor redit de baratro tyrannū trahens vinculo z reserans paradīsum.

Construe (**L**um) .i. qñ (christus surgit tumulo) .i. de sepulchro (victor redit de baratro) .i. de fouca inferni (trahēs) .i. claudēs (tyrannū) id est diabolū (vinculo) .i. cū potestate sua (z reserās paradīsum) fidelibz suis. ideo subdit. **Q**uesumus auctoz oīm zc. vt supra

Teme rex altissime redemptoz z fidelīū. quo mors soluta deperit. datur triumphus gratie

Construe (**O** eterne rex altissime z redēptoz fidelīū. quo) .i. p quem (mors soluta deperit) id ē destructa extitit. perijt in qñ mors eterna quando descendit ad inferna. quia sancti illuc mō nō descendūt vt ante passionē christi (triumphus) .i. victoria gratie dat. iā glorificatis in anima. z corpore z glorificandis in resurrectione

Scandens tribunal dextere patris potestas omnium collata est iesu celitus que non erat humanitus.

Tu es (scādens) .i. ascendēs (tribunal) id ē sedē (dextere patris) .i. ad eqūitātē patris (potestas oīm) rex (est collata) .i. attributa (iesu) scilz xpo (celitus) .i. diuinitus. possum⁹ em dicere q̄ solus est ad dexterā patris. ceteri ordines sanctorū ad sinistrā respectu claritatis filij (q̄) potestas (non erat) ei collata (humanitus) .i. q̄ diu vel qñ erat in mūdo

Ut trina rerum machina celestium terrestrium infernoꝝ condita flectant genua iam subdita

Dico q̄ potestas data diuinitus est christo que non erat humanitus. (**U**t trina rerum machina) scz celestū terrestrium z infernoꝝ (dita) a te (flectant genua iam) .i. flectentes genua celestes terreni z infernales sunt (subdita) id ē humiliata (tibi) id ē ad honorē tui

Tremunt videntes angeli versa vice mortalium culpa caro purgat caro. regnat deus dei caro.

(**A**ngeli videntes) humanā formā vel naturā (tremūt) .i. mirant. scilz quia videbant humanā naturam p̄ iesum christū esse ad dexteraz patris collocatā z exaltatam. z hoc (vice versa mortalīū) qz tenebāt z mirabant **E**t nota q̄ ante natiuitatē christi angeli ab hominibz se adorari pariebant

Expositio Hymnoz

tur sed non postea. sicut legimus de Joanne q̄ cū veller angelū adorare inquit angelus ioanni Noli me adorare seruus tuus cū sum. ⁊ fratru ruozū (caro) ade (culpat nos). i. p̄ adam in peccatū cadimus (caro) christi (purgat nos). i. p̄ christū de vicijs surgimus (deus caro dei) id ē de⁹ (res gnar) q̄ christus deus ⁊ homo

Tu esto nostrum gaudium manens olympto predictū. mundi regis qui fabricam mundana vincens gaudia.

O christe (tu manēs predictū). i. nobis paratū honoratū vel sublimatū (olympo). i. in celo. tu (q̄ regis). i. gubernas (fabricā mūdi vincēs mūdana gaudia) esto nostrū gaudiū. s̄ in futuro.

Hinc te precantes quesumus ignosce culpis omnibus ⁊ corda sursum subleua ad te superna gratia

Quasi diceret desperisti gaudia mūdi. ⁊ hinc nos p̄cātes (q̄sumus). i. dep̄camur (te ignosce culpis om̄ibz). i. dimitte nobis peccā nostra. ⁊ (subleua) id ē sursum leua (corda ad te sup̄na gr̄a). i. gr̄a sp̄s sancti

Ut cum rubente ceperis clarere nube iudicis penas repellas debitas reddas coronas perditas

Hos q̄sumus te (vt cū). i. q̄n (nubes iudicis). i. x̄pi ceperit clarere repete **U**el alia littera **U**t (cum). i. q̄n (ceperis clarere). i. fulgere (nubes iudicis) id ē x̄pi (rubere) id ē clarescere. i. deo ip̄o adueniente (a nobis repellas penas debitas) p̄ adā (⁊ reddas) id ē tribuas p̄ gratiā (coronas perditas) p̄ culpā. ⁊ inuētas ⁊ collatas s̄m meritū p̄ gratiā. q̄ nō necessitate. sed voluntate gratis a morte liberavit. ⁊ saluauit

Gloria tibi domine qui scandis supra sydera cum patre sancto spiritu in sempiterna secula Amen.

O dñe iesu x̄pe (glia) i. laus ⁊ honor (sit tibi q̄ scandis). i. ascēdis (supra sydera). i. celos (cū patre ⁊ sc̄to sp̄u in sempiterna secula Amen)

Esu nostra redemptio amor ⁊ desiderium deus creator omnium homo in fine temporum.

Iste hymn⁹ ferialibz diebz ad cōpletoriū post pascha decātaf. Et d̄e autor: **O** iesu n̄ra redēptio tu dico (amor ⁊ desiderii nostrū). i. amor desiderabil⁹ (de⁹ creator oim) q̄ es fact⁹ (hō in fine t̄p̄m) id ē in vltima etate

Que te vicit clementia vt ferres nostra crimina crudelem mortē patiens vt nos a morte tolleres

Cōstrue (**Q**ue). i. quāra (clemētia). i. p̄ieras (vicit). i. cōpulit (te) s̄ te sum (vt ferres). i. portares vel deleres (n̄ra crimina). i. peccā tāq̄ (patiens

Per totū annū Fo. xxxij

crudelē mortē) crucis pro peccatis nostris (vt tolleres) id est libera-
res (nos a morte) id est diabolo

Inferni claustra penetrans tuos captiuos redimens victor triū-
pho nobili ad dexteram patris residens.

Cōstrue (Tu penetrās) id est frangēs (claustra inferni redimēs) s^c an-
guine (captiuos) q̄ tenebant iuste in inferno (residēs victor nobili triūpho)
id est excellētī ac mirabili victoria ad dexterā patris. supple in diuinis

Ipsa te cogat pietas vt mala nostra superes parcendo et voti cō-
potes nos tuo vultu facies.

(Ipsa pietas) q̄ coegit te vt subires mortē crucis (cogat). i. vincat te (vt
superes nra mala). i. dimittas nobis debita nra (parcedo). i. miserādo (et
facies nos cōpotes) nostri (voti). i. desiderij (tuo vultu) id est tua p̄sentia.

Tu esto nostrum gaudium. qui es futurus premiū. sit nostra in
te gloria per cuncta semper secula. Amen

Et (tu q̄ es futurus nostrū p̄miū esto nostrū gaudiū) scilz in p̄sētē et in
futuro et (nra gl̄ia). i. laus (sit in te sp̄). i. in om̄i tpe (p̄ cūcta secula) Amen

Eni creator spiritus mētes tuoz visita. imple superna gra-
tia. que tu creasti pectora.

Varia hui⁹ hymni est q̄ spiritus sanct⁹ quē pater et filius p̄miserat
q̄ dixit Ioh̄. 14. Effundā de sp̄u meo sup oēm carnē Fili⁹ p̄miserat q̄ dī-
xit Si assump̄t⁹ fuero in celū mittā vob̄ paraclitū. et apl̄s orātib⁹ in hora
tercia mūdus tonuit. et subito venit sp̄s sanct⁹. et apl̄i inflāmati sp̄s sancto
diuersis loq̄bant⁹ linguis magnalia dei Intētiō est rogare deū vt purget pe-
ctora nra supno splēdore. et illuminet gr̄a sp̄s sancti. et expellat a nobis visibi-
les et inuisibiles hostes. vt habeam⁹ vitā p̄manētē cū ip̄o Et h̄ est qd̄ d̄t. O
(sp̄s) s^c dei (creator) veni visita mētes tuoz. i. fidelij (imple pectora) id est
corda (q̄) s^c pectora (tu creasti). i. ex nihilo fecisti (supna gr̄a). i. sp̄s sancti

Qui paraclitus diceris donum dei altissimi. fons viuus ignis
charitas et spiritalis vinctio

(Qui diceris). i. appellaris (paracletus). i. solator (donum dei altissi-
mi) et diceris (fons viuus) de q̄ nō cōicat alien⁹. vel fons aque salientis in
terrā. et diceris (ignis) qz corda hoīm ad dilectōem dei et p̄ximī accēdit
et vitia atqz pctā p̄sumis. et diceris (charitas) qz facis diligere deū et p̄xi-
mū. et diceris (spiritalis vinctio) qz de sp̄ali vinctiōe. i. de sp̄s sanctō. vngis
corda hoīm. vt humilient⁹ in susceptōe sancti baptismatis

Tu septiformis munere dextere dei tu digitus. tu rite promisso
patris sermone ditans guttura.

Expositio hymnorum

(Tu septiformis munere). i. ppter septiforme gratiã Septem em̄ sunt dona spiritus sancti. scz spūs sapiētie z intellectus. spūs p̄siliū z fortitudinis. spūs sciētie pietatis z timoris (tu) s^c diceris (digit⁹) id ē potētia (dextere dei) qz sicut nodi digitorū sunt varij. ita varia sunt dona spūs sancti z (tu) s^c diceris (ditans). i. implens (rite). i. recte (guttura). i. pectora (sermone p̄missio patris) qz pater p̄misit spiritū sanctū Joh̄el. ij. Effundam de spiritu meo sup̄ omnem carnem

Accende lumen sensibus. infunde amorem cordibus. infirma nostri corporis. virtute firmans perpetim.

Et tu q̄ diceris paraclit⁹ zc. (accende lumē) id ē intellectū (sensib⁹) id ē est mētib⁹ nostris (infunde cordib⁹ nostris amorē) id ē dilectōem dei z p̄mi (firmās). i. roborans (perpetim). i. p̄mittit (infirma). i. debilia (nostri corporis virtute). i. cū virtute. ne in malū ruamur.

Hostem repellas longius. pacemqz dones protinus. ductore sic te preuiso. vitemus omne noxium.

(Repellas) id ē remoueas (procul) id ē longius (hostem) scz diaboli (qz) p̄z (dones protinus) id ē cito pacē (vitemus sic omne noxiū) id ē peccatū (te preuiso) id ē p̄cedere (ductore)

Per te sciamus da patrem. noscamus atqz filiū te vtriusqz spiritum credamus omni tempore.

O sancte spiritus (da) id est cōcede (sciamus patrē. p̄ te) s^c spiritū sanctum (atqz noscamus filiū) et (credamus te vtriusqz spiritū) s^c p̄cedentē s̄ patre z filio (omni tpe) Amen

Am christus astra ascēderat. regressus vnde venerat p̄missa

patris munera sanctū daturus spiritum

Mat̄ria hui⁹ hymni est eadē q̄ z in p̄missō. spūs. i. p̄solator vel aduocatus d̄. qz p̄solat nos cū sum⁹ in peccatis trahēdo nos ad celestē patriā. Itē spūs sanctus cū splēdore seruētī apparuit discipulis suis. qz sermo igneus fururus erat. ideo in ignea lingua eis apparuit. qz fecit eos ardētēs in dilectōe dei z p̄mi. z perito sermone affluētēs. Et h̄ ē qd̄ d̄t (x̄ps ascēderat itā) s̄m humanitatē (astra). i. celos (regressus). i. reuersus. vñ venerat datur⁹ apl̄s (munera). i. dona p̄missa patris. i. spiritū sanctū.

Solennis vrgebat dies. quo mystico septēplici orbis volutus septies signat beata tempora

(Solennis dies). i. festiuālis dies (vrgebat). i. imminēbat (q̄) s^c die (mystico). i. figurato (septēplici). i. p̄ figurā septēplicē (orbis) id ē septimana (volut⁹ septies). i. p̄ q̄draginta z nouē dies (signat br̄a tpa) scz futura. i. eternā requiē. Nā septies septē sunt q̄draginta z nouē. z vno addito.

Per totū annū fo. xxxiiij.

sunt quinquaginta Per septē intelligimus temporalia .i. corporalia. p. que septē totū tempus vite nostre voluit. in q̄ debemus liberari a peccatis. vt pueniam⁹ ad illā b̄ritudinē q̄ intelligit p̄ vnū z q̄draginta dies in q̄b̄ ieiunare debem⁹. vt puenire possimus ad diē sabbati. i. ad requiem

**Dum hora cunctis tercia repente mundus intonat orātib⁹ ap̄
stolis deum venisse nunciat.**

Et q̄ r̄ps ascēderat (dū hora tercia) videbat eē (cūctis) .i. oib⁹ (ap̄stolis) mūdus intonat repēte) .i. subito (z ille sonus) vel mūdus (nūctat deum venisse orātib⁹ ap̄stolis) .i. simul in vnū locū p̄gregatis. z orātib⁹ z expectantib⁹. p̄missione d̄ni tui. s. x̄pi. cū ip̄e de illa p̄missione eis añ ascēsiōnē loquitus fuisset dicens **Uado z venio ad vos. z mittā vobis paraclitū. i. p̄sola torē. q̄ docebit vos oēm veritatē Et ita facti p̄fectiores in oīm sc̄ia erāt q̄ diuersa ḡna linguaz loq̄bant. z p̄dicabāt magnalia dei**

**De patris ergo lumine decorus ignis almus est. qui fida christi
pectora calore verbi compleat.**

Et quādo q̄dē pater misit spiritū (ergo. decorus) id ē pulcher (ignis) id est spiritus (est almus de lumine patris. qui) supple sp̄s (cōpleat) id ē repleat (pectora) sc̄z ap̄stolorū vel hoim (fida) id ē fidelia (christi. calore) id est ardore sp̄s sancti (verbi) id ē filiū

**Impleta gaudent viscera. afflato sancto spiritu. voces diuersas
intonant. fantur dei magnalia.**

(Viscera) s̄ ap̄stolorū (impleta) .i. satiata (gaudēt) quia fecit eos loquentes z etiā ardētēs in amore (sp̄s sancto afflato) .i. aspirato (intonāt diuersas voces) .i. ḡnarōes omnīū linguaz. z fatent. vel (fantur) .i. loquuntur (magnalia dei) id ē mirabilia dei. i. p̄dicāt nomē dei oip̄oretis.

**Ex omni gente cogniti grecis latinis barbaris cūctisq̄ admirā
tibus. linguis loquuntur omnibus**

Supple ap̄stoli sunt (cogniti ex omni gēte) .i. ex oib⁹ gētib⁹. s. a (grecis latinis barbaris. q̄) p̄ ei (cūctis) supple gentib⁹ (admirātib⁹ loquuntur linguis oib⁹) q̄ sunt quadraginta z decem.

**Iudea tunc incredula vesano toruo spiritu ructare musti crapu
lam. alumnos christi concrepat.**

Ira ap̄stoli loquebātur q̄ oēs admirabant z credebāt deū in eis esse Sed (iudea) .i. plebs iudeoz (incredula) id ē infidelis (vesana) id ē insana (toruo spiritu) id ē sup̄bo animo (cōcrepat tūc) id ē arguit vel simul sonat (alumnos) id ē discipulos (christi ructare) .i. emittere (crapulam) .i. abundantia (musti) .i. loqui ex replecione vini

Expositio hymnorum.

Sed signis et virtutibus occurrit et docet petrus. falsos probat
nisi perfidos iohannis testimonio.

Estimabatur iudei quod nimio potu musti, si ebrietate apostoli taliter loquebantur (si petrus occurrit signis), id est miraculis (et precibus et docet), id est infirmos curat populis probat perfidos) sicut iudeos (falsos) sicut est in sermone (testimonio iohannis) sicut propheta. Probat enim Iohannis testimonio sic. Effundam de spiritu meo super omnem carnem, et prophetabunt filii vestri et filie vestre.

Sit laus patri cum filio, sancto simul paraclito nobiscum mittat
filius charisma sancti spiritus Amen.

(Laus sit patri cum filio simul sermo paraclito), id est spiritus sanctus (quod) pater et filius mittat nobis) omnibus fidelibus (charisma), id est donum (sancti spiritus)

Eata nobis gaudia anni reduxit orbita, cum spiritus paraclit^{us} effulset in discipulos.

Quia materia huiusmodi hymni est ostendere quod ac quanta apostolis euenerunt gaudia ac dona spiritus sancti emissionem quam pater et filius promiserunt Iohanni dei. Effundam de spiritu meo super omnem carnem, et prophetabunt filii vestri et filie vestre, et filius dixit Si assumptus fuero a vobis in celum, mittam vobis paraclitum, et apostolus orationibus mundus intonat, et venit spiritus sanctus in specie ignis, quod apostoli inflammati loquebantur magnalia dei variis linguis. **Orbita** (orbita) id est reuolutio siue circulus anni (reduxit nobis) beata gaudia, cum spiritus paraclit^{us} effulset (id est resplenduit) in discipulos) supple. christi

Ignis vibrante lumine lingue figuram detulit, verbis ut essent
proflui et charitate feruidi

Hic autor dicit quod spiritus sanctus cum splendore feruenti apparuit discipulis, et ideo in lingua et igne apparuit, quod fecit eos ardentes in dilectione dei et proximi, et pariter sermone affluentes, quod dicitur hic (Ignis), id est spiritus sanctus (detulit), id est portauit (figuram lingue lumine vibrante), id est micante vel fugente (ut essent) supple. apostoli vel christi discipuli (proflui), labundantes (verbis), id est sermonibus, quod dicit dominus Ego dabo vobis os et sapientiam cui non poterunt resistere omnes et ut essent (feruidi) id est calidi, charitate

Linguis loquuntur omnium, turte pauent gentiliu, multo maderere deputant, quos spiritus repleuerat.

Isti apostoli loquuntur linguis omnium) supple. hominum et ideo (turte gentiliu pauent) id est timere vel mirantur et turte ille (deputant), id est valde putant vel assidue gnant (madere) id est abundare (multo) id est vino, supple. illos (quos spiritus repleuerat) supple. suo splendore.

Per totū annū ffo. xxxiij

Patrara sunt hec mystica pasche peracto tempore sacro dierum

numero quo lege fit remissio

¶ Hic cām assignat q̄re spūsetūs venerat post diē q̄dragesimū. Cū em̄ filij israel. xlix. annis p̄ desertū errassent. in quinq̄gesimo anno iuxta mon/tem sinai cū fulgore ⁊ tonitruo legē acceperūt. Itē in lege moysi filij israel emebāt seruos ⁊ ancillas ⁊ agros ⁊ possidebāt. xl. et. ix. annis. in quinq̄gesimo em̄ anno oēs liberabant. Itē dicitur ann⁹ iubilus. i. remissiois. ⁊ feat oē tēp̄ diē resurrectōis. in q̄ oēs liberati erāt de seruitute diaboli. Cōstrue (hec mystica). i. figuratiua (sunt patrara). i. p̄pleta (pacto). i. p̄pleto (tēp̄ pasche sacro nūero dierū). i. q̄nq̄genario (q̄) nūero fit remissio in lege moysi

Te nunc deus p̄ssime vultu precamur cernuo. illapsa nobis celitus largire dona spiritus.

Cōstrue O (p̄ssime de⁹ p̄camur te nūc). i. in p̄senti (cernuo vultu). i. hūili (largire dona spūs) s̄ sancti (illa ip̄ a nob̄ celit⁹). i. diuinit⁹ infusa.

Queant laxis resonare fibris mira gestoz famulū tuorū

solue polluti labij reatum sancte Joannes

¶ Hic nūc iste vitā ⁊ mores habitū ⁊ p̄uersatōez seti ioānis baptiste des/cribit orans ⁊ p̄suadēs. vt ei⁹ p̄suerudinē imitemur ⁊ vt tandē ad ei⁹ tē/ritudinē puenire mereamur. Cōstrue O (seti ioānes) s̄ baptista (sol/ue). i. relaxa (reatū). i. culpā vel maculā (labij). i. oris (polluti). i. inq̄nati (vt famulū tui queant). i. possint (resonare mira). i. miracula (gestoz tuo/rum). i. factoz (fibris). i. venis iecoris vel venis interioribz (laxis). i. reso/lutis vel apostolicis vocibz exoratis

Nunciū cello veniens olympo te patri magnum fore nasciturum nomen ⁊ vite seriem gerende ordine promit

Cōstrue (Nūciū veniēs cello). i. de summo (olympo). i. celo. s. angē/ lus gabriel veniens olympo (pmit). i. nūciat (patri) s̄ tuo. s. zacharie (te fore nasciturū magnū) ⁊ (nomē) s̄ tuū sicut pmit. qz dixit ioānes vocet ⁊ se/riem) id est ordinē (vite gerende) dicens. Vinū ⁊ siceram nō bibet (ordi/ ne) id est s̄m ordinē quem gessit

Ille promissi dubius superni perdidit prompte modulos loq̄le sed reformasti genitus perempte organa vocis

Cōstrue (Ille) s̄ zacharias (dubius) id est incredulus (p̄missi sup̄/ ni) id est celestis p̄missionis (perdidit prompte). i. apte (modulos loque/ le). i. modū loquutōis Ambrosius dicit qz zacharias vocē amiserat in p̄lo/ nantibus. quia eas formare non poterat. sed tu ioannes (genitus) id est

f uij

Expositio hymnorum

natus (reformasti organo). i. instrumenta (vocis pempte). i. extincte vocis

Ventris abstruso positus cubili. senseras regem thalamo manentem. hinc parens nati meritis uterque abdita pandit

Quod **C**onstrue **E**t tu (positus). i. repositus (cubili). i. ventre matris tue (abstruso). i. clauso (senseras regem). i. christum (manentem). i. iacentem (thalamo). i. in ventre marie (hinc). i. propter hoc quod tu nouisti christum. o iohannes (parens uterque). i. ysaacharias et helizabeth (pandit). i. de (abdita). i. abscondita (meritis nati). i. 10 annis. **P**ater enim dixit. **B**enedictus dominus deus israel. et hoc non suis meritis. sed filij scilicet iohannis **M**ater autem dixit. **Q**uia euenit michi quod mater domini mei uenit ad me.

Antra deserti teneris sub annis ciuium turmas fugiens petisti. ne leui saltem maculare vitam fame posses

Construe **D**esertum iohannes tu (fugies turmas). i. turbas (ciuium petisti). i. quasi uisisti (antra). i. obscuram speluncam (deserti). i. loci desolati (sub teneris annis). i. in etate duodecim annorum (ne posses maculare). i. inquirere (vitam fame). i. probo octoso. oculum probo est quod aut utilitate recitandis. aut iuste ratione necessitatis carer. fame dico (saltem leui). i. sine bono fructu.

Prebuit hirtum tegimen camelus artubus sacris. stropheum bidentes cui latex haustum sociata pastum mella locustis

Construe **C**amelus prebuit hirtum tegimen. i. asperum uel hirtum uel vestimentum (sacris artubus). i. sacris membris (bidentes). i. oues. supple prebuerunt (stropheum). i. cingulum (cui). i. iohanni (latex). i. aqua que laret in uenis prebuit (haustum) et cui (mella sociata locustis). i. uolatilibus (prebuerunt pastum). i. vicibus. locusta dicitur eo quod sic pedibus longa ut hasta.

Leteri tantum cecinere uatum corde presago iubar affututum. tu quidem mundi scelus auferentem indice prodis.

Construe **L**eteri uatum. i. alij prophete (cecinerunt). i. prophetarum (tantum). i. tantummodo (corde presago). i. puero (iubar esse affututum). i. uenturum (quod dicitur). i. certe (tu prodis). i. ostendis. scilicet christum (auferentem scelus mundi). i. per christum (indice). i. cum digito. dicens **E**cce agnus dei qui tollis peccata mundi.

Non fuit vasti spacium per orbis sanctior quisquam genitus Joanne. qui nephas seculi meruit lauante tingere lymphis

Quisquam scilicet homo (genitus). i. natus (non fuit sanctior iohanne per spacium vasti orbis). i. amplius mundi. unde ueritas ait **I**nter natos mulierum etc. **Q**uidam opponunt de christo. sed non ualeat. quod de uirgine natus est (qui) supple iohannes (meruit tingere). i. baptizare (lymphis). i. aquis iordanis (lauante) scilicet christum purgantem (nephas) id est peccatum (seculi) id est seculi. et est ibi syncopa

De totū annū Ifo. XXXV

D nimis felix meritiq; celsi nesciens labem niuei pudoris. prepo-
tens martyz eremiq; cultoz maxime vatū

Et qm̄ meruisti xpm̄ tingere limphis (q;) p et (o nimis felix celsi) .i. excelsi meriti (nesciens) .i. ignorās (labē) .i. forde (niuei pudoris) .i. pulchre castitat; (martyz) .i. testis (ppotens) .i. pre alijs potēs dixisti. Ecce agnus dei zc. vel (martyz) .i. decollat; (q;) p et (cultoz) .i. habitatoz (eremi) .i. loci solitarij. tu dico (maxime vatū) q; ppheta z plus q; ppheta.

Serta ter denis alios coronāt aucta cremētis. duplicata quos-
dam trina centeno cumulata fructu te sacer ornant

Tres fructus hie notant. s. tricesimus. sexagesim; . z ceterisimus in q; b; continent oim̄ hoim̄ ordines siue status. s. trinēres p̄iugati z p̄gines. q; de signant p tres viros. s. p Noe. p Daniēle. p Job. Per Noe designant cōiugati. p Job trinēres. p Daniēle p̄gines designant. Un̄ legit̄ in euangēlio. Alij sunt in lecto. ali; in villa. ali; in agro. hoc tractatū est in euangēlio vbi d; de semine iacto. Aliud sexagesimū. aliud tricesimū. aliud centesimū fructum attulit. ideo d; hic in littera. Serta terdenis alios coronant.

Cōstrue (Serta) .i. torzone (aucta) .i. augmētata (terdenis cremētis) .i. triginta fructib; (coronāt alios) .i. p̄iugatos. q; hnt̄ secū fidē scē trinitat; scz patris z filij z spūsc̄i. z adherēt etiā decē p̄cept; legē diuine. z illa serz ta (trina) .i. terdena (duplicata) .i. sexagesimū fructū. r̄ coronant (q; dā) scz trinēres (q; vixerūt in charitate dei z p̄tini. z q; hnt̄ sex opa misericordie z castitat; v; charitat; scz pascere ieiunos. vestire nudos. potare sitietes zc. et o (sacer) s̄ iōānes. q; es p̄go. z illa sarta (cumulata) .i. apliata (cetero fructu) .i. ceterisimo (ornāt) .i. decorāt (te) s̄ iōannē. q; fructus ceterisimus p̄ginib; debet. **E**t vt breu; exponam; .i. tricesimo fructu v; ordine p̄iugati a sexagesimo trinēres. a ceterisimo p̄gines post dissolutōnem corpis z aie coronant̄ in eterna b̄titudine. **E**t nota q; tricesim; nūerus surgit a ternario z denario. q; p̄iugati hnt̄ fidē scē trinitatis. z adherent decē p̄cept; legē. Sexagesim; nūerus a senario z denario surgit. q; trinēres hnt̄ sex opa misericordie z charitat; scz pascere ieiunos zc. Virgines in ceterisimo ordine ponunt̄ z feat̄ p̄fectōem. q; ceterarius nūerus surgit a trino tricesimo z denario. i. decē supaddito. z ita sunt centū. Per centū nūerus p̄fectus intelligit̄. z in h̄ ordine fuit b̄tus iōānes. **N**ō absurde immo apte s̄m loquelā digitoz. p tricesimū numez p̄iugatoz z p sexagesimū trinētiū z p centesimū p̄ginū merces accipit. Periti em̄ p̄ma p̄putatō articuloz (que appellāt loquelā digitoz) dicit̄ qm̄ in sinistra manu. p quā vita tp̄alis intelligit̄. vsq; in nonagintanouē solebāt p̄putare. Centū aut̄ z deinde in dextera pte p quā celestis vita designat̄. Un̄ de q; dant centenario habem; in q; dā libro sic. **I**n dextera p̄putat̄ annos. In h̄ loco autoz facit̄ numez suū p qnq; digitos manus. s. p pollicem. p indicē. p mediū z auricularē. Auricularis in palma posit; feat̄ vnitatē. **M**edic; cū ip̄o posit; duo feat̄. **D**ectus cū ip̄is posit; .i. in medio. tria feat̄. dext;

Expositio Hymnoz

de nihil. Auricularis erectus medico z medio iacētibus quatuor fecat. **De** dicitur cū illo erectus medio iacēte in palma quinq; designat. **Medicus** cū illis erectus sex fecat. **Fre** auricularis in palma extēsus septē fecat. **Medi** cus eodē mō positus nouē fecat. **Index** q̄ vsq; huc nil fecit p̄dicto mō po situs decē fecat. **Amplexus** pollicis adiunctus. xxx. fecat. p̄ quē numerus satis cō grue accipit merces coniugatorum p̄pter illoꝝ mollē amplexū. z vite dilectōez et p̄cordiā. **Pollex** siquē cū indice firmiter astrictus sexaginta fecat. **Per** quē numerus satis p̄petēter accipit merces p̄tinentiū. graue est ab āplexu et voluptuosa delectatōe z p̄suetudine abstinere. vñ scriptū **Nil** p̄suetu sine malus. **In** dextera dicitur centū. p̄ numerus q̄ fit in dextera pte vira celestis intelligit. p̄ quē nō imerito accipit merces p̄ginū. qz in hac vita mūdaz et immaculatā vitā celestē z angelicā in q̄rū possunt ducunt.

Nunc potens nostri meritis opimis pectoris duros lapides res pelle. asperz planans iter. z reflexos dirige calles.

Cōstrue. Et qz tu es (potēs) s̄ apud deū (repelle nūc). i. remoue (du ros lapides). i. incredulitates (nri pectoris). i. cordis (meritis opimis). i. abundātib; fertilib; z magnis z fecūdis (planās iter asperz). i. petrosum. (et dirige calles reflexos). i. curuos in pctis.

Ut pius mundi sator z redemptor mentib; pulsa liuione puris rite dignetur veniens sacros ponere gressus

(**Ut** pius sator). i. creator (mūdi. z redēptor). i. saluator (veniens dignetur rite). i. sine offensione (ponere). i. statuere (puris mētib;). i. mundis a pec catis (gressus sacros). i. sancta itinera (pulsa liuione). i. liuore vel abiecta venenosa forde vicioꝝ.

Laudib; ciues celebrant superni te deus simplex pariterq; trine. supplices z nos veniam precamur parce redemptis

(**De** simplex). i. suba carēs pctib; qz p z (trine). i. in psonis (parit) id ē sil' supni ciues). i. celestes āgeli (celebrāt te laudib;) z (nos supplices) id ē hūiles (p̄camur veniā). i. indulgētiā (parce redēptis). i. dimitte nob; redēptis pctā nostra. qz redemisti nos sanguine tuo p̄prio. Amen

Eliz per omnes festū mundi cardines apostolorū prepollet alacriter petri beati pauli sacratissimi. quos xps almo conse crauit sanguine. ecclesiarum deputauit principes

Nic laudat auctor deū in p̄memoratōne petri z pauli. q̄ deputauit illos ee p̄ncipes eccle. z p̄tatem dedit illis ligādi z soluēdi vincula pctōꝝ. **Un** rogam⁹ eos vt reddāt nos deuotos fidei z spe robustos z repletos fonte gemine charitat. vt impetrare ab eis viuere post mortē possimus

Per totum annū Fo. xxxvi

(festū felix). i. beatū vel letū (aploꝝ) se (beati petri z pauli sacratissimi. p̄/ pollet al. acriter). i. iocose p̄z alijs splēdet (p̄ oēs cardines). i. p̄ oia elumen- ta (.i. p̄ oēs partes (mūdi. q̄s) aplos. x̄ps (p̄secrauit almos sanguine. de/ putauit). i. p̄stituit eos esse (p̄ncipes eccliaꝝ)

Hi sunt oliue due coram domino. z cādelabra luce radiantia. pre- clara celi duo luminaria. fortia soluunt peccatorūz vincula. portas olympi referant fidelibus

(Hi). s. duo apli (sunt due oliue). i. due arbores fructuose z redolētes (et) s̄ sunt (cādelabra radiātia luce corā dño). s. cū lumine p̄cutū. qz dñs nō posuit eos sub modio absconditos. s̄ sup candelabra). i. in maiori cla- ritate siue charitate. s. romana ciuitate (duo p̄clara lumina celi solūt). i. rūpunt (fortia vincula pctōꝝ) z s̄ isti duo (referant). i. aperiūt (fidelibz) id ē xp̄ianis hoibz (portas). i. ianuas (olympi). i. celi

Habent supernas potestatē claudere sermone sedes. p̄dere splē- dentia lumina poli super alta sydera lingue eoz clauēs celi facte sunt laruas repellunt ultra mundi limitem.

¶ Et ip̄i. s. petrus z paulus (h̄nt potestatē). i. facultatē (claudere sup- nas sedes) id est celestes māhones (sermone) id ē solo verbo. sicut clausit ananie z saphire cū petrus dixit. pecunia tecum sit. id est pctā tecū sint in perditōem. z supple habent potestatē (p̄ndere) id ē aperire (splendentia lumina poli) id est celi (lingue eoz). s. petri z pauli (clauēs celi facte sunt sup alta sydera) id est sup om̄es doctores eccliaꝝ (z repellūt laruas) id est culturas idolatrie (ultra limitē mundi) id ē terminū. quia in oēm ter- ram exiuit sonus eoz. z in fines orbis terre verba eorum Larua quod- dam monstrū ē. qd̄ apponit faciei. vt pauore inferat p̄ quod fantasias nos- cturnas intelligimus pctōꝝ. quas apostoli repellūt ab eis q̄ eas sequun- tur. Etia larua d̄r maleficus incantator z ymbra demonū vel demon.

¶ Nota q̄ aliud ē latría. aliud laterascēsis cultura. aliud idolatria La- tria ē seruit̄ soli deo debita. Idolatria ē ille q̄ seruit̄ idolis. In idolatria ē cultura idoli. idoli ē imago. Itē idolatriū ē oblatio idoloꝝ. Itē lateracen- sis grece d̄r seruitus latine deo q̄ debet z hoī z vnicuiqz Dulia ar̄ d̄r cultu- ra q̄ sanet̄ debet. Hipdulia ar̄ ē q̄ debet h̄ūanitati xp̄i p̄fecte om̄i munere gratiaꝝ. Et illa etiā gliosi virgini marie in q̄tū mater dei ē debet

¶ Etrus catenarum laqueos christo iutente rupit mirabili- ter. custos ouilis z doctor ecclesie pastor gregis cōseruator omnium arceat luporum truculentam rabiem

Expositio hymnorū

In precedenti hymno autor petrus et paulus apostolos sanctissimos in generaliter commendat. hic pro laudes deponit in honore sancti petri in speciali

Constr. Beat⁹ (petrus rupit). i. fregit (laqueos). i. vincula (catenas) quia ceciderunt catene de manibus eius per angelum nuntiantem (mirabiliter). i. fortiter (christo iuvente). i. precipiente. dicitur ipse petrus (custos ouium et doctor) sanctus fidelis (ecclesie et pastor gregis) sanctus christiani. et (persecutor omnium fidelium. arcer). i. repellat (truculenter). i. crudeliter siue terribiliter (rabie). i. furore vel insaniam (luporum). i. demonum vel hereticorum

Quodcumque vinculis super terram strinxerit. erit in astris religatum fortiter. et quod soluerit in terris arbitrio erit solutum super celi radium in fine mundi iudex erit seculi

(Quodcumque) sanctus petrus (strinxerit). i. strinxerit (vinculis). i. vibramine sententiarum (super terram erit religatum fortiter in astris). i. in celis (et quod soluerit in terris arbitrio). i. iudicio suo erit solutum super radium celi. et (erit iudex seculi in fine mundi). i. in die iudicii. Et hoc habet Mathe. xvi.

Non impar paulus huic doctor gentium electionis templi sacratissimum. in morte compar. in corona particeps ambo lucerne et decore ecclesie in orbe claro coruscant vibramine

Nec ostendit autor paulum impari non esse sancto petro in predictis dicens (paulus non impar huic). i. petro sed equalis (doctor gentium sacratissimum templum). i. vas electionis (par). i. equalis petro (in morte). i. passione (et particeps). i. pariter (in corona. ambo illi (lucerne et decore). i. honor (ecclesie coruscant claro vibramine). i. magno splendore (in orbe). i. in mundo

Roma felix que tanto principum es purpurata precioso sanguine. excedis omnem mundi pulchritudinem non laude tua sed sanctorum meritis. quos cruentatis iugulasti gladiis.

Hic autor Romam commendat siue laudat (Roma felix). i. beata (quae es purpurata). i. decorata (precioso sanguine tantorum principum). i. tantorum magnorum. i. petri et pauli (excedis). i. excellis (omnem pulchritudinem mundi. non laude tua). i. commendatione (sed meritis) sanctorum (propter sanctos (quos) sanctos (iugulasti). i. interfecisti (gladiis cruentatis). i. sanguinolentis. quia in te occisi sunt

Vos ergo sancti gloriosi martyres petre beate pauli mundi liliū celestis aulae triumphales milites. precibus almis nostris nos ab omnibus munite malis ferte super ethera

Et quia habetis preterea ligandi atque solvendi (ergo vos sancti martyres gloriosi. i. petre et pauli) supple exites (liliū). i. ornamentum vel flos (mundi) et

Per totū annū Fol. XXXVII.

(militēs triūphales) id ē victoriosi (celesti aule). i. palatii (munire) id ē defendite (nos ab oibz malis nostris. almis p̄cibz) id ē sanctis oratōibz (et ferre nos sup ethera) id ē supra ethereū celum.

Gloria deo per immensa secula sit tibi nate decus imperium honor potestas sanctoqz spiritui sit trinitatis salus indiuidua. per infinita secula seculorum Amen

Gloria sit deo patri p̄ immensa secula. i. p̄ imutabilia secula. o tu (nate) id ē fili dei viui (decus z imperiū) qz iperas celo z terre z mari (honor z potestas sit tibi) z sit spiritui sancto (indiuidua salus) id ē inseparabilis (sit trinitati) q̄ trinitas. s. vnus deus est salus omniū gentiū (p̄ infinita secula seculoz) id est in eternum Amen

Urea luce z decore roseo lux lucis omne perfudisti seculū de

corās celos inclyto martyrio hac sacra die q̄ dat reis veniam
Hic hymnus festiualiter cantat in honorē petri z pauli apostolorū
Construe. o (lux lucis). i. filii patris (perfudisti). i. replesti (oē seculū) id est totū mūdū (aurea luce). i. p̄dicatōe ap̄loz lumina aurea dicta sunt p̄pter splendore diuine bonitatis z bone vite q̄ nos illumināt (decore roseo) rubeo martyrio (decorās). i. ornans (celos). i. celestes creaturas (inclito martyrio). i. nobili passione (in hac sacra die). s. in hac sacra festiuitate (que) dies (dat veniam). i. indulgētiā (reis). i. p̄cōzibz

Janitor celi. Doctor orbis pariter iudices seculi vera mūdi lumina p̄ crucē alter. alter ense triūphās vite senatū laureati possidēt
(Janitor celi). i. hostiarius scz petrus (doctor orbis). i. p̄dicator mundi scz paulus (pariter). i. simul (iudices seculi z vera lumina mūdi. alter) id est petrus (triumphans) id ē vincēs (per crucem. alter) id est aliūs. s. paulus triumphās ense (laureati) id est coronati (possident senatū) id ē principarum (vite) supple eterne.

Jam bone pastor petre clemēs accipe vota p̄cantū z peccāti vincula resolue tibi potestate tradita. q̄ cūctis celū s̄bo claudis aperis
Apostropham facit auctor ad petrū sic dicēs O (bone pastor petre clemēs accipe vota p̄cantū) id ē preces (z resolue vincula peti potestate tibi tradita) a christo (qua potestate claudis z aperis celum) id ē paradysus (cunctis) s̄ hoibz (verbo) id ē sermone.

Doctor egregi paule mores instrue. et mēte polum nos transferre satage. Donec perfectum largiatur pleni⁹ euacuato quod ex parte gerimus. :

Expositio hymnorum

Q (paule doctor egregie). i. nobilis (instrue) id e copone. nostros (mores) z (fatage) id e labora (trā ferre nos mēte) id e p̄replatōe vel aīa (pōlū) id e in celestia (donec) id e q̄uscq; (p̄fectū). i. p̄fecta. visio scz beatifica scz corpis z aīe (largiat). i. tribuat nobis in futuro (pleni) id e p̄fecti (euas) euato id e penit^o dimissa. scz mortalitate (q̄d gerim^o ex pre) id e in h̄ mortali corpe q̄si in aliā p̄tē hoīs p̄sa fuerit. id e in futuro gliabit h̄o pleni^o et p̄fecti^o data sibi in mortalitate vtriusq; partis corpis z aīe

Oliue bine pietat^{is} vnice fide deuotos. spe robustos maxime fonte repletos charitatis gemine post mortē carnis ipetrate viuere

(**O**liue bine pietatis). i. due oliue pietatis (vnice) id e in diuise vni^o fīz dei z vni^o amoris (imperrare) id e postulare a deo (deuotos fide) z (robustos). i. firmos (spe repletos fonte maxie gemine charitat^{is}) scz dilectōnis dei z pximi (viuere post mortē carnis) id e post sepationē corpis z aīe

Sit trinitati sempiterna glā honor. potestas atq; iubilatio. in vnitate cui manet imperiū z tūc z mō p̄ eterna secula Amen.

(**S**empiterna gloria) id e eterna gloria (sit trinitati) in tribz p̄sonis. ee (honor) potestas (atq; iubilatio) id e laudatio sit ei trinitati (in vnitate) scz in vno deo (cui) scz trinitati (manet imperiū) id e existit p̄ceptū (z tūc id est ab exordio mundi (z modo) in presenti (per eterna secula) id est per omnia tempora Amen

Ibi chrisite splendor patris vita virtus cordium in conspectu angelorum votis voce psallimus alternantes concrepando melos damus vocibus

In hoc hymno intēdit laudare dñm. intēdit etiā in hoc sc̄i michaelis q̄a vel amore sp̄i arch̄āgelī collaudare oēs angelos. s; maxie michaelē q̄ e p̄nceps militie rogar itaq; z p̄ceat vt oēs angeli nob̄ assistant. z demones a nob̄ repellāt. z mūdōs corde z corpe nos reddāt. z hoc est q̄d d̄c̄ **Q** (chrisite q̄ es splendor patris vita z virtus cordiū) qz sicut viuit corp^o p̄ aīam ita aīa p̄ christum (psallimus) id e laudes cantam^o (tibi in p̄spectu angeloz votis) id e p̄ceibz vel corde vel ore z voce. z (damus melos) id est melodias (vocibz) nostris (concrepādo) id e resonando (alternantes) id est vocibz deuotis inuicem decantātes.

Collaudamus venerātes oēs celi milites. s; p̄cipue primatē celi sc̄i exercitus michaelē in p̄tute p̄terentē zabulon.

(**C**ollaudamus venerātes). i. honorātes (omnes milites) id e angelos (celi. sed p̄cipue primatē) id e sup̄remū (celestis exercitus) sc̄i (michaelē p̄terentē) id e cōmūnentē vel frangentē (zabulon) id e diaboliū

Per totū annū Fol. xxxviii

(in p̄tute) s̄ crucis Michael interpretat̄ quis est vt deus. vt d̄e d̄s est ita
fortis vt de⁹ nosser q̄ creauit nos ad laudādū se. s. xpm. Per hoc nomen
michael ostēdit q̄ nullus p̄t facere qd̄ deus facit

**Quo custode pcul pelle christe p̄ssime oē nephās inimici mūdo
corde z corpe paradiso redde euo nos sola clementia**

(Quo custode) sez michaele-o (christe p̄ssime) id ē mitissime (pelle p
cul) id ē abijce lōge (oīe nephās) .i. oīe p̄tīm (inimici) .i. diaboli (z red
de nos sola) vel sancta (clemētia paradiso) id ē in requiē. nos dico (mun⁹
do corde z corpe) .i. tuoz op̄ez exhibitiōe.

**Gloriā patri melodis p̄sonemus vocib. gloriā christo canam⁹
gloriā paraclito. q̄ trinus z vnus deus extat añ secula Amen**

Et q̄ custode. s. michaele ip̄e expellit a nobis oīe nephās inimici. z fa
cit nos mūdos corde z corpe. ideo (p̄sonemus) .i. p̄fecte canemus (gloriā
patri melodis vocib.) .i. dulcis melodis (canamus gloriā xpo) .i. ei⁹ fil
lio. z canamus s̄l̄t eadē q̄litate (gloriā) .i. laudē z honorē (paraclito) id ē
sp̄s sc̄tō (q̄ extat) .i. manet (de⁹ trinus in p̄sonis. z vnus) in v̄itate (ub̄
stātie añ secula) .i. ante oīa secula Amen.

**Christe sanctorū decus angeloz rector humani generis z au
tor nobis eternū tribue benignus scandere celum**

¶ Iste hymnus solenniter canat̄ in p̄festo michaelis. Construe. O
(x̄p̄e decus) .i. honor (sc̄tōz angeloz) sc̄tōz dico ad diuīnā malozum (re
ctor) es (humani generis z autor) tu (benignus. tribue nobis sc̄d̄ere) .i.
ascendere (eternū celū) .i. regnū eternū.

**Angelum pacis michael ad istā celitus mittas rogitamus aulā
nobis vt crebro veniente crescant p̄spera cuncta**

Rogitamus mittas celitus. i. de celo dirigas (ad istā aulā) id ē ecclēsi
am (michael angelū pacis) q̄ nos placat deo. quōtēs magna nūciat̄ no
bis a deo michael m̄ritif. q̄n̄ vero maior gabriel m̄ritif. vt marie z zacha
rie. z ad medelā raphael m̄ritif vt thobie. raphael interpretatur medicina
ad hoc ergo mittat̄ (vt veniēte) michaele angelo dei (crebro) id ē frequen
ter (cūtra prospera) s̄ bona (crescant)

**Angelus fortis gabriel vt hostē pellat antiquū volitat ab alto
sepius templum veniens in istud nostri misertus.**

¶ Gabriel interpretatur fortis angelus. id est fortitudo dei per quem
intelligitur q̄ fortis fuit z potens ad deuincendum fortitudinem diabo
li per p̄tutem sancte crucis Construe (fortis angelus gabriel volitat)

Expositio hymnorum

id est volat (ab alto) celi (ut pellat antiquum hostem). i. diabolum. gabriel dico (veniens septimo in istud templum). i. ecclesiam (misertus nostri)

Angelum nobis medicum salutis mitte de celo raphael ut omnes sanet egrotos pariterque nostros dirigat actus

☉ xps (mitte nobis angelum raphael medicum salutis. de celo) scilicet nostre. raphael enim interpretatur medicina dei. et fecit christum iesum qui tulit nobis de caelis medicum. i. posuit nobis medicinam de celo. scilicet spiritus sancti. cuius gratia mundi sumus ab omni peccato et liberati ab hoste antiquo (ut sanet) id est curat (omnes egrotos) in mente. et (dirigat pariter actus nostros) id est nostras operationes pravas ad bonam operationem

Hinc dei nostri genitricis maria totus et nobis chorus angelorum se assistat simul et beata contio tota

Hic facit invocationem marie. et etiam angelorum dicens ☉ (hinc maria genitricis dei nostri. et totus chorus angelorum assistat se) id est in omni tempore (nobis) omnibus (et tota contio beata) id est exercitus angelorum nobis assistat simul omnibus diebus. ut isti intercedant pro nobis.

Prestat hoc nobis deitas beata patris ac nati pariterque sancti spiritus cuius reboat in omni gloria mundo Amen

(Beata deitas). i. patris dei omnipotentis (ac nati) id est filii. et (spiritus sancti) prestat (id est tribuat) (nobis pariter hoc). i. supradictum. cuius. i. diuinitatis. gloria reboat. i. plenet (in omni mundo) Amen

Hic redemptor omnium conserva tuos famulos beate semper per virginis placatus sanctis precibus.

☉ Hic facit invocationem ad omnes ordines angelorum. et deprecatur eos ut ipsi assistant nobis. et a nobis omnia vitia repellant. et nos purificatos corde. et corpore et opere ad celestia regna perducant ☉ (xps redemptor omnium). i. fidelium (conserva tuos famulos) qui tibi famulantur. tu dico (placatus sepe sanctis precibus beate virginis) sepe marie

Beata quoque agmina celestium spirituum presentia futura mala pellite

☉ (Beata agmina). i. exercitus (celestium spirituum). i. angelorum (pellite quod) id est sicut (presentia mala). i. vitia. et (futura) a nobis

Vates eterni iudicis apostolicorum domini suppliciter exposcimus saluari vestris precibus

(Vates) id est vos prophete (eterni iudicis) id est christi (quod) pro et (apostoli domini. exposcimus) id est deprecamur (suppliciter) id est humiliter (saluari vestris precibus)

Per totū annū Fo. xxxix.

Martyres dei incliti confessoresq; lucidi vestris orationib; nos
ferte in celestibus

(O incliti martyres dei).i.nobiles z electi. z (p;fessores lucidi).i.casti
(ferte nos in celestib;) supple regnis (vestris oratioib;)

Chorus sanctarum virginum monachorum omniū simul cum
omnibus consortes christi facite

(Chorus sanctaz virginū z oīm monachoz facite nos p;sortes xp̄i)
id ē participes celest; regni (cū omnib; sanctis)

Gentem auferre perfidam credētiū de finibus vt christo laudes
debitas persoluamus alacriter.

(Auferte) id ē remouete (gentē pfidā).i.infidelē (de finib; credentiū) z
ad qd (vt p;soluamus alacriter).i.iocose (xp̄o laudes debitas)

Gloria patri ingenito eius vnigenitoq; vna cum sancto spiritu
in sempiterna secula Amen

(Gloria).i.laus. sit (ingenito).i.patri (eiusq; vnigenito) id ē filio iesu
xp̄o dño nro (vna).i.parter (cū sc̄to spū in sempiterna secula Amen).

Esu saluator seculi redemptis ope subueni z pia dei geni-
trix salutem posce miseris.

Hymnus iste decantat in honore oīm sanctoz z p;tinuat supiorē sic
ita dixi. o xpe p;serua nos famulos. z bñ detes. qz redemisti nos. Et h̄ est
qd dicit (iesu saluator seculi. subueni).i.succurre (redemptis ope).i.tuo
auxilio. o (dei genitrix posce).i.ipetra (salutē) s̄c̄ aīaz (miseris) s̄c̄ nobis

Cetus omnes angelici patriarcharum cunei z prophetarum me-
rita nobis precentur veniam.

Construe O (oēs angelici cetus).i.oēs societates seu exercit; angeloz
(cunei) id ē chori (patriarchaz z merita pphetaz. pcent) id ē postuler vel
impetrer (nobis veniā) id ē indulgentiā peccatoz

Baptista christi preuius z clauiger ethereus cum ceteris aposto-
lis nos soluant; nexu criminis.

Construe (Baptista) iohannes (preuius) id ē precursor (christi z clau-
ger) scz petrus (ethereus).i.celestis (cū ceteris aposto; soluat nos a nexu
criminis) id est a vinculis peccatorum.

Expositio Hymnoz

Chorus sacratus martyrum sacerdotum confessio et virginalis
castitas nos a peccatis abluant

Cōstrue (Sacratus chor⁹). i. sacer cer⁹ (martyr. ⁊ cōfessio sacerdotū). i.
iustoz (⁊ castitas p̄ginal). i. p̄giniū (abluant nos a peccatis)

Electorum suffragia omnesq; ciues celi annuat votis suppli-
cum ⁊ vite poscant premium

Cōstrue (Suffragia). i. patrocinia (electoz. ⁊ oēs celi). i. celi (ciues)
id ē angeli (annuant). i. faueāt (votis). i. p̄cib⁹ (supplicū). i. humilium (et
poscant). i. impetrēt (p̄miū vite) supple eterne.

Laus honor virtus gloria deo patri ⁊ filio sancto simul paracleti
in sempiterna secula. Amen

Cōstrue (Laus). i. p̄mēdatio (virtus honor glia) sunt (deo patri ⁊ filio
suo filio sancto paracleti in sempiterna secula. Amen.

Ex christe martini decus hic laus tua. tu illi⁹ tu nos in hūc
te colere in ipsum quin tribue

Autor iste p̄mēdat ⁊ laudat deū de p̄uerfatioe ⁊ habitu b̄ti martini. qz
h̄ paup. ⁊ modic⁹ celū diues ingredit. qz p̄stantiā fidei. ⁊ in cōfessioe tri-
nitatis triū mortuoz corpa qz aie detinebant claude in inferno suscitare sus-
p̄meruit. rogat itaq; dñm iesuz xp̄m vt sicut p̄ cōfessionē sc̄te trinitatis tres
mortuos suscitauit ab inferno. ita suscite nos a peccatis. ⁊ sicut induit paupe-
rē pre sue chlamidis sic nos iduat sua iusticia. Et h̄ ē qd̄ d̄r̄ **D** (xpe rex)
eterne (dec⁹). i. honor (martini. h̄). i. martin⁹ s̄c̄ ē (tua laus. tu) s̄c̄ es laus
(illi⁹). i. martini (tu tribue nos colere). i. honorare (hūc) s̄c̄ martinū (in te
quin). i. insup̄ s̄c̄ tribue nob̄ te colere (in ip̄m) supple martinū.

Qui das p̄ orbis cardines q; gemma fulget presulum. da quos
premit culpe graues. soluat per ingens meritum

Cōstrue. Tu (q; das q; gemma). i. refulgentia (p̄sulū fulget). i. splendet
(p̄ cardines). i. p̄ angulos (orbis). i. mūdi (da). i. p̄cede. vt martin⁹ (sol-
uat quos graues culpe). i. criminalia peccata (p̄munt) id est ledunt (per ing-
gens meritū). i. magnū meritum

En pauper hic ⁊ modicus celum diues ingreditur. celi cohortes
obuiant lingue tribus ouant.

Cōstrue (En). i. ecce (h̄). i. martin⁹ (paup). i. s̄c̄ i oib⁹ opib⁹ suis (⁊ mod-
dic⁹). i. in p̄sona corpis ⁊ in paruis diuitijs (diues) sc̄z in virtutib⁹ exeūdo
de mūdo (ingredit celū. cohortes). i. exercit⁹ (celi obuiāt) s̄c̄ ei (lingue) sc̄z

Per totū annū fo. xl.

homines (tribus) israel. i. iudei (ouant). i. applaudant

Ut vita fulget transitus celis et aruo splendidus. gaudere cunctis
etis pium est. cunctis salus sit hic dies

Costrue (U) p sicut (vita) illi (fulger) i. splendet. sic (transit) i. obit
et (splendidus) s^c e (celis) i. in celis (et aruo) i. in terra seu mundo et sic. qd
fulget (pium e) i. dulce (cunctis) i. oib (gaudere) i. letari. et (hic dies) i. hoc
festum (sic sal^o cunctis) supple hoibus

Sit trinitati gloria martinus vt confessus est. cuius fidem per
opera in nobis et ipse roboret

Costrue (S) ita sit trinitati scz patri et filio et spu scdo (vt) p sicut (mar
tinus) confessus e. i. fidez ope (cui) s^c martini (fide) i. confessione vera (et ip
se) de (roboret in nob) s^c hoib (p opa) scz bona

Artine par apostolis festum tuum colentes foue qui viues

re discipulis vis aut mori nos respice

In h^o hymno pmedat autor b^en^e Martinu p p^ost^ontia fidei et que has
buit in suscitatioe triu mortuoz que in h^o compar apls. Et h^o e qd dr. O
(martine par apls) i. eq^lis in resuscitatioe triu mortuoz. qz tres mortu
os suscitauit vt apls. Et qz globi igneus. i. sp^uffancer. descendit sup eu. tu
foue nos) i. resuscita a pcto (coleres tuu festu q vis viuere aut mori disci
pulis) i. ad vtilitate discipuloz. qz nec mori timuit nec viuere recusauit.
vñ ipe effundes orodem apd dñm ait. O dñe si adhuc populo tuo sum ne
cessari. nō recuso labore fiat voluntas tua. qz nec viuere nec mori recusat
to (respice nos) vt tuis meritis mudi cordez corpe existeres aulā celi ingre
di mereamur. sicut fecisti in tpe tuo platos ecclie famosos

Fac q olim gesseras nunc presules clarifica. auge decus ecclesie.
fraudes relega sathane

Costrue (Fac) s^c nos ee iustos (nuc) i. in pnti (qd gesseras) i. feceras
(olim) s^c p^odicatio (clarifica) i. illumina. nuc (presules) i. platos (auge dec^o
eccleie. relega) i. frage et rep^one (fraudes sathane) i. diaboli aduersarij nri.

Qui ter chaos euiceras. merfos reatu suscita. diuiseras vt chlas
midem nos indue iusticiam

Costrue (Qui euiceras) i. euacuasti (chaos) i. infernu (ter) id e tres
mortuos suscitasti et tu q ter intrasti infernu resuscitudo tres mortuos (sus
cita merfos reatu) i. culpa pmi parentis et ppia (vt) p sicut (diuiseras
chlamide) pauperi. sic (indue nos iusticiam)

Ut spiritualis glorie quondam recorderis tue monastico nunc
ordini iam pene lapsa subueni

Expositio Hymnoz

Construe **O** martine (subueni) .i. succurre (monastico ordini) id est or
dine monachoz (iam lapso) .i. relapso in peccatis (pene) .i. fere et ad quod
(vt recorderis quondam spualis vel spiritalis glie tue)

Xultet celum laudibus resulet terra gaudijs apostolorum
gloria sacra canunt solennia.

In h hymno facit autor inuocatione ad aplos vt ipsi p nobis exultent
et suis precibus a nobis vicia repellat vt ipsi cum veniunt ad iudicium non p reatu
puniat. sed p potes eternis gaudijs faciat. Et nota. q dies iudicij non dicitur
ideo q tunc sit dies. sed apparebit nobis oia sicut in die. Et hoc est quod dicit
(Celum) id est celestis curia (exulter) .i. gaudeat (laudibus terra) .i. terreni. sed
hoies (resulter gaudijs) sed (canunt) id est laudant (sacra solennia) id est
solennitates (gloria apostolorum)

Vos seculi iusti iudices et vera mundi lumina votis precamur cor
dium audite preces supplicum

Construe (Vos) apostoli (iusti iudices seculi) pro seculi (et vera lumina
mundi) q totus mundus illuminat eoz p dicatione (precamur vos votis cor
dium) .i. precibus cordis (audite preces supplicum) .i. humilium.

Qui celum verbo clauditis serasque eius soluitis nos a peccatis
omnibus soluite iussu quesumus.

Construe (Qui clauditis) sed pctoribus (celum seras) .i. sermone (que) pro et
(soluitis) .i. hoibus (seras) .i. infirmitates (et) .i. quesumus? .i. precamur. (vos
soluite) .i. absoluite (nos a peccatis omnibus) .i. iussu .i. pcepto xpi.

Quorum precepto subditur salus. et languor omnium sanate egros
moribus nos reddentes virtutibus.

Construe (Quorum) sed aploz (precepto) .i. mandato (salus) .i. sanitas (et
languor) .i. infirmitas (omnium) s^c hoim (subdit sanate egros) .i. peccatores
(moribus) .i. prauis cogitationibus (reddentes nos virtutibus)

Ut cum iudex aduenerit christus in fine seculi nos sempiternis
gaudijs faciat esse compotes

Et ideo reddant nos virtutibus (vt cum xps) s^c existens (iudex aduenerit
in fine seculi faciat nos) .i. hoies (esse compotes sempiternis gaudijs).

Terna christi munera apostolorum gloria laudes canen
tes debitas letis canamus mentibus.

In h hymno iste prinaat superiori. s. exulter celum laudibus etc. (Nos canentes
debitas laudes xpo in honore aploz (canamus letis mentibus) .i. id est iocosis
(eterna xpi munera) id est innumerabilia (glia aploz) id est ob gloriam.

Per totum annū Fo. xli

Ecclesiarum principes belli triumphales duces celestis aule milites et vera mundi lumina.

¶ **C**ōstrue Ipi scz apli. sunt (pncipes). i. pōrifices (ecclesiarū) isti sunt (triumphales duces belli). i. triūphātes. isti sunt (milites celestis aule) id est palacij. z sunt (vā lumina) qz p dīcatōe illoz illuminatus est mundus.

Deuota sanctorum fides. inuicta spes credentium. perfecta christi charitas. mundi triumphat principem.

(Fides deuota sanctorū). i. obediētia (inuicta spes credētū) s^c hoīm (perfecta xpi charitas). i. amor (triumphat). i. superat (pncipē mūdi). i. dīa/ bolū. vñ Joh. xij. Venit pncps hui⁹ mūdi z in me nō hz quicqz.

In his paterna gloria. in his voluntas spiritus. exultat in his filius celum. repletur gaudijs.

(Paterna glia). i. pfi diuinis (exultat i his). i. aplis (volūtas spūs) s^c sci (exultat i his. fili⁹ exultat i his) qd dīcā p singla (celū replet gaudijs)

Te nunc redemptor quesumus. vt ipsoz consortio iungas prescantes seruos in sempiterna secula

¶ (redēptor quesumus tenūc). i. in pñti (vt iungas pccātes seruos psortio ipoz) scz aploz (in sempiterna secula) Amen.

Anctoꝝ merita inelyta gaudia pāgam⁹ socij gestaꝝ fortia

nā gliscit animus pmere cantibus victoꝝū genus optimū

In h̄ hymno laudat auctoz deū in pmemoratōe scōꝝ martyꝝ. qz mūdi cū pōpis suis dimiserūt. vñ in terris laudant z in celis honorant In tē dīc itaqz rogare. deū vt nos suos famulos iūgat psortio scōꝝ martyꝝ. z h̄ ē qd dīc ¶ (socij pāgam⁹). i. cantem⁹ (inelyta gaudia). i. pclara (merita scōꝝ z fortia gesta eoz). i. facta (nā animus gliscit). i. cupit vl̄ gaudet (pmere) id est laudare (optimū genus victoꝝ) id est martyꝝum (cantibus) id est cum hymnis.

Di sunt quos retinens mūdus inhorruit. ipsuz nam sterili flore peraridū spreuere penit⁹. teꝝ sequuti sunt rex christe bone celtus

¶ bone rex xpe. i. saluator (hi) s^c martyꝝes (sunt. qz mūdus retinēs) id ē seruās (inhorruit). i. odio habuit. nā ipi martyꝝes (spreuere). i. spreuerūt (penit⁹ ipm) scz mūdū (paridū). i. valde aridū (flore sterili). i. infructuoso (qz) p et (sequuti sunt. celti⁹). i. diuinit⁹ (te) s^c xpm regem

Di pro te furias atqz ferocia calcarunt hominū seuꝝqz verbera

Expositio Hymnoz

cessit his lacerans fortiter vngula. nec carpsit penetralia

(Hi) martyres (calcarunt). i. sustinuerunt (p. refurias hoim). i. infantas infidelium (atq. sba ferocia). i. crudelia (z seua). i. iniuste illata (z vngula). i. qdā gen^o tormētī (cessit). i. locū dedit (his) martyrib^o (lacerās). i. puniens p. queuis tormēta (nec carpsit penetralia) martyz vlt aploz. i. nō fuerūt trātra vlt diuisa eoz viscera. z h. s. tute dei q. erat in eis.

Cedunt gladijs more bidētū. nō murmur resonat. nec querimonia. sed corde tacito mens bene pscia pseruat patientiā

Ipsi (cedunt). i. pcutiunt vlt iugulant (gladijs) s^c crudelib^o (more bidētū). i. p. s. uetudine ouū (murmur nō resonat). i. nō audit (nec q. rimonia). i. lamētatio (s. mens bñ pscia). i. boni meriti (pseruat patientiā tacito corde) qz fortes paciētes z firmi erant. p. fide xpi in bello

Que vox q. poterit lingua retexere. q. tu martyrib^o munera pparans. rubri nā fluido sanguine. laureis ditantur bene fulgidis

Et qz hec oia. p. xpi noie patiebant. igit (q. vox q. lingua poterit retexere). i. dicere vlt explicare (munera). i. dona (q. tu pparas martyrib^o). nā ipi rubri). i. rubei (sanguine fluido). i. fluēte (ditant). i. coronant (laureis). i. coronis (bene fulgidis). i. splendidis

Te summa deitas supplices poscimus vt culpas abluas noxia subtrahas. des pacē famulis nob^o qz gliam p. cūcta tibi se. la. Amē

Q. (summa deitas) nos (supplices). i. hūiles (poscim^o te). i. rogamus te (vt abluas). i. deleas (culpas nostras). i. pctā nostra (z subtrahas). i. tollas (noxia). i. ipa pctā (z des nob^o famulis) tuis (pacē q. p). i. silt nos oēs dem^o (gliam tibi). i. ad honorē tui p. cūcta secula Amen.

Secōfessor dñi sacratus. festa plebs cuius celebrat per orem hodie letus meruit secreta scandere celi.

¶ Materia hui^o hymni ē. q. totis virib^o deū sup. oia laudare detem^o z attendit etiā auctoz in h. hymno tractare de ascēsiōne illi^o p. fessoris in cuius memoria p. s. ens hy. nn^o totis laudib^o celebrat (Iste p. fessor dñi sacratus) id ē p. fessor a dño (cui^o) s^c p. fessoris (festa). i. solēnitates (plebs) s^c deuora (celebrat hodie p. orē). i. mūdū (meruit scādere). i. ascēdere (letus) id ē exultans (secreta celi). i. p. remplatōnes supnas

Qui pius prudens humilis pudicus sobrius castus fuit z quietus. vita dum p. s. ens vegetauit eius corporis artus.

(Qui) s. p. fessor (fuit cast^o) corpe z aia (pius) s^c opib^o (prudēs) id ē

Per totum annū Fo. xliij

sapies (humilis) in factis (pudicus) in vobis (sobrius in moribus) (et dicitur) id est tranquillus (dū) .i. donec (pūs vita) vegetauit .i. nutrit (art) id est membra (corpis ei) .i. quōdiu erat in hoc seculo

Ad sacrū cuius tumulū frequenter membra languentū modo sanitati quolibet morbo fuerint grauata restituntur
(Ad cui) s^c p^ressor (sacrū tumulū) .i. sepulch^r (membra languētū) .i. egrotatū (restituit. mō) .i. in p^riti (sanitati) .i. saluti (frequēter) .i. sepe (quibet morbo) .i. a quōcūq; infirmitate illa membra (fuerint grauata) .i. oppressa

Unde nunc noster chorus in honore ipsius hymnū canit hūc libenter. ut pijs eius meritis iuuemur omne per eū.

(Un noster chor) .i. p^regregatio nostrorū fra^r (canit nūc hunc hymnū in honore ipi) p^ressoris (liber) .i. volūtarie (ut iuuemur pijs meritis) .i. patrocinijs et orōnib⁹ (ei) s^c p^ressoris (p^roc eū) .i. p^r cūcta secula. Amen

Sit laus illi decus atq; virtus. qui supra celi residēs cacumē totius mūdi machinā gubernat trinus et vnus Amen

(Laus) .i. glia (decus) .i. honor (atq; virtus sic illi) deo (q̄ residēs) .i. sedens (supra cacumē celi) sup̄ celsitudinē (triu) dico in p^rsonis (et vn) in deitate substātie (gubernat machinā) .i. fabricā (toti mūdi)

Ex gloriose martyrum. corona confitentium qui respuentes terrena perducis ad celestia.

(Materia hui⁹ hymni ē inuocare regē marty^r ut dirigat ad nos aures sue clemētie si qd̄ delinqm⁹ p^rter merita scō^r marty^r in q⁹ p^rmemoratioe p^ris hymn⁹ carat. et nob̄ parcere v^t ignoscere dignet. et h⁹ qd̄ d^r (gloriose rex marty^r) s^c exis (corona p^rfitērium) .i. p^ressor hoim (q̄ p^rducis respuentes) .i. abijcētes (terrena) s^c bona (ad celestia gaudia)

Aurem benignam protinus appone nostris vocib⁹. trophæa sacra pangimus. ignosce quod delinquimus

(Cōstrue. s^c tu rex (appone p^rtin) .i. statim (aurē benignā n^ris vocib⁹) id ē orōnib⁹ (et ignosce) .i. indulge v^t dimitte (qd̄ delinqm⁹) .i. peccam⁹. (pāgim⁹) .i. canim⁹ (sacra trophæa) .i. victoriā marty^r

Tu vincis in martyrib⁹. parcendo confessorib⁹. tu vince nostra crimina donando indulgentiam.

(Tu vincis) s^c seuciā tyrāno^r (in martyrib⁹ parcēdo p^ressorib⁹) q^r non vis v^t p^r martyriū finiāt vitā suā (tu vince) .i. destrue (nostra crimina donando indulgentiā) q^r tu nō vis mortē pctō^r rē.

Expositio Hymnoz

Eus tuorum militū fors z corona premiū laudes canētes.

martyris absolue nexu criminis

(O de) tu (fors). i. ps siue hereditas. Un̄ dauid. Dñs ps hereditas mee (pmū) qz tu fm meritū tribuis (z corona tuoz militū absolue canentes laudes martyris nexu criminis). i. laqueo pctōz

Dic nemp mundi gaudia z blandimenta noxia. caduca rite deputans peruenit ad celestia

(Dic) narryz (deputans). i. seruans vl' estimans (nēpe). i. certe (gaudia mundi z blandimēta) s^c esse (noxia). i. mortifera. z (caduca). i. trāsitoria (quēnit rite). i. recte (ad celestia) supple regna.

Penas cucurrit fortiter. z sustulit viriliter. p te effundēs sanguinem. eterna bona possidet

(Ipe cucurrit fortit') .i. p̄stās fortī aīo delectatōes hui⁹ mūdi trāsīuit (penas) s^c ab aduersarijs isticras (z sustulit). i. sustinuit illas penas (viriliter. effundēs sanguinē) s^c suū (p te) s^c xpo. z iō possidet eterna bona

Ob hoc peccatu supplices. te poscimus p̄ssime. in hoc triumpho martyris. dimittēnoxam seruilis

(Ob hoc). i. ppter̄. qz p̄ resanguinē fudit (o p̄ssime) supple p̄. nos (supplices poscim⁹ te). i. p̄camur (p̄catu). i. orōne (dimittēnoxā). i. culpā (seruilis. in hoc triūpho). i. in hac victoria (martyris)

Laus z perennis zc.

Artyr dei qui vnicū patris sequēdo filiū. victis triūphans hostibus victor fruens celestibus.

(Materia hui⁹ hymni ē. vt relict⁹ delectatōibz z vanitatibz hui⁹ seculi bona opa exercēdo deū p̄seqmur. Cōstrue. O (martyr dei q) s^c martyr (sequēdo vnicū filiū p̄ris) s^c in diuinis (triūphās) s^c es in celo (vict⁹) id est deuictis (hostibz). i. inimicis (fruens bonis celestibz)

Qui precans munere nostrum reatum dilue. arcens mali contagium. vite remouens tedium

(Et tu talibz bonis fruens (dilue). i. extingue (reatū). i. pctm̄ nostrum (munere). i. dono (p̄catu) s^c tui (arcens). i. coartās (p̄tagiū). i. putredinem (mali). i. pcti (remouēs tediū vite) scz famē sitim nuditatē frigus

Soluta sunt iam vincula tui sacrati corporis. nos solue vinculis seculi amore filij dei.

Per totum annum Fol. xliij.

Et quia (vincula). i. ligamēta (cui sacraēti corpōis iā soluta sunt) id est a nexib⁹ hui⁹ seculi dissoluta sunt, z es cū christo (solue nos a vinculis) id est absolue nos a peccatis (amore filij dei)

Presta pater pijsime zc.

Esu corona virginum quem mater illa concepit que sola virgo parturit hec vota clemens accipe.

In hoc hymno laudat auroz deū in cōmemoratōz sanctaz. vginū q̄ donādo fragilē sexū meruerūt scādere secreta celi Rogat itaqz z deprecatur deū vt nesciamus vulnera corruptōis **O** (tesu corona vginū quē) supple tesum) mater illa). i. maria (cepit) sez spūscō (q̄ sola) mater inter alias (virgo parturit) id est produxit (tu clemens accipe) id est suscip e (hec vota nostra) id est has preces.

Qui pascis inter lilia septus choreis virginū sponsas decorās gloria sponsisqz reddens premia.

Tu (q̄ pascis). i. delectaris (inter lilia). i. bona opera (sept⁹). i. circumf datus (choreis). i. ordinib⁹ vginū. z es (decorans). i. coronās (spōsas gloria z reddens sponsis premia)

Quocunqz pergis virgines sequuntur atqz laudibus post te canētes cursitant hymnosqz dulces personant.

(Quocunqz). i. ad quēcunqz locū (pergis) ille vginēs (sequunt atqz canētes). i. laudātes (cursitant). i. currūt (post te laudib⁹ z psonāt dulces hymnos) id est laudes suaves

Te deprecamur largius nostris adauge sensib⁹. nescire prozsus omnia corruptionis vulnera

Et qz vginēs psonāt tibi laudes (deprecamur te adauge largius) id est augmēta amplius (nostris sensib⁹. z nescire prozsus). i. omnino (oīa vulnera corruptōis) id est peccati luxurie

Presta pater pijsime patriqz compar vnice cū spiritu paraclito in sempiterna secula Amen

Virginis plesio pifexqz matris vgo quē gessit peperitqz virgo. vginis festū canamus tropheū accipe votum.

Varia hui⁹ hymni est canere deo laudes z seq vestigia ei⁹ Cōmemoratio scāz vginū agit in isto hymno z h̄ ē qd̄ d̄t (**O** ples). i. o fili marie (vginis) z o (op f. r). i. creator (matris quē). i. te (vgo) maria (gessit) id est portauit (qz) p z (vgo). i. maria (pepit). i. parturit, vos (cantant) festū.

b i

Expositio Hymnoz

Virginis tropheū .i. victoriā .ideo (accipe) .i. suscipe (votum) .i. pces nras

**Hec tua virgo duplici beata sorte. dum gessit fragile domare cor
poris sexum domuit cruentum corpore cetum**

(Hec tua virgo est beata duplici sorte) scz castitate vel virginitate z mar-
tyrio (dū gessit) .i. laboravit (domare) .i. marcerare (fragile sexū) .i. delere
naturā corporis. z illa (domuit) .i. deuicit (cruentū) .i. sanguinolētū. vel cru-
delē (cetū) .i. diaboliū (corpe) vt agathazē.

**Unde nec mortem nec amica mortis seua penarum genera pa-
uescens sanguine fuso meruit secreta scandere celi**

Uā supple qz domuit fragile sexū .i. corpus suum (nec) .i. nō supple fuit
(pauescēs) .i. timens (mortē. nec seua) .i. crudelia (genera penarū) nec fuit
(amica mortis) .i. diaboli vel pcti. z ideo (sanguine fuso) .i. psumato mar-
tyrio. ipa (meruit scādere secreta celi) id ē ad celos

**Huius obtentu deus alme nostris parce iam culpīs. vicia remis-
tens. quo tibi puri resonemus almū pectoris hymnum**

Et qz meruit scandere celū o (alme deus parce iam culpīs) .i. pctis (re-
mittēs vicia) .i. facinora (obtrū) .i. prece vel orōe (hui?) virginis (quo) p
vt. nos (puri) .i. casti (resonemus tibi almū hymnū) .i. canticū sanctorū ad
honorē tui (pectoris) .i. cordis nostri

**Gloria tibi domine qui natus es de virgine cum patre. z sancto
spiritu in sempiterna secula**

Rbs beata hierusalē dicta pacis visio. que construitur in ce-

lis viuis ex lapidibz z angel' coornata vt spōsata comite

In hac cōmemoratōe celestis hierusalē auctor laudar deū q̄ in hoc sa-
cro tēplo infundit iugiter suā bñdictionē. q̄ propter rogar deū. vt in hō tem-
plo scō suo oēs pmereamur acq̄rere eterna bona. z adepta cū suis sc̄is
perenniter possidere. z decārat in die dedicatōis tēpli. **Costrue** (Hieru-
salē brā vrbs) .i. ciuitas celestis p̄stituta vel p̄structa de aiab sc̄oz q̄ sunt
viui lapides (dicta) .i. interpretata (visio pacis. q̄ hierusalē) p̄struit in celis
ex viuis lapidibz) .i. sc̄is aiab sc̄oz q̄ sunt viui lapides (z coornata ang-
gelis vt spōsata comite) .i. vt mulier ornata ē viro .i. spōso. ita ecclia xp̄o

**Noua veniens e celo nuptiali thalamo preparata. vt sponsata
copuletur dño. platee z muri eius ex auro purissimo**

Ista vrbs .i. sancta ecclesia (veniens noua e celo) id ē cum xp̄o (p̄parata
nuptiali thalamo) id ē p̄ginali. lecto .i. laua ero baptisimat' (spōsata vt co-
puletur dño) id ē p̄ligat (platee) id ē mīn' p̄fecti (z muri) .i. predicatores

Per totū annū fo. xliiij.

(Cuius) supple sponse sunt (ex auro purissimo) id ē ex splendore scōz. q̄ splē didi efficiunt sicut auz purissimū.

Consonibus pressuris expoliti lapides suisq; aptantur locis per manus artificis. disponuntur permāsurī sacris edificijs

Construe (q; pro 2 lapides) id ē scī martyres (expoliti) id ē exculpti vel exornati (consonibus) id ē p̄cussionibus (pressuris) id ē tribulationibus. Sic ut lapides in muro sunt edificati. ita aīe scōz sunt ordinate in paradiso (aptant) id ē ordinant (suis locis disponunt p̄ manus artificis) id ē p̄ manus filij dei (permāsurī sacris edificijs) id ē celestibus edificijs.

Porte nitent margaritis adytis patentibus 2 virtute meritorum illuc introducūt oīs q̄ p̄ christi noīe in hoc mūdo premitur.

(Porte) scz illi? tēpli (nitent) id ē splēdet (margaritis) id ē p̄turbus (adytis) liminibus (patentibus). i. aptis sacris tēplis (2 oīs) supple christianis (q̄ p̄ xp̄i noīe premitur). i. cruciat (in hoc mūdo) id ē in p̄senti mundo (introducūt illuc) id ē in celestē hierusalē (virtute meritorum) id ē bonorum operū scz donorum suorum

Angularis fundamentum lapis christus missus est qui cōpage parietis in vtroq; necitur. quem sancta syon suscepit in quo credens permanet

Christus dicitur lapis angularis q̄ a iudeis fuit reprobatus Unde dauid lapidem quē reprobauerūt edifica tē. tū duos populos in vñū p̄iunxit scz iudaeū 2 gentile q̄ christus. i. dei fili? specular? q̄ tidie eternā beatitudinis nē summi regis. i. dei patris (christus) supple existēs (fundamētū) totius ecclesie (missus a patre est lapis angularis. q̄ (lapis necit). i. p̄iūgit (compage) id ē p̄iūctōe (parietis in vtroq;) id ē in duob; populis. scz in iudaeo 2 gentili (quē) scz christum (sancta syon suscepit) syon interpretat ecclesia vñ speculario (in quo) scz xp̄o vel ecclesia (credens) scz christianus q̄ credit (p̄manet) firmiter in fide sancte ecclesie.

Omnis illa deo sacra 2 dilecta ciuitas plena modulis. 2 laude 2 canoro iubilo trinū deū vnicuiq; cū fauore predicat

(Omnis illa ciuitas) id ē ecclesia militans (est sacra) id ē sacra (deo et dilecta) id est amata a deo (plena modulis) id est cantilenis angelorum (2 laude dei 2 canore) in cātu vel canoro (iubilo) id ē dulci exultatōe ¶ Iubilus est gaudium illud quod est interius in homine quod omnino non potest referri nec omnino taceret p̄e animi exultatione (predicat trinū deū) scz in p̄sonis (unicuiq;) id ē vñū in substātia vel vñū quoc; cū fauore predicat. id est cum p̄ce

Expositio Hymnorū

Hoc in tēplo summe deus exoratus adueni. z clementi bonitate
precū vota suscipe. largā benedictionē hic infunde iugiter

¶ (Cum me de^o exorat^o). i. a nob. i. tu deprec^o (adueni p. grām (in h
tēplo). i. in ista ecclia (z suscipe vota p. cantū). i. precū v. orationū) Istud in
trā. hanc legit z est ibi figura q̄ dicitur endiadis. q̄ h̄z fieri q̄n duo noia substā
tua s̄l ponunt q̄ vnū illoz adiectiuat z alterz remanet substātm̄ zc. (cle
menti bonitate). i. moderata tua prece v. voce (infunde). i. immitte (iugi
ter). i. p. niter v. assidue (benedictōem largā). i. largam

Hic p. mereatur oēs petita acq̄rere. z adepta possidere cū sanctis
perenniter. paradysum introire trāslati in requiē Amen

(Hic) sc̄z in sacra ecclia. v. (hic). i. in isto loco (oēs) sc̄z fideles homines
(p. mereant). i. bñ mereant (acq̄rere petita) sc̄z iusta z sc̄ra (z adepta) id ē
illa petita obr̄ta (possidere p. niter). i. p. p. eue (cū sanctis). i. cum bonis
supple dū sumus (trāslati in requiem). i. mortui. s̄c̄ mereamur (introire
paradysum). i. regnū celoꝝ

Ordenatus ex parentis ante mundi exordiū alpha et o
cognominatus. ipse fons z clausula omniū q̄ sunt fuerūt
queq̄ post futura sunt seculoz seculis

¶ Materiam hui^o h̄m̄nē duplex natiuitas filij dei. Una videlicet eterna
qua erat genit^o an̄ initū mūdi. z h̄ ex corde sui parētis. Alia āt ē xp̄i nati
uitas tēporalis. q̄ natiuitate filij dei erat nat^o in tpe ex v̄gine maria. vt p̄z
in sequēti vsu. Et noia filij dei alpha z o. i. p̄ncipiū z finis. qz alpha ē p̄
ma l̄ra apud grecos. o p̄o vltima ¶ Cōstrue. s̄c̄ filij dei est (nat^o ex coz)
de parētis. i. sui p̄tis (an̄ exordiū). i. initū (mūdi). i. seculi (cognoscat^o). i.
dic̄t^o (alpha). i. p̄ncipiū (z o). i. finis (z ip̄e). i. filij dei ē (fons). i. p̄ncipiū
(z clausula). i. finis oīm. s̄c̄ rez (q̄ sunt) sc̄z in p̄senti. z (fuerunt) in p̄terito
(q̄) p̄er (q̄ sunt futura. z seculis seculoz). i. eternalit̄.

O beatus partus ille virgo cū puerpera edidit nostrā salutē feta
sc̄tōspū. z puer redēptoz orbis os sacratū. ptulit seculoz seculis.

Hic p̄seq̄tur autor. sc̄dam natiuitatē xp̄i videlicet tp̄alez dicēs (O bea
tus). i. sanctus (ille partus) s̄c̄ est (cū p̄go puerpera). i. impregnata (edi
dit). i. peperit (nostrā salutē). i. filiū dei q̄ est nostra salus. s̄c̄ ip̄a virgo (feta
ta). i. repleta (spūs sancto. z puer) s̄c̄ q̄ est (redemptoz) sc̄z totius (orbis) id
est mundi (ptulit sacratum os) id est sanctū. sc̄z in p̄dicando sacrā doctri
nam iudeis in templo (seculoz seculis) id est eternaliter.

Per totū annū fo. xlv.

Psallat altitudo celi. psallant omnes angeli. quicquid est virtutis vsq; psallat in laudem dei. nulla linguarum silescat vox. ⁊ omnis consonet seculorum seculis.

Hic incitat oēs creaturas ad laudē dei. ⁊ p̄mo celestes. Et dicit (altitudo celi) .i. turba celestis (psallat) .i. decāret natiuitatē xp̄i. ⁊ (omnes angeli psallant) .i. laudēt. ⁊ (quicquid virtutis est vsq;) .i. vbicūq; ē alij virtus celestis (psallat) .i. iubilat (in laudē dei) ⁊ (nulla linguarū silescat) .i. taceat qm̄ laudet deum (⁊ omnis uox) .i. totius mūdi (sonet) .i. in laudē dei (seculorum seculis) id est eternaliter.

Ecce quem vates vetustis concinebant seculis. quem prophetarū fideles pagine sponponderant. emicat promissus olim cuncta collaudent eum seculorum seculis.

Hic incitat oēs vniuersali ad laudē dei dicēs (Ecce p̄missus) .i. propheta factus .i. filius dei (olim) .i. dudū (emicat) .i. sp̄det. s. in natiuitate sua (quē vates) .i. p̄phete (concinebāt) .i. p̄phetabāt (vetustis seculis) .i. hoīb; q̄ tunc fuerunt. ⁊ (quē fideles pagine) .i. scripture (p̄phetarū sponponderant) id est p̄miserunt. ⁊ (cuncta) .i. oīs (collaudent) .i. simul laudent (oēū seculorū seculis) id est eternaliter

Te senes ⁊ te iuuentus. paruulorūq; chorus turba martyrum virginūq; simplices puellule voce cōcordes pudicis prestrepent cōcentibus seculorum seculis

Hic incitat oīa ḡna hoīm ad laudē natiuitatē xp̄i dicēs. O filii dei (senes) s̄c̄ laudāt te (⁊ iuuentus) s̄c̄ laudat te. ⁊ (chorus turba paruulorum martyrum ⁊ virginū) laudat te (q̄) p̄ et (simplices puellule) .i. p̄gines (voce cōcordes) .i. cōcordiā hāterēs (prestrepent) .i. laudant te (pudicis p̄centib;) id est castis carminib; (seculorū seculis) .i. eternalit̄

Tibi christe sit cum patre agyq; spiritu hymnus melos laus perennis gratiarū actio honor virtus victoria regnum eternaliter seculorum seculis Amen

Hic refert gratiarū actōes deo in p̄sona trinitatis dicens. O (xp̄e. tibi sit hymnus) .i. laus dei. ⁊ (melos) .i. dulcis cantus (perennis laus) s̄c̄ sit tibi. et (actio gratiarū) sit tibi (cū agyq; spū) .i. sc̄rō spū (honor virtus ⁊ victoria et regnū) sit tibi (eternalit̄) .i. viuētib; in secula seculorū. Nota q̄ melos ē dulcis cantus. ⁊ dicitur a mel qd̄ ē dulce ⁊ odus cantus. q̄si dulcis cantus.

b. iij.

Expositio Hymnorum

Estum nunc celebre. magnaq; gaudia compellunt animos
carmina promere. cum christus solium scandit ad arduum
celorum pius arbiter.

Materia huius hymni est laudatio dei in ascensione eius. Primo enim dicitur festum esse laudabile. Secundo dirigit sermonem suum ad beatam trinitatem rogando ut dirigat gressus nostros ad salutem eternam. Ultimo etiam ostendit quomodo in die nouissima sit reuersurus manifestare occulta peccatorum. dicens primo sic (Festum celebre). i. solenne (q) per (magna gaudia). i. isti festi (pellunt). i. cogunt. (nunc). i. modo (animos) scilicet nostros (promere). i. cantare (carmina). i. laudes (cum). i. quoniam (christus pius arbiter). i. misericors et mansuetus iudex (scandit) id est ascendit (ad arduum solium). i. thronum (celorum). i. regni sui.

Ascendit iubilis letus ad ethera. sanctorum populus predicat inclitum
canit pariter angelicus chorus victoris boni gloriam.

Hic auctor ostendit quod dominus noster iesus christus letus ascendit in celum. et secum duxit multos angelos decantantes gloriam et honorem deo. dicens. supple christus (ascendit). i. scilicet cum multis alijs ascendit (iubilis). i. gaudens et (letus). i. hilaris (ad ethera). i. ad celos. et (populus sanctorum). i. turba celestis (predicat) id est clamat. scilicet christum esse (inclitum). i. valde gloriosum. et (angelicus chorus) id est angelorum congregatio (canit). i. cantat (pariter). i. simul (gloriam boni victoris). i. christi. Nota differunt aer et ether. ut patet in hoc versiculo. Vera dicuntur. sed dicas ethera summum.

Qui scandens superos vincula vincerat. donans terrigenis munera
plurima. districtus rediens arbiter omnium. quod mitis modo transiit

Materia huius difficultatis est. quod ascendit ethera ligauit diabolum vinculis fortissimis in inferno et dedit hominibus plura munera et transiit mitis et pius de hoc mundo rigidus iudex reuertetur. Et dicitur (qui) scilicet christus (scandens). i. ascendens. (superos). i. supra celos (vincerat vincula). i. ligauerat diabolum in inferno. et scilicet christus est (donans). i. retribuens (terrigenis). i. hominibus in terra habitantibus (plurima munera). i. dona (rediens). i. reuertens (districtus). i. rigidus (arbiter). i. iudex (hominum transit). i. recessit (modo mitis). i. misericors.

Oramus domine pro ditor inclite deuotos famulos respice protegens
ne nos liuor edax demonis obuat demergat vel in inferos

Hic deprecamur christum ut suos famulos preseruet ne liuor vel inuidia siue odium demonis eos demergat in infernum dicens. O (inclite domine pro ditor). i. gloriose factor et creator. nos (oramus). i. rogamus (respice protegens). i. defendens (deuotos famulos). i. tuos (ne edax liuor). i. horribil' ira (demonis)

Per totū annū fo. xlvj

nis).i.diaboli(nos obuat).i.rapiat vlt'circūuentat(vl'demergat in inferos).i.in inferna. Nota edax ē nomē d'baile z venit a d'bo edo. z notat assiduitatē sicut oīa noīa in ar. vii edax est odiū assidue vorans

Ut cū flāmiuoma nube reuerteris occulta hoīm pādere iudicās ne des supplicia horrida noxijs sed iustis bona premia.

Hic auoz ofidit q̄liter x̄ps reuersur' ē in nouissimo die manifestare occulta perā hoīm. z q̄ rogem' vt qñ t̄ps iudicij aduenerit ne horrida supplicia nob' donet. s; vitā eternā ¶ Cōstrue. s' nos oram' (vt cū reuerteris nube flāmiuoma).i.splēdida nube(iudicās pandere).i.manifestare (occulta hoīm).i.secretā(ne des).i.inferes(horrida supplicia).i.hombiles penas(noxijs).i.pctōribz(s; iustis dona p̄mia).i.dona

Pressa hoc genitor optime maxime hoc tu nate dei z bone spūs regnans p̄petuo fulgida trinitas p̄ cuncta pie secula Amen.

Hic dirigit sermonē suū ad trinitatē dīcēs. o (optime genitor p̄sta p̄te) id ē p̄cede(hoc) s; ne dānemur. z o (tu maxime nate dei).i.fili dei. z (bone spūs) s' da ne dānemur. z o (fulgida trinitas regnās).i.gubernās (p̄petuo).i.in euū. z (p̄ cuncta secula).i.eternaliter

It porta christi perusa referta plena gratia. transitq; rex et permanet clausa vt fuit per secula

¶ Materiam hui' hymni b̄tē marie dei genitricis p̄conia p̄tinet solatiū. spem. z refugiuū ab ea nob' illatū. p̄ hoc q; digna ē fieri m̄r dei. atq; absolutionē criminū z pctōz. nōstroz. p̄tinet etiā q̄liter b̄tē marie accessit sum n. ū et maximū gaudiū in p̄generādo x̄pm dei filiū p̄pter b̄n meritū. gratiarū eū z bonoz opez z p̄tutū p̄miū ē honor ¶ Porta x̄pi).i.maria (merito dico porta ab effectu. qz p̄ eā salus humano generi allata ē (referta plena grā).i.repleta grā diuine bonitat' (fit perua).i.penetrabil' (q; p̄ rex) id est x̄ps (transit) s; p̄ portam via generatōis vl' incarnatōis (z p̄manet clausa).i.incorrupta (vt).i.sicut (fuit p̄ secula).i.ab eterno virgo ad generandū z p̄cipiendū iesum x̄pm deputata fuit z creata.

Genus superni luminis. processit aula virginis. sponsus redemptor conditor sue gigas ecclesie.

Quis autē ille sit rex r̄nder (genus).i.genit' vl' p̄les (supni luminis) id ē altissimi patris (sp̄sus).i.amator fidelis (sue ecclesie) qz sempiterna inter eū z nos ē vno. quē ad modū inter p̄iuges. s' x̄ps (redēptor).i.libertator. z (p̄ditor).i.creator. z (gigas).i.fortis athleta z tellator. ecclesiam suā. cui' sp̄nsus ē. defendēdo ab insidijs diaboli z tyrannoz (p̄cessit).i.exiit (aula).i.ex vtero (v̄ginis) s. marie. z b̄ opatōne sp̄s sancti.

Expositio hymnorū

Donor matris et gaudium. immensa spes credentium. per atra
mortis pocula resoluit nostra crimina.

Et ideo rex redēptor oīm. s^c exīs (honor matris). s. marie. q̄ meruit
portare te ex humilitate (z gaudiū) suū ipale ex angelica saluatōne. tamē
eternale z summi boni. qđ filius est. pfructione (spes immēsa). i. magna
(credentiū) in xp̄o n̄ (resoluit). i. deleuit z abstulit (n̄ra crimina). i. pctā (p
atra). i. amara (pocula). i. p̄ porū z gustū (mortis) scz sue crudelissime

Deo patri sit gloria eiusqz soli filio cum spiritu paraclito z nunc
et imperpetuū Amen

Ne ergo bñficioz sim⁹ ingrati z imemores (glia). i. laus honor z reue
rentia (sit deo p̄ri (cui nihil deest. qz ē oīporēs (qz) p z (soli filio et⁹). s. dño
iesu xp̄o p̄cepto z genito in tpe a p̄gine maria (cū spū paraclito). i. solato
re ab ambobz p̄cedere (nūc). i. in hac vita (z imperpetuū). i. i. eterna patria

Ange lingua gloriosi corpis mysterium sanguinisqz p̄ciosi
quē in mūdi p̄ciū fruct⁹ vētris generosi rex effudit gentiū.

¶ Matera huius hymni ē de laude z de veneratōe venerabilissimi sa
cramēti eucharistie. qđ inter cetera sacramēta excellētissimū existit ex pars
te rei p̄tēte. p̄tinet em̄ vey corpus z sanguinē dñi nostri iesu xp̄i q̄ p nobis
et nostra salute effusus est. Cōstrue. (lingua) s^c humana (p̄age) id
est cantā (mysteriū). i. secretū diuinū siue p̄figuratus (gloriosi corpis) scz
xp̄i (p̄) p et (sanguinis p̄ciosi). i. dignissimi (quē). i. sanguinē (rex genū)
scz p̄s exīs (fructus generosi vētris). s. charissime p̄ginis marie (effudit
in p̄ciū). i. in redēptōem (mundi). i. orbis.

Nobis natus nobis datus ex intacta virgine. z in mūdo p̄uer/
fatus sparso verbi semine. sui moras incolatus miro clausit ordine

Hic recōmendat xp̄m de sua gn̄atōe ipali atqz ei⁹ p̄uerfatōe. nec non
de sanctissima p̄dicatōe. Et dr. s^c xp̄s filius dei (nat⁹) est (nob) scz in redē
mptōem nostrā. z (datus) est (nob) s^c in salutē nostrā. z h̄ (ex intacta
p̄gine). i. ex castissima p̄gine maria (z p̄uerfat⁹). i. ābulauit (in mūdo). i.
triginta tribz annis (sparso). i. dilatato (semine p̄bi). i. p̄dicādo (clausit m̄
ro ordine moras). i. tpa (sui incolat⁹). i. sue habitatōis in h̄ mūdo zc.

In sup̄reme nocte cene recumbens cum fratribus. obseruata le
ge plene cibis in legalibz. cibū turte duodene sedat suis manibz

Hic autor ponit institutōnem huius dignissimi sacramēti. z quādo
fuit institutū z qualiter Et sic exponit. supple xp̄s (recumbens) id est comes

De totū annū sfo. xlvij.

Dēs (cū fratrib) .i. cū scriis aplis suis (in nocte sup me cene) .i. vltime cene (obseruata lege) .i. veteri mosaica (plene) .i. pfecte (in cibus legalib) .i. in veteri lege deputat. vt scribit in leuitico (dat se) .i. seipm (suis manib) cū bñ rure duodecime) .i. duodecim aplis. 2 h inchoādo nouū testamētū. Et q̄ notari p̄t q̄ iudas etiā sumpsit vez corpus xpi de sacratissimis manib) suis q̄uis in sui p̄ditōem. vñ d̄t bñs August. q̄ xps q̄ dedit sc̄m corp⁹ suū in cena cū alijs suis discipul⁹ etiā dedit iude. vt nob̄ exemplū daret q̄ pctōrib) occultis nō eēt sacramēta denegādā. 2 iō etiā nō denegauit sibi. vt oēm occasionē malefaciēdi ab eo auferret. quā assūmere potuisset si in aliq̄ ab alijs discipul⁹ fuisset discret⁹ ante ap̄ram maliciā. Et hoc habet in canone. sicut iudas de se. dist. ij.

Uerbū caro panē vez s̄bo carnē efficit. fitq; sanguis xpi merum et si sensus deficit. ad firmandū cor sinez sola fides sufficit.

Hic autor ponit modū q̄ xps hoc excellētissimū sacramētum instituit. Ubi materia hui⁹ sacramētū panis 2 vinū Forma s̄bo s̄boz ē Hoc ē em̄ corp⁹ meū 2c. Uteri⁹ d̄t. 2 si res hui⁹ sacramētū ad sensuz vidēri nō possit sufficit tñ fides. d̄t nāq; Gregori⁹ Crede 2 māducasti Cōstrue (s̄bū) .i. fili⁹ dei (caro) s̄ factū (efficit) .i. facit (vez panē) .i. ipius hostie (carnē) .i. corp⁹ (s̄bo) .i. forma s̄boz ad p̄secratōem deputatoz (q; p et (mez) .i. vinū (sic sanguis xpi. 2 si sensus deficit) .i. experimētū sensuale. tñ (sola fides sufficit ad firmandū cor. sinez) .i. claz 2 puz qd̄ sine oī errore credit

Tantū ergo sacramētū veneremur cernui. 2 antiquū documētū nouo cedat ritui. p̄stet fides supplementū sensuū defectui.

Hic autor exhortat nos ad venerādū h̄ egregiū sacramētū. qz digni⁹ ē antiq̄ testamēto 2c. Cōstrue (ergo) .i. ideo nos (cernui) .i. hūiles (veneremur) .i. honorem⁹ (cārū sacramētū) .i. tā venerabile sac̄m sc̄tissimi cor poris 2 sanguinis xpi (2 antiquū documētū) .i. testamētū qd̄ fuit ip̄fectuz (cedat) .i. locū det (nouo ritui) .i. nouo testamēto. 2 (fides p̄stet) .i. det. (supplementū defectui sensuū) .i. exteriorū Uñ nota qz sensus exterior in h̄ sacramēto decipit. qz ponit accidētia panis sine subiectoz h̄ supnaturalr 2c

Genitori genitoq; laus 2 iubilatio. salus honor virtus quoq; sit et benedictio. p̄cedenti ab vtroq; cōpar sit laudatio Amen

Hic autor agit grās trinitati. dicēs. s̄ sit (laus genitori) .i. deo patri. (q; p 2 (genito) .i. filio dei (2 iubilatio. sal⁹ honor) .i. dec⁹ (q; q; .i. etiā (virt⁹ 2 bñdictio) qd̄libet eoz (sit) .i. genitori 2 genito (2 cōpar) .i. eq̄lis (laudatio sit p̄cedēti ab vtroq; .i. sp̄ūsc̄to. q̄ nos adiuuet vt sine h̄ sacramēto dignissimo nō moriamur.

Aude viscerib) mater in intimis felix ecclesia. q̄ sacra repli

Expositio Hymnorū

plenas sancte festa Marie plaudant astra solum mare

Quæ materia huius hymni est de natiuitate beatæ marie virginis. Et primo alloquitur sanctam matrem ecclesiam ut de hoc festo gaudeat in qua nata fuit homo maria. Et bene dicitur quod ecclesia debeat gaudere. quia eius natiuitas gaudium magnum annūciat uniuerso mundo. Et nota quod duplex est ecclesia. scilicet militans et triumphans. et de utraque ecclesia loquitur autor. quia celum et terra de presenti festo gratulantur in qua nata fuit Maria homo permanens ante partum. in partu et post partum. Ideo dicitur o (felicis ecclesia mater) scilicet fidelium (gaude) .i. letare (in intimis visceribus) .i. in intimo corde (que) scilicet ecclesia (replicas) .i. reperis (sacra festa marie. astra) id est celum (solū) .i. terra (et mare plaudant) .i. gaudeant de illo festo.

Cuius magnifica est generatio. cuius vita sacris claruit actibus
cuius finis honorem summum sine tenet fine

Hic præmedat eius natiuitatem dicens (Cuius) scilicet marie (generatio) .i. natiuitas (est magnifica) .i. gloriosa (cuius vita claruit) .i. refulsit (sacris actibus) id est bonis operibus. et (cuius) .i. marie (finis) .i. mors (tenet summum honorem) .i. summam beatitudinem (sine fine) .i. eternam.

Que virgo peperit virgoque permanet lactauit propriis uerberis deus
portantemque gerebat uenis prona tremantibus

Hic præmedat beatissimam virginem mariam ex eo quod genuit lactauitque filium suum dominum nostrum iesum christum. dicens (Que) .i. maria (peperit homo) .i. genuit (que) per (permanet homo) .i. post partum (lactauit) .i. lacte nutriuit (propriis uerberis) que per (prona) .i. humilis (gerebat) .i. portabat (portantem deum) .i. portatorem totius mundi. et hoc (tremantibus uenis) .i. timidis brachijs

Felix multiplici laude puerpera regis porta sui clausa penniter.
mundi stella fluentis. floris uirgula regia

Hic præmedat auctorem mariam ex parte multiplicis felicitatis sue ex eo quod mater ruit esse genitrix dei. uult namque et dicitur quod ipsa sit sponsa christi pariens et porta eterni regis et stella maris et uirgula floris. Cōstrue. O maria sicut tu exis (felicis multiplici laude) .i. munere. quia tu es felix (puerpera regis) .i. iesu christi et tu es (clausa porta sui) scilicet regis. et es (stella) .i. illuminatrix (mundi) id est uniuersis orbibus (fluentis) id est transiens (penniter) id est perpetue. et tu maria es (regia uirgula floris) id est nobilitas. fuit enim beata uirgo de nobili. profapia ex stirpe dauid

Te nunc suppliciter sancta theotocos regis perpetui sponsaque
poscimus. ut nos semper ubique miti munere protegas

Hic autor dirigit petitionem ad virginem mariam ut obtineat nobis uentiam a

Per totū annū Fo. xlviii

filio suo dicēs. **O** maria. s. tu exis (sancta theorocos). i. dei genitrix (q) per (spōsa regis ppetui). i. eterni (nos poscimus). i. rogam⁹ (te nūc supplēriter). i. hūiliter (vt pregas). i. defendas (nos sp). i. oī tpe (z vbiq). i. oīni loco. z h (miti munere) Nota q theorocos dicitur dei genitrix qsi tota diuina s. theorie. i. diuin⁹. z dicitur a theos grece qd ē de⁹ latine. theos em apud grecos timor dicitur. vñ theos dicitur deus. qz ē timor oīb colentib eū

Sanctis obtineas virgo precatib⁹ pacis p̄sidiū dulce diuine nobis atqz beati regni dona p̄rennia.

Hic vltimo ostēdit q debeat ipetrare nobis pacē atqz eterna gaudia. vult ergo **O** (virgo) maria tu obtineas nobis. i. impetres (sanct⁹ p̄catis) bus. i. tuis orōib⁹ (dulce p̄sidiū). i. auxiliū (pacis diuine). i. diuurne (atqz p̄rennia dona). i. eterna munera (beati regni). i. regni celoz

Presta summe pater. patris ac vnice. amboꝝqz simul spiritus annue qui regnas deus vnus omni tempore seculi.

Hic facit autor petitiōem ad sc̄am trinitatē. vt p̄z in l̄fa dicēs **O** (summe pater. ac vnice) s. fili (patris presta) h qd rogauit. z o (spūs siml amboꝝ). i. patris z filij (annue). i. p̄cede (q regnas) exis cū eis (vnus de⁹) p̄ essentiā (omī tpe seculi). i. eternalr

Iuuentor rutili dux bone luminis. qui certis vicibus tempora diuidis. merso sole chaos ingruit horridum lumen redde tuis chaste fidelibus.

Istū h̄mnū Prudentius p̄posuit. Et materia hui⁹ h̄mni ē ignis Et qz vt dicit **Voiles**. Deus tu⁹ ignis p̄sumēs ē. z oēs trāsterentes se s̄m aliquā s̄licitudinē se transferunt. ignis autē p̄prietates deo p̄petere p̄nt. q̄re de⁹ p̄ueniēter assimilaf igni zc. Et sic ecclia in vigilia pasche ignē excitat de silice vlt̄ petra. s̄cans x̄pm lumē in petra repositū sequēti die excitari. rosgans nos p̄seruari in agnitōne veri luminis. s. x̄pi. z sicut multipl̄r fouez mus z nutrimus ignē. ita docere velit nos q̄rere grām de saxigeno semine mediāre sua passione dicēs. **O** (bone dux) x̄pe iesu. s. existēs (iuuentor rutili luminis). i. fulgētis lucis p̄ creatōem solis z lune z toti⁹ firmamenti (q diuidis). i. distinguis siue ordinas (tēpora). s. dies. annos. mēses zc. (certis vicibus). i. debita z p̄uenienti alteratōne vlt̄ ordinatōne (horridum chaos). i. horribilis p̄fasio vlt̄ tenebrositas (ingruit). i. incidit (merso sole) s̄z te x̄po occiso z in monumēto reposito. q̄ es verus sol iusticie. q̄ o x̄pe redde) s̄z p̄ resurrectōem tuam (tuis fidelib⁹) id est tuis xpianis (lumē) s̄z gratie vel agnitōnem vere fidei.

Quāuis in numero sydere regiā. lunaric⁹ polū lāpade pinxeris.

Expositio hymnorū

incussu silicis lumina nos tamē mōstras saxigeno semine q̄rere.

Quod x̄p̄e (quod quis pinxerit) .i. ornauerit (regiā) .i. regalē domū tuā (innūersū sydere) .i. infinitis stellis q̄ ad nos saltē (q̄) p̄ et (polū) .i. celū (lunari lāpa de) .i. cū lumine ipsius lune. lāpas p̄tines lucē p̄ luce ponit (tū monstras) id ē ostēdit v̄l doces (nos) s̄c̄ xp̄ianos (incussu) .i. p̄cussioē (silicis q̄rere) .i. q̄redo inuenire (lumina) .i. ignes luminosos (saxigeno semine) .i. ex natura lapidis v̄l saxi. z h̄ litteralr. Sz mystice exponit duplr. Primo sic. Doce nos q̄rere lumē. i. grāz ex incussu silicis saxigeno semine .i. de x̄p̄o q̄ saxū v̄l petra d̄r. vt p̄ p̄ma Cor. x. Vel doces nos q̄rere lumen. i. p̄ritōnem p̄ctōz ex incussu silicis. saxigeno semine. id est ex indurato corde in p̄ctis.

Ne nesciret hō spem sibi luminis in x̄p̄i solido corpe cōditā. qui dici stabilē se voluit petra nostris igniculis vnde genus venit

Et q̄ p̄tus p̄seruat mēbra p̄ influentiā capis. iō (ne hō nesciret) .i. cognoscere. r̄q̄z duē negatōes faciūt vnā affirmatōem (spem luminis) .i. vere britudinis eē (p̄ditā) .i. inditā (sibi) .i. ad suā v̄litarē (i solido) .i. i firmo (corpe x̄p̄i. q̄) x̄p̄s (voluit) .i. p̄cepit (se dici) .i. vocari (stabilē petra) .i. firmitū fundamētū (vnde) .i. de q̄ petra v̄l x̄p̄o (gen) .i. origo luminis (venit) id ē aduentē (nr̄is ignicul) .i. ignibz nr̄e fidei. q̄ ex petra. i. x̄p̄o excussa est

Pinguis q̄s olei rorem adētibus lychnis ac facibus pascim⁹ aridis quin z fila fauis scyrpea floreis presso melle p̄us collita pingimus

Quō p̄seruet ignis material excussus de petra d̄t (q̄s) sz igniculos z ignes (pascim⁹) .i. p̄seruam⁹ z nutrimus (lychnis adētibus) .i. filis hui⁹ mefactis (rore) .i. pinguedine (pinguis olei. ac) p̄ et. pascimus igniculos (aridis factibus) .i. siccis lychnis. i. appositis (quin) .i. insup (pigim⁹) .i. p̄ponim⁹ (fila scyrpea) .i. de scyrpo v̄l ex h̄mōi tūco facta (collita) .i. intrinca. (floreis) .i. in floretibus rebz (z fauis) .i. cū cera quā apes de floribus sumpserunt (melle) .i. examine apū (presso) .i. extracto (p̄us) .i. antea

Viuar flāma viget ceu caua testula succū lintheolo suggerit ebrio seu pinus picē fert alimoniā. seu cerā teretem stappa calens bibit.

Nō tūm nutrit ignis p̄ cerā a floribus z fauo exp̄ssam. sz etiā (viuar flāma) .i. ardēs ceda in igne (viget) .i. perstat z in vigore manet (ceu) .i. sicut (caua testula) .i. p̄caua lampas q̄ ex terra argilliosa coq̄tur. vel als parū vas (suggerit) .i. amministrat (lintheolo) .i. paruo lineo p̄ano (ebrio) id ē humefacto v̄l oleo p̄fuso (succū) .i. liquore v̄l alimentū (seu) .i. vel. supple viuar flāma viget sicut (pin⁹) tal arbor (fert) .i. ministrat (picem) illū hu uore viscosum (alimoniā) .i. nutrimentū s̄c̄ ip̄i igni (seu) .i. vel. viuar flāma viget sicut (stappa) sz extēsa q̄ fit ex supfluo canopi vel lini (calēs) id ē ardēs v̄l incela (bibit) .i. attrahit v̄l assumit (cerā teretē) .i. rotūdā

Per totū annū Fol. xliē.

cañdelā cereā. Teres teretis est ois gn̄is. z est pp̄ie rotūdū sicut hasta
vel cādela Sz rotūdus a um pp̄ie est idē qđ sphericū sicut pomū d̄i rotū
dū. vñ? Hasta dic teretē. pomū dic esse rotūdū

Dres digna deus quā tibi rosidae noctis principio grex tu^o offerat
luce quā tribuis. nil p̄ciosi^o luce qua reliqua p̄mia cernimus

Et sic habita z p̄seruato igne. ad qđ ergo erit ignis d̄i sic (O deus) s^c
tu existens (res digna luce). i. lumine. qz sicut in spiritualibz simplicissimū
ens est deus. sic inter corpalia vel materialia subtilissimum est ignis z lux
(quā) scz lucem (tuus grex). i. tu^o fidelis z electus populus (offerat tibi)
tāqz p̄ sacrificio (p̄ncipio) in initio (rosidae noctis). i. gratiose z odorifere no
ctis (quā) scz lucē. tu de^o (tribuis). i. donas nobis. z (nil). i. nihil ē (p̄cios
sus). i. digni^o (luce) s^c vera. tū qz est p̄mū rez creatay. tū qz mediāre luce
videm^o reliq̄ bona creata. qz lux est rō formal^o vidēdi colores. z qđ d̄i (qua
supple luce) cernimus). i. videmus (reliqua p̄mia) id ē alia creata entia

Tu lux vera oculis. lux quoqz sensibus. intus tu speculum specu
lum tu foris. lumen quod famulans offero suscipe tinctum pacifici
chrismat̄is vnguine.

Quemadmodū autē lux vel ignis est essentiale mediū vidēdi corpō
ralia. sic de^o est mediū vidēdi spiritualia. z h̄ est qđ d̄i. O deus (tu es lux
lux oculis) scz sp̄ualibz sanctorū in patria rōne deitatis (quoqz) p̄ z. o de^o
tu es (lux sensibz) id ē oculis carnalibz p̄ tui sanctissimi corpis resurrectio
nem rōne humanitatis. quibz oculis fruēti in patria oēs sancti. z o de^o
(tu es speculū intus). i. interiorū z spiritualiū oculoꝝ. s. p̄ gratiay in fusio
nē. q̄ relucēt z resplēdēt in nobis. z o deus (tu es speculū foris). i. ab ex
tra scz oculoꝝ corporalū grata visio. z hoc p̄ miraculoꝝ ostensionem. z o
deus (tu suscipe). i. accipe (lumē) ex silice excussum (qđ) s^c lumen ego (fa
mulās). i. seruiēs (offerō tibi) scz tanqz p̄ sacrificio. z o deus suscipe lumē
(tinctū) id ē humefactum vel aspersum (vnguine). i. vnguento (pacifici
chrismat̄is) id est spiritu sancti. vñ? liquoris ab effectu dicti. eo qz pacem
faciat inter deum z nos.

Splendent ergo tuis pater muneribus flāmis mobilibz. s. atria
absentēqz diē lux agit emula nox quā cū lacero victa fugit peplo
Et sic suscepto sacrificio (o pater) in diuinis (atria scz) tua. i. rēpla in q̄
bus modo p̄stituiti (splēdēt). i. lucēt (tuis muneribz). i. donis datis scz
docendo ignē excutere ex silice z fouere (mobilibz flāmis. ep̄iteton per
petuū. flamma em̄ semp mouet) qz p̄ z (lux). i. splendor. s. solis (agit) id ē
causat (absentē diē). i. p̄ radioꝝ extensionem (quā). s. lucē (emula nox)
id ē p̄traria diei existēs (victa) id ē superata scz a luce (fugit). i. cecidit (cū
lacero peplo) id ē obscuro vel amine. s. tenebray. vel mystice diē. p̄ nouo
testamēto z noctē p̄ veteri capere quis potest

Expositio hymnorum

Per christū genitū summe pater tuū in q̄ inuisibilis stat tibi glō

ria. q̄ noster dñs. q̄ tuus vnicus spirat de patrio corde paraclitū

Et vt q̄ ita sine z gratificata laudat diuinitatē dicēs (o summe pz) suscipe sincerū lumēz accessuz (p̄ xpm genitū tuū). i. p̄pter filiū tuū (in q̄ filio) (inuisibil glō). i. nō apparet. sed occulta (stat). i. manet (tibi) patri (q̄). i. xps ē (nr̄ dñs). i. p̄ emptionē z nature hūane assumptōem z liberatōem (q̄) scz xps ē (tu' vnice) fili'. i. i tpe nat' z ab eterno genitus (spirat). i. emittit (de patrio corde) tuo. i. cū filio tuo (parclitū). i. solatore. vel sp̄m sc̄m

Per quē splēdor honor laus sapiētia maiestas bonitas z pietas

tua regnū p̄tinuat. triplici numine terēs perpetuis secula seculis

(Per quē) s̄c xpm filiū dei (splēdor). i. etern' (z honor). i. glō z (laus). i. eterna (sapiētia). i. prudētia tue z (maiestas). i. iperū tuū vlt potestas tua z (bonitas) s̄c tua. qz tu es summū bonū. z (pietas). i. benignitas tua (p̄tinuat). i. pseuerā ter tenet vel dilatat vlt plōgat (regnū) s̄c tuū qd nō ē aliud q̄ summū bonū visio z illi' fruitio sempiterna. z p̄ quē xpm tu summe pater es (terēs). i. disponēs z p̄ faciū ordinās (secula). i. tpa vlt regna trāsitōria (p̄peruis seculis). i. eternis tēporibz. z eternaliter (triplici numine) id ē cū triplici p̄ona vel maiestate diuinitatis **H**ara em̄ regūt mundum. z omnia stant sub certa lege

Ita sanctorum decus angeloz vita cunctorū pariter p̄iorū

chr̄ste q̄ mortis moriēs ministrū exuperasti

Materia hui' hymni de p̄carōem ad xpm p̄stringit. vt q̄liter xps p̄tra diabolū triūphauit ita nos ab inferis p̄seruet. Et dicit (O xpe de' exis. vi' ta sc̄roz) hoim. qz dicitis Ego sum via veritas z vita s̄c exis (decus). i. honor (angeloz). i. celestū spiritū. z nō solū ill' es dec' s; etiā es (pariter). i. sit (vita cūctorz p̄iorz) s̄c hoim. qz vires crescēdi i' fructibz tribuis z o xpe (q̄ moriēs). i. in cruce (exuperasti). i. vicisti vlt detellasti (ministrū mortis). i. diabolū. q̄ eue p̄suadēdo p̄mo induxit mortē adē. tādē oibz posteris

Tu tuo letos famulos tropheo nunc in his serua placidis diebz

in q̄bz sac̄rū celebrat omnē pascha p̄ orbem.

Aq̄ ministro p̄ te literati sum'. ideo tu. s̄c xpe (serua). i. custodi. i. nos ab eo (nūc). i. in p̄nti tpe (letos famulos tuos). i. gaudētes (tuo tropheo) id ē victoria tua. p̄ eā em̄ hūana caro reuixit z letat' (in his placidis diebz) scz tibi placētes. qz a te instituti (in q̄bz). i. diebz gaudij leticie vlt literatōis uel exit' a captiuitate diaboli (sagrum pascha) id ē solēntas paschal' (celebrat) id ē festiuat' (p̄ oēm orbē). i. p̄ totū mūdum

Pascha quo victor rediēs ab imo atqz cū multis alijs resurgēs ipse susceptā sup alta camē astra leuasti.

Per totū annū **Jo. I**

Un qz pascha hebraica dicitō trāsītū fecit. q̄lis. q̄ transit? x̄pi quē ecclia
p̄memorat v̄l celebrat fuerit dicit Pascha illud festū solēne (q̄) .i. in q̄ festo
paschal. s̄c̄ x̄ps (redies victor) .i. triūphator (ab imo) .i. ab inferno (atqz)
p̄ z s̄c̄ x̄ps (resurgēs a morte) .i. tertia die (cū multis alijs) s̄c̄ hoibz (cuīpe
leuasti) .i. exaltasti (carnē) tuā hūanā (susceptā) .i. assumptā ex p̄gine ma-
ria (sup̄ alia astra) .i. sup̄ oēs celos. qz ibi sedes ad dexterā patris

**Nunc in excelsis dñs refulgēs z supra celos deus eleuatus inde
uenturus homo iudicatus deuo iudex.**

Ex q̄ x̄ps sic glōse ascendit exiis (dñs) sup̄ oēs dños (refulgēs) id ē res
splēdēs (nūc in excelsis) .i. in celis. s̄c̄ in oibz sc̄is. in nobis qdē p̄ charita-
tē z fidē. in ip̄is vero p̄ speciē z fruitionē. z x̄ps exiis (de? eleuat? supra ce-
los) id ē supra oēs choros angeloz. qz ip̄e sol? ē altissim? .z x̄ps. exiis (hō
iudicat?) .i. ad mortē p̄dēnat? a pylato (v̄tur? deuo) .i. itez (inde) .i. de
celo (iudex) sc̄z viuoz z mortuoz. qz ī die iudicij tremēdi veniet cū potes-
tate magna. z maiestate iudicare oēs gētes z reddet vnicuiqz fm̄ opa sua

**corda tu sursum modo nostra tolle quo patri dexter residens in
alto. ne resurgētes facias in ima precipitari**

Quā autē ip̄ius iudicis strictissimū habeat iudiciū ita qz vix iust? salua
bit. ideo tu x̄pe (tolle) .i. trahē assume vel accipe (modo) .i. in p̄nti tpe ḡre
(corda nostra) id ē mētes nostras (sursum) id ē ad te z ad eū locū (q̄) id ē
in quo loco es (residēs) eternaliter (in alto) id ē in celo. existēs (dexter pa-
tri) id ē sedet in optimis bonis oipotētis dei patris (ne facias) id est nō si-
nas (nos resurgētes) sc̄z a p̄tis (precipitari) id est improiise cadere (in
ima) id ē in profunda loca inferni

**Hoc pater tecū. hoc idē sacratus p̄stet amborū pie ch̄riste flatus
cū quibz regnas vnus deus omni iugiter euo Amē.**

Et vt ab inferni penis liberemur rogam? te. o (pie x̄pe) id ē saluator (pa-
ter) tu? (p̄stet) .i. p̄cedat z p̄mittat nobis (tecum) id est per tuā interpella-
tōem vel intercessionē (hoc) sc̄z qd̄ perim? z o pie x̄pe (sacrat? flar?) id est
sp̄iffancē? (amborū) .i. tā patris q̄ filij s̄c̄ p̄stet (hoc idē) qd̄ petimus (cū
q̄bz) sc̄z patre z sp̄ifc̄tō. o pie x̄pe (regnas iugiter) id ē eternaliter. existēs
(vn? deus. p̄ essentiā omni euo) .i. oī tempore

**Noscat omne seculum venisse vite premium post hostis
asperū iugum apparuit redemptio**

Hymn? iste incitat nos ad credēdū sine formidine filiū dei eē icarnatū. Et
ponit p̄o modū incarnatōis miscēs figuras aliq̄s. sc̄do describit hūilitatē
icarnati. ibi p̄sepe ponit. tertio subdit p̄moda icarnatōis x̄pi. ibi Adāve
t? Et hortat nos finalr ad credēdū. put facit in p̄ncipio dices (Om̄e secula

Expositio hymnorum

hū). i. totus mūdus (agnoscat). i. sciat (p̄m̄tū vite) eterne. i. xpm̄ (venisse) id ē natū eē in mūdū z ita (redemptio). i. humani gn̄is (apparuit) nobis (post iugū). i. seruiturē (asperi hostis). i. diaboli. de q̄ seruitute nos libera- turus venit sicut z fecit post mortē suā descēdēs ad inferos. patres inde li- berās. z secum tandē assumēs in vitā eternā.

**Esaias que cecinit completa sunt in virgine annūciauit angelus
sanctus repleuit spiritus.**

Dat ordinē incarnatōis Illa em̄ (q̄ esaias) p̄pheta (cecinit). i. p̄pheta
uit dicens **E**cce p̄go p̄cipiet zc. (p̄pleta sunt). i. p̄summata sunt (in p̄gine
s̄ maria. qz mō xpm̄ peperit. vt postea dicit (angelus) gabriel (annūcia-
uit). i. p̄dixit marie xpm̄ nasciturū ex ea. vt patz in euangelio. **L**uce p̄mo
Dissus ē angelus gabriel zc. z (sc̄tū sp̄ritū) repleuit). i. beatā p̄ginē gra-
tia diuina illuminauit. statim sc̄z vt angelo credidit z p̄sensit dicens **E**cce
ancilla dñi. fiat mihi s̄m̄ verbū tuū.

**Maria ventre concepti verbi fidelis semine. quem totus orbis
non capit portant puella viscera.**

Hic tangit modus incarnatōis xp̄i (Maria p̄cepit ventre). i. in vtre
ro suo (semine fidelis p̄bi) p̄ angelū sibi dicti. cui videlz ip̄a p̄sensum p̄bu-
it z sp̄s sc̄tū sup̄uenit z ip̄a; fecūdauit. z sic (viscera puella). i. marie (por-
tāt) illū (quē tot⁹ orbis nō capit). i. plene cape siue intelligere nō p̄t

**Radix iesse iam floruit. z virga fructū edidit. secunda partū pro-
tulit. z virgo mater p̄manet.**

Figuras adducit autor (Radix iesse) illi⁹ viri. i. maria; orta de stirpe
iesse (floruit). i. flore p̄duxit (iā. z p̄ga). i. aaron p̄ quā maria figurat (edidit
fructū). i. p̄duxit (fructū). i. xpm̄. z maria (secūda). i. fertil' z fructifera (pro-
tulit partū). i. filiū. z tñ (mater p̄manet p̄go). i. intacta z incorrupta

**Presepe poni pertulit. qui lucis autor extitit. cum patre celos cō-
didit. sub matre pannos induit**

Ad humilitatē filij dei incarnati ostendēdā nūc descēdit. dicens Ille (q̄
extitit). i. fuit (autor). i. creator (lucis). i. q̄ fuit tātus vt lucē creauerit (p̄-
tulit). i. sustinuit. z voluntate passus ē (poni). i. reponi (p̄sepe). i. p̄sepio. z
q̄ (p̄didit). i. creauit (celos cū patre) in diuinis (induit pannos) id est ves-
tes (sub matre) sua. i. maria. h̄ ē dignat⁹ ē pannis indui siue inuolui

**Legem dedit qui seculo. cuius decem precepta sunt. dignando fa-
ctus est homo sub legis esse vinculo.**

Ecce aliud argumētū humilitatis (Qui dedit). i. posuit (seculo legē
id est modū vivēdi (eui⁹) legis (precepta sunt decē). i. **T**hū crede deum
zc. (factus est hō). i. incarnatus (dignādo). i. volēdo (esse sub vinculo). i.
sub obediētia (legis) qz voluit circūcidī. ad templū p̄sentari zc.

Per totū annū Fo. li.

Adam vetus quod polluit. adam nouus hoc abluit. tumēs qđ
ille deiicit. humillimus hic erigit

Recitat p̄moda. q̄ nobis p̄ hmōi filij dei incarnatōem z natiuitatē ve-
nerūt. hoc mō scz (Nouus adā) id ē x̄ps mō nat⁹ (abluit) id ē mūdauit
(hoc qđ vetus adam) scz p̄mus hō (polluit) id ē maculauit trāsgredien-
do mandatū dei p̄ morsum pomi vetiti Et (hic) scz adam nouus existēs
(humillimus erigit) id ē erexit vel restituit. sc̄pus p̄tpe (qđ ille) id ē vet⁹
adā (tumēs) id ē supbiēs (deiecit) id ē destruxit z effudit

¶ Nota q̄ bene vritur hic illis p̄noibz hic z ille. hic ad proximū referē
do. ille vero ad remotum

Jam nata lux est z salus. fugata nox z victa mors. venite gentes
credite deū maria protulit. Gloria tibi dñe r̄c.

Facit idē qđ in x̄su p̄cedenti inuitās finaliter nos ad credēdū x̄pi nati-
uitatē (Lux). i. redēptio (est nata) nobis (iā z salus. z nox). i. dānatio (fu-
gara) id ē expulsa ē (z mors) id ē diabol⁹ (victa) id ē deuicta vel supata ē
(o gentes venite credite). i. fidē adhibite (maria protulit). i. peperit (deū)
scz x̄pm saluatōrē nostrū. Iste x̄sus Gloria tibi dñe r̄c. cōis ē etiā alijs
hymnis quare hic dimittitur

Elum coruscās intonet. tellus resultans personet. infernus

hians vlulet. humanitasq; iubilat.

¶ Effect⁹ p̄sentis hymni ē p̄gratulario de x̄pi natiuitate sumpta a di-
uersis creaturis. videlicet a celo terra inferno z hoibz. cū orōne. vt idē dñs
iā nat⁹ nos eripiat a tenebris mētis siue pctā a nobis amoueat (Celū cor-
uscās). i. fulnē siue splēdore emittēs (intonet). i. sonū faciat. s. p̄iocando
aduētū z natiuitatē x̄pi (tell⁹). i. terra (resultās). i. ex iocūditate se mouēs z
saltēs (psonet). i. p̄fecte sonet (infer⁹). i. loc⁹ dānatoz (hians). i. os apertū
ens vt deuoret aīas (vlulet). i. somnū tristē z gembūdū faciat atq; hor-
ribilē. qz claustra iferni p̄fringent. z p̄da inde auferet (q;). p̄ z (humanitas
id ē hoīm societas (iubilat). i. leticiā mētalē exhibeat de redēptōe sibi v̄s-
tura p̄ dñm iā natū. qđ diceret oēs creature letē de aduētū filij dei in hūc
mūdū Et nota h̄ apta adiectiua. z p̄a p̄ vnaq; creatura h̄ noīata

Doc iusticiam stillitet. hec veritatē germinet. hic detrimēta cōge-
mit. hec incrementa suscipit

Iste x̄sus depēdet ad p̄cedētē ampl⁹ declarādo qđ fit p̄ p̄nomē demō-
stratiuū hic (Hoc) celū (stillitet). i. stillādo emittat (iusticiā). i. filiū deīve
tibi. z nubes pluāt iustū (hec) tell⁹. i. brā p̄go (germinet). i. germīnādo p̄-
ducatur (veritatē) iuxta illud. Veritas de terra orta ē (h) infern⁹ (p̄gemit)
. i. deflet v̄k̄plorat (detrīmēta). i. dāna sua. s. spolia sibi auferenda (hec)
hūantitas (suscipit. incrementa). i. augmētāt ad p̄fectū. qz deinceps q̄cūq;

Expositio hymnorum

hō q̄ velit saluari poterit ex gratioſa bonitate dei ſaluus fieri vt ſequitur

Dum ſemper natus in euo. non in cui ſimulacro. de virginali vte

ro adest ruenti ſeculo

Cōſtrue (Dū). .i. qñ fili⁹ dei (nat⁹ ſp̄ in euo). .i. ab eterno. qz nat⁹ ē añ ſe
cula ſm̄ ei⁹ diuinitatem (a deſt). .i. aſſiſtit (ruenti ſeculo). .i. cadenti z perituro
mūdo (de virginali vtero). .i. virginis marie. h̄ ē xp̄s nat⁹ ē in mūdo ex virgine
(nō in ſimulacro eui). .i. euiternitatis. qz nō mō eterno z diuino ſiue im⁹
mortalitatē. ſz tp̄ali. hūano. mortalitatē. z paſſibilitatē. ſicut clari⁹ d̄t ꝑſicu
lus ſequēs **Simulacrū** penultimā pducit. z venit a ꝑbo ſimulo as are
ſicut lauacrū z aratrū ꝑraꝑrauā ꝑſuetudinē multoz. etiā penultimā ꝑſ
ducit **Et rō** eſt. qz ſyllaba naturaliter correpta ꝑduci bñ ꝑt ꝑpter mutam
eū liq̄da ſequētē. ꝑducta vero corripit nequaꝑ ꝑt. **Itē eū** ꝑ euiternitate
hic ponit ꝑut diſtinguit ſolū ꝑtra tempus.

**Et factus homo mortalis. quem hominē immortalis immorta
lem conſiderat. mortalem nunc eripiat.**

Aliq̄ libri hñt in ſc̄da ꝑſona eriptas cōſideras zc̄. fa ciliter ſūt adaptari
ꝑt ꝑſtructio ꝑ diuerſitate ꝑſonaz **In** tertia ꝑſona exponit ſic. (**Et fact⁹**)
ſc̄z fili⁹ dei (hō mortal). .i. mori potēs tp̄ali⁹ (eripiat nūc hoiez mortalem).
.i. de dānatōe ꝑpetua literet (quē immortal) ab eterno (cōſiderat). .i. creaue
rat (immortalē). .i. eternaliter victuz **Un̄** añ iotedictiā **Hic** oīs hō fuit im
mortal. .i. immortaliter creat⁹. ſz poſtq̄ ad ā de ligno vitico guſtauerat fact⁹
ē oīs hō mortal dupl̄ **Primo** q̄tū ad corp⁹. quā null⁹ effugere ꝑt **Sec̄do**
q̄tū ad aiām. z iſtā mortalitatē bñ qlitet euitare ꝑt ꝑ opa bona cooperāte
gratia diuina. cui⁹ plenitudine xp̄s iā natus ſecū adduxit.

**Natus ergo in tempore. z natus ante tempora. orto fidei ſidere
mentis tenebras amoue.**

Orōnē facte in ſc̄da ꝑſona. z ſic reſpectu ꝑſuū ꝑcedētū apoſtrophat ſi
in tertia ꝑſona habeant. alias ꝑſozm̄iter ꝑcedūt oēs in ſc̄da ꝑſona (**Or̄**) r̄u ſi
li dei (nat⁹ in tpe). .i. ſm̄ hūanitatē (z nat⁹ añ tpa) ſm̄ diuinitatē (amoue)
id ē remoue (tenebras). .i. ꝑctā ſine in crudelitates (mētē). .i. animi (ſidere
fidei). .i. lumine claritatis (orto). .i. apparēte. .i. nobis ꝑ natū ſaluatorē

**Gloria ſit ingenito. ingenitiqz genito ingeniti z geniti. paraclis
to ſpiritu Amen.**

Nic laudat auroz ſanctam trinitatē dicēs (**Gloria**). .i. laus (ſit ingenit⁹
to). .i. deo patri (ꝑ) ꝑzo z (genito). .i. filio (ingeniti). .i. ꝑſis (z paraclito ſpi
ritui (ingeniti z geniti). .i. patris z filij. qz ſpūſ ſanctus ꝑcedit ab vtroꝑ. z
ſic gloria ſit eo ti trinitati

Elus refulſit omniū pius redemptor gentiū. totum genus
fidelium. laudes celebret dramatum.

Per totū annū fo. liij

Presens hymn^o pertinet ad celebritatē epiphanię dñi. in q̄ p^o inuitat̄ fideles ad laudādū iesuz q̄ in terris apparuit Deñ p̄memorant p̄ ordinē tria miracula dicte celebritat̄: 2 apud vltimū subdit deprecatio Finalit̄ laudat̄ sc̄ā trinitas Dicit p̄mo sic (Iesus p̄ redēptor oim̄ gen̄iū). i. hoim̄ (refulsit). i. apparuit mō i terris (totū gen^o). i. vniuersa p̄grega^o (fidelīū). s. xp̄i (celebrat̄). i. celebrat̄ 2 solēnit̄ dicat (laudes dramatiū). i. canticorū alternati sibi respōdētū Drama sine ḡ scriptū ē q̄stio siue interrogatio In drama tic^o. vñ q̄d dā gen^o loq̄ndi d̄r dramaticū. i. q̄d sic iter̄ interrogat̄ 2 r̄dēt̄.

Quē stella natum fulgida monstrat micans in ethera. magosq̄

Duxit preuia ipsius ad cunabula.

(Quē) s^o iesum (fulgida stella micans). i. splēdēs (in ethera). i. p̄ aera (monstrat natū) s^o esse (q̄) p̄ 2 (p̄uia). i. p̄cedēs (duxit magos). i. tres reges (ad cunabula) sc̄z p̄sepia (ip̄) sc̄z iesu iam nati Hic tangit̄ p̄mū miraculū. 2 etiam in psu sequenti

Illi cadentes paruulum pannis adorant oblitum. vez fatentur vt deū. munus ferendo mysticum

(Illi) sc̄z magi (cadētēs). i. puoluti in terrā (adorāt puulū). i. paruū puey. sc̄z iesum (oblitū). i. circūdatū 2 circūpositū (pannis). i. vestibz 2 fascijs 2 (farent). i. recognoscūt puulū (vt vez deū. ferēdo). i. portādo secum et offerēdo (mysticū munus). i. dona figurātia. ponit̄ singulare p̄ pluralē sc̄z aux. 2 thus 2 mirrhā Itē fascia est ligatura qua puer inuoluit. quā in modū fasciculi corpus ligat̄.

Denis ter annoz cyclis iam parte viuens temporis. lymphā petit baptismatis. cūctis carens contagijs

In hoc psu 2 sequenti ponit̄ secūdū miraculam p̄ntis diei. s. baptismus dñi suscept^o a ioāne h̄ die Iesus q̄ (viuēs iā ter denis ciclis). i. reuolutōibz (annoꝝ) h̄ est triginta (pre t̄pis) sui (petit). i. cupit (lymphā baptismatis) id ē aquā baptismi. tñ (carēs cūctis pragijs). i. petis in quoz deletionem vel absolutionē h̄mōi baptismus ordinatur.

Felix Joānes mergere. illū tremiscit f lumine. potest qui suo sans

guine peccata cosmi tergere

(Felix). i. b̄tūs (ioānes). i. baptista (tremiscit). i. tremere ic̄p̄it (mergere). i. baptizare (illū) sc̄z iesum (lumine). i. iordane (q̄ p̄c tergere). i. abluerē (p̄cā cosmi). i. mūdi (suo sanguine) sicut fecit t̄pe passionis suę.

Nos christe subnixā prece omnes precamur protege. qui precipis rutescere aquas potenter hydrie

Hic p̄memorat̄ terciū miraculū. sc̄z de aqua p̄uersa in vinū. faciēdo p̄ idē obsecrationē ad christū O (christe) nos p̄camur. i. oram^o (subnixā p̄ce). i. humili 2 deuota (prege). . defende (nos oēs. tu q̄ p̄cipis). i. mādās

Expositio Hymnoz

In nuptijs (potēter) qz diuina frute (aqs hydrie) id ē vine lapidee (rube-
scere) id ē rubeas fieri. scz in rubeū vinū puerri

**Laus trinitati debita. honor potestas gloria perenniter sit omnia
per seculorum secula Amen.**

De his q̄ dicta sunt (debita laus) id est p̄grua (honor potestas gl̄ia)
id ē clarificatio seu glorificatio (sit trinitati) reddēdo singula singulis (per-
enniter) id ē p̄petuo z deinceps (p̄ oia secula seculoz) id ē eternaliter Se-
culū est spaciū centū annoz qd̄ repetitū in se p̄petuitatē designat Simile
est cū d̄z tēpora tēpoz. z in generatōe z generatiōe

**Eus creator omniū poliꝝ rector. vestiens diem decoro lus-
mine. noctem soporis gratia.**

Materia hui⁹ hymni est deprecatio ad deū vt p̄ diē z noctē simus ab
illo aduerti z defensi a nocēijs Tres vsus p̄mi sibi coherēt z ita p̄mode le-
gent simul Primus vsus exordii sumit a q̄litaribz diei z noctis hoc mō
O (deus creator om̄) rez (qz) p̄ z (rector poli) id ē celi (vestiēs) id ē exor-
nās (diē) scz artificialē (decoro lumine) id ē claro sole. z vestiēs (noctē) id ē
tēpus nocturnū (gr̄a soporis) id ē quiete dormitiōis

**Artus solutos vt quies reddat laboris vsui. mentesq̄ fessas alle-
uet. luctusq̄ soluat anxios.**

Hic p̄nr. subdit rōnē q̄re de⁹ sic noctē vestit (U) scz (qes) id est re qes
nocturna (reddat) id ē restituat (vsui) id ē exercitio (laboris art⁹ solutos)
id ē mēbra dissoluta z eneruata p̄ motus diurnos (qz) p̄ z (alleuet) id ē re-
creat (mētes fessas) id ē aios fatigatos p̄ diē (qz) p̄ z (soluat) id est rollat
(anxios. luce⁹) id ē angustias tristitias mēris. q̄si diceret Ad h̄ vestit deus
noctē gr̄a soporis vt aialia fessa p̄ labores diurnos intrinsece z extrinsece p̄
requiē nocturnā. reficerent. angustie quoqz in diē occurrētes p̄ eādē requiem
deponerent ac obliuiscerentur

**Grates peracto iam diē z noctis exortu. preces votis reos vt ad-
iuues hymnū canētes soluimus**

Hic p̄ficat sentētia versuū p̄cedentiū. z sit gratiaz exhibitio cū orōne in
hūc modū O deus creator om̄ zc. nos (canētes hymnū) h̄ canticū laudis
(soluim⁹) id ē reddim⁹ tibi (votis) id ē desiderijs totis (grates) id ē gr̄as
(die pacto) id ē ad finē p̄duco (iā) id ē nūc. h̄ ē. qz feliciter diē p̄nrē trāsiu-
mus (z) s̄ soluim⁹ (p̄ces. vot⁹) scz oibz (exortu) .i. p̄ncipio aduēti⁹ (noctis
vt adiuues) nos (reos) .i. criminosos hoies Et sensus ē vt ita custodias
nos nocte futura sicut fecisti. in diē p̄terita de q̄ gr̄as dicimus tibi

**Te cordis ima concinant. te vox canora concrepet. te diligat ca-
stus amor. te mens adoret sobria.**

Per totum annū Fo. liij

Et ergo (ima) .i. intima (cordis) .i. mentis (p̄cinār) .i. laudēt (te) .i. deū
et (canoza vox) .i. dulciter canēs (p̄creper te) .i. p̄crepādo laudet. et (amor
castus) .i. pudic⁹ (diligat te. et sobria mens) .i. sobrie viuēs (adorat te) q̄
si diceret. ita adiuues o de⁹ nos reos. et q̄lificatos seruos om̄i tpe vt ex to
tis virib⁹ te laudare et honorare possim⁹. Et ē modus excellentis laudis
deo exhibēde ordinatus in finem q̄ seq̄tur.

Ut cum profunda clauserit diem caligo noctium fides tene
bras nesciat. et nox fidei luceat

(Ut cū) .i. q̄n̄ (p̄funda caligo) .i. dēsa obscuritas (noctiū clauserit) .i. finē
erit (diē) nostz extremū (fides) n̄ra (nesciat tenebras) .i. hereses seu p̄cā
q̄b⁹ obscuret (et nox fidei luceat) ita q̄ noctis tpe p̄tus fidei i nob⁹ sp̄ eluceat

Dormire mētem ne sinas dormire culpam nouerit. castos fides
refrigeret. somni vaporem temperet

Et ob id o de⁹ (ne sinas) .i. nō p̄mittas (mentē) .i. cor nostz (dormire)
id ē sopori intēdere q̄ tuū seruitiū p̄ h̄ deficiat et negligat. s̄ (culpa) .i. pec
cādi p̄uitas seu inclinatio (nouerit dormire) .i. q̄scere seu cessare (fides re
frigeret) .i. frigidus faciat (castos) .i. nos pudicos sic q̄ extinguat in nob⁹
calores passionū noxiar⁹ (et tēperet) .i. mitiget (vaporem) .i. dulcedinē et de
lectatōem (sogni) ne. s̄. indispositi fiam⁹ ad te laudandū om̄i tpe

Exuta sensu lubrico te cordis alta somnient ne hostis inuidi do

lo pauor quietos suscitet

Hic declarat lat⁹ p̄sus p̄cedēs sic (alta) .i. eleuatōes cogitādi (cordis)
sez n̄ri (exuta) .i. denudata (lubrico sensu) .i. imūdo p̄ceptu (sogniet te) .i.
habeāt te. p̄ materia somniādi (ne pauor) .i. mer⁹ v̄l fragilitas (suscitet) .i.
exp̄gefaciat (q̄tos) nos in aio (dolo) .i. p̄ dolū (inuidi hostis) .i. diaboli
q̄ inuidet semp̄ paci. et tranquillati animi nostri et laborat suggestiōibus
suis nos instigare ad p̄auos actus

Christum rogemus et patrem christi patrisq̄ spiritū vnū potēs
per omnia. fove precantes trinitas.

Ista ē orō ad sc̄am trinitatē: s̄ nos (rogem⁹ xp̄m) .i. filiū dei (et patre)
in diuinitis (et sp̄m xp̄i patrisq̄) .i. s̄ mō. o tota (trinitas) s̄ exis (vnū) id ē
vna essentia (potēs p̄ oia) .i. in celo et in terra etc. (fove) id ē nutre et suscipe
(precantes) .i. rogantes Amen.

Am ter quaternis trahitur horis dies ad vesperz occasum

preuicians noctis redire tempora

Tēpore q̄ dragestimali iste hymn⁹ canit⁹. et est ei⁹ intētio hortari et incita
re ad sobrietatē et castitatē: vt nō polluam⁹ aias nostras ex crapula cibi et

Expositio Hymnoz

porus. Et introducitur materia de qualitate temporis. videlicet ab horis. quibus dies
currit ad finem. et inde descendit ad intentionem predictam exponit sic (Dies
trahit). i. ducit (ad vesper). i. ad finem suum (iam). i. circa festa beati Gregorii
pape (ter quaternis horis). i. duodecim. quibus horis effluxit (sol) ille planeta
est (punctans). i. predicans (occasum) suum (et tunc noctis redire). i. quod redeant

**Nos ergo signo domini tuteamus casta pectora. ne serpens ille
callidus intrandi tentet aditum**

Hic post designationem temporis modo currentis incipit auctor descendere ad in-
tentionem suam dicens (Signo domini tuteamus). i. tutam securam faciamus (casta pectora)
id est munda corda (signo domini). i. crucis sancte (ne) put non (ille callidus serpens)
id est astutus diabolus (tenteat). i. querat vel iuestiget (aditum). i. aggressus (intrandi
in dicta nostra pectora casta. quod diabolus circumit tanquam leo rugiens quos que deuorum)

**Sed armis pudicitie mens fulta vigil libere sobrietate comite
hostem repellat improbum.**

Loquens hinc deus ad precedentem (Sed vigil mens). i. cor vigilans (ful-
ta). i. ornata vel adiuta (armis pudicitie). i. castitatis (repellat). i. expellat
vel amoueat (libere). i. impune et sine timore (improbum hostem). i. maliciosus
diabolus (sobrietate comite). i. comitante

**Sed nec ciborum crapula tandem distentat corpora. ne vi per
somnia animam ludificatam polluat**

(Sed nec crapula). i. supfluitas (ciborum distentat) inertia faciat et pigra
(corpora) nostra (tandem). i. finaliter (ne) put non improbum hostem diabolus (polluat)
ar). i. maculet vel praminet per mali suggestionem (vi). i. parte (aiam) nostram.
(ludificatam). i. deceptam (per somnum) Et bene. quod veter merolestus defacili spiritu
mesceat in libidine. Et grauitas somni que post crapulam venit. facit ut incau-
tiores simus et imbecilliores ad resistendum insidiis diaboli

**Gloria tibi trinitas. equalis vna deitas sit ante cuncta secula et
nunc et imperpetuum Amen.**

Laudat trinitas ut moris est post omnes hymnos (Trinitas) in personis
eternis (vna equalis deitas) in essentia (gloria). i. laus clara (sit tibi ante cuncta
secula). i. tunc (et nunc) in presenti (et in perpetuum). i. in futuro

**Unni largitor premij spes qui es vnica mundi. pces inten-
te seruatorum ad te deuote clamantium.**

Hic hymnus seruit per tempus quadragesimali. In quo auctor rogat deum ut digne
suis famulos exaudire precibus nostras mundare. ieiunium quod nostrum
acceptare. ut eo mediante digne capiamus paschalia sacramenta. Dicit primo

Per totum annū Fo. liiij

ſic. o (largitor). i. dator (ſummi premiij). i. eterne bñtudinis (qui es vnica ſpes mūdi). i. in quē ſolū mūdus dōz ſperare. ipſe em̄ eſt ſolus dñs a q̄ om̄e bonū deſcēdit. z alij ſancti. p nob̄ intercedere p̄nt apud dñm. vt obtinere poſſim⁹ rogata n̄ra. ſz largire nob̄ p̄ncipalr nō p̄nt. Et̄ ſua incarnatōe z paſſione nec nō morte p̄cipue redempti ſum⁹. z nō paſſionib⁹ alioz ſc̄ōz q̄re merito dōz vnica ſpes mūdi (intēde). i. attende z ſulcipe (p̄ces ſeruoꝝ) tuoꝝ (clamantū deuote). i. humili (ad te). i. ad tuā miſericordiā

**Noſtra te conſcientia graue ſe offendiffe monſtrat quam emun-
da ſupplicamus ab omnibus piaculis**

Hic more patientis z infirmi detegit p̄mo vuln⁹. i. defectū ſuū. z exinde opem medicantis iploꝝat ſ̄ mō ſc̄z (Noſtra p̄ſcientia). i. iō discretiua (mō ſtrat). i. indicat z fateſ (ſe offendiffe). i. ad iracūdiā. puocaffe z p̄mouiffe. (ſe graue). i. grauit̄ (quā) p̄ſcientiā. nos (ſupplicam⁹) o xp̄e (emūda). i. purga (ab oib⁹ piaculis). i. mendis z maculis pctōꝝ

**Si rennuis quis tribuet. indulge quia potens es. ſi corde rogam⁹
mus mundo certe debes ex promiſſo.**

Diſputat bono mō cū dño. qz (ſi rēnuis). i. negas v̄l recuſes p̄ces noſ ſtras exaudire z p̄ſcientiā noſtrā purgare a criminib⁹ (q̄s tribuet) q̄ſi dice-
ret null⁹. qz tu ſol⁹ pctā dimittis. q̄ (indulge). i. pctā dimitte. ad h̄ite meſ
delā z p̄deſcēde nob̄ ad ſubueniendū. qz tu (potēs es). i. tu ſol⁹ ex oipōſ
tentia tua h̄ales. Tibi em̄ p̄p̄iū ē miſereri z p̄cere. q̄re qd̄ maior ē (ſi nos
rogam⁹ mundo corde). i. puro p̄rito z p̄feſſo corde. tu (debes). i. teneris
(certe). i. veraciter (ex p̄miſſo). i. ex p̄miſſione. Dixiſti em̄ ad petꝝ. q̄ diſ-
mitteret pctā nō ſolū ſepties. ſz ſeptuagieſſepties. Et̄ alibi d̄r. In quacu-
q̄ hora ingemuerit peccator. iniquitatē eius nō recordabor. Et̄ ſic. qz proſ
miſiſti o deus quali ex debito obligaris.

**Ergo accepta hoc noſtrum qui ſacraſti ieiunium. quo myſtice
paſchalia capiamus ſacramenta.**

Cōcludit cū orōne (Ergo) qz tu potēs es z teneris pio mō ex p̄miſſiſ
one. tu (q̄ ſacraſti ieiunū) p̄ſonalr ieiunādo (accepta). i. ſulcipe v̄l gratis
h̄ate (hoc noſtr⁹) ieiunū qd̄ facim⁹ (quo) mediante (capiamus). i. accipi-
amus (paſchalia ſacramēta) ſc̄z p̄municatōnem corporis z ſanguinis tuſ
(myſtice). i. ſacramentalr z digne cū effectū.

**Summa nobis hoc cōferat in v̄itate trinitas. in qua gloriatur
vnus per ſecula deus Amen**

(Summa trinitas) p̄ſonaz (in v̄itate p̄ferat nob̄). i. tribuat vel p̄ferre
dignet (hoc) qd̄ ſtatim rogatū eſt (in q̄) s̄ trinitate (vn⁹ deus) p̄ eſſentiā
(gloriatur). i. letat z regnat (p̄ ſecula). i. eternalit̄ Amen.

Expositio Hymnoz

Esti quadragenarie dicator; abstinentie. qui ob salutē mentium hoc sanxeras ieiunium.

De recōmēdatōe ieiunij ē hymn⁹ iste. Dirigit orō ad iesum filiū dei tā q̄ ad cām efficiēte ieiunij z instruentē p̄mit⁹ ad finē vt in lra. Primi tres p̄sus p̄depēdēt. vt patebit Itaq̄ exponat p̄mus p̄sus (iesu dicator). i. sacrificator z p̄firmator (q̄dragenarie abstinentie). i. q̄dragesimalis ieiunij. Quadragenari⁹. q̄nq̄genari⁹ zc. totū numer⁹ collectivē dicit. s; q̄dragēsimus q̄nq̄gesim⁹ zc. dicit dūtaxat vlti mū ex nūero (q̄ sanxeras). i. instrues ras z sacrificaueras dū adhuc in terris p̄uersabar; q̄draginta dies p̄tinuo ieiunās nob in exēplū (s; ieiunij) qd̄ seruandū. singulis annis ecclesia de post ordinavit (ob salutē). i. p̄pter redemptōem z vtilitatē (mentij) aiaz nostrarum. p̄out sequitur

Quo paradiso redderes seruata parsimonia quos inde gaster mergie huc illecebra depulit

(Quo). i. vt. tu (redderes). i. restitueres (paradiso) celesti. z s; dico (p̄simonia). i. abstinentia voluntaria tibi z pot⁹ (seruata). i. custodita z obseruata. s; illos hoies (q̄s illecebra). i. pctm̄ vt actio illicita (castrimergie) vel pot⁹ gastermergie. i. castitatē mergētes. s; ē gulofitac⁹ z inordinare sumptōnis tibi z pot⁹. vñ cadimus in incōtinētā. cū a p̄rario z sine terere et bacho frigeat venus (depulit). i. expulit (inde). i. a paradiso (huc) id ē in hunc mundū vallem lachrymar⁹ z miserie

Adesto nunc ecclesie. adesto penitentie. qua pro suis excessibus orat profusis fletibus.

Hic p̄ficiat Inia p̄p̄ p̄luū sic. O iesu (Adesto nūc eccleie). i. tue militatē p̄ra hostes suos (adesto penitētie) vt te adiuuāte p̄ficiat (q̄)pnia (orat) s; eccleia (p̄ suis excessibus). i. pctis. z s; dico (fletibus). i. lachrymis (p̄fusis) id est effulsis.

Tu retroacta crimina tua remitte gratia. z a futuris adhibe custodiam mitissime.

Alia petitio in hūc modū. O iesu (tu remitte). i. dimitte z idulge crimina n̄ra (retroacta). i. p̄us facta (tua grā) i. p̄ tuā benignitatē z o (mitissime) iesu (adhibe custodiā). i. p̄cede nob grām cauēdi (a futuris) s; criminibus. z ne recidiuem⁹ i p̄us p̄missa. p̄fessa. z tā remissa i finē sequentē

Ut expiati annuis ieiuniorum victimis. tendamus ad pascha lia digne colenda gaudia

Cōstr. (Ut) nos (expiati). i. mūdati a pctis n̄ris (annuis victimis) id ē sacrificijs singul' annis fieri solitis in p̄memoratiōem actōis xpi (ieiunij)

Per totū annū fo. lu

noꝝ tendamus).i. pcedamus z pueniamus meliꝝ dispositi (ad gaudia paschalia).i. paschales solennitates (colenda) id ē agēda z exercēda (oꝝ gne) id ē debite z laudabiliter z decēter Illa est etiā vna causa institutio nis ieiunij inter alias cōplures. vt p ipsum fiamus magis idonei ad cele/ brādū pascha. z ad capiendū paschalia sacramenta sicut tetigit hymnus pcedens in quarto versu

Unc tempus acceptabile fulget datū diuinitus vt sanet or/

lem languidū medela parsimonie.

Hymnus iste q̄dragesimal est. in q̄ auctor gliosum hoc tēpus ieiunij plurimū recōmēdat. q̄tinus pderit cordibꝫ saucijs. rogās finalit. vt h̄ me diāte ieiunio possit feliciter appetere penne pascha **Exordij** q̄ p̄mo sic (ac/ ceptabile t̄ps).i. idoneū acceptū z delectabile (datū).i. p̄cellum ordinatū z institutum (diuinitus).i. a deo (fulget).i. splēdet apparet vel occurrit (nūc) ad hoc. scz (vt medela).i. medicina (parsimonie) id ē ieiunij (sanet id ē sanū reddat (languidū orlē) id ē infirmū genꝝ hūanū. q̄ ad corpus. s. qz natura h̄ tpe se purgare solet adiuta p̄tute naturali solis ascēdētis. z q̄ ad aiā vt dicit versus sequens

Chyste decoro lumine dies salutis emicat. dū corda culpīs sau/
cia reformet abstinentia

Cōstrue **O** (chyste dies salutis) scz vt redeamꝝ ad te (emicat).i. splen der (decoro lumine).i. pulchra claritate (dum) p qm̄ (abstinentia) cibi z po tus (reformat).i. reparat vel itez sanet (corda saucia).i. vulnerata (culpīs id ē petis Abstinentia em̄ hōiem q̄lificatū facit ad recogitādū scz redēdū ad cor **Ex** qua re seq̄ solet p̄ritio z p̄fessio z suscipi ac p̄fici p̄digna penitē tia. q̄ sunt medicina. z salus saucie. z peccatrices aie q̄re orat vt seq̄tur

Hanc mente nos z corpore deus tenere p̄fice. vt appetamus p/
spero p̄renne pascha transitu.

O (de p̄fice).i. fac (nos tenere).i. seruare (hāc) abstinentiā (mēte). i. in aiā (z corpore) in illū finē videlz (vt appetamꝝ).i. desideremꝝ (p̄renne pascha) id ē xpm̄ iesum post hāc vitā (p̄spero transitu) id ē felici cursu in hac vita

o Nazarene dux bethleem. verbū patris. quē partus alui vir/
ginalis p̄tulit. adesto callis chyste parsimonij. festumqz
nostrū rex serenus aspice ieiunioꝝ dū litamus victimā.

Iste hymnꝝ pulcerrimꝝ ē p̄ q̄dragesima diuini mysterij pariter z hu militantis studij lo cupletissimꝝ habēs cōplures p̄sus p̄ter hos tres. sed illi cōter nō cātāt. Quibꝫ omiſsis in hōꝝ triū p̄sui. p̄mo ideo auctor inuocat xpm̄ vt sanctificet nostrum ieiunū In sc̄do recōmēdat ipm̄ ieiunū. In

Expositio hymnorū

tercio laudat trinitas Prim^o vsus hoc de O (chris^{te}) iesu (nazarene) id ē de nazareth. qz ibi nutritus erat iesus (dux bethleem) vbi erat natus **B**uxra illud Bethleem nō es minima zc. ex te em̄ erit dux zc. (sbū) id ē fili^o (patris) in diuinis (quē) s^c r^om (part^o) id ē gnatio (sginalis alui) id ē yteri s^cginis marie (prulit). i. pduxit in mūdū (adesto castis parsimonijs id ē foneas z auxilio sis abstinēijs castitatē inducētibz. vt debite ipleant a tuis fidelibz (qz) p z. tu exns (seren^o rex) id ē clar^o vel inclit^o rex (aspice nō s^cstrū festū). i. grata habe nostrā festiuitatē z solēnizatōem (dū) p qn̄ (nos le tamus). i. sacrificam^o vel offerim^o (victimā). i. sacrificiū (ieiunioz) qbz ie iunamus in tui ieiunij memoriā z honorē

Nil hoc profecto purius mysterio. quo fibra cordis expiatur liuidi. intēperata ql̄io domētur viscera. aruinā putrem ne resudans crapula obstrangulate mentis ingeniū premat

(Profecto). i. certe (nil). i. nihil est (puri^o). i. clari^o meli^o vl^o mundi^o (s^c mysterio) scz ieiunio. qd̄ mysticā s^ctutē z operatōem in se hz vt sequit^o (q̄) mysterio (fibra) id ē vena z meatus (liuidi cordis) id ē inuidi (expiat^o) id ē expurgat. ira qz p s^ctutē ieiunij ois inuidiā a corde repellat. z s^c pmo (q̄) insup mysterio ieiunij (intēperata viscera). i. male disposita interiora ad sanitatē z seruitiū deo exhibendū (doment^o). i. corrigant (ne) p vt nō (crapula) id ē gulositas (resudās) id ē stillās. z itez p sudorē emittēs (putrem aruinā) id ē putridā z innaturalē pinguedinem (premat) id ē destruat vel suffocet (ingeniū). i. intellectū (obstrangulate mētis) id ē suffocati cordis si ue aie p nūtiā crapulā Intellect^o em̄ noster depēdet a sensu. z sensus ab organis corporeis. qbz ipeditis z grauatis p crapulā sequit^o etiā impedimē rū in s^ctute intellecti a. z s^c scdo Et sic ex hoc textu colligi possunt duo effectus ieiunij. scz inuidiā a corde expulsio. z organoz corporeoz melioz dispositio. vt exinde intellect^o literius suas habeat opatōes

Sit trinitati in vnitāte gloria. vnitati in trinitate gratia. potestas. honor. iubilatio nostro benigne cum beniuolentia ieiunioz acceptanti munera Amen

(Gloria). i. laus (sit trinitati) psonaz (in vnitāte) essentie (z grā). i. factioz z dilectio (sit vnitati) scz essentie (in trinitate) scz psonaz (silit^o potestas honor atqz iubilatio). i. leticia s^c sit vnitati z trinitati (acceptanti benigne) id ē recipiēti p grato (cū beniuolētia) id ē pietate z bono aio siue volū tate (munera) id ē dona (ieiunioz) nostroz. hoc ē Gloria sit trinitati. z vnitati zc. de hoc qz benigne recipiat nostra ieiunia tanq̄ sibi grata z accepta. qd̄ vt fiat etiā orauit versus primus

Ultor dei memēto te fontis z lauacri rorem subisse sanctū te chrismate inuouatum.

Per totum annum Fol. lvi.

¶ Autor p̄ntis hymni d̄r fuisse Prudenti⁹. ⁊ solet cantari ab ecclia qua dragemali tpe in q̄ hymno idē prudētius alloquit̄ quēliter christifideles vt sit memor beneficorū dei. cū p̄silio ut iturus ad h̄etem nocturnā signet se signo sc̄re crucis. **C**ur rōnē subdit. ⁊ deinde exclamatio em facit cōtra se gniciē somniorū. atq; p̄surtiaz diaboli apostrophādo ad eūdem. sicut videmus in p̄cessu **D**icit sic **O** (cultor dei). i. o xp̄ifidelis colēs deū (memēto id ē recordare (te subisse). i. intrasse (sc̄m̄ rozē fontis ⁊ lauacri). i. te mūda tū eē sp̄iali lotione in sacro baptis̄mate ac p̄ h̄ mundatū ab originali peccō **E**ro cultor dei memēto (te inouatū). i. regeneratū (chris̄mate). i. oleo sancto. ac p̄ h̄ peccatū ⁊ armatū p̄tra ipugnatōes diaboli **E**cce duo magna te neficia collata hōi xp̄iano a deo **P**rimū q̄ baptisatus sit p̄tra peccatū originale **S**ecūm q̄ sit chris̄mate vinctus p̄tra impugnatōes diaboli

Fac cum vocante somno. castum petis cubile frontem locumq; cordis. crucis figura signet

Hic aliud p̄siliū subiūgit circa quietē nocturnā **O** cultor dei (fac cū) p̄ q̄n (petis). i. accedis (castū cubile) id ē mūdū ⁊ tuū locum nocturne h̄etis (somno vocāte) id ē sopore id exigēte ⁊ incitāte q̄ (figura). i. signū (crucis s̄ sc̄re) signet frontē locūq; cordis id ē pectus tuū p̄pter mysteriū passionis dñice. qd̄ p̄ signū crucis representat.

Crux pellit omne erimen. fugiunt crucem tenebre. tali dicata signo mens fluctuare nescit

Hic ostēdit qd̄ figura crucis circa hōiem faciat dicēs (**C**ruX) id ē signū crucis vel passio dñi (pellit). i. remouet v̄l fugat (oē crime). i. peccatū seu malū (⁊ tenebre). i. picula tenebrarū siue miserie nocturne (fugiūt crucem. nox em̄ amica p̄donib; .i. diabolis nocturno tpe hōiem inuadentib;. ⁊ p̄tra illos facit signū crucis nō solū q̄tū ad corp⁹. s; etiā q̄tū ad aiā (mēs). i. aiā (dicata). i. signata vel p̄firmata (tali signo) sc̄z sc̄re crucis (nescit fluctuare). i. dubitare de fide. ⁊ errare a p̄sciētia intēdōis p̄ruose p̄pter pigritiam ⁊ portēta siue apparitōes vanas somniorū p̄tra q̄ exclamat p̄sus sequens vel p̄pter suggestiones diaboli. de qb; sunt p̄sus alij deinde sequētes.

Procul o procul vagantum portenta somniorum procul esto pernicaci prestigator astu

Exclamat p̄tra somnia ⁊ p̄tra inuētorē siue p̄sentatorē somniorū (Portenta). i. signa (somnia vagantū). i. apparitionum vagarū in somnis. sine (p̄cul). i. lōge vel remote (o procul) resumit cā maioris vehemētie. ⁊ o tu (prestigator). i. deceptor ⁊ illusor sensuū hūanorū. i. diabole (p̄nicaci astu) id ē p̄feuerātū violētā ⁊ ipoztuna siue p̄rua ac iproba calliditate decipit̄ (disesto). i. sis (p̄cul) id ē lōge **F**re p̄stigiū ē sp̄s magice artis. q̄ ludificat̄ ⁊ decipiunt̄ oculi hōim. vt sc̄z appareat id qd̄ nō est.

O tortuose serpens qui mille per meandros fraudesq; flexuosas agitas quieta corda

Expositio Hymnoz

¶ Anostrophat ad eundē p̄stigiatorē diabolu. obrestans vt recedat a nobis Elegant duo x̄pus simul (O tortuose serpens). i. maliciose demō (h̄ agitas). i. curbas et p̄moues (q̄eta corda). i. pacificas mēres (p̄ mille meandros). i. varios modos decipiēdi Deander ē p̄rie flexuositas cuius liter amnis Et ponit h̄ metaphorice p̄ obliq̄s et indirectis circuitiōibz diaboli ad decipiēdum (p̄) p̄ et flexuosas fraudes). i. inuolutas et intricatas deceptōes tuas. ¶ Flexuosum d̄r qd̄ plures flexuras. i. curuaturas et inuolutōes h̄z. vt serpens cū se inuoluit. h̄ aut̄ metaphorice ponit. q̄ eū defraudare intrēdit recra via nō p̄cedit. s̄z oblique. et flexuose.

Discede christus hic est hic christus est liquece. signum quod ipse nosse damnat tuam cateruam.

¶ Tortuose serpens (discede). i. fuge et recede. q̄ (x̄ps est h̄). i. adest nobis et (liquece) id ē euanesce metaphora ē. sicut cera d̄r liquecere a colore solis. q̄ (x̄ps est h̄) s̄z ad defensionē nostrā Resumit illa clausula x̄ps ē hic et ad exp̄mēdū uehemētā indignatōis p̄tra diabolu. et ad incutēdū illi maiorē terrore. immo (signū) s̄z crucis (qd̄ tu ipse nosse) id ē nouisti (damnat) id ē destruit. tuā cateruā. id ē tuā societate

Corpus licet fatiscens iaceat recline paululum. christū tamē sub ipso meditabitur sopore

¶ Rūder ad id qd̄ diabolus obijcere posset de corpore et itecillitate corporis dormiētis ne sibi in illa re p̄fidere debeat. diabolus credēs se p̄ illa libertate inuadere posse hōiem q̄escere. q̄ (licet). i. q̄uis (corp̄ fatiscēs). i. fatigatū ex laboribz diurnis (iaceat paululū) id ē modicū (recline). i. bassim ad requē capiēdā (tū) nihilominus (meditabit x̄pm) id ē cogitabit de x̄po (sub ipso sopore) id ē tpe somni et dormitōis sue Juxta illud Media nocte surgebā ad p̄fitendū tibi Istud etiā sic p̄r̄ intelligi Quāuis nūc fragiliter declinet hō a mādatis dei. statim tū diuina grā cooperāte in cognitio nē dei. et emēdatōem uite debet resp̄scere et reuerti

Gloria eterno patri. et christo vero regi. paraclitoq̄ sancto et nūc et imperpetuum Amen.

¶ Dicitur sancte trinitati laus. Expositio satis clara est

Agno salutis gaudio letetur omne seculū. iesus redēptor omnū sanauit orbem languidum

¶ Ad dñicā palmarū p̄tinet p̄ns hymnus. In q̄ autor p̄ p̄mo horrat de seculū ad gaudiū sup̄ sui redēptōe Deinde narrat h̄istoriam ingressus dñici hac die in ciuitate hierusalē lō gus repetēdo ab aduētu suo in bethanā. et ibidē de resurrectōe lazari. ac rigatōe pedū dñi tractat que per mariam magdalenam facta est. Tandem exclamat de excellenti humilitate domini. q̄ in asina venire uoluit.

Per totū annū Fo. lviij

Cōstrue (Dñe seculū) .i. dñter xp̄i fidelis de hoc seculo (letet) .i. gratū
tulet (magno gaudio salutis) .i. multiplica leticia ob salutē suā vt sit regis
men finale. Rō sequit. qz (iesus redēptor oīm) hoīm (sanauit) .i. saluauit
vlt redemit (languidū orbe) .i. infirmū mūdū ex p̄uaricatōne ad e. Et istud
fecit dñs p̄p̄ia morte sua volūtariē assumpta p̄ nobis. Cui⁹ passiois tē
pus mō appropinquat. z in itū hatebar. vt sequitur.

**Sex ante pasche ferias aduenit in bethaniā. vbi pie post triduū
resuscitauit lazarus**

Cōstrue. s̄ iesus (aduenit in bethaniā añ sex ferias) .i. dies (pasche) .i.
illū solēniat̄ iudeoz (vbi) .i. i. q̄ bethaniā idē iesus (resuscitauit) .i. a mor
te reuocauit ad vitā (pie) .i. ex pietate sua (lazarus) fratre marthe z marie
magdalene soroz z hospitat̄ (post triduū) .i. post tres dies q̄bz lazarus
mortu⁹ fuerat z sepult⁹. z ita in aduētū suo dñs q̄driduū ferentē in sep
ulchro inuenit z resuscitauit. Historia p̄t videri in euāgelio Joānis. xi.

**Nardi maria pyssici sumpsit librā mox optimi. vnxit beatos do
mini pedes rigando lachrymis.**

(**Maria**) magdalena (sumpsit mox) .i. p̄festim (libram) .i. p̄dus vel
mēsurā quādā (optimi pyssici nardi) .i. fidelē vlt puri z nō sophisticati aros
maris sue vnguenti. P̄stīm em̄ grece d̄z fidele latine z est vnguentū factū
de intrinseco nardi. i. de succo talis arboris Et (vnxit) .i. liniuit (beos pes
des dñi) cū dicto vngēto (rigādo) .i. humectādo z lauando eos dē pedes.
(lachrymis) .i. suis Rōne cui⁹ obsequij brā maria magdalena in līnī pla
cauit dñō. ita vt dimitteret ei dñs petā multa. qz ip̄m valde dilexerat. sicut
p̄z Luc. viij. z p̄mo meruit videre dñm postq̄ resurrexit

**Post hec iugalis asine iesus supenus arbiter pullo sedebat. in
clytam pergebat hierosolymam**

Iā venit autor ad factū hui⁹ diei. in q̄ apparuit magna hūilitas xp̄i. de
q̄ exclamat p̄sus sequēs. Et d̄t (post hec) .i. post p̄dicta (iesus supenus arb
biter) .i. celestis iudex siue mediator inter deū z p̄tōrē (sedebat pullo) .i.
sup iugm̄tū (iugalis asine) .i. q̄ ad iugū ire solet Jugum d̄z illud lignū q̄d
collis boum iponit ad arandū. z (pergebat) .i. redēbat (in clytā hierosoly
mā) .i. p̄clarā ciuitatē hierusalē in q̄ dñs passioē suā subiturus erat

**Q̄ stupenda pietas. mira dei clementia. fessor aselli fieri dignas
tus autor seculi**

(**Q̄**) .i. q̄stū (stupēda) .i. admirāda ē (pietas) .i. benignitas dei. o q̄
(mira clementia dei) .i. mirabilis bonitas. qz autor seculi) .i. creator mūdū
(dignat⁹ est) .i. voluit (fieri fessor aselli) .i. equatēz pulli asine q̄ poruisset s̄
bi habuisse p̄tiosissimū equū toti⁹ mūdū: si voluisset. sed noluit vt exēplū
humilitatis nobis daret. Omnis em̄ xp̄i actio n̄ra est instructio. vt patet

Expositio Hymnoz

Matth. xi. Discite a me. quia mitis sum et humilis corde.

**Honor decus imperium sit trinitati vnice patri nato paraclito
per infinita secula**

(Honor decus imperium). i. patris (sit) reddedo singula singul' (vnice) in essentia (trinitati) personarum. i. (patri. nato). i. filio (parclito) ipuifcō (p seculum) infinita) hoc est eternaliter Amen

**Ex christe factor omnium. redemptor et credentium. placare
votis supplicum te laudibus colentium.**

Iste hymnus solet decantari tempore passionis domini. Et est materia eius obsecratio ad christum pro passionem humilitatem suam. que recitatur in ordine cum signis certis tunc intercurrentibus. Et dicitur (rex christe factor). i. creator (omnium rerum) et redemptor (credentium). i. fidelium tuorum (placare) ut reconcilietur de offensis (votis). i. desiderijs et bonis affectibus (supplicum). i. deuotorum tuorum (colentium). i. honorantium te (laudibus) suis.

Cuius benigna gratia crucis per alma vulnera. virtute soluit ar-

Dua primi parentis vincula

(Cuius). i. christi (benigna gratia). i. voluntaria bonitas (soluit). i. dissipauit (vincula primi parentis). i. ad ea quibus vinculis tenebamur ligati propter peccatum ad ea (ardua virtute). i. magna potestate. quia est diuina. et hoc (per alma vulnera crucis) id est inflata sibi in cruce. quibus vulneribus luctu et dolore sanati sumus de peccato originali ad ea et restituit nos regno dei. Nemo enim ad illam rem assumenda inueniebatur idoneus nisi filius dei. qui propterea semetipsum humiliavit et fecit ut partem sanctam dicitur esse. et etiam ut sequitur

Qui es creator siderum tegmen subisti carnum dignatus hanc

vilissimam pati doloris formulam

(Qui es creator siderum). i. creator stellarum (subisti). i. induisti (carneum tegmen). i. humanum corpus ex maria virgine (dignatus). i. volens pro nobis (pati hanc vilissimam formulam). i. despectissimum genus (doloris). i. pene. scilicet crucis. que mors inter alias penas turpissima dicitur et ignominiosissima. iuxta illud. Dolor turpissima poenitentium est. i. morte crucis.

Ligatus es ut solueres mundi ruentis complices. per probra ter-

gens crimina que mundus auxit plurima.

Et quia propterea propterea curatur. quod tu christe (ligatus es). i. ligari voluisti (ut solueres). i. relaxares a vinculis diuersos pro mundi parentis (complices). i. socios peccatorum (mundi ruentis). i. declinantis a bono (tergens crimina). i. delens peccata (que mundus) ruens (auxit). i. cumulauit (plurima). i. valde multa. et hoc (per probra). i. obprobria. contumelias et improperia que tu passus es pro nobis. propter delectationes inordinatas et gaudia illicita que peccata perpetrata erant a mundo

Per totū annū Fo. lviij

Cruci redemptor figeris. terram sed omnem concutis. tradis potentem spiritum. nigrescit atq; seculum.

Uersus iste de quo xps affixus erat cruci in ea tradēs spm cū certis signis siue miracul q tūc pgerūt. dicens sic. O (redēptor). i. liberator xpc. tu (figer) .i. affiger (cruci). i. ad crucē. s; tū tu (pcutis). i. pmoues 2 tres mere facis (oēm terrā) qz fact⁹ erat terremot⁹. ecce pmū signū. Et tu (tradis). i. emittis pmēdādo in man⁹ patris (potentē spm). i. aiām diuine nature unitā (atq; seculū nigrescit). i. mūdus tenebrosus fiebat. sol em pparebat suo creatori sicut 2 alie creature. vñ tenebre facte sunt ab hora sexta vsq; ad horā nonā. vt habet in euāgelio Mat. xxvij. ecce scdm signū

Moꝝ in paterne glorie victor respandēs culmine. cū spūs munimine defende nos rex optime

In h̄ vsu dimissis illis q post acta sunt cū dño. transit ad eundē iā gloriificatū cū inuocatoe scē trinitatis vt moꝝ ē dices. O (optime rex) xpc te su fili dei (victor). i. triumphator de inferno supato 2 morte (respandēs) .i. fulgēs iā 2 glificat⁹ (moꝝ). i. statim post ascēsiōē tuā (in culmine). i. excelsō habitaculo celoz (paterne glie). i. patris (defende). i. ptege nos (cum munimine). i. defensione 2 p̄idio (spūs) sancti Amen

Gloria laus 2 honor tibi sit rex christe redemptor. Lui puerile decus prompsit osanna pium

Hic hymn⁹ ad p̄ssiōē canit ipō die palmar. in q tractat laus xpi se su. q longi⁹ repetit. Primo a pueris hac die osanna canētib; Deinde a meritis proprijs iesu. Tercio a diuersis creatur; descēdendo tandem ad hebreos siue iudeos q h̄ die specialē dño honorē exhibuerūt. 2 nos s̄lr faceſ re conamur vt placeam⁹ dño. sicut 2 iudei in illo placuerūt eidē. Sic auctor alioq; xpm O (xpc rex) iesu (redēptor) .i. f (glia laus 2 honor sit tibi) iesu mēto p̄bū sit ad quēlter n̄m (Lui) sc; xpo (puerile dec⁹). i. pueroꝝ reuerētia tibi occurrētū in introitu tuo in hierusalē (prompsit) .i. decanta uit seu pmulauit 2 in ap̄to dixit (p̄ū osanna). i. h̄ p̄bū osanna plenū pietatis Sonat em osanna idē qd obsecro saluifica. vl sanctifica. s. mūdū. in q repit singulare officū pietatis 2 clemētie qd pueri a dño optauerūt nob fieri

Israel es tu rex dauidis 2 inclyta proles Nomine qui in domini rex benedicte venis.

Laudatur hic xps a meritis p̄rijs sic (O benedicte rex) iesu xpc (tu es rex israel) .i. populi israelitico (2 inclyta proles). i. clara 2 nobilis (dauidis scz regis. vt pz ibi. i. ter generatōis tē. Dauidis legi debet media producta. ita etiam habet mensura versus. 2 hoc bene licet. quia p̄p̄ria nomina etiam in medijs syllabis ponuntur ad placitum (qui venis) sc; h̄o d̄is

Expositio hymnorum

erna die in ciuitate hierusalē passurus p nobis miseris peccatoribus (in nomine dñi). i. in salute dei patris. Vel sic potest exponi. tu (Rex israel). i. rex populi celestis vidētis deū (dauidis) scilicet dei patris (venis). i. descendis. scilicet de sinu dei patris in hunc mundū missus ab eodē patre ad redimendū nos etc.

Cetus in excelsis te laudat celi tus omnis Et mortalis homo, et cuncta creata simul.

Hic refert auctor quo modo dñs noster iesus xps laudat ab oibz creaturaz. ut p hoc nos inducat et admoneat ad laudandū eundē dñm iesum xpm dicens (Cetus celi? cetus). i. celestis turba (laudat te). i. xpm (in excelsis). i. in celis (Et mortal' hō). i. corruptibil' siue potēs mori (et cūcta creata). i. oēs reliqz creature (simul). i. pariter laudāte. Et etiam hoc die huius re- annua memoria p nunc in ecclesia celebratur etc.

Plebs hebreæ tibi cū palmis obuia venit. Cuius prece voto hinc nis assumus ecce tibi.

(Hebreæ plebs). i. iudae' ppls (venit obuia). i. in occursum (tibi). i. veniēti in ciuitate hierusalē cū palmis). i. ramis arborū ad honore tuum stratis in via (ecce) nos sicut (assumus). i. presentes sumus (tibi cū pce) id est orōe nra (voto). i. desiderio et deuotōe. et (hymnis). i. canticis laudum. qsi diceret nos sicut hodierna die te xpm redēptorē nostrū qm in nobis est laudare volumus et effectual' laudamus

Dic tibi passuros soluebant munera laudis Nos tibi regnanti pangimus ecce melos

(Hi) s' hebrei siue in dei (soluebāt). i. reddebāt et exhibebāt (tibi passuro) q' parit' adhuc debebas (munera). i. debita (laudis). i. reuerētie et honoris. pari forma (ecce) nos pangimus). i. decātamus (tibi regnanti) s' modo in celis (melos). i. dulce canticū laudis

Hi placuere tibi placeat deuotio nostra Rex pie rex clemens cui bona cuncta placent.

(Pie rex). i. benignus. et clemens rex). i. mitis et misericors (cui cūcta bona placēt). i. q' officia laudis bona mēte exhibita accepta sunt (nra deuotio). i. supplic' orō siue famulac' (placeat). i. grata sit (tibi) eo modo q' (hi) s' hebrei (placuere tibi). i. placuerūt p suū obsequiū reuerētie quā tibi exhibuerūt Sicut autē adhuc multi alij p'sus. s' q' illi nō cantant in ecclesia. ideo sufficiant isti pro presenti.

Alue festa dies toto venerabilis eius

Quia deus infernum vicit et astra tenet.

Quod est dictamen suauissimū. in quo auctor dirigite sermonē suū

Per totū annū sfo. lix

ad diē pasche salutās z recōmēdāns illū de his q̄ in ea acta sunt deducēs
quō oīa terrenascētia circa h̄ r̄ps sc̄m̄ p̄gratulent̄ d̄no resurgēti in eodēz
diē. quō etiā nemora fauēt d̄no triūphāt̄ de iferni victoriā frōdes. sc̄z z
gramina. p̄ducēdo. insup laudēt d̄m̄ meantē z ābulantē supra astra cre
ature diuersē zc. Exordif itaq̄ sic. **Q** (festa dies) .i. celebris dies pasche
(salue) .i. sis salutata (venerabil) .i. honorabil z celebrabil (roto euo) .i. sp̄
et in p̄petuū Et subdit autor rōem dicēs sic (**Q**ua) .i. die (deus) .i. d̄ns
n̄r̄ ielus x̄ps (vicit) .i. sup̄ aut̄ gl̄ose (infernū) .i. tartar. sp̄m̄. i. effringendo
et patres sc̄os secū ex inferno ducēdo (z tenet astra) .i. habit̄ in celis. qz
ip̄e regnat in celis z d̄natur astris. quo nos venire p̄cedat Amen.

Ecce renascentis testatur gratia mundi

Omnia cum domino dona redisse suo

(Ecce gr̄a m̄di renascētis) .i. dispositio bona p̄ductiua terrenascētū
ist̄ m̄di inferioris. qm̄ illa terrenascētia post frigora q̄b̄ perierūt denuo
incipiūt pullulare crescere reuiuiscere (testat̄) testimoniū dar. z ostēdit (oīa
dona) .i. munera sua. i. gramina folia flores z fruct̄ (redisse) .i. rediisse et
restituta eē (cū suo d̄no) q̄ sub pilato p̄curantib̄ iudeis crucifix̄ mortū
et sepul̄t̄ ē. hac diē rediisse. hoc ē resurrex̄it a mortuis ph̄it̄ Et ita vult
autor dicere. qz sicut d̄ns mortuus hodie resurrexit. ita similit̄ terrenascen
tia mortua p̄ h̄yemē. iā vident̄ renasci z resurgere. z sic resurrectōni d̄nice
p̄gratulari. sicut magis specificē p̄sequit̄ infra.

Itaqz triumphanti post tristia tartara christo.

Undiqz fronde nemus gramina flore fauent.

(**N**iqz) p̄ qz (gramina) .i. herte siue terrenascētia (fauēt) .i. aridēt et
p̄gaudēt (vndiqz) .i. vbiqz siue in oī r̄pe (flore) suo quē p̄ducūt vl̄ (flore)
id ē florib̄ ponēdo linḡare p̄ pl̄i z) nem̄) .i. sylua (fauēt) ita qz sit hypo
zeuma. qz h̄ p̄bū fauēt i sine positū p̄format̄ port̄ntō. i. gramina (frōde)
id ē frōdib̄ z folijs (x̄po) iesu (triūphāt̄) q̄ mō vt victor triūphat (post
tristia tartara) mesta z desolata. qz iā p̄ d̄m̄ nostr̄z iesū; x̄pm̄ effracta ē et
sup̄ata. Itē nemus locū d̄ arborib̄ multis p̄sitū. z exponi p̄t (nemus) .i.
arbores intelligendo p̄tentū. p̄tinentē p̄ metonomiā

Legibus inferni oppressis super astra meantem

Laudant rite deum. lux polus arua fretum

Itē x̄pus seruit maḡ p̄ diē ascētionis d̄ni. Et ē sentētia talis (lux) id ē
claritas luminariū lucētū sup̄ terrā. vl̄ (lux) .i. pulchritudo aeris. iā ex̄tis
(polus) .i. celū seu curia celestis (arua) cāpi z p̄rata (fretū) m̄arez aq̄ (lau
dāt) .i. honorāt suo felici z lero statu gratulātia (rite) .i. legaliter z debite
(deū) iesum x̄pm̄ (meantē) .i. ābulantē (sup̄ astra) .i. orbē z loca astroz. h̄
est laudāt x̄pm̄ q̄ iam ascēdit ad celos. z hoc dico (legib̄) .i. iurib̄ (inferni
oppressis) .i. p̄culcatis z supplantatis.

Expositio hymnorum

Qui crucifixus erat deus ecce per omnia regnat

Dantque creatori cuncta creata precem.

(Ecce deus) et hō. i. xp̄s (q̄ erat crucifixus). i. cruci affixus p̄ nob̄ (res
gnat). i. dñat iā (p̄ oīa). i. sup̄ oīa (q̄) p̄ z (cūcta creata). i. oīes creature
(dant). i. dicūt eidē crucifixo (creatori) suo (p̄cem). i. laudē

Tu saluator seculi. verbum patris altissimi lux lucis inuis
sibilis custos tuorum peruigil

¶ Materia huius hymni ē orō ad iesum vt corpora n̄ra laboribz diuturnis
fatigata nocturna quiete velit recreare z ab hoste diabolo nos defendere z
liberare. ac ne ita caro dormiat q̄ mens in sopore p̄nciosum incidat. Pr̄
mi duo vsus legant̄ s̄l. Et ponit plura attributa iesu laudatiua z tenuo
lentie captiua h̄ mō ¶ Cōstrue. O (iesu) xp̄e (saluator). i. redēptor (se
culi). i. mūdi (p̄bū). i. fili⁹ (altissimi p̄ris). s. dei Et ista gn̄atio difficult̄ ca
pi p̄r. qz d̄z Esa. liij. gn̄atōem ei⁹ q̄s enarrabit. q̄si diceret null⁹ Itē (lux in
uisibilis lucis). s. p̄ductiua. h̄ ē claritat̄ gl̄ie celestis. q̄ videri nō p̄r carnalibz
oculz. s. diuinis tm̄ z gl̄ificat̄. Vel (lux). i. fili⁹ (inuisibilis lucis). s. dei p̄ris q̄
s̄l̄t videri nō p̄r ab oculz carnalibz Juxta illd̄ Exo. xxxiiij. Nō videbit me
hōz viuēt Itē (peruigil custos). i. diligēs obſuator z tuor (tuor). s. fidelitū

Tu fabricator omnium. discretor atque temporum. fessa labore cor
pora noctis quiete recrea.

(Tu fabricator). i. creator (oīm) scz rez (atqz discretor). i. distinctor et
dispositor (tēpor) p̄ motū celi quē tu solus gubernas. tu (recrea). i. refoue
et refocilla (corpora) scz nostra (fessa). i. fatigata (labore). s. diuino (quiete
noctis). i. p̄ dormitionē nocturnā. vt. s. sp̄s depressi in nobis vigilātibz p̄
labores. reparent̄ z restaurent̄ p̄ somnū

Te deprecamur supplices vt nos ab hoste liberes. ne valeat sedu
cere tuo redemptos sanguine.

¶ Ista ē p̄ncipalis deprecatio in h̄ hymno (nos supplices) deuoti tui (de
precamur te). i. valde rogam⁹ te Et sic illa p̄positio de auget. alq̄m etiā d̄s
minuit. vt ap̄d Ouidiū Sepe p̄cor mortē. mortē q̄qz deprecor idē. i. minime
p̄cor. imo vt mors nō veniat p̄cor (vt liberes nos ab hoste) idē ē diabolū.
(ne. i. vt nō. ip̄e) valeat. i. possit aut sufficiat (seducere). i. defraudare z il
laq̄are (redēptos) scz nos (tuo sanguine) s̄ effuso. p̄ nob̄ tpe passiōis tue
Etiā in finē q̄ sequit̄ ordinat̄ dicta deprecatio

Ut dum graui in corpore breui manemus tempore. sic caro no
stra dormiat. vt mens soporem nesciat

Per totū annū Fo. lx.

(Utrum) .i. q̄dū vel donec (manemus) .i. sumus et p̄seueram⁹ (breui t̄pe) quo hic viuimus T̄pus eīm vite nostre breue d̄r p̄parue ad vitā celestē. q̄z mille anni nō sunt momētū respectu vite celestis. vt d̄r psalmista Quoniam mille anni aī oculos tuos tāq̄ dies hesternā q̄ p̄terijt. vt vit̄ p̄c hō hodie centū attingere. q̄z in potētiālib⁹ .i. in bñ p̄plexionat⁹ octoginta anni sunt. et ampl⁹ eoz vita ē labor et dolor (in graui corpe) q̄d mole carnis subiectū multis passionib⁹ et miserijs grauātū reddidit. et impotens ad resistēdū hosti diabolo. et torpidū ad seruēdū deū. Et h̄ tāgit p̄hus p̄mo metaphysice dicēs. q̄ humana natura multipl̄ ē ancilla. vt (corpe graui) grauato mole criminū. Et q̄ ne succūbam⁹ q̄literecūq̄ vt in miserijs vt in criminib⁹ (caro n̄ra) .i. sensualitas (dormiat) id est q̄leat viuat vt gerat se (sic) .i. taliter (vt mens) .i. rō n̄ra siue spūs (nesciat soporē) .i. pigritiā inordinatā somni ex q̄ reddidit ista it̄cillis ad opandū bona et leuandū se a sordib⁹ pctōz. quiniūmo putgil custos iesus xps sic carnē nostrā dormire p̄mittat. vt aīa nihilominus agilis et vigilās p̄maneat ad sibi seruēdū. et hosti maligno fortiter p̄ fugā pctōz ad resistēdū

Verbum patris principium. proles beata. celitus narrare quem nemo valet. dimissus terris apparere.

Hymn⁹ iste in natiuitate dñi certis in locis canit ad laudes Tu⁹ materia ē. q̄ de⁹ fili⁹ a celo dimissus mō in terris apparuit hō fact⁹ et mortat⁹ manēs nihilomin⁹ de⁹ sicut erat apud patrē p̄usq̄ ab illo in terris mitte⁹ ref. d̄r q̄ sic (Verbū patris) .i. fili⁹ dei (p̄ncipiū) vt in euāgelio d̄r. Principiū q̄ et loquor vob⁹. et (beata p̄les) .i. marie yginis. Et sic tāgit h̄ duplex ḡnatio. .i. diuina. q̄z fili⁹ dei patris. et hūana. q̄z p̄les b̄tē marie (quem) s̄c xpm dei filiū (nemo) s̄c creataz rez (valet narrare) .i. plene exp̄mere. p̄hendere vt satis laudare (dimissus celit⁹) .i. emissus de celo a deo patre (apparere) .i. i. nar⁹ ē (terris) .i. in terris de q̄ gaudiū venit vniuerso mūdo

Homo videris deitas manens quod apud patrem eras. omni⁹ potens inspiceris. et cerneris hic mortalis

Apostrophat autor ad deū filiū dicēs. O (deitas) .i. de⁹ fili⁹ ponēdo abstractū p̄ p̄creto (tu videris) .i. es factus (homo) scz p̄pter nos hoies ad nostrā salutē. Ista dictio videris hic veritate d̄r et nō apparētiā (manens) t̄m id (q̄d eras apud patrē) .i. manēs de⁹ sicut fuisti ab eterno ap̄d patrē anteq̄ descēderes nostri cā in hūc mūdū. et tu (inspiceris) a beat⁹ q̄ scz tui vult⁹ visioē fruunt mediāte lumine gl̄ie (oipotēs) .i. oia potēs Tel tu (inspiceris) a fidelib⁹ tuis lumine fidei (oipotēs) rōne deitatis. q̄ ad ex̄tra nō apparuit (et cerneris) .i. videris lumine oculoꝝ carnaliū (hic) .i. in terris (mortalis) .i. potēs mori rōne hūanitat̄s assumptē. in q̄ tu corpora liter visus es cū hoib⁹ p̄uersari. et vna cū eis miserias dolores penas et labores hui⁹ mūdi sustinere ac pati. vt fragilitatē hūanitat̄s agnosces et ex̄ptus facili⁹ esses et benignior ad miserandū hominū imbecillitati atq̄ ad eoz crimina misericorditer indulgendū

Per totum annū Fo. lxx

minuisse iuuabit. Et p̄ p̄ri Virgili? Et tam olim sectas posuit cū vīna
frondes (Impregnata). i. feta 2 in vtero habens fetum. 2 (gravidata) id ē
grauida facta (sic mater) scz Joānis baptiste. 2 h̄ ē vnū inauditūz (infans
datus) s̄c̄a deo p̄ra naturale p̄ditōem t̄pis. qz in senectute (natus non
dū). i. adhuc nō (exultat) gestu 2 motu suo quē facit p̄sente d̄no (iubilās
p̄o) filio dei s̄lt̄ existēti in vtero ac nondū nato. 2 hoc est aliud inauditum
de quo meminit versus precedens.

**Seruit maior. gaudet minor. maria fert solatiū visitatis prepa-
ratis ad spiritum propheticum.**

Iste vsus tāz q̄t q̄no se habuerit brā p̄go t̄p̄ medio q̄ fuit cū helizabet
2 d̄c̄ sic (maior) scz maria mater d̄ni (seruit) helizabet 2 zacharie iā grādes
uis (minor) scz helizabet (gaudet) de aduētū d̄ni sue 2 sic (maria fert solatiū
uim). i. dat p̄solatōnem (visitatis) scz helizabet 2 zacharie. 2 p̄paris). i. d̄c̄
positis (ad sp̄m̄ p̄pheticū) qz helizabet repleta sp̄s̄c̄o p̄phetauit d̄c̄s.
B̄ndicta tu inter mulieres zc̄. Et zacharias de post nato filio iōāne s̄lt̄ re-
plet sp̄s̄c̄o p̄phetauit d̄c̄s. Benedictus d̄ns de israel zc̄.

**Precursorem 2 doctorē maria manu indicat. qui rectorem pur-
gatozem digito mundi nunciat**

(Maria indicat). i. monstrat (manu) sua (precursore 2 doctorē). i. i. i. i. i.
annē adhuc in vtero manētē. q̄ fuit p̄cursor d̄ni. qz fuit vox clamātis in de-
serto zc̄. 2 docebat baptismum penitētie. Quāz maria sic p̄uey manu sua
mōstrauerat euangelista nō d̄c̄. sed pie credi 2 elici p̄t ex circūstātijs (qui)
p̄cursor 2 doctor iōānes baptista (nūciat). i. ostēdit. 2 mōstrat (digito) s̄c̄
suo rectorem 2 purgatozem mūdi. scz d̄nm̄ iesum ch̄istū d̄c̄s. Ecce agnus
dei zc̄. vt habet Joānis p̄mo.

**Leua gregem. duc ad regem. maria cunctos visitās. vt saluetur
et letetur cum tu sis mater medians**

Aliq̄ libri h̄nt mīna gregē. i. age. Differūt mīnare 2 mīnari qz mīnare ē
agere gregē. sed mīnari est mīnas inferre. hoc datiuū regit. illud vero accu-
satiuū. In hoc versu sit oratio hoc mō. O maria visitās cūctos hoīes i su-
is tribulatōibz 2 angustijs (leua). i. erige recrea excita vel luua (gregē). i.
populū tuū. Grex p̄p̄ie est multitudo paruoꝝ aialū. videlz ouū 2 capra-
rū. Armēū p̄p̄ie est maior aialū puta boū 2 similitū. hic gregē transsum-
p̄tue samit (duc ad regē) iesum xp̄m̄ filiū tuū (vt saluet 2 letet) grex tu-
vel deuoti famuli tui. Rōnē subdit (cū). i. qz (tu sis mater medians). i. me-
diatrix inter deū 2 hoīem. q̄re merito facies ex officio tuo

e **¶** Gratulemur spiritu voti colentes debita hec festa. que so-
lennibz martinus ornat gaudijs.

Expositio hymnorum

Ad honorem sancti martini episcopi dicitur hic hymnus. In quo autor hortatur nos ad precandam de festiuitate diei patris imploremus diuinum auxilium et petes ab illo que te repositum. quod utique requirit ad leticiam. unde animus gaudens etate facit floridam et spiritum tristis exerceat ossa. Et debemus ac solemus nos reformare tempore. tempore enim tristis et iniquo difficile est cuius gaudere. Deinde ibi Martinus ait usque in finem orat autor ad dominum. ut beatus martinus possit nobis esse presidium in diuersis periculis que per singulos versus nominantur. Dicit primo sic (En). .i. ecce nos (gremur). .i. letemur (spiritum) in animo et spiritualiter (colentes). .i. ageres (debita vota) id est desiderium nostrum. videlicet (hec festa) que desideramus festiuitate pacere (que) festa (martini) scilicet episcopi (ornat solennibus gaudijs) id est annuus et celebribus leticijs. Et ut hoc votum et desiderium nostrum debite impleretur.

Tu supple christe quod minus vis nostra languens. efficit da quietos temporum nobis dies presentium.

Quod christe tuus scilicet id quod nostra vis languens. .i. infirma et debilis (minus efficit). .i. efficere non valet. Hoc est tu christe suppleas nostram imperfectam. ut eo potentius possimus hodie letari et gaudere. ac efficere et ad finem usque facere siue perficere et (tu da nobis quos dies). .i. tranquillos et pacificos (presentium repositum) ut eo inclinatiores sumus ex tempore ad gaudendum in his festis. quia tempus prestat altera et altera sapere et tempus facit hominem aliter et aliter se habere.

Martinus autem precuius fac ut sit horis omnibus. ne demonum fallacia pes noster impactus ruat.

Hic incipit autor orare dominum. ut beatus martinus nobis sit auxilio. Et primo contra demones. dicitur (ait) per se. o christe (fac ut martinus sit pater). .i. pater noster in omnibus horis) super (ne) per nos (ut pes noster impactus). .i. non bene possit vel non firmis miser status (ruat). .i. cadat (fallacia). .i. per fallaciam (demonum) Hic est synodus christe. quia per se. pes ponitur per toto homine. et alio nomine vocatur intellectio. Hoc est. ne nos decipiamur fallacia demonum. Impactus. .i. non pater nomine sit ratione pro sitio. Impingo enim in ea scilicet non dicitur.

Hic arma nobis celica instante pugna conferat. hoc preliate cominus hostis fugetur noxius.

Ex alia metaphora ad idem redit iste versus sicut dicitur. unde (h) martinus (conferat nobis celica arma). .i. bona opera (pugna) nostra (instante). .i. imminente noxius hostis. .i. diabolus hostis noster antiquus (fugetur). .i. expellatur (h) martinus (preliate). .i. pugnate (cominus). .i. prope nos et nobiscum. Vel per pontem cominus. per eminus id est periculum et tunc determinabitur huius periculum fugetur.

Hic nos per vndas seculi claua gubernat prospera. ne forte nostram spumea puppim caribdis sorbeat.

Hic petit autor auxilium beati martini contra mundum ex metaphora nauis garois huiusmodi. (Hic). .i. martinus (gubernet nos per vndas). .i. per aquas. hoc est per oblectationes quibus mergimur (seculi). .i. mundi (per spuma claua) Claua est prae instrumentum in fine plumbatum. quod ferit pila. hanc autem ponitur per fuste quod dirigit gubernaculum nauis. quod portus per clauum fecit. unde Virgilius. Clauumque ad litora totus

Per totū annū Fo. lxiij.

quent. Et ita (clava pspira). i. pspere dirigere in portū (ne forte spumea caribdis). i. spumā multā in mari generās (sorteat). i. psumat v'l demergat (etiam puppin). i. nauim. Caribdis ē piculū maris. ad sic ex fluctuū pcuru. vñ collidunt z absorbent q̄q̄ intercepta. vñ Qui. Et vomit epofas dira caribdis aq̄s. z scribit p̄m aliq̄s p̄ ch. z y grecū in penultima

His nos triumpho nobiles z laureatos mystice aptet tuis p̄spe
ctibus iunctos supernis ciuibus Amen.

(Hic). i. martin⁹ (ap̄ter). i. ap̄tos z dignos faciat (tuis p̄spectib⁹). i. aspe
ctib⁹ (nos) s̄c̄ hoies (nobiles) i. claros (trūpho) i. victoria aduersarioꝝ
n̄foꝝ. i. carnis mūdiz demōis (z laureatos). i. laurea ornatos (mystice)
sc̄z ex bonis opib⁹ i. f̄is (iunctos sup̄nis ciuib⁹). i. celestib⁹. q̄d ē vltia n̄ra fel
citas Itē trūph⁹ ē honor maxim⁹. q̄ dari solet ducib⁹ romanis cū victoria
redeūtib⁹. s̄. h̄ p̄ ip̄a victoria pontif̄ Laureā d̄z corona q̄ poete coronabāt
apollini sacra. h̄ p̄ q̄cūq̄ corona siue p̄m̄ioꝝtut⁹ pontif̄ Nobil⁹ d̄z cla
rus q̄si not⁹ fulgore q̄dā p̄tutū. vñ Nobil⁹ ē ille quē nobilitat sua p̄t⁹ Et
ad dignitatē ḡnis iterdū refert. vñ Salus. i. Catalina. nobili ḡnie nat⁹ fuit

Otiua cunctis orbita lucis triumphās gratia. qua scādūt

astra vernula maria christi fulgida

Hymn⁹ iste de br̄a maria magdalena canit. Matera ē oñdere sc̄itates
q̄ maria magdalena trūphauit de h̄ mūdo z celū possidet. cū orōe ad eā
d̄c. ibi Te q̄sum⁹ z gl̄ficatōe sc̄e trinitat⁹. ibi Regi celoz̄ ic̄ipit auroz̄ a die
trāsūt̄ marie ex h̄ mūdo i celū. illam laudare h̄ mō (Orbita). i. reuolutio
(lucis). i. d̄ictē (votiua). i. desiderabil⁹ (cūctis) s̄c̄ hoib⁹. i. (q̄) s̄c̄ die (ma
ria) magdalena (fulgida p̄nula xp̄i). i. famula fidel⁹ z dilecta (scādūt astra)
id ē celos (trūphās). i. trūphū h̄is. ex (gr̄a). i. special⁹ dono sc̄itatis sue
a d̄no sibi p̄cesse. q̄re meruit i celis coronari z cū trūpho recipi. Itē orbita
f̄cat rotā v'l vitā rote. Itē ex orbitare. i. a via recedere z errare. h̄ autē pro
reuolutōe pontif̄. De trūpho p̄z in hymno p̄cedenti. Vernā. i. famulus
vel famula. Fñ vernaculus. Vernacula p̄ba dicunt q̄ nō sunt greca. sed
nobis ex latino familiaria

Calcans beata luridam seculi rucnis machinam. ardore sancti

spiritus ignes subegit lubricos.

Narrat sc̄itacē marie magdalene. z in q̄ illa stererit. vñ (beata) maria
(calcās). i. sub pedib⁹ terēs (luridā machinā). i. fetidā z imundā. v'l squa
lidā fabricā. dispositōez v'l attractōez. v'l mel⁹ piculosas p̄uersatōez (secu
lū rucnis). i. mūdi trāscentis z peuntis. q̄ nos suis oblectamentis all̄cit z
vna cū ip̄o in interitū ducit (subegit). i. subiugauit. suppressit z extingit.
(lubricos ignes). i. malas p̄cupiscētias (ardore). i. igne gr̄. (sc̄itp̄is) q̄
erat repleta z p̄fortata ad resistēdū carnis p̄cupiscētis z mūdi delectatio
nib⁹ illicit⁹. Lurid⁹. i. squalid⁹ sine marcidus z rabid⁹. Differunt labil⁹ z
lubric⁹. vñ Labilis ē fluuius. d̄icat lubric⁹ anguis. q̄ cadit dū renet.

Expositio hymnorum

Dec sacras iesu lachrymis plantas rigauit intimis. terfit capillis osculans vite tenebras expians

Hic ponit auctor obsequium illud quod fecit maria domino iesu. unde obrinuit suorum peccatorum indulgentiam (Dec). scilicet maria (rigauit). id est humectauit vel lauit (sacras plantas). id est sanctos pedes (iesu intimis lachrymis). id est ex intimis precordijs uenericibus et effusis et (terfit). id est exsiccauit (capillis). scilicet capitis sui (osculans) easdem plantas et per hunc (expians). id est expurgans in seipsa (tenebras vite) id est peccata quibus multipliciter erat grauata. Historia habet in euangelio Rogabat iesum etc. Luc. vii. Plante dicunt arbores seminare siue per me late vel noue herbe ad terram ferendum apte. hanc autem per pedibus ponuntur.

Te quesumus gratissimam nobis deprecemur ueniam. celestis aule tinnulis quo persruamur organis

Hic facit auctor orationem ad mariam magdalenam dicens Nos (quesumus) id est rogamus (te gratissimam). id est acceptissimam (deprecemur). id est ut deprecemur (nobis ueniam). id est amissionem dei ac gratiam. vel (ueniam). id est remissionem peccatorum nostrorum (quesumus). id est ut persruamur tinnulis organis. id est sonoris instrumentis musicis (celestis aule). id est regni celorum. In tinnulis is tre est per hunc fictum a sono. ut es aut cymbalum tinnit dicitur. In tinnulis a uim adiectiuum. id est tali modo sonum faciens. Et tinnitulum id est parua nola vel campanula tinnit de ereuel stanno facta.

Regi celorum gloria eiusque soli filio. cum spiritu paraclito in sempiterna secula Amen

Hic glorificat beatam trinitatem (gloria). id est honor sit (regi celorum). scilicet deo patri (eiusque soli filio). id est unico iesu christo (cum spiritu paraclito in sempiterna secula). id est in seculo. Amen.

e. In martyris laurentij armata pugnauit fides. nam morte mortem diruit. ac semet impendit sibi

Ad diem sancti laurentij spectauit hunc hymnum? materia est quod beatus laurentius fide armatus mortem eternam morte sua temporaliter superauit cui uoluntarie se impendit. Quam etiam mortem futuram eidem sicut papa cruci affixus predicat sub forma perborum que hanc ponit. ibi Desisteret ita ut predicat sicut uenit beatus laurentius ut sequitur in littera finaliter addi solet. Iesus coelis de glorificatione sancte trinitatis. Primum sic destruit (En). id est ecce (fides armata). id est bene radicata. et confirmata per gratiam dei laurentij martiris. id est testis christi per passionem suam (pugnauit). scilicet contra hereticam prauitatem. et per tale pugnam fecit quod sequebatur (nam) per quod diruit. id est destruxit et superauit (mortem) eternam (morte sua temporaliter). ac impendit. id est uoluntarie dedit (sibi) sequebatur mortem temporaliter (semet). id est semetipsum impedere tercie coniugationis. id est dare offerre. vel ad expensas agendas imponere. In ipse. id est talis distributio. Sed impedere sequebatur coniugationis est imminere. impedere quod statim casus. ita gladius impendit capiti. ita impendit periculo. id est imminet.

Fore hoc sacerdos dixerat iam sicut affixus cruci. laurentium flectem uides crucis sub ipso stipite

Sicut sacerdos. papa qui laurentium sibi in ministerio et leuitam associavit (affixus cruci) dixerat hanc fore. id est futuram esse. ut etiam pateret mortem (uides laurentium)

Per totum annū Fo. lxiij.

flente sub ipso stipite crucis) qd̄ erat signū excellēz inter se mutui amoris
Uñ cū br̄s Sixt⁹ duceret ad crucē br̄s Laurēt⁹ dixit Quo p̄gredes
ris sine filio p̄r. q̄ sacerdos sc̄rē sine ministro rē Tūc r̄ndit br̄s Sixt⁹ Nō
ego te desero fili. s̄z maiora tibi vident̄ p̄ fide xp̄i certamina rē post triduū
me sequeris sacerdotem leuita.

Desiste decessu meo fletum dolenter fundere. precedo frater tu q̄
qz post hoc sequeris triduum.

Verba Sixti sunt O (frater) Laurēt⁹ Fratres dicūt q̄ de vno collegio sunt
ita Laurēt⁹ frater Sixti fuit. qz eidē associat⁹ fuit i curā dñici greḡs (desiste)
.i. cessa (fundere fletū) lachrymas (dolēter) cū tristitia. sup vl̄ de (meo des
cessu). i. morte seu migratōe ab hac luce. Itē differūt discedere rē decedere
Nā discedere ē a loco recedere. s̄z decedere. i. mori. s̄z etiā discedere iuenia
tur p̄ mori. rē h̄ ip̄ proprie. ego (precedo). i. p̄us patior mortē (tu qz seq̄ris)
sc̄z in futuro (post h̄ triduū). i. post hos tres dies. Interim br̄s Laurēt⁹
disp̄cauit de thesauris eccl̄ie q̄s Sixt⁹ eidē p̄miserat disp̄candos. Tri
duū biduū q̄driduū d̄cediū rē. cū numero dies dicunt.

Extrema vox episcopi p̄nunciatrix glorie. nihil fecellit. nam
dies predicta palmam prestavit

Et p̄dicta (extrema vox). i. vltimū v̄bū (ep̄i). s̄. Sixti pape s̄c̄ desiste rē (p̄
nunciatrix). i. p̄dicitrix (gl̄ie). i. p̄mij celestis (nihil fecellit). i. mētra ē (nā). p̄
qz (p̄dicta dies). i. q̄ erat post triduū (p̄stuit palmā). i. dedit victoriā Tūc
etiā Laurēt⁹ p̄ph̄dēbat rē agebat cū eo vt in historia clari⁹ habet Palma
sepe ponit̄ p̄ manu Inde palmula. i. extrema ps̄ remi. qz ad modū palme
sive man⁹ hūane formata ē. rē p̄ ip̄o remo ponit̄. Palma etiā d̄z ram⁹ sive
arbor q̄dā q̄ victores solēt honorari. rē indeqz p̄ victoria ponit̄. Ille v̄sus
nūc Deo patri rē. cōis est. rē nō ponit̄ hic.

Descendat vsqz sydera celiqz pulset intima vox atqz cātus
omniū te deum collaudantium.

Hymn⁹ al⁹ de sc̄rō Laurētio In q̄ p̄mo petit auctor vt vox rē cāt⁹ laudatū
deū in hac die br̄i Laurētij penetrēt celos. ita vt audiat parit̄ rē exaudiat.
Sec̄do petit vt h̄pe te. Laurētij⁹ p̄ nob̄ rogare velit dñm rē. ubi (Ipe dignet̄)
Dicit q̄ sic (vox). i. orō (atqz cāt⁹ oim). i. deuorū hoim (collaudatū). i.
s̄l̄ laudatū (te deū p̄sc̄dat). i. ascēdat (vsqz sydera). i. astra (qz). p̄ rē (puls
seritima). i. interiora rē secretissima (celi) vbi. s̄. ē de⁹ cū sc̄ris suis. sic vt vox
n̄ra audiat rē exaudiat eo mō sic i veteri testam̄to qñ sum⁹ sacrificij oblati
ascēdit i celū. qz h̄ erat signū q̄ acceptū erat ap̄d deū Sile ē ap̄d psalmistā
Dirigat dñe orō mea sicut incensū in p̄spectu tuo rē. Syd⁹ rē stellā dñit.
qz Syd⁹ p̄p̄ie coactio stellarū ē. vt thaur⁹ aries. Stella v̄o vntea ē rē sola

Adest namqz festiuitas rē dies venerabilis. in qua celum p̄ meri
tis laurentius ingressus est.

(Nāqz) p̄ qz (festiuitas). i. solēntas (adē) p̄ns ē (rē venerabil⁹ dies). i. cele
bris rē honorabil⁹ (q̄). i. die. br̄s Laurētij⁹ (ingressus ē celū p̄ meritis). i. p̄
merita sua. bona opa rē vtutes i retributōez p̄mij p̄ur clari⁹ specificat̄ i ver

Expositio Hymnoz

su sequenti. Martyrū qđ hodie colit̃ bñ laurētū z eius p̃tutes hęc die ve
nerabilē z festiua reddūt. quēadmodū bñ d̃r littera.

Qui superatis ignibz z impijs tortoribus. seuis deuictis hostibz
nunc gaudet in celestibus

(Qui) scz laurētū (ignibz) carbonū (supatis z impijs tortoribz). i. crude
libz punitoribz. qz ministrātibz prunas insulabat leuita xp̃i eos deridēdo
et prunas ipas p̃ nihilo reputādo. vñ dicit Valeriano. Carbones tui mi
hi s̃ refrigeriū. tibi aut̃ suppliciū eternū. Et ad Decū dicit. Assat̃ sum.
iā p̃sa z māduca. Et sic gaudet nūc i celestibz) z h̃ dico (seuis hostibz des
uictis). i. diabol̃ supat̃. Seu? a um. i. crudel̃. seuer? .i. magn? z fortis.

Ipse dignetur dominū rogare clementissimū. vt ab eternis ignibz
bus nos soluat. z demonibus.

Subiūgit peritio q̃ elicit ex p̃su p̃cedēti h̃ mō. Quia bñs laurētū ignes
carbonū supauit z hostes diabolos p̃uicit. q̃ a s̃ll̃ (Ipe). s̃ laurētus (dis
gnēt rogare). i. velit orare (clementissimū dñm) nostz iesum xp̃m (vt) idēz
p̃ns (soluat). i. litteret (nos ab eternis ignibz inferni (z demonibz). i. dia
bolis. Clemens d̃r q̃ de iusto multū remittit z q̃ nō ē multū irascibilis.
Deo patri zc. patz satis p̃ se

Aria mater domini eterni patris filij. fer opem nobis om
nibus ad te confugientibus.

Iste hymn? dirigit ad dñaz ñaz q̃ carat̃ i natiuitate sua. Et diuidit̃. qz p̃o
auctor venit opē fieri ab ea oibz ad eā p̃fugientibz. Sedo ad recōmēdatōez
marie p̃gis d̃r quō de? icarnat̃ ē. ibi Deū de deo. subiūgit̃ illi? rei vtilita
tē. ibi. Hic nasci. Dicit q̃ p̃o. O (maria m̃f dñi) xp̃i iesu h̃ hūanitatē (fi
lij eterni p̃ris) p̃m diuinitatē (fer). i. da (nob̃ oibz p̃fugientibz ad te). i. acces
sus h̃ntibz (opē). i. auxiliū. z bñ potes. qz fili? tu? te nihil negās honorat.

Deū de deo genitū. tu genuisti filiū q̃ nō h̃z inicitū i te sup̃sit exordū

Hic ponit modū incarnatōis p̃bi dei ex maria. ac p̃ id obsecratio ñza de
ope ferēda p̃firmat̃. q̃si diceret fer opēz merito. qz (tu genuisti) dñm a q̃ oē
bonū z oē auxiliū p̃edet (filiū iesum xp̃m ex̃tē (deū) filiū (genitū de deo)
patre h̃ ē dei patris deū filiū. z (q̃ nō h̃z inicitū) diuinitat̃. qz etern? (sum
psit) accepit (exordū) hūanitat̃ sue p̃ncipiū (in te) scz maria De deo. i.
a deo z sic de ponit̃ improprie. z nō put̃ d̃r circūstantiaz cause materialis.
Exordū p̃tē inicitū loquēdi d̃r apud oratores a q̃ incipiūt tenuolētiaz
auditor̃ captātes. h̃ nō ponit̃ p̃ p̃ncipio incarnatōis

Celum terramqz qui regit in te formatus extitit. quem mundus
totus non capit in tuo ventre iacuit

Plura d̃r h̃ ad recōmēdatōez m̃ris marie (Qui regit celū terrā qz). i. de?
dñs oim. cui obedūt celestia. z terrestria (ex̃tē). i. fuit (format?) .i. fact?
de sp̃sferō (in te). s̃ maria. z ille (quē tot? mūd? nō capit). i. nō sufficit ple
narie p̃phēdere seu itelligere. qz incōprehēsilē. z sic a p̃tē finita capi z

Per totum annū Fo. lxxiij

Intelligi nō p̄t (iacuit). i. deuit (in tuo vētre) .i. in tuo vtero .f. carnali. Et in isto elucet sp̄cālis dignitas 2 singularis gr̄a p̄ginis marie q̄ten^o digna fuit dñm 2 creatorē celi 2 terre in vtero suo portare 2 in mūdū edere

Deus et homo nascitur vnus et christus colitur. iesus redēptor omnīū saluator atq; gentium

Clar^o h̄ designat fructū vētris gl̄iose p̄ginis marie. qz de^o 2 hō fuit In q̄ etiā oñdit maxima tenuolētia dei ad nos hoīes. maxima qz hūilitas vt de solio gl̄ie sue descēderet in vtrez p̄ginis marie. dolores 2 misērias hūane fragilitatē vna nobiscū 2 p̄nra redēptōe passur^o. Et sic (De^o 2 hō nascit) .f. ex te p̄gie marie. de^o em̄ fuit 2 hō fact^o ē. nō tñ duo s; vn^o ē xp̄s. q̄re seq̄t (2 colit vn^o xp̄s) nō hō p̄ se. nō de^o p̄ se. s; vn^o xp̄s ex duab; illis nascit (2 colit vn^o xp̄s) .i. liberator (atq; saluator oīm gentiū) .i. hoīm Vel sic p̄t p̄strui Iesus redēptor 2c. nascit de^o 2 hō 2 colit vn^o xp̄s Iesus interpretat saluator. 2 sic aptū nomē ē filij dei. p̄ nob̄ incarnati qd̄ et ab angelo impositu ē ei p̄us q̄ in vtero p̄cipere. Luce. ij.

Hunc nasci nobis profuit. a morte nos eripuit. p̄ nobis ip̄e mortuus 2 nos per illum viuimus

¶ Ponit h̄ vtilitatē incarnatōis 2 natiuitatē dñice ex p̄gine marie dicens (Hūc) .f. filiu dei (nasci) i hūc mūdū (p̄fuit) .i. vtile fuit (nob̄) .i. hoīb; qz ip̄e (eripuit nos) .i. liberauit (a morte) .f. p̄petua dānatōe quā incurrimus ex peccis p̄mi n̄r̄. parētis ade. vñ (ip̄e mortu^o) in parib; crucis (p̄ nob̄) id ē p̄pter nos ab eterna morte liberandos Iuxta illd̄. O mors ero mors tua 2c. (2 sic nos viuim^o) .i. vitā eternā habem^o (p̄ illum) .f. iesum xp̄m. Propter peccā ade oēs eiecti gram^o 2 exclusi a vita eterna sue gl̄ie. celesti ad quā nūc p̄tingere possum^o si volumus bñficio passionis 2 mortis dñice Vel (viuimus) tā vitā inferiori q̄ superiorī qz sp̄ sciamus sub gubernatiōe xp̄i vñ Sive viuimus sive morimur dñi sumus.

Vnū canamus gratie christo qui rex est glorie martyris victoriam ducamus ad memoriam.

In laudē b̄ti Lāberti ep̄i 2 martyris fact^o ē h̄ hymn^o In q̄ admonemur laudare xp̄m rege gl̄ie de victoria martyris lāberti q̄ hodie colit declarat^o martis 2 p̄curib; sc̄itac^o sue Et i fine ponit 2 narrat occasio mortis sue. ibi Crimē pippini. sic horrat nos autor (canam^o) .i. cātem^o v̄l dicam^o (hymnū) .i. cāticū laudis (gr̄e) .i. s^o q̄ gr̄a dei nos donat. v̄l (gr̄e) .i. gratificatiōis siue gratiay actōis (xp̄o q̄ ē rex gl̄ie) .i. celestis leticie 2 b̄itudinis (2 ducamus) .i. reuocemus (victoriā martyris (lāberti (ad memoriā) nostrā reuoluendo 2 repetēdo vitā 2 innocentē mortē iustissimi viri

Assunt sacra solēnia quib; docet ecclesia. qua sit virtute p̄ditus lambertus martyr inclytus

(Sacra solēnia (festa (assunt) .i. p̄sentia sunt. in (q̄b; ecclesia) catholica (docet) .i. p̄dicat (qua virtute inclytus) .i. insignis 2 notabilis (martyr Lambertus sit p̄ditus) id est ornatus

Expositio hymnorū

Inuictus in certamine athleta christi nomine fidem sinceram tenuit. et charitate micuit

Quia (inuictus athleta). i. insuperabilis pugil sive pugnator (in certamine passionis sue (noie xpi). i. propter xpm. et propter veritatem que xps est. quam ipse postea docuit et affirmavit. que interempta fuit. sicut dicitur. Iesus sequens (tenuit sinceram fidem). i. puram integram et impmixtam aliqui heretica prauitate (et micuit) resplicuit. vel clarus fuit (charitate) scilicet ad deum et proximum.

Crimes pippini prohibens. curam solenter adhibens. incestus damnat nuptias vere salutis noxias

Hic singularis est illud in quo inuictus de sua et alia merita beati viri principaliter claruerunt. Et est occasio interfectionis sue. Pro cuius intellectu sciendum est quod beatus lateranus increpauit pippinum regem francorum de meretrice quamdam quam tenebat. Cuius rei occasio dodo meretricis frater et gregato exercitu domum episcopi circumquaque obsedit. Beatus vero lateranus pro pueris quedam auisus deliberavit non manu forti se defendere velle. sed potius pro veritate moriendo triumphare. Et sic impij irruentes in eum in oratione prostrati interemerunt. Hoc vult dicere Iesus iste Beatus lateranus (phibens crimine pippini) regis francie cum meretrice (adhibens curam solenter). i. dans opera diligenter (danas). i. culpam et arguit (nuptias incestus). i. adulterij. vel in alijs libris (incestus). i. non rite factas sed prohibitas et (noxias). i. nociuas (vere salutis). i. ad veram salutem. Incestus vero proprie dicitur coitus cum sanguinea vel sceta vel sanctimoniali. sed hic pro adulterio ponitur. Pippinus enim uxorem legitimam habuit. et super hoc cum meretrice se commisit. In de incestuosus quod adulter dicitur potest. Adulterium enim committitur cum coniugata vel coniugata. Stuprum committitur in uxore vel etiam in vidua honesta. Dicitur etiam incestus a u. m. i. pollutus. non rite factus. sed contra prohibitionem iuris et ecclesie.

Vincit ut sumatur ultio presul datur supplicio. penas suffert alacriter. quam placat causa iugiter

Iste Iesus coheret precedenti. quia enim sanctus lateranus arguit pippinum de adulterio cum meretrice predicta. fecit dodo frater meretricis ut hunc sequitur. vñ (presul). i. episcopus lateranus (datur supplicio). i. in supplicium mortis (vel ultio). i. vindicta (sumat hinc). i. de hac re narrata in precedentiibus. Et beatus lateranus (suffert). i. patitur (alacriter). i. letet vel fortiter (penam) mortis (quam) mortis (causa) scilicet veritas et iusticia quam defendebat (placat). i. preterat mitigat remunerat (iugiter). i. perpetuo. quia exinde obtinuit vitam sempiternam in retributionem a domino deo. Sic supplicium a supplicare venit. quod est proprie plicare genua et ceruicium. put in rogando fieri solet. et sic pro rogare sive petere cum tali gestu ponitur. Quare supplicium proprie peccatio dicitur. sed quia in pena sumenda etiam peccatio quicquid interuenit pro pena ipsa transiit. eo modo quod triumphus quod est honor ob victoriam illatus poni inuenitur pro ipsa victoria. propter quam fit triumphus.

Ecce sacri nominis vitamque nomen exprimit. hoc te deorum predicat crucis beate gloriam.

Per totū annū Fo. lxx

Ad sc̄m̄ Andream ap̄lm̄ dirigit̄ h̄ hymn⁹. In q̄ autor̄ themā sumit̄ ab
interpretatōe nōis andreas. illā adducēs p̄ laudē sc̄e crucis. in q̄ sc̄us an
dreas trāsuersalr̄ affixus mortē passus ē. Deinde ibi (Fā nos faueto) ora
tionē facit ad sc̄m̄ andream. Dicit̄ q̄ p̄mo sic. O andrea (nomē) tuū. i. an
dreas (exp̄mit). i. d̄r̄ feat̄ v̄l̄ ipoztat̄ (dec⁹). i. honorē (sacratī nois). i. sc̄e z
bone fame (q̄) p̄ z (vitā) bonā. Tū andreas interpretat̄ decorus q̄lis fuit
in vita sua. z vt nomē pueniat ap̄t⁹ rei featē p̄ sc̄am̄ crucē sacratū ē. qz in
ea ip̄e obtinuit vt merito decor⁹ diceret̄. Tū sequit̄ (glia). i. honorē (vate
crucis) in q̄ tu pepedisti (p̄dicat). i. d̄r̄ (te decor⁹). i. pulchr⁹ (hoc) noie Trē
dec⁹ d̄r̄ honorē siue honorificētia ex rebz bñ gestis imp̄ta. Decor ē pulchr⁹
tudo rei v̄l̄ p̄sone. Etā honestas d̄r̄ si ad virtutē referit̄

Andrea christi ap̄stole hoc ip̄so iam vocabulo signaris isto no
mine decorus idem mystice

O (andrea ap̄le xpi). i. o nūcie filij dei Ap̄l's grecū vocabulū d̄r̄ latine
nūcius v̄l̄ missus. tu (idē signar⁹). i. interpretar⁹ (iā h̄ ip̄o vocabulo). i. hoc
noie andreas (mystice). i. misteriali (isto noie decor⁹) qz andreas iterprat̄
decor⁹. Trē m̄ysteriū p̄ma cū greco y d̄r̄ honorē funebnis. v̄l̄ archanū. v̄l̄ al
legorica z sp̄ual' sc̄ario. In mystic⁹ a ū. i. allegoric⁹ v̄l̄ iterpratiū sp̄ualiter

Quem crux ad alta prouehit. crux quem beata diligit. cui crux
amara preparat lucis futura gaudia

Iste x̄sus d̄r̄ in q̄ refedet ille decor⁹ a q̄ sc̄us andreas decor⁹ recte appel
let. sic (quē) andream (cruce) prouehit. i. leuat z erigit (ad alta). i. ad altos ho
nores in celis apud deum z in terris apud hoies (quez biā crux diligit)
amat. Ipe em̄ audacter z p̄stāter gliaz b̄re crucē p̄dicauit. q̄re merito crux
siue x̄p̄s crucifix⁹ dilexit ip̄m. Tū andreas mirabilr̄ dilexit crucē. qz dixit.
o sc̄a crux amator tuus sp̄ fut. z desiderauit te āplecti o bona crux. z sic hic
fuit mutu⁹ z reciproc⁹ amor. q̄ ver⁹ amor d̄r̄. Vale em̄ amat q̄ nō reada
mat (cui) andree (amara crux p̄parat). i. disponit v̄l̄ obrinere facit (futu
ra gaudia lucis). i. celestis. Crux d̄r̄ amara. qz penal' plurimū z ignomis
niosa fūerat. Nō em̄ erat illo tpe ignominios⁹ z turpius gen⁹ mort⁹ q̄ p̄
crucē. quare etiā beato Petro vt extraneo dabat̄ crux. s; b̄ro Paulo tāq̄
cui rhomano dabatur gladius.

In te crucis mysteriū cluit gemello stigmatē. dum probra uincis
per crucem. crucisq; pandis sanguinem

Expressius tāgit̄ hic z declarat̄ decor⁹ sc̄e crucis in b̄ro andrea. qz (my
steriū). i. honorē z glia (crucis) cluit. i. apparet. Et venit a p̄bo cluo is ere.
id ē defendere z splēdere v̄l̄ apparere (in te) andrea (gemello stigmatē). i.
duplici cicatrice v̄l̄ signo relicto in te. Prīmū stigma ē (dū) p̄ q̄n. tu (v̄n
tis). i. superas (p̄bra). i. ip̄roperia z p̄rumelias (p̄ crucē). i. p̄ mortē crucē
qz mors finis maloz ē. Sc̄dm̄ stigma ē (qz) p̄ z (pandis). i. ap̄is v̄l̄ effun
dis (sanguinē crucis). i. tu facis crucē sanguine tuo manare licet sanguis

Expositio Hymnoz

ne xpi magistri tui in ipa pendentis manauit ⁊ rufefacta fuit.

Fre stigma atis. i. cycatrix **U**n de bro **F**rancisco dr q habuerit stigmas
ta qnc vulnez xpi in corpe suo. Et ad Galathas sexto habet. Ego em
stigmata dñi iesu xpi in corpe meo porto. i. cycarices ei. **F**re probz. i. des
decus ignominia vl' puiciu **I**nde opprobriū ⁊ exprobrū. i. scandalū vl' im
properū. **I**n opprobriare ⁊ exprobrare. i. puiciari vl' impropere.

Jam nos faueto languidos. curamq; nostri suscipe. quo per cru
cis victoriam celi petamus patriam.

Oratio ē ad beatū **A**ndreā h mō **O** andrea ap̄le xpi (foueto). i. refos
cillato vl' iuuato (iā nos lāquidos). i. infirmos ⁊ debiles ex defectu bono
rū operū (q; p et (suscipe). i. assume in te (curā). i. custodia siue curatōez
vl' sanādi operā (nostri). i. de nobis. **F**ouere multa fecit. i. nutrire aspgere
p̄stituere recreare tueri ⁊c. (q;). i. vt. ⁊ sic q; ē p̄iunctio causalis dicens cām
finalē sicut vt ⁊ q. **O** aut ⁊ q; dicit cām efficientē (petam⁹). i. accedam⁹
nos (patriā celi). i. regnū celoꝝ. **C**elū dr domiciliū siue habitatio beatoꝝ.
Et vocat a theologis patria ⁊ loc⁹ ille terrestris vocat via (p victoriam
crucis). i. quā habuisti in cruce de malis oib; ⁊ incōmodis hui⁹ seculi tri
umphando vt in vsu p̄cedenti dicebat. dū p̄bra vincis p̄ crucem.

Atharine collaudem⁹ virtutū insignia. cordis ei p̄sentem⁹

et oris obsequia. vt spe certa respirem⁹ p̄ eius suffragia

Hymn⁹ iste ē de brā **C**atharina. Et p̄ no incitat nos ad laudē ⁊ ob
se q; a p̄ginis scē **C**atharine. **S**ecō ibi. **F**ulta fide. ⁊ deinceps vsq; ibi.
Hui⁹ ḡ recitat historā. Et in vltimo vsu noiato iā orōnem facit **I**ta ex
ordif. nos xpi fideles (collaudem⁹). i. sil' laudem⁹ ⁊ recōmēdem⁹ (insignia)
id ē p̄clarat p̄cipua ornamēta (p̄tutū). i. bonoꝝ opeꝝ (catharine) p̄ginis
et (p̄sentem⁹). i. offeram⁹ (ei obseq;). i. seruitia (cordis ⁊ oris) nostri p̄fe
cte videlic; ⁊ intime deuotōis. qñ cor ⁊ cordat ori. s̄c in illū finē (vt respire
mus). i. resurgam⁹. vires rsumam⁹ vl' itez vltimam⁹ sub (certa spe) eterne
b̄ritu dñis obrinēde (p̄ suffragia). i. subsidia de p̄catōis p̄ nob apud deū
(ei⁹) catharine. **F**re obseq;. i. inseruire vl' p̄ placere ponit. **I**n obsequiū. i.
seruitiū vl' obrēperatio ad grā n ⁊ p̄placentiā. vñ **T**herenti⁹. **O**bssequiū
amicos. veritas odiū parit. **S**uffragiū pp̄ie ē auxiliū siue patrociniū qd
prestat aduocatus. **E**t etiā opus de p̄catōis p̄ aiab; factū.

Fulta fide catharina iudicē **M**axentiū nō formidat lex diuina
sic format eloquium. q; pfutat ex doctrina doctores gentiliū.

Incipit historia (**C**atharina fulta). i. ornata. armata. adiuta. p̄tracta vl'
sustērata siue p̄firmata. **F**ulcio is ire. i. ornare. vl' sustinere. vñ **V**ergili⁹.
Athlantis duri celū q; vertice fulcit. hoc est sustinet. **S**uffulcire. i. iuuare
vl' sustērare (fide). i. p̄ fidē catholicā (nō formidat). i. nō timet (iudicem
Maxentiū). i. impatorē. q; oēs circūquaq; ad alexādrīā puocauit ad im/

Per totū annū fo. lxxij

molandū dñs rē. videat hystoria (lex diuina) quā edocta fuit. vel (lex diuina) .i. celestis grā (sic format eloquiū) .i. eloquētiā p̄ginis catharine quā disputabat in p̄sentia Sarentij iudicis cū doctoribz p̄ eū puocatis (q̄ cōfutar) .i. p̄fundit z vincit (doctores gētiliū) .i. infideliū (ex doctrina) eorū scz ex p̄ncipijs phie. Cōfutare. i. p̄fundere refutare spernere vl' rejicere

Victi christum confitentur relictis erroribus. iudex iubet vt cremantur. nec pilis nec vestibus nocet ignis. sed torrentur inuulsis corporibus.

Doctores p̄acti (victi) p̄ beatā catharinā (p̄fitem xpm) in eū credēdo (erroribz) gentilitatis sue (relictis) .i. postpositis. q̄re p̄mor? Sarentius (iudex iuter vt cremant) .i. p̄burent. Et factū ē miraculū. qz (ignis nec nocet pilis) .i. crinibz (nec vestibz) p̄ p̄seruatōnem dei (sz torrent) .i. voluunt et vertunt in igne (corporibz) eorū (inuulsis) .i. nō p̄bustis. ita q̄ mortui s̄ ex h̄mōi crematōe. sz ad extra nō apparuit. qz igne p̄sumpto corpa illesa inuenta sunt. z sic de post sepeliebantur

Torrere s̄cat s̄tere affanda ap̄d ignē. vl' rapide voluere aquā. In torrens .i. aqua ip̄etuose fluens. vl' s̄cat cremare. vt ibi. in ara crucis torridū .i. crematū. In p̄ma s̄catōe videt h̄ ponti. vl' etiā i tertia si ad interiora referat

Velut aurum quod probauit fornacis adustio. nam quos fors conseruauit christus ab incendio. corit intus et purgauit fides et confessio.

Cōparatōem facit iste p̄sus Et dē (nā) p̄ qz (fides) suscepta (corit intus) .i. ab intra (z p̄fessio) terroz suoz z pctōz (purgauit) .i. emundauit illos doctores (quos) xps (p̄seruauit) .i. custodiuit (forte) .i. ab extra (ab incendio) .i. ignis lesione (velut) .i. sicut (aurū. qd̄ adustio fornacis p̄baur) id ē examinauit z depurauit. Sicut em̄ ignis separat z depurat oēm aliā mineram ab auro nihil auri p̄sumēdo. ita ignis iste depurauit z sepauit oēm pcti seozū z gētilitatis errorē. fide z p̄fessione accedētibz rē. Alter p̄ ordinari ista p̄structio p̄nectēdo ip̄ius p̄ncipiū ad finē p̄sus p̄cedentis sic (sz torrent) .i. cremant. s̄. ad intra (inuulsis corporibz) .i. ad extra (velut aurum rē.) z sic melius p̄cordat cū versu p̄cedenti

Post hęc blandis rex molitur virginem seducere. nec promissis emollitur. nec terretur verbere. compeditur custoditur tetro clausa carcere

(Post hęc) q̄ dicta sunt. qz nō potuit p̄ficere (rex molit) .i. laborat z conat (seducere) .i. a fide abducere (p̄ginē) catharinā (blandis) .i. dulcibus p̄bis (nec emollit) .i. nec molli. z fit seu inducitur ad p̄sentendū regi (promissis) .i. p̄missionibz regis (nec) .i. etiā nō (terret verbere) .i. verberibz. qz

Expositio Hymnoz

seorpionibus cela fuit. Ecce tres vias quibus erat rex aggressus virginem catharinam. scilicet benedictionibus. promissionibus. et precibus. Et quod post omnia ista adhuc sentire recusavit (pedis). id est. pedibus claudis et ligatis. et custodis. id est. per famulos regis (clausa). id est. reclusa. in (terro carcere). scilicet. fredo et obscuro. Soliti. id est. conari. molere. id est. grana terere siue frangere. Mollire. id est. mollificare. Tetrū dicitur quod est fetidū a may impiū obscurū. et in alijs quilibet se ad malā partē perditione materie trahitur significandā

Hinc rex furit et tatescit. nec intra cor capit. quod nox ibi noctem nescit
nox in diem vertitur. soli turba multa crescit ieiuna reficit

(Hinc). id est. post hunc (rex) scilicet maxenti (furit et tatescit). id est. in animo perturbat et perturbat. Tatescit est putredo de corpore fluens. In tatescit es ere. id est. tabidū et fetidū est. In tatescere habet inchoationem. per eodem. scilicet. si ad animam referat perturbatio dicitur. Tatescit etiam extrema macies est. quod post longū fluxū sanctorum corporum ad extremam tatescit. id est. maciem peruenit. quasi non sit ulterius materia sanctorum percreandae reliqua (nec). id est. non (capit). id est. intelligit (intra cor) suū (quod nox nescit ibi) in carcere (noctem). id est. obscuritate. quod (nox vertit in diem) quod celesti lumine carcer illuminabat a dno deo. et (multa turba). id est. angelorum apparentium ibidem (crescit soli). id est. solitarie virginis catharinae. et etiam (ieiuna reficit). id est. cibam aliam per colubam candidam. quae de celo escā sibi portauit. Fuisse enim iudei ut per duodecim dies fame cruciaretur. sed interim refecta est. ut hic dicitur

Clause lumē ne claudat elucet Porphirio. qui regine federat si
rei collegio. quorum fidem imitatur ducentena concio

¶ Per intellectum notandum. quod rex alijs negocijs impeditur habuit aliquid recedere a loco. interim regina cum Porphirio duce militie amore virginis visitando de media nocte carcerem intrauit. et vidit carcerem magna claritate illuminatum atque angelos vulnera sua pungentes. quos catharina per longam predicacionem ad fidem pervertit. et cum eis ducetos de familia regis. qui omnes per regem carnificati sunt. sicut historia longum narrat. Hoc dicit iste versus qui sic exponit (ne lumen) scilicet celeste (claudat clause) catharinae. in testimonium veritatis illius rei et miraculi ostensione (elucet) etiam (porphirio. qui federat). id est. concordat et coniungit (regine collegio). id est. societati (fidei). et omnes sibi fidem receperunt (quod). id est. porphirij et regine (fide) ducentena concio. id est. ducetorum militum multitudo (imitat). id est. sequitur Collegem enim dicunt duo vel plures ad unum negotium deputati. et sic tales dicuntur unum patris quasi pariter electi. In dicitur collegium. id est. talis societas Concio dicitur multitudo populi congregata. Dicit etiam illa oratio quam orator facit ad congregacionem

Huius ergo concionis recordi instantia. vim humane passionis
pari patientia superem. ut cum bonis letemur in gloria Amen.

¶ Finaliter ad versum precedentem annectit oratio dei. (Nos) superemus vim). id est. a maritudine et duriciem (humane passionis). id est. quam homines nobis inferunt (pari patientia). id est. sibi et recordi instantia). id est. unanimi perseverantia (huius concionis) predicte (ut letemur cum bonis in gloria) celesti. quasi diceret. Sicut dicta concio sua instantia et patientia humana tormeta superat

Per totū annū fca. leuif

uit z eterna gaudia p hoc obtinuit. ita sibi pcedat nob de^o vt sic faciam^o.

Ancte dei p^oiose. p^omartyr stephane q virtute charitatis cir
cūfusus vndiqz dominū pro inimico exorasti populo

Presens hymn^o p^oinet orōne ad brm stephanū in duob^o p^osib^o q sibi p^o de
pēder^o Et in vltimo d^o glia scē trinitati. dicēs. O (scē stephane p^oiose). i.
gliose (p^omartyr dei). i. p^om^o martyr Scūs em stephan^o fuit p^omus mar
tyr post passionē d^oni z ascēsiōne eiudē. qz eodē āno tercia die mēsis augu
sti (q circūfusus). i. circūornat^o (virtute charitatis). i. diuini amoris (vndi
q) ex oī pre (exorasti d^oni p inimico p^olo). i. p^ote lapidatib^o. inter q^o fuit
Saulus. q hac orōe postea p d^oni p^ouersus ē Et ita bñ d^o exorasti. i. indu
xisti orōe tua d^oni. vt tibi in petitiōe tua p^odescēderet sicut in Saulo fecit.
Actū. ix. Itē differūt exorare z orare. qz orare ē simplr rogare. s^o exorare ē
rogare z ipetrare siue rogādo inducere. nihilomin^o plan^o stat p orare Itē
qz brūs stephan^o p inimicis suis orauit habet Actū. vij. vbi d^o. Positis
aūt genub^o clamauit voce magna dicēs D^one ne statuas illis h^o pctm. In
q claruit magna p^oectio charitatis. nobis in exēplū vt sile^o faciamus

Funde preces pro deuoto tibi nunc collegio. vt tuo propiciatus
interuētū dominus nos purgatos a peccatis iungat celi ciuib^o.

Hic p^oficif snia p^ooris p^osus O stephane q exorasti zc. (funde nūc p^oces
p collegio). i. societate (deuoto tibi) dedito z dedicato supplicati (vt d^oni
p^oiciatus). i. p^oici^o factus siue recōciliat^o (tuo interuētū) p tuā intercessiōne
(iungat ciuib^o celi nos purgatos a pctis) s^o nostris.

Gloria z honor deo vsqzquo altissimo zc.

Require supra in hymno Lustra sex zc. qz ibi expositus est

Reco preclarus sacerz ppheta. regis eterni paranympus
almi. voxqz clamātis. d^ono potēter dirige callem

Hymn^o iste ad scim ioāne baptistā d^o. z ē orō qdā ad eū. cui^o snia p^omo cō
plet^o in tercio p^osu Prim^o em p^osus n^om h^oz. scōs relatiōem p^o iplicatōem. terci^o
p^obū. z sic tādē resultat vna euocatio Et i vltimo p^osu perit idē a scē trinita
te qd in alijs Prim^o p^osus p^oinet diuersa noia ioannis baptiste. d^o sic. Tu
(p^oclar^o p^oco). i. notabil nūci^o siue. p^oclamatōz (z sacer ppheta) vt ibi Tu pu
er ppha altissimi vocaberis (paranymp^o) p^ocursor (almi eterni regis) id ē
xpi almi ab alēdo. qz nos alit. paranymp^o grece d^o. p^onub^o v^ol^o ausper latic
q. s. de nuptijs auspiciū capiebat. ex pte viri ad h^o dat^o z exhibit^o. Pronub^o
ex pte mulieris S^o qz h^omōi auspicia xpiana religio nō recipit. sacerdos
sic dici p^o q in locū auspiciōis alia officia facit Hic p^ocursor dici p^o (q) p et
(vox clamātis) s^o i deserto (dirige). i. para (d^ono callē). i. viā (potēter). i. cū
potētia. sicut d^o Esa. xl. Ego vox clamātis i deserto parate viā d^oni rectas fa
cite semitas ei^o Et habet recitatie Johis p^omo Marc^o p^omo Marc^o p^omo Marc^o p^omo
Lu. iij. In p^odiet^o noib^o fecant diuersa merita b^ori Joānis baptiste. qz i pre
cone p^orogatia p^odietōis In ppha p^orogatiua cognitiōis. In p^ocursorē pre
paratiōis In voce hūilitatis Et i āgelo p^orogatiua p^oginitatis. qz oib^o scūs

Expositio hymnorum

ioānes clarus fuit. z ob id merito dictis noib; noiatur.

Qui redemptorē digito notasti rite tollentē scelus omne mūdi
intimās agnū pietate cunctū soluere mundū

(Qui notasti). i. mōstrasti (redēptorē) scz iesum (digito) s^e tuo. dicens
Ecce agnus dei zc. Ioānis pmo (tollentē). i. auferentē (rite). i. bñ (oē sce
lus mūdi). i. pctū hōim de mūdo. p metonomiā. p rines p p̄cto. Et q̄
agnus pius ē (intimās). i. scās (agnū) scz iesum (soluere). i. literare (cun
ctū). i. totū (mūdu pietate). i. misericordia

Angelus cū tu vocitaris alti. iura formantē flagita tonantē. qua
tinus sanctis sociemur astris arce polorum.

Hūc pficiā s̄ia h̄ mō (cū). i. qz (tu) p̄co p̄clar⁹ q̄ notasti zc. (vocitaris
angel⁹). i. nūci⁹ (alti). i. excelsi dei. vt ibi. Ecce ego mitto āgelū meū an̄ fa
ciē tuā zc. Hic venit orō (flagita). i. ora (tonantē). i. ioue summū deū (for
māte). i. p̄stituentē (iura). i. naturalia. positia z diuina (q̄tinus) vt (socie
mur sc̄is astris). i. electi dei. in (arce). i. in summitate (poloz) id ē celozum

Hoc tu presta genitor supne nate supni dator ac redēptor: spūs
rector: t ribue p̄camur omne p̄ eum Amen

Idē s̄it h̄ ad sc̄am trinitatē qd̄ in x̄su p̄cedēte ad ioānem (q̄) p z nos
(p̄camur). i. rogamus o (tu supne genitor). i. p̄ in diuinis (p̄sta h̄) qd̄ dī
ctū ē. z o (tu (nate supni). i. o fili dei altissimi (dator ac redēptor) p̄sta hoc. z
etū o (tu (spūs rector tribue) h̄ (p̄ omē eū) id ē sp̄ Amen

f Rares vnanimes federe nexili meciū p̄cipēs luminis ānuū
q̄ solis hodie fulminat orbita. martini reuehēs festa celebra

Ad laudē b̄i martini ep̄i iste hymn⁹ decātar In q̄ autor p̄mo inuitat
nos vn̄ z sc̄ū cārare sc̄o martino Sc̄o ponit cām q̄re id merito faciam⁹
subdēs. merita z p̄ures p̄clarū viri. ibi Martin⁹ q̄m. Tercio p̄cludit me
rito b̄o v̄ro ēē psallēdū. ip̄i p̄descēdēdo in eo qd̄ approbat vel ip̄ob̄at pe
cēdo finali ter a x̄po vt b̄ūs martin⁹ p̄sp̄era faciat n̄ra t̄pa. ibi His nos
subsidijs p̄rim⁹ x̄sus depēdet ad sc̄m. z ibi sentētia pficiat Exponit q̄ sic
O (fratres) nos (vnanimes). i. p̄cordes (nexili federe). i. p̄nex̄a v̄n̄ione sa
cre fidei Nexil e cū d̄r qd̄ nexū ē. sicut tinctile qd̄ tinctū ē (p̄cipēs). i. p̄ci
p̄tes (mecū). i. cū autore p̄ntis hymni (annui luminis). i. singul̄ annis lu
cis (q̄) lumine (orbita). i. reuolutio vel trāsir⁹ (solis reuehēs). i. reducens
(celebra festa martini) ep̄i (fulminat). i. coruscet vel refulget (hodie). i. in
hac die q̄li diceret. vos fratres in vna fide p̄cordes ac religione. q̄ mecum
gaudetis de annuo lumine p̄ntis diei festi sc̄i martini nūc reuoluti Cāte
mus zc. ita vt sit p̄ceptio p̄sonaz indirecta sic vos cū me cātem⁹. sicut tu
cū me detem⁹ ponēdo p̄sonā p̄cipientē in ablatiuo Quid sit orbita dī
ctū est supra in hymno. Notia cunctis zc.

Cātemus pariter carmē amabile martini meritis. oppido nobi
li clerus cū p̄plo p̄sonet organo. grādina volupe ē psallere gaudio.

Per totum annū Fol. lxxviii

Nos xp̄iaui (cātem pariter). i. simul (amabile carmen). i. dulce z delectabile cāticū (meritū martini) ep̄i. imo qđ mar̄ ē (cler̄ cū populo). i. doctor cū indocto (p̄soner). i. canat (oppido). i. valde. z est media correpta (nobilit organo). i. bñ apto. i. puro corde. **Causam reddit** (nā psallere) id ē cātare (grādi gaudio) id ē magna leticia ad honorē b̄ti martini (est volū) id ē delectabile z voluptuosum. qz p̄iū est: gaudere martino.

Martinus quoniā vota fidelīū attēdit. tribuēs cūcta salubria cōfert hic famulis rite canētibz stellis aureola ferta micantibz.

Hic dat cām qre psallēdū z cātādū sic, sc̄to martino **Uñ** volupe ē psallere zc. (qm̄ martin̄ attēdit). i. aspicit z gr̄a recipit (vota). i. desideria (fidelīū). i. deuororū suorū (tribuēs). i. donās (cūcta salubria). i. salutaria ipsīs q̄. i. ab eo desiderāt. vñ si ha beat (accēdit). i. ardere facit z ascēdere corā deo. ita vt accepta sint apud deū **Et** (p̄fert). i. p̄cedit (famul) suis (canētibz) eidē (h). i. in h̄ mūdo. vel in h̄ tpe (rite). i. debite (aureola ferta). i. aureas coronas. cū stellis micantibz). i. cū coruscantibz lapidibz celestis claritas **Aureol** a um. i. aure? **Uñ** aureola. i. aurea corona. q̄ a deo p̄fert mart̄yribz doctoribz z p̄ginibz in signū special̄ meriti z progatiue **Sertū** em̄ dē corona de floribz facta. p̄ginibz imponi solita. vñ **Virgili** **Serta** procul capiti tantū delapsa iacebūt.

Lunctis candelabzū luminis extitit. a multis tenebras z expulit virtutū statuit **Creſcere** germina. in quoz fuerāt pectore crimina.

Hic ponit plura merita b̄ti martini dicens **Martinus** (extitit). i. fuit. (cūctis) hoibz suo tpe existētibz (candelabzū luminis). i. exemplū bone vite vt p̄z in euāgelio **Sic** luceat lux vestra corā hoibz. vt videāt op̄a v̄ra bona z glorificēt patrē vestrum q̄ in celis ē (z expulit a multis) hoibz (tenebras mortis). i. p̄ctā quoz stipēdiū est mors. hoc ē eterna dānatio. p̄ suā doctrinā z suā sanctā p̄uersatōem (statuit germina). i. fructū p̄mo pullulantes (virtutum) id ē bonoz op̄ez (creſcere) in illis (in quoz pectore) id ē corde (crimina). i. peccata (fuerant) qz tales p̄ suam sanctam p̄uersatōem ad fidem cōuertit z ad rectam vitam

D̄s nos subsidijs vndiqz p̄diti pangam? p̄prio cātica p̄suli laudemus parili voce qđ approbat. dānem? vigili mēte qđ improbat

Concludit ex p̄dictis **Ergo** (nos p̄diti his subsidijs). i. habētes dicta subsidia b̄ti martini. vel p̄diti). i. ornati vel armati (vndiqz). i. ab oī pte (p̄agamus). i. cātēmus (p̄prio p̄suli). i. p̄prio ep̄o n̄ro martino (cātica) id ē carmina **Et** sic (laudem? parili voce). i. vno z eodē p̄sensu. illud (qđ) ipse (approbat). i. laudat. vt est bonū siue p̄tus. z (dānem?) i. reproberim? (vñ) gilī mēte). i. corde vigilāti. id (qđ) ipse (improbat). i. reprobat. z arguit. si cur est malū siue peccatū. **Quali** diceret p̄sequamur cū ip̄o bona. z fugiamus similiter mala cum ip̄o

Expositio Hymnoz

Martinū p̄cibꝫ gens mō gallica dignis sollicitē n̄raqꝫ patria
martinus faciat tēpora prospera. christe mūdi salus o tibi gl̄ia

Rogatio est h̄ mō (gēs gallica) .i. ppl̄s francie (sollicitet mō) .i. sollicitē
aggrediat̄ z pulset nūc (martinū dignis p̄cibꝫ) .i. debitis z p̄gruis orōnibꝫ
(p̄) p̄ z n̄ra patria) .i. n̄ra diocesis. f. traictētis vel silis vbi canis h̄ hym
nus. etiā sollicitet zc. q. f. (martin⁹ faciat p̄sp̄era t̄pa) vite nostre. vt felicit̄
z q̄ete viuam⁹ in h̄ seculo finaliter gl̄ificat x̄pm dicēs (o x̄pe salus mūdi)
id ē redēptor vel saluator (gl̄ia) .i. honor (sit tibi) Amen

Alue crux sc̄tā. salue mūdi gl̄ia. ꝑa spes n̄ra. ꝑa ferens gau

dia. signū salutis. sal⁹ in picul' vitale lignū vitā portans oꝝ

Ad sanctā crucē d̄r h̄ hymn⁹ in q̄ p̄mo salutat̄ sc̄tā crucē diuersis noibꝫ
laudatiuis designata Sc̄do oñdit̄ sc̄tām crucē adorādā eē. ibi. Te adora
dā Tercio ponit̄ effect⁹ eꝫ tibi. Originale Quarto fit orō ad x̄pm quat̄
nus nos defendat a morbis corpis z aie. ibi Protege. Ultimo laudatur
sc̄tā trinitas Sic q̄ d̄r p̄m⁹ vsus O (sc̄tā crux salue) .i. sis saluata. o (gl̄ia
id ē honor (mūdi salue) q̄ es n̄ra ꝑa spes (ferēs) .i. donans (ꝑa gaudia) q̄
es (signū salutis) .i. n̄re redēptōis z q̄ es (sal⁹) .i. saluator (in picul') .i. in ne
cessitatibꝫ. agustis z terroribꝫ. qz tūc signo crucis nosipos signam⁹ contra
diabolū. ne se imisceat. sꝫ vt effuger. iuxta illd̄ Crux fugat̄ oē malū (vitale
lignū) .i. viuificū qz (portās vitā oim) .f. iesum x̄pm. q̄ in ligno crucis pro
nobis mortu⁹. nos p̄ pet̄m̄ p̄mi parēt̄s mortuos reuiuificauit Periculū
a peris is ire. i. discrimē salutis. sꝫ a pereoz ꝑbo antiq̄ d̄r experimētū In peri
culū facere. fecit experiri Therētius Fac periculū in literis

Te adorādā. te crucē viuificā in te redempti dulce decus seculi sp̄
laudamus. sp̄ tibi canimus. p̄ lignū serui. p̄ te lignū liberi.

Hic oñdit̄ sc̄tāz crucē fore adorādā his ꝑbis O (dulce dec⁹) .i. honor
(seculi) .i. mūdi. nos (redēpti in te) .i. p̄ te crucē (laudam⁹) .i. amendam⁹
(sp̄ te adorādā) .i. dignā adorari. z (te viuificā crucē) .i. vitā faciētē suē dā
rē Et nos (canim⁹ tibi sp̄) q̄ p̄us eram⁹ (serui) .i. seruilis p̄ditōis adā gu
stauit. ac p̄ h̄ in seruitutē redactus ē. z a parad̄iso expulsus. sꝫ mō (liberi)
id ē literati (p̄ te) lignū sc̄tē crucis Un̄ d̄r paul⁹ Nos aut̄ gl̄ari oportet in
cruce dñi nostri iesu x̄pi in quo ē salus vita zc.

Originale crimen necās in cruce nos a ꝑuatis christe mūda ma
lis humanitatē miseratus fragilē. p̄ crucē sc̄tām lapsis doua veniā
Hic ponit̄ effectus sancte crucis cum deprecatione ad christum. O
(christe) iesu qui es (necans) .i. delens vel extrin guens (originale crimen)
id est peccatum. videlicet adēptim̄ nostri parentis. in quo originatum est
z ab eo in posteros transmissum. z ita inest toti humanitati (in cruce) mor
tendo in ipsa (munda nos a ꝑuatis malis) id est occultis delictis. vel

Per totū annū fo. lxx

(p̄uatis malis) a delictis vnicuiq; p̄iis. Et breui⁹ sic **Q**xpe tu delect
crimē originale oib; hoib; qñ pepēdisti in cruce. ita sili delere velis p̄p̄tūcē
secē crucis in nob oia n̄ra p̄p̄ia crimina v̄l occulta crimina. Et tu (misera
tus fragile hūanitatē). i. debile z incōstantē hūanā naturā (dona lapsis)
s̄ nob in p̄ctm̄ (veniā). i. indulgētiā z remissionē p̄ctōz (p̄ sanctā crucez)
quā tu p̄p̄io corpe tuo sacraſti z p̄p̄erea multa mirabilia in ea oparis

Protege. salua. b̄ndic. ſctifica populū cunctū crucis p̄ signaculū
morbos auerte corpis z aie. hoc p̄tra signū nullū ſtet periculum
Dō ē **Q**xpe (p̄ge. salua. b̄ndic. ſctifica cūctū pplm̄) xp̄ianū (p̄ signacu
lū). i. p̄ signū (cruce) s̄ ſctē. z (auerte). i. remoue (morbos). i. infirmitates
(corpis z aie) z sic tādē (nullū periculū ſtet). i. stare v̄l durare poſſit (p̄tra
hoc signū) crucis. **A**uerto is ere actiuū. i. remoues **S**; auertoz deponē
rale. i. ſperno **U**n̄ **B**erū? **H**eu heu q̄ ſurda miſeros auertit aure.

Sit deo p̄ri laus i cruce filij. ſit coeqlis laus ſctō ſp̄n̄i. ciuib; ſum
mis gaudiū ſit āgel. honor i mūdo crucis exaltatio v̄l inuētiō **A**mē
Nic laudat ſctā trinitas hoc emō (Laus). i. laudatio (ſit deo patri in
cruce filij) ſui. i. iefu xp̄i dñi n̄ri (coeqlis laus). i. ſilis gl̄ia (ſit ſp̄uſ ſctō) id ē
paraclito. z (gaudiū). i. leticia z exultatio (ſit angelis ſummis ciuib;). i. ce
leſtib; incolis. z (exaltatio ſublimatio (vel inuētiō). i. repletiō (cruce) ſup
ple ſctē. qz duo ſunt feſta. ſit (honor). i. reuerētia (in mūdo) qz tot⁹ mund⁹
gaudet z exultat in ſolēnitatē ſancte crucis.

r **Emigius** preſul meritis ortuq; venuſtus. francoz domi
no gentem peperit luculentam.

Iſt ē carnē heroicū qd loco hymni d̄r de ſctō **R**emigio remēſis ecclie
archiepo **I**ſte br̄s **R**emigi⁹ regē z gentē frācoz ad fidē p̄uertit. ſic tāgic
hec p̄ma ps **E**t claruit miracul. multē remedia p̄ſtando. ſicut d̄r ps ſcda
Qui vt nob ſili ſubueniat petit ps terciā. **P**artes parebunt in p̄ceſſu. d̄r
p̄mo ſit (**R**emigi⁹ p̄ſul). i. ep̄s remēſis (venuſt⁹). i. pulcher v̄l decorus
(merit⁹). i. p̄tutib; (ortuq;). i. origie parētū (peperit). i. p̄curauit p̄dicatio
nib; ſuis (dño frācoz). i. regi frācoz **C**lodoneo (gentē luculētā). i. pulcrā
et fulgidā luce ſacre fidei q̄ ſctūs remigi⁹ h̄ac gentē illuſtrauit. **R**emigi⁹
em̄ d̄r a remi qd ē palcēs z geos terra q̄ ſi palcēs terrenos doctrina. **V**e
nuſt⁹ d̄r a venere q̄ dea pulchritudis ē v̄l ip̄a pulchritudo. **S**m̄ **P**apiā ve
nuſtus. i. ſapiēs modeſt⁹ ornatus facer⁹ formoſus **L**uculentū d̄r pulchz
bonū p̄ſpicuū a luce. z d̄r a luce z lētos qd ē plenū q̄ ſi luce plenū. **H** ponit
p̄ma breui. v̄l p̄t excuſari. cū lux lucis ſit p̄ma longa.

Remedium preſtans magnum precib; miſerorum. **N**ic mēbris
redolendo ſacris pius ac venerandus.

Oſtr. s̄ br̄s remigi⁹ (p̄ſtās p̄cib; miſerōz). i. hoīm defectuoſoz (ma
gnū remediū). i. auxiliū z medelā (h̄) s̄ remigi⁹ xp̄i (p̄). i. benign⁹ (ac

Expositio hymnorum

venerand^o). i. honorand^o (redolēdo) bñ olēdo (sacris mēbris) hoc ē dē re
liquijs in tūba sepulchri inclusis intelligi p̄r. qz bñ redolebāt. z patētibz
remedia ab eis p̄uenerūt. Remediū p̄ma breuis ē. z hōga ponit. q̄ auz
toritate nescit Apparet q̄ autor hui⁹ hymni plus sniam q̄ metri mēsuraz
p̄saut. Et similt̄ multis hymnis videbit̄. q̄ p̄pterea rishmi poti⁹ q̄ me
tra appellari merebuntur

Subueniat nunc magnificus nostris quoqz votis. Eternē p̄
trie ciues fore quo mereamur.

Oro ē q̄ elicit̄ exp̄dicit̄ h̄ mō (q̄qz) p̄ etiā Idē remigi⁹ q̄ solet p̄stare rem
diū p̄cibz miserorū (magist⁹) .i. glōsus diuersis meritis z frutibz (sub
ueniat nūc). i. in p̄nci (n̄ris votis). i. desiderijs v̄l p̄titiōibz (q̄). i. vt (merea
mur fore ciues). i. incole z inhabitatores (eternē patrie). i. regni celestis. qd
nobis tribuat q̄ sanctū Remigiū gratijs z donis illuminauit eūqz glorie
sue participem fecit

¶ Alter hymnorum cū textuali interpretatūcula itādudū laboriose p̄gestus
iterato repressus ē in domo quōdā Henrici Quercell Colonie Anno v̄r
ginei part⁹ sexto supra. D. quingētesimū ad finē mensis Maij.

¶ Sequitur tabula hymnorum fm numerz foliorz

¶ A solis ortus	F o. xvij	¶ Ordenatus	xlviij
Agnoscat omne seculū	fol	¶ Christe sanctorū dec ⁹ an.	xxviiij.
Ales diei nūcius	ix	¶ Cultor dei	lv
Aurora iam spar	xiiij.	¶ Dicamus oēs	xxv.
Aue maris stella	xix.	¶ Decus sacrati	lxvi
Angularis fundamētū	xlviij	¶ Doctor egregie	xxviiij.
Audi benigne	xxiiij.	¶ Deus tuorū	xlviij.
Aurora lucis	xix	¶ Deus creator	lij.
Ad cenam agni	xxx	¶ Eternē rerum	ij
Aurea luce	xxviiij.	¶ Ecce nūc tēpus ido.	xxiiij.
¶ Beata nobis gau.	xxiiij.	¶ Ecce iam noctis	liij.
¶ Christe qui lux	vi	¶ Eterna celi gloria	xiiij.
Catharine collau.	lxvi	¶ Ex more docti	xxv.
Celi deus sanctissime	x.	¶ Eternē rex al.	xxxi.
Celum coruscans	li	¶ Exultet celum	xl
Consortis paterni	viiij.	¶ Eterna christi	xl
Chorus noue	xxviiij.	¶ Engratulemur	lxij.
Conditor alme	xy	¶ En martyris	lxiiij.
Cōscendat vsqz sydera	lxv	¶ Festū nūc celebre	xlv.
Christe redēptor gētiū	xxviiij.	¶ Felix per omnes	xxviiij.
Christe sanctorū decus	xxiiij.	¶ Fit porta xpi	lxvi.
Clarum decus	xxiiij.	¶ Fratres vnanimēs	lxx.
Christe redēptor omnīū	xxviiij.	¶ Gloria laus	lviiij.
Etuz fidelis	xxviiij.	¶ Gaude visceribz	lxviiij.

Societatis Ioh̄ Paderb.

Mostis herodes
Hymnū cantamus
Iam lucis orto
 mense celi
Iam christe sol
Jesu nostra redēptio
Iam ter quaternis
Jesu refulset
Jesu quadragenarie
Iam xps nostra
Jesu saluator seculi. ver.
Inuentor rutili
Jesu salua. secu. redēp.
Iste. Vessoz
Jesu corona
Imbuit post hinc
In maria vite viam
Lucis creator
Lux ecce surgit
Lustra sex qui
Magne deus
Magno salutis
Martyris ecce
Martine par aplis
Martyr dei qui
Maria mater
Nocte surgētes
Nunc sancte nobis
Nunc repus accepta.
Nox et tenebre
Nox atra
Nunciū vobis
O lux beata
O gloriosa domina
O q̄ glorifica luce
O nazarene
Primo diez oim
Plasmator hois
Pangel lingua

xix **P**reco preclarus
 lxxvi **P**etrus cathe.
 iij **P**ange lingua
 viij **Q**uem terra pontus
 xxij **Q**uod chorus vatum
 xxxij. **R**ector potens
 liij **R**erum deus
 li **R**erum creator
 liij **R**ex eterne dne
 xxxij **R**ex christe martini
 xxxix **R**ex gloriose mar.
 xlvij **R**ex christe factor oim
 lix **R**emigius presul
 xli **S**omno refectis
 xliij **S**plendor paterne
 xxxij **S**umme deus clemētie.
 lx. **S**anctorū meritis
 vi. **S**alue festa dies
 xi **S**ummi largitor
 xxij **S**ancte dei preciose
 xij **S**alue crux
 lvi **T**e lucis ante
 xxxij. **T**elluris ingens eon.
 xl. **T**u erinitaris vnitas
 xlvij. **T**ibi xpe splendor
 iij **T**erbū supernū
 v **T**ox clara ecce
 lv **T**eni redēptor gentiū
 x **T**erbū patris
 xi **T**exilla regis prodeūt
 xvij **T**eni creator spūs
 xiiij **T**u queant laus
 xx **T**irginis proles
 lvi **T**ira sanctorū
 lxxvi. **T**loria cūctis orbita

lxxix
 xxxvi
 xlvij
 xix
 xx
 v
 v
 x.
 xxxix.
 xxxix
 xliij.
 lvij.
 lxxx
 vij.
 vij.
 xliij.
 xli
 lvij
 liij
 lxx
 lxx
 xlvij.
 ix.
 xij.
 xxxvij.
 xv.
 xv
 xvi.
 lx
 xxxvi
 xxxij.
 xxxij.
 xliij.
 xliij.
 lxx.
 lxxij.

fo. pmo.
 xliij.
 xxi.
 lxxvi.

Explicite tabula hymnoz.

Hof in der weltliche Zucht hat
 Gede selb
 In der weltlichen Zucht hat
 Gede selb
 In der weltlichen Zucht hat
 Gede selb

In der
 weltlichen
 Zucht hat
 Gede selb